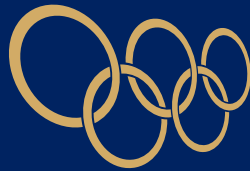

10 il

önce başlayan yol

10 il
öncə başlanan yol

Mən də bir vətəndaş, Prezident kimi, Milli Olimpiya Komitəsinin prezidenti kimi bütün bu uğurlara sevinirəm. Çox şadam ki, Azərbaycanda idman yüksək səviyyədədir, idmançılarımız gözəl yarışılar. Onlar bütün yarışlarda ölkəmizi ləyaqətlə təmsil edirlər.

İlham Əliyev

Az
O-53

**Azərbaycan Respublikası
Gənclər və İdman Nazirliyinin
nəşri**

İdeya müəllifi

Azad Rəhimov

Redaksiya heyəti:

Qabil Mehdiyev

Raqif Abbasov

Bəxtiyar Məmmədov

Arif Məmmədov

Dilavər Nəcəfov (foto)

Redaktor

Telman Quliyev

Dizayn

Elşən Hacıməmmədov

Operator

Ruhiyyə Şeydayeva

Korrektor

Mansura Məmmədova

Kitab Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Milli Olimpiya Komitəsinə rəhbərliyi dövründə ölkə idmanında aparılmış islahatlardan, görülmüş işlərdən və qazanılmış nəticələrdən bəhs edir. Kitabda İlham Əliyevin MOK prezidenti seçildiyi vaxtdan bu günədək, ötən 10 il ərzində ölkəmizin Olimpiya uğurları, beynəlxalq idman əlaqələrinin yaradılması, inkişaf etdirilməsi, Azərbaycanda idmanın maddi-texniki bazasının qurulması, bədən tərbiyəsi və idmanın kütləviliyi yolunda görülmüş işlərə geniş yer ayrılıb.

O 47020602104 Sifarişlə
113-2007

10 il öncə başlanan yol,
sənədli publisistika, 256 səh.
Bakı - 2007

© Gənclər və İdman Nazirliyi

NATIONAL OLYMPIC COMMITTEE

Son illərdə Milli Olimpiya Komitəsinin fəaliyyətində yeni bir mərhələ başlandıqdan sonra Azərbaycanda bədən tərbiyəsi, idman sürətlə inkişaf etməyə başlayıb. Biz bunun şahidiyik və xüsusən Azərbaycan idmançılarının 2000-ci ildə Sidney Olimpiya Oyunlarındakı böyük qələbəsindən sonra Azərbaycanda gənclər, idmançılar içərisində, ümumiyyətlə, cəmiyyətimizdə böyük bir ruh yüksəkliyi yarandı, idman, bədən tərbiyəsi təkcə gənclərimizin yox, bütün cəmiyyətin diqqət mərkəzinə çevrildi.

Heydər Əliyev

Biz Azərbaycan idmanının şərəfini ləyaqətlə qorumağa, ölkənin şan-şöhrətini yüksəltməyə söz vermişdik. Biz bunu etdik. İndi idmançlarımız dünyanın ən mötəbər yarışlarında böyük qələbələr qazanırlar. Dünyanın müxtəlif ölkələrinin möhtəşəm idman saraylarında Azərbaycan himni səsləndirilir, Azərbaycan bayrağı qaldırılır.

İlham Əliyev

Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsinin əldə etdiyi uğurlardan böyük qürur hissi duyuruq. Sizin Milli Olimpiya Komitəniz çox dinamik bir təşkilatdır. Burada çox təcrübəli insanlar çalışır və onların çox yaxşı ideyaları vardır. Hətta deyərdim ki, Milli Olimpiya Komitəniz yeni yaranmış milli olimpiya komitələrinə nümunə göstərilə bilər.

Siz nisbətən qısa vaxtda böyük uğurlar qazanmışınız. Sizin fəaliyyətiniz keçmiş sovet məkanında yaradılmış bütün milli olimpiya komitələri üçün bir nümunədir. Avropada məndən bu məkanda olimpiya hərəkatının inkişafı barədə soruşanda, böyük məmnuniyyətlə Sizin ölkənizi misal göstərirəm. Siz olimpiya hərəkatına çox ciddi yanaşırsınız. Deməliyəm ki, olimpiya sahəsində çox qısa vaxtda belə dinamizm və inkişaf nümayiş etdirən milli olimpiya komitələrimiz azdır. Mən əminəm ki, Sizin Olimpiya Komitəsinin fəaliyyəti daha da səmərəli olacaqdır.

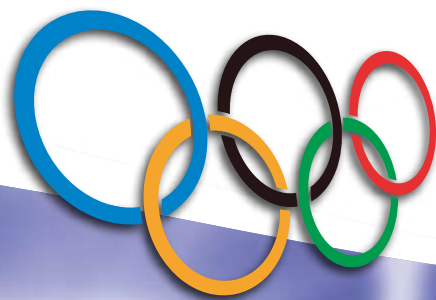
Jak Roqq,
Beynəlxalq Olimpiya Komitəsinin
prezidenti

Azərbaycan həm beynəlxalq miqyasda, həm də Avropa səviyyəsində olimpiya idmanının inkişafında parlaq məşələ çevrilib və bu nailiyyət, əsasən, Azərbaycan dövlətinin rəhbəri, eyni zamanda Milli Olimpiya Komitəsinin prezidenti cənab İlham Əliyevin rəhbərliyinin siyasi və idman sahələrinə sadiqliyi və baxışları, eləcə də idman gücünü, haqlı olaraq, sosial rifahın və iqtisadi tərəqqinin rəmzi hesab edən xalqınızın səyləri sayəsində mümkün olmuşdur.

Ola bilsin, coğrafi baxımdan Azərbaycan Avropanın mərkəzindən uzaq olsun. Amma idman komplekslərinin tikintisi ilə Siz Avropanın lap ürəyində yer tutursunuz. Bir çox hallarda, siyasət və diplomatiyanın bacarmadığı hallarda, idman, sözün əsl mənasında, xalqları birlik və dostluq şəraitində bir araya gətirən vasitə kimi çıxış edə bilər.

Patrick Hickey,
*Avropa Olimpiya Komitəsinin
prezidenti*

Tarixi keçmişə qısa bir nəzər və ya ön söz əvəzi

*Ölkəni, xalqı dünyada idman qədər
başqa heç nə tanıda bilmir.*

Heydər Əliyev

Keçmişdə, XIX əsrin sonu, XX əsrin ortalarındakı dövlətləri, xalqları dünyada tanıdan, şöhrətləndirən onların hərbi və iqtisadi qüdrətləri, daha sonra, sənaye inqilabındakı böyük uğurları olub. Roma imperiyası güclənib mədəniyyət, demokratiya beşiyi, idman, Olimpiya oyunları vətəni Yunanıstanı üstələyəndə, ətraflar bu qədim ölkənin dünənki şöhrət və xidmətlərini “unutdular”. Sonra barbarlar Roma ilə eyni cür rəftar edəndə də belə oldu.

Rəsmi, çəkirdirici nüfuza gələndə, elə indi də zor amili böyük qüdrət, “söz sahibi”dir. Lakin artıq o öz əvvəlki hökmünü xeyli itirib. Bu gün onunla yanaşı dayanan, bəzən də ondan önə çıxıb başqa təsirli “vasitələr” də var: mədəniyyət, incəsənət, idman və s. kimi. Xüsusən də idman. Düzdür, parlaq mədəniyyət, incəsənət nümunələri, qüdrətli bədii talant, istedad məhsulları idmanla müqayisədə çox uzunömürlü olurlar. Amma bu da danılmaz bir həqiqətdir ki, bunlar gerçək dəyər-qiyəməti yaranışlarından bəzən çox-çox sonralar aldıkları halda, idman uğurları, rekordları çox vaxt, tarixi baxımdan nisbətən qısaömürlü olsalar da, dərhal, qazanıldıqları andanca dillərə düşür, sahiblərinin, onların təmsil etdikləri ölkələrin adlarını məşhurlaşdırır, dünyada tanır, yeri gələndə, beynəlxalq siyasət məclislərində o dövlətlərin nümayəndələrinin çəkisinə əlavə sanbal qatırlar. Ələlxüsus, belə dövlətlər kiçik, hərbi-iqtisadi baxımdan zəif olduqda.

Xırdada bir misal olaraq Braziliyanı götürək. Ərazi və əhaliyə dünyanın nəhəng ölkələrindən olan bu dövlətin adı ötən yüzilliyin ortalarına qədər iki göstəricisinə görə tanınırdı: birincisi, nataraz böyüklüyünə, ikincisi, bundan daha artıq - adambaşına düşən xarici borclarının çoxluğuna görə. Lakin bir qədər sonra isə bunlara, hər hansı ölkənin arzulanacağı üçüncüsü əlavə olundu - futbol. Dünyanın hər hansı ölkəsində, o cümlədən qapalı total dövlət olan Sovetlər Birliyinin Azərbaycan kimi ucqarlarında belə, elə bir ailə tapmazdın (elə indi də tapmazsan) ki, ən azı, uşaqları, məktəbliləri Braziliya futbolundan, onun Pele, Qarrinça kimi məşhur oyunçularından ağızdolusu danışmasın. O geridə qalmış dövlət az vaxtda bütün planetdə böyük şöhrət qazandı, hörmət-nüfuz sahibi oldu.

Yaxud İkinci Cahan savaşında darmadağın edilib, torpaqları bombalarla şumlanmış, daşı daş üstə qalmamış, var-dövləti ABŞ-a, Rusiyaya daşınmış Almaniyaya, az sonra futbol aləmində öz Mülleri, Bekkenbaueri ilə hər iki qalib dünya nəhənginin qibtə etdiyi, həsəd apardığı bir şöhrətə çatmadımı? Onda Sovetlər İttifaqı Poddubni, Yaşin və Tretyakların şöhrəti hesabına az-çox rəğbət qazandı. Gürcülər öz güləşçiləri, pribaltikalılar isə basketbolçuları ilə tanınırdılar.

Öz nefti-yanacağı ilə nəhəng Rusiyanı İkinci Cahan savaşında məhvədən qurtarmış Azərbaycan isə, bütün məşəqqət və məhrumiyyətlərinə, itkilərinə baxmayaraq, Sovetlərin kölə vəziyyətinə salıb, göz açmağa qoymadığı digər türk-müsəlman xalqları kimi o cür şöhrət, tanınmaq imkanlarından məhrum idi. Çünki bizə ögey övladlartək baxılırdı. Bizim yaxşı adımız, dünyada tanınmağımız Moskva-yə sərf eləməirdi. Qədimdən milli güləşi, çovqanı ilə tanınmış Azərbaycan, nədənsə, indi şöhrətli idmançılar “yetirə bilmir”di. Çünki bizimkiləri sıxışdırır, kölgədə saxlayır, hər vasitə ilə SSRİ yığma komandalarına qatmırdılar. Qədim Şərq oyunu olan şahmatda da yetişdirdiyimiz ancaq erməni-rus olurdu. Yaxşı, Moskva özü bunun gerçək səbəblərini gözəl bilir, bəs o, “ədalət Fəmidası” Qərb necə? Görəsən orada düşünmürlərmi ki, əcəba, dünənə qədər yetişdirdiyi yalnız Kasparov, Zatulovskaya və bunlar kimilər olan bu diyarda indi hardan çıxdı Teymur Rəcəbov, Şəhriyar Məmmədov kimi qüdrətli zəka sahibləri?...

Bir həqiqət, bəlkə də, çoxlarına və çoxdan məlumdur. Bizcə, keçmiş Sovet bloku ölkələrinin rəhbərlərindən onu ilk dəfə, özü də çox sərrast, aşkar şəkildə dilə gətirən ulu öndər Heydər Əliyev oldu: “İndi dünyada ölkəni, xalqı idman qədər başqa heç nə tanıdı bilmir”.

Ulu öndər Heydər Əliyev Milli Olimpiya Komitəsinin 10 illik yubileyi münasibətilə hazırlanmış fotostendə tamaşa edir

Bu həqiqəti o, niyə indi dilə gətirdi və belə edərkən məqsədi nə idi (Məqsəd şübhəsiz vardı: axı Heydər Əliyev heç vaxt heç bir fikri, sözü elə-belə, boş-boşuna deməzdi!)?

Doğrudan da, tek iqtidar opponentləri deyil, bir çox başqaları üçün də ölkənin sosial, elmi, təhsil, səhiyyə durumunun, hər halda, ürəkaçan olmadığı bir şəraitdə idmana, olimpiya idman kompleksləri və digər idman qurğularının inşasına, idmançıların beynəlxalq çempionat, turnir və birinciliklərinə, Olimpiya oyunlarına və bunların mərhələ yarışlarına səfərlərinə, son 7-8 ildə isə Azərbaycanın özünün dünya idman yarışlarının mərkəzlərindən birinə çevrilməsinə dövlətin bu qədər böyük diqqət, vaxt, vəsait ayırması sadə bir məsələ deyildi. Əlbəttə, çoxları idmanın gənclərimiz, millətin sağlamlığı və gələcəyi üçün əhəmiyyətini dərk edir və dilə gətirir. Bununla bərabər, onu da bilir və dünyanın, tarixin qəbul etdiyi daha böyük ümumi bir qanunauyğunluğu yada salırlar: bazis, əsas şərt iqtisadiyyatdır, sosial durumdur.

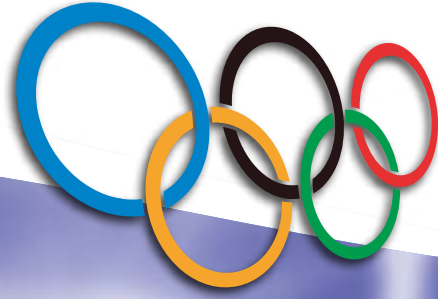
Çalışmaq sualı qısaca cavablandıraq, daha doğrusu, həqiqəti bir daha olduğu kimi deməyə çalışsaq.

İş ondadır ki, Heydər Əliyev Sovet İttifaqının rəhbərlərindən, həm də istedadlı siyasətçilərindən biri olmuşdu. Kremlin və digər aparıcı güc mərkəzlərinin siyasi mətbəxlərinə, ayrı-ayrı dövlətlərin, o cümlədən yenicə istiqlal qazanmış ölkələrin beynəlxalq toplumdakı yer və çəkirlərinə yaxşı bələd idi. Azərbaycanın və ermənilərin (Ermənistanın demirik. - red.) dünyada nə qədər, necə tanındıqlarını və burada üzdənirəq qonşularımızla müqayisədə bizim çox, lap çox, özü də əsasən məhz bu iblislərin on, yüz illərdən bəri dünyada apardıqları mütəşəkkil, ardıcıl, məharətli, məkrli antitürk, antiazərbaycan təbliğati hesabına uduzduğunu gözəl bilirdi. Bilirdi ki, bu baxımdan vəziyyətimizi düzəltmək, məcburən cəlb olunduğumuz çətin, qeyri-bərabər, ağırdan-ağır, həlledici münaqişə-mübarizədə

məğlub olmamaq üçün tarix bizə olduqca az vaxt imkanı verib: Bu imkandan maksimum sürət və səfərbərliklə yararlanmasaq, çox şey itirə bilərik. Deməli, burada kiçikli-böyüklü hər vasitədən, amma öz milli ləyaqətimizə uyğun istifadə etməklə, birinci növbədə, düşmən təbliğatının yüzillərdən bəri düzüb-qoşduğu saxta, əsli olmayan "həqiqət"lərini bir neçə il ərzində alt-üst etməli, özümüzü, kimliyimizi dünyaya göstərməliyik. Məhz burada, ən azı bu işin başlanğıcında idmanın, beynəlxalq aləmdə idman uğurlarının rolu əvəzsizdir. Əlbəttə, dövlət quruculuğu, iqtisadi-hərbi, sosial quruculuqla paralel və eyni zamanda onlara arxalanmaqla.

Heydər Əliyevin böyük siyasətçi olduğunu, zənnimizcə, indi daha qatı opponentləri də inkar etməzlər. Peşəkar siyasətçi-yazarların dili ilə desək, naşı publisist deyildi ki, bütün ürəyindəkiləri açıb qoysun ortalığa. Axı, onun dediklərini xarici dost-düşmənlər diqqətlə izləyirdilər. Bu səbəbdən o, çox vaxt daxili auditoriyaya məsələni, məqsədi qısa bir eyhamla, atmaca ilə çatdırırdı. Başa düşən düşür, düşməyən isə - o deyimə gizli mənasını nəticə ortaya çıxanda anlayırdı. Ulu öndərin 2000-ci ilin 18 oktyabrında, Sidney qaliblərini qəbul edib mükafatlandırarkən işlətdiyi və bizim epiqraf yerində verdiyimiz o bircə cümlədə olduğu kimi...

10 il öncə başlanan yol...

*Dövlətin nüfuzu iki şeylə ölçülür:
kosmik raketlər və Olimpiya qızıl medalları ilə*

Con Kennedy

Bakı Olimpiya İdman Kompleksinin açılış mərasimində prezident Heydər Əliyevə kompleksin rəmzi açarı təqdim edilir

Beləliklə, idman sahəsində məqsəd və vəzifələr ümumi şəkildə aydınlaşdı. Bəs bunları kimlər, hansı qurumlar həyata keçirməli idi? Onların biri, həm də birincisi artıq fəaliyyətdəydi. Lakin bu, kifayət etmirdi. İkincisi də olmalı idi və prezident onu da yaratdı. 1994-cü il 26 iyul fərmanı ilə Azərbaycan Gənclər və İdman Nazirliyi formalaşdırıldı. Bununla bağlı tək onu qeyd etməklə kifayətlənək ki, belə bir nazirliyi yaradıb düzgün istiqamətləndirməklə, Heydər Əliyev bir gedislə iki məsələnin həllinə yol açdı. İdman işlərinin həllində lazım olan ikinci təşkilatın simasında bundan daha böyük, daha önəmli, həm də daha mürəkkəb və keçid dövrü üçün həyati vacib bir işi görməli (pərakəndə gənc qüvvələri vahid ümumi məqsədlər ətrafında birləşdirməli, onları epoxal, ümumdövlət əhəmiyyətli strateji vəzifələrin həllinə yönəltməli) qurumun əsasını qoymuş oldu.

İndi qayıdaq, Milli Olimpiya Komitəsinə. Beynəlxalq miqyasda böyük nüfuz, imkan və söz sahibi olan olimpiya təşkilatının Azərbaycandakı milli qurumu o vaxt çox gənc idi; MOK-un yaranışı, demək olar, respublikamızın müstəqillik qazanması ilə eyni vaxta təsadüf edirdi. Lakin Komitənin təsis edildiyi tarixindən daha çox, 1997-ci ildən başladığı yol diqqəti cəlb edir, yaddaqlara yazılır.

Həmin il iyulun 31-də qurumun İcraiyyə Komitəsi nizamnaməyə uyğun olaraq, səsvermə yolu ilə Azərbaycan Dövlət Neft Şirkətinin birinci vitse-prezidenti İlham Əliyevi özünə prezident seçdi. Qeyd edək ki, idman ictimaiyyətinin bu təşəbbüsünə və seçkidən bir neçə gün öncə edilmiş təklifə İlham Əliyev məhz həmin gün müsbət cavab verdi. Və açıqı, bu razılıq əksəriyyət üçün əməlli-başlı sensasiya oldu. Əvvəla, o mənada ki, ARDNŞ vitse-prezidenti nəyə görə MOK prezidentliyi təklifinə - onun bacarıq və imkanları ilə müqayisədə çox da diqqət çəkməyən, o vaxtkı durumunda isə hətta ümumi diqqətdən kənar təsiri oyadan

bu məsuliyyəti daşımağa razı oldu? Az keçmiş, səbəb (qismən) və vəziyyət aydınlaşdı. İlham Əliyev lap uşaqlıqdan idmana böyük həvəs göstərmiş. Uşaq futbolunda, voleybolda, bunlardan da artıq - üzgüçülükdə böyük məharət sahibi olub. Hətta 1974-cü ildə o vaxtkı ADR-də (onda bu dövlət dünyada su idmanının liderlərindən idi) uşaqlar arasında keçirilən üzgüçülük yarışlarının qalibi olub, qızıl medala layiq görülüb. Ümumiyyətlə, Azərbaycanın dönməz fanatı, onun gələcək böyük qələbələrinin coşğun xəyalpərvəri olub. İndinin özündə də vaxt tapanda üzgüçülük məşğul olur.

Başqa bir səbəb olimpiya növlərinin, olimpiya mükafatlarının digər idman növlərinə nisbətən daha qiymətli, önəmli tutulması ola bilər. Yeni mərhum Con Kennedinin epigraf kimi verdiyimiz fikrində də aşkar "oxunan" və elə ümumən də dünya ictimai fikrində - düşüncəsində bu sahənin "idmanın şahı" sayılmasıdır. Əlbəttə, bir də belə bir şöhrətli, ölkəyə yüksək imic qazandıra biləcək cəhətin Azərbaycanda ağır durumda olması İlham Əliyevi narahat etməyə bilməzdi. Lakin gələcək dövlət başçısı MOK prezidentliyinə dəvəti tək deyilənlərə görə qəbul etməyib: hadisələrin sonrakı gedişi göstərdi ki, burada daha ciddi, sanballı, nisbətən uzaq və çoxgedişli səbəb və məqsədlər də yer alıb. Yəqin, diqqətli oxucunun yadında olar ki, on il əvvəlki həmin təklifin göndərilməsi ilə İlham Əliyevin müsbət cavabının arası bir neçə gün çəkmişdi. Düşünüb, götür-qoy etmiş, özünün Azərbaycan idmanına verə biləcəyi töhfələrlə bərabər, MOK prezidentliyi digər ciddi şəxsi və ictimai-siyasi məqsədlərə nə dərəcədə uyşa bilər? Bu sahədəki gələcək şəxsi uğurlar digər mümkün variantlarla müqayisədə necə ölçülə bilər? Və bu analitik hesablamaların nəticəsi göstərir ki, bu seçimdə həm MOK, həm də bütövlükdə Azərbaycan idmanı çox şeyə nail olub.

Bəli, İlham Əliyev Milli Olimpiya Komitəsinin prezidenti seçildi. Elə ilk günlər, anlar sübut etdi ki, bu seçimdə nə MOK səhv edib, nə də onun yeni prezidenti. Xüsusən, MOK-un, idmanımızın bu işdə daha çox qazandığı tezliklə aydın oldu. Gözlənilmədiyi kimi, yeni prezident fəaliyyətə coşğun enerji və işə bələdliklə, mövcud durumu maksimum düzgün qiymətləndirməklə, idmanımızı dirçəltməyin yol və vasitələrini dəqiq müəyyən edib, imkan daxilində bunları dərhal hərəkətə gətirməklə başladı. İdmançılarla, idman mütəxəssisləri ilə dalbadal, kollektiv və fərdi görüşüb, söhbətləşib, fikir mübadiləsi apardı. Həm də ilk görüşdəki çıxışında ortaya əməli plan və proqram qoydu. Bildirdi ki, idmanımızın sovetlər dağılıdıqdan sonrakı geriləməsinin əsas səbəbi - sahibsizlik, iqtisadi-maliyyə imkansızlığı, maddi təminatın və lazımı maddi-texniki bazanın olmamasıdır. Bu cəhətdən dövlətin öz vəziyyəti də ürəkəçən olmadığından, hələ ondan çox az şey gözləmək olar. Əsas çarə qalır sponsor axtarılarına, idman sahəsinə fərdi investisiyalar cəlb olunmasına, imkanlı insanların, sahibkarların himayəsinə. O, söz verdi ki, bütün şəxsi əlaqə və tanışlıqlarını bu məsələnin həllinə yönəldəcəkdir. Və indi bilirik ki, MOK prezidenti öz vəd və məqsədlərinə az vaxt ərzində nail oldu.

Məhz həmin görüş və çıxışlarında o, idman sahəsinə rəhbərliyin necə olmalı və nə demək olduğunu hər kəsə əməli şəkildə göstərdi; hərçənd məqsədi heç də bu deyildi. Sadəcə o, belə işləməyə vərdis edib. Yeni prezident o dövrdəki çıxışları və işi ilə ortaya təkə MOK-un deyil, bütövlükdə ölkə idman qurumlarının geniş fəaliyyət prinsiplərini qoydu. Nədən ibarət idi bu rəsmi və qeyri-rəsmi prinsiplər, onların əsas tərkib hissələri?

Ən əsası ayrı-ayrı idmançılar, məşqçilər, federasiya və komanda rəhbərləri ilə mehriban, səmimi, şəxsi dostluq-yoldaşlıq münasibətləri yaratmaq, imkan daxilində onlara kömək etmək, əl tutmaq idi. Bununla bağlı, yüzlərlə hadisə və fakt sadalamaq olar. Amma buna ehtiyac duymuruq, ona görə ki, idmanla maraqlanan hər kəs mətbuatdan, elektron informasiya vasitələrindən hər gün bu

Şəki Olimpiya İdman Kompleksinin açılış mərasimində idmançılar prezident Heydər Əliyevi alqışlayırlar

Prezident İlham Əliyev Ağdaş şəhərində stadionun açılışına toplaşanları salamlayır

barədə məlumatlar alırlar.

Yeri gəlmişkən, maraqlı daha bir faktı da xüsusi qeyd edək ki, o zaman ölkədə əslində bir idman qəzeti çıxırdı. İndi isə bu sahədə qəzetlər xeyli çoxalıb, onların dəqiq sayını, ümumi tirajını müəyyən etmək belə, çətinidir. Aydınadır ki, od olmayan yerdən tüstü çıxmaz. Bu gün tam əminliklə demək olar ki, hazırda ölkədə ən çox alınıb-oxunan idman qəzet-jurnallardır.

MOK-un yeni prezidenti açıq bildirdi ki, istənilən halda, xüsusən də, azad bazar iqtisadiyyatı şəraitində idmanın durumu, bütövlükdə bu sahəyə və ayrılıqda hər bir idmançıya nə kimi iqtisadi-maliyyə dəstəyi verilməsindən, onun və ailəsinin, başqa peşələrə nisbətən çox erkən başlayan idmandan sonrakı sabahına necə təminat yaradılmasından asılıdır. Sovetlər birliyinin süqutu və respublikada hərtərəfli böhran hökm sürdüyü, iqtisadiyyatın az qala sıfır həddinə düşdüyü ilk müstəqillik illərində məhz sözügedən səbəbdən ən yaxşı idmançılar dolanışıq dalınca xaricə üz tutmalı olmuşdular. Ona görə, MOK prezidenti İlham Əliyev bu məsələlərdə hər vasitə ilə, mümkün qədər tezliklə dönüş yaratmaq niyyətini və iradəsini ortaya qoydu. Azərbaycan dövlətinin ümumi iqtisadi durumu yaxşılaşdıqca, bütün sahələr kimi idmanda da sürətli dönüşə nail olundu.

Hakimiyyətə qayıdışının lap əvvəlindən ulu öndər Heydər Əliyevin idmana, idmançılara, bütövlükdə bu sahənin inkişafına böyük qayğısı göz qabağında idi; çatışmayan, sahənin özündən, onun başçılarından gəlməli təşəbbüs və təkliflərin verilməsində çətin ki, kimsə İlham Əliyevlə bəhsləşə bilərdi. O, birinci növbədə qarşısına qoyduğu məqsədlər-vəzifələr sırasında xaricdəki istedadlı, ölkənin adına şərəf gətirəcək idmançıların Vətənə qayıdışına nail olmağı, burada da onların iqtisadi cəhətdən həvəsləndirilməsi, onlar üçün layiq olduqları maddi,

MOK prezidenti İlham Əliyev
Bakı Olimpiya İdman Kompleksinin
açılış mərasimində

məişət və əlbəttə, idman uğurlarını davam etdirib artırma bilmələrinə münasib təlim-məşq şəraiti yaradılmasının həlledici amil olduğunu yaxşı bilirdi. Qabiliyyətli idmançıların, hakimlərin, mütəxəssislərin, təminatı ilə bərabər, mənəvi cəhətdən də həvəsləndirilməsi, onlara fəxri adlar, Prezident təqaüdləri verilməsi - bütün bunlar külli miqdarda maliyyə xərcləri tələb etməklə yanaşı, olduqca böyük diqqət, çoxlu vaxt, hədsiz enerji - qüvvə, maksimum səy istəyirdi. MOK prezidenti imkanlarını, gücünü-enerjisini əsirgəmədi. Bunu başqalarından da tələb edirdi. Onun Sidney olimpiadasından birçə il keçmiş, ciddi şəkildə işlətdiyi bir ifadə bu baxımdan - idmançılar üçün bir həftənin, birçə günün də itirilməməli olması mənasında, ölkənin idman ictimaiyyəti arasında az qala gündəlik iş devizinə çevrildi: "Növbəti Olimpiya Oyunlarına cəmi 3 (!) il qalır". İlham Əliyev bu sahədəki fəaliyyətinin lap əvvəllərində dəfələrlə və israrla vurğulayırdı ki, ölkədə idman hərəkatının, ümumən idmanın müvəffəqiyyətli inkişafı üçün iqtisadi-sosial amillərlə bərabər, daha bir neçə bazis şərtə önəm verəcəkdir. Bunlar uşaq və yeniyetmə idmanının, idmanın kütləviliyinin diqqət mərkəzinə çəkilməsi, mövcud olan idman qurğularında bərpa-yenidənqurma işləri aparılması və çağdaş dünya tələblərinə uyğun yenilərinin tikilməsi, bir də deyilənlərdən heç də az əhəmiyyətli olmayan - beynəlxalq olimpiya və idman qurumları ilə sıx əlaqələr qurulması, getdikcə artan əməkdaşlıqdır. Qeyd etdiyimiz başqa məsələ və problemlər kimi, bu sonunculara dair də ayrıca proqramlar hazırlanıb, bənd-bənd, addım-addım həyata keçirilməyə başlandı. Onlar haqqında bir qədər sonra ətraflı danışılacaq. Burada isə qısa və ümumi qeydlərlə kifayətlənirik.

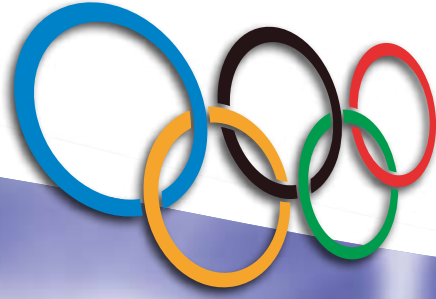
Cəmi bir neçə il ərzində uşaq və yeniyetmə idmanı, demək olar, yenidən təşkil edilərək kütləviləşdirildi. Ayrı-ayrılıqda respublika uşaq və yeniyetmə oyunları keçirilməsi ənənəyə çevrildi, bunlar müvafiq beynəlxalq yarışlarla əlaqələndirildi, hər birində Azərbaycan fərəhli qələbə və nəticələr qazandı.

Əvvəlki idman qurğularının təmiri və yenidən qurulması, təzə idman qurğularının inşası, onların müasir avadanlıqla təchiz edilməsi ilə yanaşı, vur-tut 3-4 il ərzində paytaxtımızla yanaşı, ölkənin əksər bölgələrində də dünya standartlarına uyğun,

gözəl və əzəmətli olimpiya idman kompleksləri tikilib, idmançıların və əslində bütün əhəlinin istifadəsinə verildi. İndi də bu iş çox böyük uğurla, müvəffəqiyyətlə davam etdirilir. MOK-un yeni rəhbərliyi seçildəndən az sonra, onun sorağı çox tez-tez qitə və dünya idman qurumlarından, beynəlxalq federasiyalardan, öz növbəsində, bu təşkilatların başçılarından da səsi Bakıdan, Azərbaycandan gəlməyə başladı. Necə deyərlər, qatar hərəkətə gəldi və getdikcə artan sürət yığmağa başladı. Bunun əks-sədəsi isə hər iki başda eşidildi - hər iki tərəfə olduqca faydalı olması, ilbəl, aybaay artan səmərəsi ilə: BOK, AOK, digər beynəlxalq idman qurumları Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsinin simasında çox aktiv, fəaliyyət miqyasını sürətlə genişləndirən, hərəkət tempini də eyni nisbətdə arıtran bir MOK əldə etmişdisə, bu MOK, onun təmsil etdiyi Azərbaycan adlı "təzə ölkə" də həmin qurumların simasında, Vətəndə idmanın (və deməli, sağlamlığın da) inkişafında, bəlkə bundan da önəmlisi - məmləkətin, xalqın dünyada tanidilmasında, dolayısı yolla səsinin aləmə çatdırılmasında təmənnəsiz, güclü müttəfiq tapmış oldu. Elə buna görəydi ki, ilk vaxtlardan nəinki MOK prezidenti, elə dünyagörmüş, dünyanın tanidığı, ağsaqqal dövlət başçısı da idmançıların hər bir qayğısını diqqət mərkəzində saxlayır, problemlərini qısa zamanda həll edirdilər. Və son on ilin təcrübəsi ulu öndərimizin layiqli davamçısı İlham Əliyevin tutduğu yolda, başladığı kursda nə qədər haqlı olduğunu dönə-dönə göstərdi.

İdmançuların ən yaxın dostu

Azərbaycan idmançuları müxtəlif beynəlxalq yarışlarda - Avropa və dünya çempionatlarında, Olimpiya oyunlarında qələbələr qazanırlar, ölkəmizi ləyaqətlə təmsil edirlər və Azərbaycanı güclü idman dövlətinə çeviriblər.

İlham Əliyev

10 il önce başlanan yol

Qusar Olimpiya İdman Mərkəzinin təmələqoyma mərasimində iştirak edən prezident İlham Əliyevi rayon sakinləri sevinclə qarşılayırlar

Milli Olimpiya Komitəsinə prezident seçildiyi ilk günlərdən İlham Əliyev bütün ehtiyatları səfərbər edib düzgün istiqamətə yönəltmək, ölkə idman qurumları arasında sıx əməkdaşlıq yaratmaq, onların vahid proqram əsasında Azərbaycanda bu sahənin tərəqqisinə xidmət etməsi yönündə işə girişmişdi. Məhz bunlar ölkə idmanının, Olimpiya hərəkatının beynəlxalq miqyasda nüfuz qazanmasına real imkanlar açdı.

İdmançılarla şəxsi görüşlər, tanışlıqlar, problemləri ilə gündəlik, əməli məşğul olmaq, onların yüksək məqsədlər uğrunda mübarizə əzmini artırır, onları hər bir yarışa daha məsuliyyətlə hazırlaşmağa kökləyirdi.

MOK-un yeni prezidenti ilk görüşünü ölkəmizin tanınmış idmançıları ilə, 1997-ci il sentyabrın 25-də Gənclər və İdman Nazirliyində keçirdi. Azərbaycanı beynəlxalq yarışlarda şərəflə təmsil etdiklərinə görə idmançılara minnətdarlığını bildirərək, çox keçmədən onlara hər cür şərait yaradılacağını bəyan etdi. Bunun ardınca, bütün federasiya prezidentlərinin iştirakı ilə toplantı keçirildi.

Cəmi 3 ay sonra - dekabrın 25-də idmançılarla yeni görüşü zamanı isə il ərzində fərqlənənləri mükafatlandırmaq, onların mənzil təminatını yaxşılaşdırmaq ənənəsinin əsasını qoydu. MOK-un yeni prezidentinin qayğısından ilk bəhrələnən ağır atletika üzrə dünya çempionatının gümüş mükafatçısı Asif Məlikov və sərbəst güləş üzrə Avropa ikincisi Namiq Abdullayev oldu.

Beləliklə, idmançıları qəbul edib, problemlərini dinlədikdən sonra funksionerlərlə görüşməklə hər bir məsələni kökündən öyrəniib həll etmək istiqaməti əsas fəaliyyət mexanizminə çevrildi.

1998-ci ildə idmançılarla, mütəxəssis və federasiya rəhbərləri ilə bir neçə dəfə görüşən İlham Əliyev qarşıda duran problemlərin həlli, MOK-un dövlətlə və milli federasiyalarla fəal işbirliyini yaratmaq yönündə bir sıra əməli addımlar atdı. İcraiyyə komitəsinin dekabrın 26-dakı iclasında idmançılar ilin yekunlarına görə mükafatlandırıldı. MOK rəhbəri ilin ən yaxşı idmançısı, stend atıcılığı üzrə dünya kubokunun qalibi, dünya rekordçusu Zemfira Məftəhəddinovaya və Namiq Abdullayevə avtomobil, Zemfiranın məşqçisi Hafiz Cəfərova və Olimpiya çempionu Nazim Hüseynovun məşqçisi Ağayar Axundzadəyə yeni mənzillərin açarlarını

Prezident İlham Əliyev
uşaq şahmatçılarla

təqdim etdi. Və həmin vaxtdan da MOK perspektivli idmançılara xüsusi təqaüdlər verməyə başladı.

1999-cu ildə əsas diqqət Sidney Olimpiadasına lisenziyalar qazanılmasına yönəldildi. İdmançıların hazırlığı, Milli Olimpiya Komitəsi ilə Gənclər və İdman Nazirliyinin birgə planına uyğun olaraq, federasiyalarla qarşılıqlı əməkdaşlıq şəraitində həyata keçirilirdi. Lisenziya qazanan və bu sahədə perspektivli sayılan idmançılar MOK prezidentinin təşəbbüsü ilə olimpiya təqaüdü ilə təmin olunurdular.

İlham Əliyevin MOK rəhbəri kimi fəaliyyəti 2000-ci ildə - Sidney Yay Olimpiya Oyunlarında öz parlaq əksini tapdı. İdmançılarımızdan Zemfira Meftəhəddinova və Namiq Abdullayev olimpiya zirvəsinə yüksəldilər, gənc boksçu Vüqar Ələkbərov bürünc medal qazandı. Sidneydən qalib kimi döən Azərbaycan olimpiya komandasının üzvləri Vətəndə qəhrəman kimi qarşılandılar. Qaliblərin bu uğurları yüksək qiymətləndirilərək həm idmançılar, həm də məşqçiləri mükafatlandırıldı. Oktyabrın 18-də Prezident sarayında olimpiyaçıları qəbul edən dövlət başçısı Heydər Əliyev təkcə medalla qayıdanlara deyil, Sidneydə Azərbaycanın şərəfini qorumuş bütün idmançılara müxtəlif pul mükafatları təqdim etdi. Olimpiya çempionları Namiqlə Zemfira və onların məşqçiləri "Şöhrət" ordeni, Vüqar Ələkbərov və məşqçisi "Tərəqqi" medalları ilə təltif olundular.

Oktyabrın 29-da isə Milli Olimpiya Komitəsi Bakı Əyləncə Mərkəzində idmançıların şərəfinə ziyafət təşkil edərək onların hər birini mükafatlandırdı. Tədbirdə çıxış edən MOK prezidenti İlham Əliyev qeyd etdi ki, idmançılarımız Sidneydə əldə etdikləri qələbə ilə müstəqilliyimizi daha da möhkəmləndirdilər, bütün dünyaya Azərbaycan idmançılarının, Azərbaycan vətəndaşlarının nəyə qədər olduqlarını sübut etdilər. Sidneydə Azərbaycanın bayrağı qalxdı, Azərbaycanın dövlət himni səsləndi. MOK prezidenti çıxışını bu sözlərlə tamamladı: "Siz, əziz idmançılar, çempionlar, hesab edirəm ki, gənc nəsil üçün, uşaqlar üçün örnək olmalısınız. Onlar sizin qələbələrinizə baxıb idman bölmələrinə gəlməlidirlər. Mən Sidneydə yaşadığım o qələbəni, xoşbəxt anları bir daha yaşamaq istəyirəm. Hesab edirəm ki, siz də bunu istəyirsiniz. Əminəm ki, belə də olacaq. 2004-cü ildə Afina olimpiadasında da Azərbaycan böyük uğurlar əldə edəcək."

Otüstü hokkeyçilərin xatirə hədiyyəsini yığma komandanın kapitanı Zeynəb Nuriyeva MOK prezidentinə təqdim edir

Tez-tez idmançılarla, onların məşqçiləri və federasiya rəhbərləri ilə görüşən, problemləri ilə maraqlanan, hər bir məsələnin vaxtında həllinə çalışan MOK prezidenti İlham Əliyev beləliklə, hər bir idmançının ən yaxın dostuna, himayədarına çevrildi. Ötən illər ərzində beynəlxalq yarışlardan, dünya və qitə çempionatlarından uğurla dönmən idmançılara qəbul edib mükafatlandıran İlham Əliyevin, MOK İcraiyyə Komitəsinin hər ilin sonunda keçirilən iclasında onlarla idmançıya, mütəxəssisə yeni mənzil orderləri təqdim etməsi artıq ənənə halını alıb.

MOK İK-in 2003-cü ildə keçirilən prezident seçkilərindən iki gün öncəki iclasında onun: "Əgər oktyabrın 15-də Azərbaycan xalqı mənə etimad göstərsə, yenə də idmandan ayrılmayacağam. Əgər idmançılar tərəfindən razılıq olarsa, mən bundan sonra da bu vəzifəni saxlayacağam" deməsi, idman ictimaiyyətinin böyük sevincinə səbəb oldu. Çünki çoxları İlham Əliyevin dövlət başçısı seçiləcəyi təqdirdə MOK prezidentliyindən imtina edəcəyini düşünürdü. Amma idmandan, idmançılardan ayrı qalmağı düşünmədiyini bəyan edən İlham Əliyev bununla həminin nigarançılığına son qoymuş oldu.

Həmin iclasdakı çıxışında ölkəmizdə idmanın inkişaf tempindən razı qaldığını vurğulayan İ.Əliyev deyirdi: "Hazırda ölkəmizdə olimpiya hərəkəti geniş vüsətlə inkişaf edir. Azərbaycan idmançılarının beynəlxalq yarışlarda qazandıqları medalların sayı ildən-ildə artır. 1997-ci ildən bu günə qədər bütün beynəlxalq yarışlarda - dünya, Avropa çempionatlarında, olimpiya oyunlarında, rəsmi yarışlarda mindən çox medal qazanılmışdır. Bu, bir daha onu göstərir ki, Azərbaycan idmanı inkişaf edir, respublikamız dünyanın aparıcı idman ölkəsinə çevrilir. Bunu nəinki biz deyirik, bütün beynəlxalq idman qurumları nailiyyətlərimizi təsdiqləyir".

İdmançılarımızın 2004-cü il Yay Olimpiya Oyunlarına səmərəli hazırlığına şərait yaradılması üçün böyük işlər görən MOK prezidenti İlham Əliyev artıq həm də dövlət rəhbəri kimi onların problemlərini vaxtında həll etməklə, əslində, Afina uğurlarının əsasını yaratdı. Avqustun 4-də Züqulbadakı "Gənclik" Beynəlxalq Turizm Mərkəzində, XXVIII Yay Olimpiya Oyunlarında iştirak edəcək Azərbaycan idmançılarının yolaşılma mərasimində o, məhz bunlardan geniş danışmaqla, öz növbəsində, olimpiyaçılarımızın da xalqımızı, vətənimizi sevindirməli olduqlarını

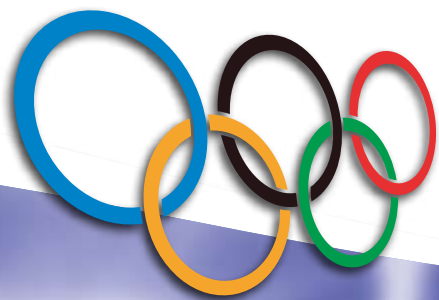

vurğuladı.

İlham Əliyev həm ölkə başçısı, həm də MOK rəhbəri olaraq demək olar ki, daim idmançılardır. Onun idmançılarla görüşlərinin müəyyən xronikasına diqqət yetirək: Ağır atletləri (5 may 2001-ci il, 26 dekabr 2001-ci il), Azərbaycan Atıcılıq Federasiyasının üzvlərini (25 may 2001-ci il, 16 avqust 2002-ci il), cüdoçuları (9 avqust 2001-ci il, 21 iyun 2006-cı il), taekvondoçuları (29 avqust 2001-ci il, 23 noyabr 2001-ci il, 21 iyun 2006-cı il), boksçuları (23 noyabr 2001-ci il, 27 dekabr 2002-ci il, 28 iyul 2003-cü il), paralimpiyaçıları (26 dekabr 2001-ci il, 6 oktyabr 2004-cü il), gülləşçiləri (7 may 2002-ci il, 15 oktyabr 2002-ci il, 27 may 2003-cü il, 15 iyul 2005-ci il, 21 iyun 2006-cı il), həndbolçuları (13 iyun 2002-ci il), şahmatçılarını (31 iyul 2002-ci il, 9 iyul 2003-cü il), basketbolçuları (15 iyul 2005-ci il), otüstü hokkeyçiləri (15 iyul 2005-ci il), qılıncoynadanları (6 sentyabr 2002-ci il), hərbi idmançılarını (7 noyabr 2002-ci il), futbolçuları (27 yanvar 2005-ci il, 24 yanvar 2006-cı il), voleybolçuları (15 iyul 2005-ci il) və digər idman növlərinin təmsilçilərini dəfələrlə qəbul edən prezident İlham Əliyev onların hər birini şəxsən dinləmiş, problemləri ilə maraqlanmış və onu yerində həll etmişdir.

*Prezident İlham Əliyev cüdoçu
Kifayət Qasimovaya yeni mənzilin
orderini təqdim edir*

Kütləvilik əyalətdən başlanır

*Biz idmanın, bədən tərbiyəsinin
kütləliliyini təmin etməliyik.*

Heydər Əliyev

Ulu öndər Heydər Əliyev xalqın fiziki sağlamlığı üçün bədən tərbiyəsinə həmişə xüsusi qayğı göstərir, onun kütləviliyini ön plana çəkirdi. "Biz idmanı, bədən tərbiyəsinə kütləvi etməliyik. Gənclərin tam əksəriyyətini buna cəlb etməliyik, bu Azərbaycan vətəndaşının hərtərəfli gələcəyi üçün təməldir. Buna nail olmaq üçün təbii ki, lazımi imkanlar da yaratmalıyıq, lazımi şərait də yaratmalıyıq" - deyən Heydər Əliyev siyasətini layiqincə davam etdirən MOK prezidenti İlham Əliyev bu vəzifəyə seçilərək, idmançılar üçün hərtərəfli şərait yaradılacağına söz verdi. Sidney Olimpiadasından sonra ölkəmizin hər tərəfində idman qurğularının inşasına başlandı. Bakıda və Maştağa qəsəbəsində, bunun ardınca Naxçıvanda, Gəncədə, Şəkiddə, Lənkəranda, Bərdədə, Qubada, Şamaxıda, Zaqatalada, Masallıda, Qazaxda müasir olimpiya kompleksləri istifadəyə verildi. Hazırda Respublikamızın 20-dən çox yaşayış məntəqəsində belə idman mərkəzləri inşa olunur.

Ölkəmizdə bədən tərbiyəsinə göstərilən qayğı, əhalinin müxtəlif təbəqələrinin idman yarışlarına cəlb edilməsi ilbəl geniş miqyas alır. Ayrı-ayrı sahələrdə çalışanların Respublika spartakiadalarının keçirilməsi, qaliblərin zəhmətkeşlərin beynəlxalq oyunlarında ölkəmizi təmsil etmələri artıq ənənə halını alıb.

İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə 1998-ci ildən başlayaraq, iki ildən bir keçirilən yeniyetmələrin respublika oyunları idmanın həm bölgələrdə inkişafı, həm də kütləviliyi baxımından yeni mərhələnin əsasını qoymuş oldu. Hər bir məktəbi əhatə edən bu yarışlar əvvəlcə rayon, ardınca zona mərhələsində təşkil edilərək, Bakıda final oyunları ilə başa çatır. 1998-ci ildən keçirilən yeniyetmə oyunları bu gün yüz minlərlə məktəbli yarış meydanına toplamaqdadır. MOK prezidenti İlham Əliyevin ilk oyunlardakı nitqinin sonunda dedi "Qoy güclü qalib gəlsin" sözləri bu gün həmin yarışların şüarına çevrilib. Doğrudan da, güclülər qalib gəlir, qələbə qazana bilməyənlər isə növbəti yarışlara daha ciddi hazırlaşırlar. 1998, 2000, 2002, 2004 və 2006-cı illərdə keçirilmiş Respublika oyunlarının qalibləri arasından ölkəmizi beynəlxalq yarışlarda uğurla təmsil etmiş neçə-neçə istedadlı idmançının adını bu gün fəxrlə qeyd etmək olar.

Yeniyetmələrin I Respublika oyunlarının final mərhələsinin açılış mərasimi-mindəki nitqində Olimpiya hərəkatının inkişafı və təbliği sahəsində görüləcək işlərin hələ çox olduğunu deyən MOK prezidenti İlham Əliyev bu baxımdan keçmiş təcrübənin müsbət cəhətlərindən faydalanmağın vacibliyini vurğuladı. Çıxışında hamını Azərbaycan idmanının, bədən tərbiyəsinin, olimpiya hərəkatının inkişafına köməyə çağıran İlham Əliyev Azərbaycan idmançılarının beynəlxalq arenada milli bayrağımızı daha yüksəklərə qaldıracağından əmin olduğunu söylədi.

2000-ci il mayın 12-də T.Bəhramov adına Respublika Stadionunda Yeniyetmələrin II Respublika Oyunları final mərhələsinin təntənəli açılış mərasimində nitq söyləyən prezident Heydər Əliyev bu oyunların Azərbaycanda əlamətdar bir hadisəyə çevrildiyini qeyd etdi. Çıxışında oyunların iki illik tarixinə qısa nəzər salan MOK prezidenti isə dedi ki, 1998-ci ildə keçirilən yarışların başlıca məqsədi gənc idmançılarımızı ümumdünya oyunlarına hazırlamaq idi: "Mən deyə bilərəm ki, biz buna nail ola bildik və gənc idmançılarımızı Azərbaycanı Yeniyetmələrin Ümumdünya Oyunlarında ləyaqətlə təmsil etdilər. Görəndə ki, bu oyunlar Azərbaycanda idmanın inkişafına böyük təkan verir, qərara gəldik ki, oyunları ənənəyə çevirək və artıq ikinci dəfədir ki, bu oyunlar keçirilir. Bu o deməkdir ki, bu ənənə yaşayır və bundan sonra da yaşayacaqdır. Biz idmançılarımıza öz qayğımızı heç vaxt əsirgəməmişik, onlara hər zaman kömək etməyə çalışmışıq və buna nail oluruq. Çünki biz hesab edirik ki, idman ölkəmizin siyasətinin ayrılmaz bir hissəsidir. İdmanla məşğul olan insan həm güclü olur, həm də onda ruh yüksəkliyi olur.

Bizim tərəfimizdən aparılan işlər Beynəlxalq Olimpiya Komitəsi tərəfindən yüksək qiymətləndirilir. Bu da bizi çox sevindirir. Deməli, biz düz yoldayıq. Biz

Prezident İlham Əliyev Quba Olimpiya İdman Kompleksinin açılışını bildirən qırmızı lenti kəsir

MOK prezidenti İlham Əliyev Şəki Olimpiya İdman Kompleksinin açılış mərasimində rəmzi Olimpiya məşəlini alovlandırır

istəyirik ki, dünyanın hər bir yerində, hər bir idman meydançasında Azərbaycanın dövlət himni səslənsin, Azərbaycan milli bayrağı qaldırılsın.

Çox sevindirici haldır ki, son zamanlar ölkəmizdə idmana maraq, idmanla məşğul olmaq istəyənlərin sayı get-gedə artır. Biz səbəbi ilk növbədə bunda görürük ki, dövlət tərəfindən idmana olan qayğı yüksək səviyyədədir. Milli Olimpiya Komitəsi də öz tərəfindən əlindən gələni edir.”

MOK rəhbəri mərasimdə bəyan etdi ki, hazırda komitə xüsusi, geniş miqyaslı bir proqram üzərində işləyir. Proqramda Azərbaycanın hər bir bölgəsində yeni, müasir standartlara uyğun idman kompleksləri tikilməsi nəzərdə tutulur. Çünki vaxtilə Azərbaycanın bir sıra görkəmli idmançıları öz ilk uğurlarını məhz rayon idman sekiyalarında qazanıblar. Bu ənənəni bərpa etmək istəyini bildirən İlham Əliyev çıxışını aşağıdakı sözlərlə bitirdi: “Bəli, bizə medallar lazımdır. Bizə Olimpiya medalları lazımdır, dünya və Avropa çempionatlarının medalları lazımdır. Amma bununla yanaşı və deyə bilərəm ki, ilk növbədə, bizə sağlam gənclər, sağlam millət lazımdır.”

Bunun üçün isə ilk növbədə idmanın maddi-texniki bazası möhkəmləndirilməli, həm paytaxtda, həm də əyalətlərdə müasir tələblərə uyğun şərait yaradılmalı idi. Elə MOK prezidenti olaraq İlham Əliyevin fəaliyyətində də məhz bu amil öz əksini tapmışdır.

Son illərdə o, ölkəmizin bütün bölgələrini gəzib, hər bir səfərində də hansısa idman qurğusunun təməli qoyulub və ya açılış mərasimi keçirilib. Olimpiya kompleksləri ilə yanaşı, Bakıda stend atıcılığı kompleksi, taekvondo mərkəzi, Bərdə, Naxçıvan, Gəncədə üzgüçülük mərkəzləri, Gədəbəydə idman kompleksləri, Ağdaşda, Goranboyda, Yardımlıda, Lənkəranda, İmişlidə, Yevlaxda stadionlar

Azərbaycan Gimnastika Federasiyasının
prezidenti Mehriban Əliyeva
yeniyyətə gimnastlarla

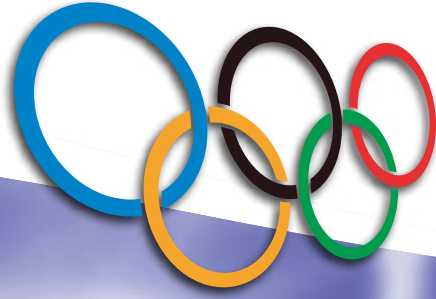
onun xeyir-duası ilə həyata vəsiqə qazanıblar.

Sözügedən qurğuların hər birində idmanın müxtəlif növləri ilə məşğul olmaq üçün gözəl şərait yaradılıb və hamısında Respublika əhəmiyyətli, eləcə də beynəlxalq miqyaslı yarışlar keçirmək mümkündür.

Son 10 ildə Respublikamızda bədən tərbiyəsi və idmanın inkişafı yönündə görülmüş işlərə nəzər yetirəndə istər kütləvilik və gənclərin fiziki hazırlığı, istər ölkəmizin beynəlxalq arenalarda layiqincə təmsil olunması, istərsə də nüfuzlu beynəlxalq yarışların məkanına çevrilməsinə görə, Azərbaycanın əsl idman ölkəsinə çevrildiyinin şahidi oluruq.

2004-cü ilin sentyabrında Naxçıvan Üzgüçülük Mərkəzinin açılış mərasimindəki çıxışında prezident İlham Əliyev Azərbaycanda idmanın əksər növlərinin inkişaf etdiyini, müxtəlif növlər üzrə həm olimpiya, həm də dünya çempionlarımız olduğunu qeyd etməklə bərabər dedi ki, bununla yanaşı, bizə idmanın kütləviliyi lazımdır. Hər bir gəncin, yeniyyətmanın, uşağın idmanla məşğul olması və öz sağlamlığını möhkəmləndirməsi lazımdır. Çünki idman sağlamlıq deməkdir, həyat deməkdir.

Ölkədə istər maddi-texniki bazanın inkişaf etdirilməsi, istərsə də gənclərin bədən tərbiyəsi və idmana cəlb edilməsi üzrə görülmüş işlər bu gün öz bəhrəsini verməkdədir. Hər il məktəblilərin "Şahin" və "Cəsurlar" hərbi-idman oyunlarının, beynəlxalq qaçış günü çərçivəsində Bakıda və Gəncədə ənənəvi kütləvi qaçış yarışının təşkili, yeniyyətlərin beynəlxalq oyunlarında, tələbə universiadalarında ölkəmizin fəal iştirakı, spartakiadaların təşkili birbaşa idmanın kütləviliyinə, əhalinin sağlamlığına xidmət edir.

Beynəlxalq əlaqələrin qurulmasında İlham Əliyev faktorı

İdman sahəsində beynəlxalq yarışlarda əldə olunan nailiyyətlər çox qiymətlidir. Onların qiyməti Azərbaycan xalqının təkə fiziki cəhətdən yüksək keyfiyyətlərə malik olduğunu nümayiş etdirməkdən ibarət deyil, həm də müstəqil Azərbaycanı dünyada tanıtdırmaqdan ibarətdir.

Heydər Əliyev

Sovetlər dövründə cəmiyyətimiz olimpizmi, sadəcə olimpiya oyunlarının keçirilməsi hadisəsi saysa da, müstəqilliyimiz yeni həqiqətləri ortaya çıxardı: idman və onun bəşəri missiyasının zirvəsi kimi OLİMPİZM günümüzün ən optimal inkişaf aynası və effektiv təsir gücünə malik vasitəsidir. Əldə olunan nəticələr isə onun keyfiyyət əmsalinin göstəricisi, brendidir. Bütün bunlar “gələcəyə qoyulan kapitaldır”.

Özünəxas xüsusiyyətlər də nəzərə alınmaqla Azərbaycan üçün olimpiya hərəkatının mahiyyətini aşağıdakı kimi qruplaşdırmaq olar:

1. Beynəlxalq aləmə inteqrasiya problemlərinin öyrənilməsi;
2. Bəşəri ideyaların təbliği;
3. Əməli beynəlxalq təcrübənin qazanılması və Azərbaycanda tətbiq edilməsi;
4. Azərbaycanın dünyada -
 - a) tanınması və təbliği,
 - b) yerinin və imicinin möhkəmlənməsi,
 - c) gedən proseslərdə rolunun artması,
 - d) beynəlxalq qurumlarla əlaqələrinin möhkəmlənməsi,
 - e) beynəlxalq münasibətlər sistemində təsir gücünün artması,
 - f) əməli və işgüzar fəaliyyət sahələrində təşkilatı, idarəedici və s. imkanların göstərilməsi,
 - g) müxtəlif dövlətlər, təşkilat və digər strukturlarla əlaqələrin ikitərəfli sazişlər əsasında qurulmaqla genişləndirilməsi.

Zənnimizcə, bunlar gənc və müstəqil, hələ formalaşmaqda olan dövlətlər üçün daha böyük əhəmiyyət kəsb edir. Üstəlik, Sovetlər birliyi dağıldıqdan sonra ölkəmizin üzləşdiyi problemləri nəzərə alsaq, bu məsələlərin vacibliyi danılmazdır.

İdman, ilk növbədə ölkənin ən gözəl tanınma vasitəsi, təbliğat siyasətidir. Ülvi bəşəri idealların tərənnümçüsü kimi sərhəd tanımayan idman böyük missiyaların həyata keçirilməsi üçün geniş meydandır. Hər bir ölkənin himni - dövlət rəmzi yalnız onun prezidentinin, bir də qalib idmançısının şərəfinə səslənir. Elə tək bu fakt idmanın dünya miqyasında əvəzəlməz yerini əyani göstərir. Məşhur Çex dövlət və idman xadimi, ədib, tərcüməçi, pedaqoq İrji Qut-Yarovski Beynəlxalq və Çexiya olimpiya komitələrinin yaradıcılarından biri və ömrünün sonunadək olimpizm ideyalarına sadıq olsa da, hərəkatın banisi Pyer de Kubertenin irəli sürdüyü və qəbul edilən əsas olimpizm şüarına öz xalqının mənafeyi naminə düzəliş etməyi qəbahət saymadı. 1896-cı ildə Afinada keçirilən I Olimpiya Oyunları, ələlxüsus da qaliblərin adlarının elan edilməsi tərzini ona elə təsir etmişdi ki, vətəninə döndükdən sonra demişdi: “Çəxlər üçün olimpiya oyunlarında iştirak etmək deyil, qələbə vacibdir. Qoy bizim bayraq yüksəlsin, qoy bizim himn səslənsin”.

Bu sözlərin deyilmə tarixindən 110 ildən artıq vaxt keçsə də, bu həqiqət dəyişməyib. Əksinə, olimpiya hərəkatı genişləniib, dərinləşib və bəşəriyyətin bütün mütərəqqi ideyalarının tərənnümçüsünə çevrilib.

1997-ci ildə Milli Olimpiya Komitəsinin prezidenti seçilən İlham Əliyevin “Sidneydə Azərbaycan idmançısı qızıl medal qazanarsa, himnimiz səslənib, bayrağımız ucalarsa, mən özümü qalib hiss edəcəyəm” - deməsi, tək Azərbaycanda idmanın inkişafına nail olunması baxımından əhəmiyyətli deyil, həmçinin ölkəmizin sorağının ən uca beynəlxalq tribunalardan gəlməsi, onun təbliği və həqiqətlərinin dünyaya çatdırılması, ona diqqətin artması kimi ali məqsədlərə xidmət göstərirdi.

“Hər bir işə maksimal məsuliyyətlə yanaşmağa adət etmişəm; başqa cür də bacarmıram”, - deyən İlham Əliyevin rəhbərliyi altında Milli Olimpiya Komitəsinin görməli olduğu işlər həddən artıq çox idi. O, əməli olaraq, ölkədə olimpiya hərəkatının yenidən qurulmasına, burada nüfuzlu təşkilat formalaşdırılmasına,

MOK rəhbəri İlham Əliyev
BOK prezidenti X.A.Samarançə
Azərbaycan xalçası hədiyyə edir

olimpizm ideyalarına olan münasibətin müsbət istiqamətdə dəyişdirilməsinə, məhv olmuş təsərrüfatın bərpasına, başdan-ayağa fərqli sistem tətbiq edilməsinə nail olmalıydı.

Qarşıya çıxan bütün problemləri bacarıqla dəf edərək, İlham Əliyev olimpiya hərəkətinin məqsəd və vəzifələrini, fəaliyyət sisteminin ardıcıl əməli çərçivəsini müəyyənləşdirdi. Beynəlxalq əlaqələrin qurulması və möhkəmlənməsi bu sistemin mütləq tərkib hissəsi olmalı idi. Bəşəri mahiyyətli olimpiya ideyalarına söykənərək beynəlxalq münasibətlər və mübadilə sistemində möhkəm yer tutmaqla tek idmanda deyil, hər sahədə Azərbaycanın dünyəvi imicini yüksəltmək mümkündür.

Belədə vəziyyəti düzgün qiymətləndirib qurulacaq sistemin obyekt və predmetini müəyyənləşdirmək çox vacib idi. Təbii ki, beynəlxalq arenaya artıq müstəqil ölkə kimi çıxan Azərbaycan üçün ilk növbədə bunu qəbul edib addımlar atmaq lazım idi və bu halda hər bir sahədə olduğu kimi liderlərin rolu və potensial imkanları danılmaz fakt olaraq ortaya çıxırdı.

Qarden, Satou, Martens, Nikolson kimi dünya diplomatiyasının tanınmış simaları diplomatiyanı təkcə münasibətlər elmi adlandırmır, onu həm də danışqlar aparmaq məharəti sayırlar. Burada ünsiyyət, ələxusus da praqmatizmə maksimal meyilli çağdaş Qərb diplomatiyasındakı ifadə tərzii ön plana çıxır. Belə olduqda ünsiyyətin əsas vasitəsi olan dil və onun zirvəsi nitq mədəniyyəti həlledicidir. Həyatımızın hər bir sahəsində məsələyə diletant yanaşmanın fəsadlarını görmək imkanımız da olub. Qədim hind "Manu qanunları"ndan bu günə qədər dəyişməyən həqiqətlər kompleksi liderdən öz borcunu sədaqətlə yerinə yetirmək, bacarıq, təmkin, yaxşı yaddaş, hərəkət ardıcılığı, məntiqi qırılmayan zəncir və qarşı tərəfin də maraqlarına hörmət tələb edir.

Bu mənada, Moskva Dövlət Beynəlxalq Münasibətlər İnstitutunu bitirmiş, bu sahədə elmi və ən əsası, pedaqoji fəaliyyətlə məşğul olmuş İlham Əliyevin imkanları heç bir şübhə doğurmur. Bütün sahələr kimi, diplomatiyanın da öz dili və danışq mədəniyyəti, tərzii formalaşmış. 2001-ci ildə Azərbaycana səfəri zamanı Avropa Cüdo Birliyinin prezidenti Marius Vizirin İlham Əliyevə: "Mən fransız, alman dillərində sərbəst danışırım. Bu gün çalışsaram ki, ingiliscə Sizin kimi sərbəst danışım" deməsi məhz bu tərzinin nümunəsidir.

*EABA başçısı Emil Jeçev prezident
Heydər Əliyevə federasiyanın xatirə
hədiyyəsini təqdim edir*

Bu, təkcə insani fərqləndirən keyfiyyət deyil, eyni zamanda danışıqların gedişinə əhəmiyyətli təsir vasitəsi, həm qarşılıqlı hörmət, həm də ehtiram şəraitinin təminat formasıdır.

Milli Olimpiya Komitəsinin prezidenti kimi İlham Əliyevin müəyyən etdiyi xətti və faydalandığı elementləri bugünkü beynəlxalq əlaqələr sisteminin süzgəcindən də keçirmək olar.

Məşhur "siyasi realizm" beynəlxalq münasibətlər məktəbinin tanınmış nümayəndəsi Hans Morgentau burada üç əsas vasitəni - kompromis, inandırma və qüvvəni fərqləndirir.

Bu vasitələri rəmzi olaraq əsas kimi götürüb, MOK rəhbəri kimi İlham Əliyevin fəaliyyətinin ilk 3 illik dövrünə baxaq. Nəzəri olaraq, "kompromis"i başlanğıc, tanışlıq vəziyyəti kimi qiymətləndirsək, İlham Əliyev Milli Olimpiya Komitəsinin prezidenti kürsüsündə hadisələrə real qiymət vermək bacarığını, beynəlxalq səviyyədə işgüzarlığını və imkanlarını Skandinaviyada göstərməli idi. Ardınca, Samaranç-la görüşü ilk 2 vasitə arasında keçid kimi dəyərləndirmək olar. "İnandırma"ya nümunə ölkə daxilində atılan yenilikçi addımlar və onun təsir imkanları ola bilər və bu, Sidney oyunlarına qədər gedən proseslərdə əksini tapır. Nəhayət, "qüvvə" "nailiyyətlər silahı"dırsa, olimpiadanın özünü mini, sonrakı quruculuq işlərini isə maksi planda əsaslı dəlillər saymaq mümkündür.

1997-ci il noyabrın 14-15-də İsveç paytaxtı Stokholmda Avropa Olimpiya Komitəsinin XXVI Assambleyasında Azərbaycan MOK-un təmsilçiliyi "getdim, gördüm, gəldim" prinsipi ilə keçmədi. Avropa Olimpiya Komitəsi prezidenti seçkilərində belçikalı Jak Roqq qalib gəldi. Roqqu seçən və təbrik edənlər arasında Azərbaycan öncüllüyü ilə seçildi. Mərasimdən sonra ilk qəbul edilən də bizim təmsilçilər oldular. Ümumiyyətlə, bu səfər zamanı həm Avropa, həm də Beynəlxalq olimpiya komitələri ilə işgüzar dialoqlar aparıldı, ikitərəfli əlaqələrin, fəaliyyətin geniş spektri müzakirə edildi. Xuan Antonio Samaranç İlham Əliyevin Milli Olimpiya Komitəsinin prezidenti kimi görmək istədiyi işlərə yüksək qiymət verməklə yanaşı, daha ətraflı mübadilə, birgə əməkdaşlığın imkanlarını müzakirə etmək üçün onu İsveçrənin Lozanna şəhərindəki BOK qərargahına dəvət etdi. O, həmçinin Prezident Heydər Əliyevin idmana diqqət və qayğısından məmnun

AOK rəhbərliyi prezident
Heydər Əliyevin qəbulunda

olduğunu ifadə etdi. Elə burada bir çox Avropa, xüsusən də MDB məkanı ölkələri ilə əlaqələrin, gələcəkdə ikitərəfli birgə və regional fəaliyyətin təməl daşı qoyuldu. 1999-cu il martın 19-u və 20-də İlham Əliyevin BOK-un Lozannadakı mənzil-qərargahına səfəri Azərbaycan MOK-un beynəlxalq arenada özünə möhkəm yer tutması, ölkəmizin təbliğ olunması baxımından əhəmiyyətli sığrayışa səbəb oldu.

Xuan Antonio Samarançın olimpiya hərəkətindəki müstəsna xidmətlərini qeyd edən İlham Əliyev, Azərbaycan Prezidentinin də Beynəlxalq Olimpiya Komitəsinin tək idmanda deyil, eləcə də dünyada bəşəri dəyərlərin təbliğindəki roluna böyük önəm verdiyini deyərək, dövlət başçısının ölkədə olimpizm ideyalarının geniş yayılmasına xüsusi diqqətini vurğuladı. Prezident Heydər Əliyevin Sidney Oyunlarına hazırlıqla bağlı verdiyi sərəncamın əhəmiyyəti barədə də məlumatlandırılan Samaranç, bu qərara heyrətini gizlətmədi. O, Olimpiya hərəkətinin inkişafına göstərdiyi xidmətə görə, Azərbaycan Prezidentinə təşəkkürünü çatdırmağı xahiş edərək: "Qeyd etdiyiniz sərəncamı dövlət başçısının olimpiya hərəkətinə xüsusi şəxsi qayğısının təcəssümü hesab etmək olar", - dedi. İlham Əliyev 1998-ci ilin iyununda Moskvada keçiriləcək Ümumdünya Yeniyetmə Oyunlarında Azərbaycanın geniş heyətlə təmsil olunacağını söyləyib, ümumiyyətlə, bu sahədə görülən və görülməli işlərdən danışdı. Milli Olimpiya Komitəsinin, bir sıra təşkilat və dövlət qurumları ilə birgə, ölkədə yeniyetmə oyunları keçirməsi, bunun zona və regionlarda qurulan seçmə yarışlardan başlayıb, final mərhələsinə qədər davam edən bir yarış olması Samarançın razılığına və xüsusi marağına səbəb oldu. BOK prezidentinə ölkəmizdə beynəlxalq standartlara uyğun yeni idman obyektləri, olimpiya bazaları, komplekslər tikilməsi ilə bağlı planlar barədə məlumat verildi. Bu fikirləri dəstəkləyən Samaranç bir sıra məsələlərdə ölkəmizə kömək etməyə çalışacağını bildirdi.

MOK prezidenti İlham Əliyev həmçinin Sidney Oyunlarına hazırlıq dövründə Milli Olimpiya Komitəsinin 38 idmançıya və onların məşqçilərinə fərdi təqaüdlər verdiyini də söylədi. Bu qərar da Samarançın diqqətini cəlb etdi: "Prezidentinizin sərəncamı və Milli Olimpiya Komitəsinin təsis etdiyi təqaüdlər haqqında verdiyiniz məlumatları böyük məmnuniyyət, razılıq hissi və maraqla dinlədim. Hesab edirəm ki, bu, başqa dövlətlər üçün örnək ola biləcək bir hadisədir". O, son-

BOK-un hazırkı rəhbəri Jak Roqq prezident Heydər Əliyevə AOK-un hədiyyəsini təqdim edir

ralar da, xüsusən, Sidney Oyunları zamanı bu məsələni dəfələrlə qeyd edərək, Azərbaycanı digər ölkələrə nümunə çəkdi.

Lozannaya səfər MDB məkanı ölkələrinin MOK rəhbərləri, həm də buradakı görüşlərə qatılmış BOK-un müxtəlif komitə, idarə və komissiya üzvləri ilə işgüzar danışıqlar, fikir mübadiləsi baxımından çox faydalı keçdi.

Söz yox ki, görüləcək əsas işlər hələ qabaqda idi və İlham Əliyevin Olimpiya hərəkətində seçdiyi yolun effektivliyi heç kəsdə şübhə doğurmurdu. Hər bir sahənin, eləcə də beynəlxalq əlaqələrin qurulmasının öz qanunauyğunluqları var. Bəzən o, bizim həqiqət və istəklərimizlə üst-üstə düşməyə də bilər. Tarixin göstərdiyi kimi, belədə insan, lider faktoru həlledici olur. Bu mənada İlham Əliyev elə ilk görüşlərdən özünü Azərbaycan konsepsiyasının müəllifi kimi sübut etdi.

İlin sonunda onun başçılığı ilə nümayəndə heyətimizin Braziliyanın Rio de Janeyro şəhərində keçirilən IV Ümumdünya Olimpiya Yarmarkasında iştirakı da əhəmiyyətli hadisə oldu. Ölkəmizdə gedən proseslər, eyni zamanda olimpiya ideyalarının Azərbaycandakı yeri və imkanları barədə fikir mübadiləsi, müxtəlif səpkili beynəlxalq əlaqələr qurulması və təbliğat fərsəti baxımından buradakı iştirak çox vacib idi. Fəaliyyətinin ilk ilinin sonunda İlham Əliyevin yuxarıda qeyd etdiyimiz beynəlxalq əlaqələr konsepsiyasının tətbiqi yollarının sübutları əyani görünürdü:

1. Beynəlxalq və digər olimpiya komitələri ilə əlaqələrin gücləndirilməsi;
2. Olimpiya oyunlarından maksimum istifadə;
3. Beynəlxalq federasiyalar və digər qurumlarla əlaqələrin qurulub möhkəmləndirilməsi;
4. Beynəlxalq qurumların təşkilat strukturunda, tədbir və layihələrində fəal iştirak;
5. Mötəbər beynəlxalq yarışlarda təmsilçilik hədd və səviyyəsinin artırılması;
6. Azərbaycanın beynəlxalq tədbirlərin, o cümlədən yüksək səviyyəli yarışların, həmçinin ənənəvi mötəbər turnirlər məkanına çevrilməsi.

Əlbəttə, bu vaxta qədər də Azərbaycan bu istiqamətlərdə fəaliyyət göstərirdi.

MOK prezidenti İlham Əliyev,
xanımı Mehriban Əliyeva və
BOK rəhbəri Jak Roqq
Sidney-2000

Lakin heç zaman məqsədlər belə ardıcıl və ən əsası geniş miqyasda həyata keçirilmirdi. Digər yandan, hazırkı beynəlxalq situasiyanı nəzərə alsaq, işin qeyri-hökumət təşkilatı xətti ilə aparılması daha əlamətdardır. Çünki bütün beynəlxalq qurumlar ümumi qəbul edilmiş dəyərlər əsasında qurulur və hər hansı bir dövlətin güclü təsiri altında olmur. Eyni zamanda onlar, hər hansı bir dövlətin qanunlarına tabe olmadığından, yerli və milli qurumların da istisnasız bu qaydalarla formalaşmasında israrlıdır. Qeyd etdiyimiz bəndlərlə bağlı İlham Əliyevin çoxşaxəli fəaliyyəti kitabda təqdim etdiyimiz xronikadan aydın görünür.

Beynəlxalq Olimpiya Komitəsi, eləcə də ona yaxın olan qitə, regional və digər təşkilatlarla əlaqələrin möhkəmlənməsi ilk növbədə mübadilə, qarşılıqlı əməkdaşlıq və beynəlxalq aləmə çıxış üçün vacibdir. İlham Əliyevin görüşlərin hər birində ölkəmizi maksimum təbliğ etmək, ona diqqəti artırmaq istəyi və bacarığı özünü əyani göstərir. Zaman keçdikcə, bu görüşlərin əhəmiyyəti, ölkə idmanının yüksələn tempindən savayı, yarış və digər çeşidli tədbirlərin təşkilatçısı kimi Azərbaycanın uğurları özünü əyani göstərməyə başladı.

Hər bir məsələdə olduğu kimi, bu görüşlərdə də faktlar, dəlillər, təminat və imkanlar, məqsəd və məram həlledici olur. Ölkədə ictimai-siyasi sabitliyin hökm sürməsi, iqtisadiyyatın möhkəm təməl üzərində qurulması, heç bir sosial partlayışın olmaması dövrün ən vacib əlamətlərindəndir. İndi bu məsələlər arxada qalıb. Çünki ötən dövrdə görülmüş işlərin həcmi idmanın istənilən sahəsində Azərbaycanı potensial münbit məmləkətə çevirib. Lakin Sidney Oyunlarına qədərki dövrdə Azərbaycana ehtiyatla yanaşılır və hər bir iş üçün ciddi təminatlar tələb olunurdu. Odur ki, əsaslı sübutlar gətirmək üçün səylə çalışmaq lazım gəlirdi. Əlbəttə, torpaqlarının 20 faizi işğal edilən, 1 milyonadək qaçqın və köçkünü olan ölkənin istənilən səviyyədə beynəlxalq idman tədbirlərini keçirməsi, təşkilatçılıq öhdəliklərini üzərinə götürməsi çətin vəzifədir. Ancaq bütün bunlara baxmayaraq, Azərbaycan potensial imkanlarının gücü ilə idmanda da dünyaya pəncərə açmalı idi. İctimai-siyasi, sosial-iqtisadi şərait baxımından sabit durum, digər yandan, dövlət - Milli Olimpiya Komitəsi - milli idman qurumları əsas idarəedici və təşkilatı üçbucaq üzrə həmrəyliyin, işbirliyinin olması ölkəmizin imkanlarının açarı

Beynəlxalq Otüstü Hokkey Federasiyasının prezidenti xanım Els Van Breda Vriyesman MOK prezidentinin xatirə hədiyyəsini qəbul edir

idi. Hələ Sidney uğurlarından əvvəl, ölkədə olimpiya komplekslərinin geniş və çoxşaxəli coğrafiyası planı yeni-yeni həyata vəsiqə qazanarkən, MOK prezidenti bütün istiqamətlərdə beynəlxalq əlaqələrin konkret əməli əsaslar üzərində qurulması proqramını reallaşdırmağa başladı. Söz yox ki, bunu yalnız gördüyü işlərin mütləq uğurla bitəcəyinə qəti əmin olanlar edə bilərlər.

1998-ci ildə İlham Əliyev Beynəlxalq Bodibildinq Federasiyasının nümayəndə heyətini qəbul etdi. Sonra Beynəlxalq Həvəskar Boks Assosiasiyasının prezidenti Ənvər Çoudri, Avropa Həvəskar Boks Assosiasiyasının prezidenti Emil Jevəçlə görüşlərdə Azərbaycanın idman sərhəd, profil və imkanlarının genişlənməsinin təməl daşları qoyuldu. Bütün bunlar ölkə idmanının sürətli inkişafı və dünya idmanına inteqrasiyasının başlıca şərtlərindən idi.

Hər iki istiqamətdə uğurlar göz qabağındadır. Ənvər Çoudrinin şərəfinə keçirilən turnirlə başlayan yol böyük ənənələrə gətirib çıxardı. Yarış yeniyetmələr, ardınca gənclər və nəhayət, böyüklər arasında keçirilməklə, yekunda olimpiya lisenziya turniri kimi mötəbər status da aldı. Bundan savayı, Azərbaycan dünya və Avropa çempionatları, Dünya Kuboku kimi yarışların məkanına çevrildi. Boksumuz planetin elitarları sırasına düşməklə əlavə dividendlər gətirdi.

2001-ci ildə isə Azərbaycanda bodibildinq üzrə Avropa çempionatı uğurla keçirildi. Qeyri-olimpiya statuslu olsa da, tək bu deyil, bir çox belə idman növlərinin Azərbaycanda dayaqlarının möhkəmlənməsini də İlham Əliyev öz vəzifələri sırasına daxil etdi. Çünki məqsəd, əsas vəzifə konkret olimpiya uğurları deyil, ölkədə idmanın rolu və yerini möhkəmlətmək, "sağlam insan - sağlam düşüncə - sağlam gələcək" prinsipini həyata keçirmək idi.

MOK prezidentinin Sidney olimpiadasına qədər - iyunun 19-20-də Lozannaya növbəti səfəri də ölkəmiz, idmanımız və konkret, gülüşimizin beynəlxalq əlaqələri baxımından əhəmiyyətli keçdi. Ayın 19-da o, Beynəlxalq Gülüş Federasiyasının (FILA) prezidenti Milan Erseçanla görüşdü. Danışqlar zamanı ölkəmizdə gülüşün inkişafına, idmançıların beynəlxalq yarışlarda təmsil olunmasına, daxili turnirlərin keçirilməsinə verilən önəmdən, pəhləvanlarımızın dünya və Avropa miqyaslı uğurlarından söz açdı. Elə gülüşçilərin Sidney mübarizəsinə 9 lisenziya əldə etməsi, bundan bir müddət əvvəl gənclərin çitə birinciliyində 1 qızıl, 2 bü-

*Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin
AOK Prezidenti Patrik Hikkeylə
görüşü*

rünc medal qazanması da deyilənlərin əyani sübutu idi. Milli Olimpiya Komitəsinin istedadlı idmançıları himayəyə götürməsi, məharətlərini artırmaq üçün onlara əlverişli şərait, güləşin inkişafı üçün maddi-texniki baza yaradılması, bütün regionları əhatə edəcək çoxşaxəli olimpiya komplekslərinin inşasına başlanılması barədə də məlumatlar, təbii ki, sözlünü deməyə bilməzdi. Eyni zamanda, Azərbaycanda 2000-ci ilədək sambo, boks, cüdo və bir sıra başqa idman növləri üzrə qitə çempionatları və yüksək səviyyəli beynəlxalq turnirlərin uğurla keçirilməsi faktı da böyük maraq doğururdu. Bütün səviyyələrdə idman işgüzarlığının, işbirliyinin olması, texniki-baza imkanlarının mövcudluğu, bunun Odlar diyarında dünya səviyyəsində ən mötəbər yarışları keçirməyə imkan verməsi FİLA prezidentinin rəğbətində səbəb oldu. O, son 3 ildə Azərbaycanda idmanın inkişafa üz tutması, beynəlxalq arena da imicin möhkəmlənməsi sahəsində həm dövlət, həm də yerli ictimai təşkilatların xeyli müsbət iş görməsi barədə beynəlxalq idman təşkilatlarında məlumatların olması faktını təsdiqlədi, bunun Azərbaycana tək marağın artmasına deyil, həm də qarşılıqlı münasibətlərin qurulması, əlaqələrin sarsılmaz tellərlə möhkəmlənməsinə də təkan verəcəyini dedi. Xüsusi hörmət əlaməti olaraq, İlham Əliyev Milan Erseqanın Yunanıstan və Macarıstan güləş federasiyaları ilə birgə görüşündə iştirak etdi.

İyunun 20-də Beynəlxalq Olimpiya Komitəsinin MOK-larla əlaqələr departamentinin rəhbəri Pere Miro ilə idmançılarımızın Sidney Oyunlarında iştirakı, texniki və məişət şəraiti məsələləri müzakirə edildi. Sonra Avropa Şurası İdman De-

Dünya Karate Federasiyasının prezidenti Antonio Espinoz rəhbərlik etdiyi qurumun xüsusi hədiyyəsini MOK rəhbəri İlham Əliyevə verir

partamentinin rəhbəri Corc Uolkerlə, Finlandiyanın idman naziri Suvi Lindenlə, Dünya Antidoping Agentliyi (WADA) üzvləri ilə görüş keçirildi və WADA İcraiyyə Komitəsinin iclasında nümayəndələrimiz iştirak etdi, mütəxəssislərlə fikir mübadiləsi apardılar. Bütün tədbirlərdə İlham Əliyev müvafiq sahələr üzrə ətraflı söhbətlər etməklə yanaşı, Ermənistanın işğalçılıq siyasətinin nəticəsi olaraq, torpaqlarımızın 20 faizinin zəbt edilməsinin, nəticədə 1 milyondan artıq qaçqın və köçkünün, ölkədəki bütün müsbət dəyişikliklərə baxmayaraq, sosial sahəyə, o cümlədən idmanın inkişafına təsirdən də danışdı.

Sidney Oyunları ərəfəsində son mötəbər görüşdə - Avropa Olimpiya Komitəsinin prezidenti Jak Roqq ilə söhbətdə İlham Əliyev artıq ölkəmizdə idmançıların müxtəlif yarışlara, o cümlədən olimpiyaya məqsədyönlü hazırlığı, bir müddət xarici ölkələrə üz tutmuş idmançıların Azərbaycana dönmək meylinin güclənməsi və idmanın ictimai statusunun artmasından, bunların köklü səbəblərindən, habelə dövlət qurumları ilə müstəqil təşkilatlar arasındakı həmrəyliyin rolundan, maddi-texniki bazaya verilən önəmdən söz açdı. Olimpiya ümidli idmançılara 2 milyon manat təqaüd verilməsi, ölkə başçısının üç il əvvəl Sidney Oyunlarına hazırlıqla bağlı imzaladığı sərəncam və digər mühüm tədbirlərin əhəmiyyətini qeyd etdi. Jak Roqq ölkədə başlanmış olimpiya quruculuğunun ilk nümunəsi olacaq Bakı Olimpiya İdman Kompleksinin açılışına dəvət edildi. Ona bu barədə həyata keçiriləcək planlar, ələlxüsus, inşasına başlanmış Gəncə və Naxçıvan idman kompleksləri barədə də məlumat verildi.

J.Roqq bütün sahələrdə əldə olunan dönüşdən, ölkəmizin qısa zamanda beynəlxalq yarışlar və tədbirlər məkanına çevrilməsi faktından məmnunluğunu gizlətmədi. Məhz belə xalqlar, millətlər və dövlətlər arasında möhkəm dostluq əlaqələrinə söykənən olimpiya meyarlarının qalib gəlməsinin mümkünlüyünü deyən AOK prezidenti, rəhbərlik etdiyi təşkilatın "Avropa idmanı" jurnalında Azərbaycanla bağlı müfəssəl məqalələrin dərc ediləcəyini söylədi. AOK idarə heyətinin 2001-ci ildəki iclasının Bakıda keçirilməsi təklifinə razılıq hissi ilə cavab verən və bu barədə həmkarları ilə məsləhətləşmələr aparacağını deyən Roqq Baş Assambleyanın 2002-ci və ya 2003-cü illərdəki iclasının da paytaxtımızda keçirilməsinin mümkünlüyünü qeyd etdi.

Prezident İlham Əliyev
FIDE-nin vitse-prezidenti
Zurab Azmayparasviliyə
MOK-un hədiyyəsini təqdim edir

2000-ci ilin Olimpiya Oyunları ərəfəsində baş vermiş hadisələrdən bəziləri haqqında geniş söz açmağımız təsadüfi deyil. Çünki görünməyən gərgin zəhmət sayəsində çox keçməyəcək, iki minilliyi qovuşduran ilin son rübü Azərbaycanın dünya idmanının hər bir fəaliyyət sahəsində layiqli yerini tutmasına, əlaqələrin genişlənilib, şaxələnilib çeşidlənməsinə yol açacaq hadisələr baş verəcədi. İlham Əliyevin liderliyinin danılmaz faktı olan bu dövr tək ona deyil, eyni zamanda idmanımızın sabahına inamın artması, bəşəri ideyalarla çulğalanan Azərbaycançılıq təfəkkürünün və onun həqiqətlərinin yayılması demək idi.

Sözügedən dövrə diqqəti daha çox cəlb etmək istəyilə ilin son rübündəki hadisələrə bir daha qayıtmaq istərdik.

Beynəlxalq əlaqələr və münasibətlər sistemində "olimpiya ideyaları", "olimpizm ruhu" və s. kimi terminlərin getdikcə daha çox işlədilməsi təsadüfi deyil. Bu, qədim ellin oyunlarının nümunəsi əsasında formalaşmış çağdaş Olimpiya Oyunlarının yaratdığı mühit və get-gedə böyüyən, yetkinləşən hərəkətdən ibarətdir. Keçmişlə gələcək arasında körpü, yük və ideya daşıyıcısı olan Olimpiya hərəkəti gəncliyi öz işiğine toplayır və məqsədi sülh, tərəqqi, humanizm və demokratiya naminə onlar arasında birlik, həmrəylik yaratmaqdır. Olimpizm bu yolla həm də beynəlxalq əlaqələrin yalnız qarşılıqlı hörmətə söykənən sağlam düşüncə əsasında qurulmasına əhəmiyyətli təsir göstərir.

Bir-birinə cılanmış beş həlqə ilə Yer kürəsinin insan məskən salmış bütün qitələrinin birliyinin rəmzinə çevrilmiş olimpiya hərəkəti ideyası dili, dini, əqədəsi, cinsi, irqi, həyatı və yaşam tərzini fərqlərinə varmadan, bütün insanların bir-biri ilə ünsiyyət qurmaq, onu möhkəmlətmək üçün vasitədir. Elə qədimdə də belə idi. Mədəniyyətin qədim beşiklərindən biri, lakin müxtəlif müharibələrin, çaxnaşmaların törətdiyi ictimai təhlükə ilə üzbaşlı qalan Elladada Oyunlar sülhün və sonralar tayfalar, xalqlar arasında get-gedə möhkəmlənən əlaqələrin, münasibətlərin dəyişilib qarşılıqlı mübadilə və tərəqqi rəmzinə çevrilməsinə səbəb oldu. Təbii ki, 1503 il keçirilməyib tarixin daş yaddaşına çevrilsə də, insan zəkasının, müdrikiyinin belə bir kəşfi tamamilə yox ola bilməzdi.

Çağdaş olimpizmin atası baron Pyer de Kuberten də hərəkətin proqram

əsaslarını tərtib edib, geniş ictimaiyyətin müzakirəsinə çıxararkən təsadüfən yazırdı: “Olimpiya ideyaları xalqların dostluğu, qarşılıqlı anlaşma və əlaqələr qurması, sülh deməkdir”. Elə onun müəllifi olduğu Olimpiya Xartiyasında da bu prinsiplər əsas elan edilir: “Olimpiya hərəkatının məqsədi həvəskar idmanın dostluq meydanlarında yarışmalarla əldə olunan fiziki və mənəvi keyfiyyətlərin inkişafına kömək etmək və dörd ildən bir möhtəşəm idman bayramında dünya gənclərini birləşdirmək, bununla da beynəlxalq inam, etibar, xoşməramlıq yaradaraq, daha yaxşı və daha dinc dünya qurmağa yardımçı olmaqdır”.

Yarışlar, meydan mübarizəsi olimpiadada əsasdır. 2004-cü ildə idmançılarımız 2 qızıl və 1 bürünc medal qazanmaqla ölkəmizin şöhrətinin artması, imicinin yüksəlməsində əvəzsiz rol oynadılar. Eyni zamanda onlar Azərbaycanın beynəlxalq əlaqələrinin yeni mərhələyə qədəm qoymasına, yeni vüsətinə səbəb oldular. Olimpiya Oyunlarına belə xüsusi əhəmiyyət verib, ona diqqətin artırılmasını əsas gətirən İlham Əliyev bununla qarşıya qoyduğu ilk vəzifəni əməli işi ilə sübuta yetirdi.

Olimpiya Oyunlarının istənilən ölkənin tarixi, tanınması baxımından əhəmiyyətli rol oynaması sırr deyil. 1997-ci ildə MOK prezidenti seçilərkən İlham Əliyev bu fürsətdən tam istifadə etmək qərarını verdi: “Azərbaycan tək yay deyil, həm də qış oyunlarında təmsil olunmalıdır.” O vaxt çoxları bu fikri anlamasa və ya başa düşmək istəməsə də, bu gün hər kəs atılmış addımın dəyərindən və əhəmiyyətindən danışıq. Söz yox ki, bu, ölkədə olimpiya hərəkatının mahiyyətinin təbliğindən, onun verəcəyi üstünlüklərin aşılmasından irəli gəlir. Olimpiadalar tək zəfərlər meydanı deyil. Ötən 3 Qış Oyunları Azərbaycana yeni imkanlar pəncərəsi açdı, - desək, yanlışdır. 1924-cü ildən sonra Yay Olimpiadalarından ayrı keçirilən Qış Oyun-

*Prezident İlham Əliyev
Avropa Taekvondo Federasiyasının
prezidenti Anostasis Prokalisa
MOK-un inzibati binasının maketini
hədiyyə edir*

BOK vitse-prezidenti Vitali Smirnov Azərbaycan idmanının ən yaxın dostlarındanadır

larının vacibliyini İlham Əliyev Milli Olimpiya Komitəsinin 2001-ci ildə keçirilən Baş Assambleyasında da xüsusi vurğuladı: "Qış Olimpiya Oyunlarında iştirakımız davam etməlidir. Azərbaycanın adı bütün, o cümlədən Qış Olimpiya Oyunları kimi mötəbər tədbirlərdə səslənməlidir." Onun ilk nümunəsini İlham Əliyevin səyi ilə qatıldığımız 1998-ci il Naqano "Ağ Oyunları"nda gördük. Bu Oyunlarda ölkəmizi İqor Paşkeviç, Yuliya Vorobyova, habelə İnqa Rodionova və Aleksandr Anişsenko cütlüyü fiqurlu sürüşmədə, Elbrus İsakov dağ xizəkçiliyində təmsil etməli idilər. Rusiyalı fiqurçuların Azərbaycan bayrağı altında çıxış etməsi İlham Əliyevin Rusiya Olimpiya Komitəsinin o vaxtkı prezidenti Vitali Smirnovla görüşü zamanı həll edildi. Naqanoya qədər bir neçə yarışda, dünya və qitə çempionatında da ölkəmizi təmsil etmiş bu idmançılar prinsipcə yaxşı nəticə göstərdilər. İqor və Yuliya fərdi proqramlarda 16-cı oldular.

İnqa yarışdan qabaq zədələndi. Cütlüyün, ümumiyyətlə, turnirə qatılmaması təhlükəsi yaranmışdı. Ancaq İnqa, hər şeyə rəğmən, buz üzərinə çıxmağa qərar verdi. İlk gün nəticələr zəif olsa da, iki gün ərzində səviyyəli tibbi müayinə İnqanın vəziyyətini xeyli yaxşılaşdırdı və yekunda Rodionova-Anişsenko cütlüyü 18-ci oldu. İdmançuların çıxışı zamanı hakim subyektivliyi olmasaydı, nəticələr daha yüksək ola bilərdi.

Uşaq ikən Qazaxdan Gürcüstana köçmüş və Bakurianidə dağ xizəkçiliyi ilə məşğul olan və yalnız Azərbaycan bayrağı altında çıxış edəcəyini deyən Elbrus isə, Naqanoda qriplə xəstələndiyi üçün yarışa bilmədi. Əlbəttə, hələ Azərbaycanda qış idmanı üçün şərait olmadığından, hansısa nəticələr ardınca qaçmaq yersizdir. Ancaq, söz yox ki, İlham Əliyev ölkəmizin Qış Oyunlarında iştirakına da nail olubsa, bu sahədə də uğurların zamanı yetişəcək. Əməli işlər isə hazırda bir neçə dağ rayonunda inşa edilən bazalarda gedir.

Bəs bu Qış Olimpiadalarında iştirak bizə nə verdi? Tələsməyə ehtiyac var idimi? Yəqin, ötən üç "Ağ Oyunlar"ın təkçə açılış mərasimini izləyib, arenaya "Azərbaycan" sədalari dalğasında daxil olan və deyək ki, Naqanoda cəmi 72 ölkənin iştirakçısı sırasında ölkəmizi də görmək hər birimizin ürəyini qürur və sevinc hissi ilə doldurur. Hələ Naqano Oyunları zamanı press-revizlər və müxtəlif nəşrlər, hesabat, teleyayım və s. vasitələrdə Azərbaycanla bağlı dərc olunan məlumat və rəylərdən də söz açmaq olar.

Naqanodan daha bir maraqlı fakt: təmsilçilərimizin, onlar üçün təyin edilmiş məktəbə gedərkən, doğma dilimizdə himnimizi oxumaları, tariximizi, coğrafiyamızı bilmələri, təbiətimizdən danışmaları nəyə desən dəyər.

Oyunlardan bir neçə gün sonra, prezident Heydər Əliyevin Yaponiyaya dövlət səfəri zamanı, olimpiada yenə gündəmə gəldi, xatırlandı və baş verənlərdən söz açıldı. Elə bu faktın özü ikitərəfli danışqların başlanğıcından ən səmimi dostluq axarına keçməsinin səbəblərindən oldu. Demək, çəkilən zəhmət və xərclənmiş 100 min ABŞ dolları (onun yalnız yarısını dövlət ödəyib, deməli, xərclər 2 dəfə aşağı olub) özünü nəinki tam doğrultdu, əksinə, maliyyədən qat-qat vacib xeyir gətirdi - ünsiyyət quruldu, əlaqələr möhkəmləndi, münasibətlər dərinləşdi, səmimiyyət, inam artdı.

24-cü yeri tutan Sergey Rilov, 17-ci olan Kristin Freyzer - İqor Lukanin cütlüyü, həmçinin mürəkkəb döngədə büdrəyib yarışdan çıxsa da, olimpiya debütünü edən soydaşımız Elbrus İsakovun Solt Leyk Siti-2002-də iştirakından da çox misallar çəkmək olar.

Elə ötən il keçirilmiş, Kristin Freyzer - İqor Lukanin cütlüyünün çıxış etdiyi Turin-2006-nı da qeyd etmək mümkündür. Azərbaycan televiziya kanalının ilk dəfə eksklüziv hüquqla yayımları ilə daha bir həddə aşıldısa, yarış zamanı ölkəmizin təbliğiylə bağlı görülmüş işlər də şübhəsiz ki, izsiz ötürülməyəcək.

Belaruslu ikiqat olimpiya çempionu Viktor Renyski
MOK prezidenti İlham Əliyevə xatirə hədiyyəsi
təqdim edir

Sidney Oyunlarından başlayaraq, Azərbaycanın yüksək təmsilçilik mədəniyyəti nümayiş etdirməsi, vahid komanda ruhu qısa müddətdə görülən işlərin İlham Əliyevin fəaliyyətində sezilən maksimal faydalılıqla optimal geniş hədlərin dəf edilməsi kimi qalib keyfiyyətinin təntənəsi meydanı oldu. Bu qələbə tək idman və bu istiqamətdə beynəlxalq əlaqələr baxımından Azərbaycan həqiqətlərinin təntənəsi deyil, həmçinin Azərbaycan gənclərinin liderinin, onun ideyalarının, arzu və istəklərinin tərənnümçüsü kimi, bu "qüvvə"ni bir gün lazım gələrsə, Azərbaycanın ən ağırlı məsələsinin həllinə də yönəldə biləcəyinin əyani göstəricisidir.

Olimpiada geniş imkanlar meydanıdır. İdman, yarış öz yerində; o, həm də hər bir ölkənin həyatında böyük mədəni hadisədir. O, olimpiya komandasının geyimindən tutmuş 18 günlük yarış dövründə hər bir dövlətin konkret proqram üzrə həyata keçirdiyi tədbirlər və müxtəlif mərasimlərin, əsasən, ölkə haqqında imicin, təəssüratın və beynəlxalq əlaqələrin formalaşması meydanıdır. 1906-cı ildə BOK-un Parisdə keçirilən iclasında, qədim ənənələrə uyğun olaraq, incəsənətin beş əsas istiqaməti (memarlıq, rəngkarlıq, heykəltəraşlıq, musiqi və ədəbiyyat) üzrə müsabiqələr keçirilməsinə də qərar verilmişdi. İlk qaliblər arasında olimpizmin memarı Pyer de Kuberten də var idi. 1948-ci ilədək bu yarışlar Oyunların proqramına daxil edildi, qaliblər olimpiya çempionu statusu aldılar. 1954-cü ildə isə müsabiqələrin incəsənət sərəgiləri ilə əvəzlənməsinə qərar verildi. Tədbirləri Oyunlar dövründə təşkilat komitəsi keçirməlidir. Mövzular sırasında, qeyd etdiyimiz incəsənət sahələrindən savayı, fotoqrafiya və idman filateliyası da yer alır.

Olimpiya Xartiyasına uyğun olaraq, bundan savayı, Beynəlxalq Olimpiya Komitəsinin icazəsi ilə təşkilat komitəsi milli-mədəni proqramların təşkilinə də razılıq verə bilər. Bu isə maraqlı olan iştirakçılara ölkəsinin mədəniyyətini, incəsənətini, tarixi irsini nümayiş etdirib-yaymaq, tanıtdırmaq üçün bir şansıdır. Məhz bunu əsas götürərək, son iki olimpiadada ölkəmizin geniş təmsil olunduğunu deyə bilərik. İlk belə tədbirə Milli Olimpiya Komitəsi 1997-ci ildə qoşuldu. BOK-un "Olimpiya oyunları uşaqların gözü ilə" müsabiqəsinə məktəblilərimizin 122 rəsm işi təqdim olundu və onlardan biri birinci, digəri dördüncü yeri tutdu.

1998-ci ilin aprelində yaradılmış Milli Olimpiya Akademiyasının elmi-metodik sahədə gördüyü işlər içərisində "Olimpizm tarixi və fəlsəfi" mövzusunda konf-

MOK prezidenti İlham Əliyev
Avropa Olimpiya Komitəsi İcraiyyə
Komitəsinin üzvlərini salamlayır

ransı qeyd etmək olar. Üç il sonra daha bir belə tədbir təşkil edildi. Bu, ölkəmizdə olimpiya hərəkatına münasibətin geniş miqyasını nümayiş etdirmək üçün əyani vasitə oldu.

2001-ci ildə 6 Azərbaycan karikaturaçı rəssamın işi Türkiyə Olimpiya Komitəsinin xətti ilə təşkil edilmiş "Ədalətli oyun" müsabiqəsinə təqdim olundu və onlardan biri qalib gəldi.

2000-ci il Oyunları ərəfəsində start götürən mədəniyyət festivalı çərçivəsində "Olimpiya, incəsənət, idman-2000" rəssamlıq və heykəltəraşlıq müsabiqəsinə də nümayəndələrimiz fəal qoşuldular. Sidneydə isə nümayiş etdirilən 16 işdən 2-si Azərbaycandan idi. Onlardan biri 4-cü yeri tutdu və Beynəlxalq Olimpiya Komitəsinin diplomuna layiq görüldü.

Sentyabrın 18-də Sidney şəhərinin "Recent" mehmanxanasında "Azərbaycan günü" keçirildi. Mərasim keçirilən zalda əsl Azərbaycan və azərbaycanlılıq ab-havası yaradılmışdı. Rəssam və heykəltəraşlarımızın əsərləri, müxtəlif mövzularda, o cümlədən olimpiizm ruhunu ifadə edən xalçalarımız və bir çox başqa sənətkarlıq nümunələri ölkəmizin qədim tarixini, zəngin ədəbi-bədii, mədəni-fəlsəfi, sosial-məişət ənənələrini yetərincə təbliğ etdi.

Üç saat davam edən və səmimi şəraitdə keçən tədbiri MOK prezidenti İlham Əliyev açdı. O, qonaqları, AOK prezidenti Jak Roqqu, təşkilatın baş katibi Mario Pskanteni, müxtəlif ölkələrin idman nazirlərini, yerli olimpiya komitələri, federasiya rəhbərləri, Sidneydə yaşayan Azərbaycan diasporunun nümayəndələrini salamlayıb ölkəmizdə olimpiya hərəkatı və idmanın yeri, inkişafı haqqında məlumat verdi. Eyni zamanda, bütün sahələrdə başqa ölkələr, federasiyalar və qurumlarla faydalı əməkdaşlıq etməyə hazır olduğumuzu, təcrübə mübadiləsinin olimpiizm ideyaları ruhunda beynəlxalq münasibətlərin möhkəmlənməsinə xidmət göstərəcəyini vurğuladı. Çıxış edən Jak Roqq nəinki ölkəmizdə olimpiya hərəkatı və idmanın yüksələn temple irəliləyişini qeyd etdi, həm də bunu nümunəvi adlandırdı. O, Odlar yurdunun zəngin mədəniyyət diyarı olmasına heyranlığını bildirib, tanışlıq üçün yaradılan şəraitə görə təşəkkür etdi. Sonda qonaqlara Azərbaycanı təbliğ və tərənnüm edən xatirə hədiyyələri təqdim olundu. İlham Əliyev bir sıra tədbir iştirakçısı ilə əməli fikir mübadiləsi aparıb, əlaqələrin dərinləşdirilməsi istiqamətində

təkliflər verdi. Olimpiya Oyunlarının sonunda Xuan Antonio Samarançın ölkəmizin Milli Olimpiya Komitəsinin gördüyü işləri yüksək qiymətləndirməsi heç də təsadüfi deyildi.

Afinada Azərbaycan günü

Ümumiyyətlə, MOK-un elm və mədəniyyət yönümlü işləri ölkənin tanınması və əlaqələrinin genişlənməsi baxımından hərəkətə təkan oldu.

2000-ci ilin sonunda ölkədə olimpiya hərəkatının keyfiyyətə yeni mərhələyə qədəm qoyması prosesi başa çatdı. Oktyabrın 20-21-də idmanımızın beynəlxalq əlaqələrinə təkan verəcək əməli hadisələr baş verdi. MOK-un inşa etdirdiyi ilk kompleksin açılışı münasibətilə keçirilən mərasimdə iştirak etmək üçün Avropa Olimpiya Komitəsinin rəhbərliyi Bakıya gəldi. Arena ölkədə idman sahəsində görülən işlərin nümunəsi, İlham Əliyevin həm səfərlərdə, həm də müxtəlif səviyyələrdə dediyi sözlərin əməli təsdiqi idi. Oktyabrın 20-dəki görüşdə MOK prezidenti həyata keçirilən və qarşıda duran planlar barədə Jak Roqqa məlumat verdi. Azərbaycanda olimpizmin təbliğini yüksək qiymətləndirən AOK prezidenti başçılıq etdiyi təşkilatla əməkdaşlığın, Azərbaycanın beynəlxalq idman həyatında rolu və fəaliyyətinin genişləndirilməsini və bu nümunələrin başqa ölkələrə örnək kimi göstərilməsinin xüsusi əhəmiyyətini qeyd etdi, bütün işlərdə ölkəmizə köməyini əsirgəməyəcəyini söylədi. Başlanğıc kimi, Roqqa ölkəmizin beynəlxalq tədbirlərin məkanına çevrilməsini vacib saydı. İdmanın zirvəsi olan olimpiya hərəkatının yüksək səviyyəli rəsmisinin bu dediklərini sadə sözlər adlandırmaq olmaz.

Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyasının fəxri doktoru adını alarkən, bunu rəhbərlik etdiyi təşkilata verilən yüksək qiymət sayan Roqqa,

MOK prezidenti İlham Əliyevlə Avropa Cüdo İttifaqının rəhbəri Marius Vizirin görüşü

ölkə başçısı Heydər Əliyevlə görüşdə eyni fikri ifadə etdi: "Olimpiya komitənizin əldə etdiyi uğurlar bizi hədsiz sevindirir. Məncə, bu təşkilat yeni yaranmış milli olimpiya komitələrinə əsl nümunə ola bilər".

Belə layiqli bir qiymətin olimpiya hərəkatı rəhbərliyi tərəfindən verilməsi gələcəkdə açılacaq geniş imkanlar deməkdir. Çünki belə qiymətin sorağı daha tez yayılır və dəyəri mübahisəedilməz, çəkisi isə ağırdır. Artıq Azərbaycan bu sahədə nəinki tanınır, hətta ölkəmizdə görülən işlər nümunə göstərilir. Bu faktlar Azərbaycanın beynəlxalq idman arenasında öz yerini tutmasının ən qısa yoludur; Ölkəmizə ehtiram və hörmətlə yanaşılmasının, beynəlxalq əlaqələrin möhkəmlənməsinə münbit şərait yaranmasının mayasıdır; Odlar yurdunun mötəbər yarışlar və tədbirlər məkanına çevrilməsinə fürsətdir. Jak Roqqla görüşdə əlaqələrin dərinləşməsinin optimal qiymətini dövlət başçısı Heydər Əliyev verdi: "Bizim idmançılarımız güclüdürlər. İndi, onlara şərait yaradandan sonra, öz güclərini daha çox göstərəcəklər. Ancaq beynəlxalq əlaqələr, təbiidir, hər bir ölkənin idmançılarını yeni-yeni təcrübələrlə tanış edir. Bu baxımdan Avropa Olimpiya Komitəsi ilə Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsi arasında yaranmış əlaqələri yüksək qiymətləndirirəm. İnanıram ki, bu əlaqələr daim genişlənəcəkdir".

2000-ci ilin noyabrında AOK-un Polşa paytaxtı Varşavada keçirilən XXIX Baş Assambleyasında da Jak Roqq olimpiya hərəkatında fəal mövqə tutan ölkələr cərgəsində Azərbaycanın adını xüsusi vurğuladı, Sidneydə qazanılan nailiyyətlərin ölkədə olimpiya hərəkatına və idmana böyük qayğının nəticəsi olduğunu dedi. O, yeni olimpiya komplekslərinin tikintisini, idmançıların sosial problemlərinin həllini və kütləvi idman sahəsindəki fəaliyyəti də yüksək qiymətləndirdi.

İlham Əliyevin təklifini nəzərə alan Baş Assambleya isə İcraiyyə Komitəsinin 2001-ci ildəki ilk iclasını, həmçinin Texniki Əməkdaşlıq Komissiyasının növbəti toplantısını da Bakıda keçirməyə qərar verdi. 2001-ci il fevralın 20-də komissiya üzvləri paytaxtımızda toplaşdılar. Komissiyalarla bağlı bir məsələni qeyd etmək yerinə düşər. Struktur qaydalarına görə, belə qurumlarda hər ölkə çoxu 2 nümayəndə ilə təmsil oluna bilər. Azsayı belə ölkələrdən biri də Azərbaycandır. Onlardan birində - Olimpiya Oyunlarına hazırlıq komissiyasında MOK-un vitse-prezidenti Çingiz Hüseynzadə, digərində - Bakıda iclasını keçirən qrupda isə baş katibi Ağa-

can Abiyev yer aldı. MOK beynəlxalq əlaqələr sistemində təkçə gördüyü işlərin uğurları ilə möhkəmlənmədi. Eyni zamanda, İlham Əliyev Komitədə güclü peşəkar və bacarıqlı mütəxəssislər komandası yaratmaqla, yüksək təşkilatçılıq məharətini də göstərdi. Bunu Jak Roqq Heydər Əliyevlə görüşündə də vurğuladı.

Tədbirin məhz Bakıda keçirilməsi böyük marağa səbəb olmuş və komissiya üzvlərinin əksəriyyəti yığıncağa toplaşmışdı. Buna təbii ki, ölkəmizin adının öncüllər sırasında olması da təsir göstərmişdi. Bizim üçün də onların paytaxtımızın idman imkanlarını görüb-qiyətləndirməsi vacib idi. Üstəlik, Azərbaycanın komissiyasının işində fəal iştirakı, dopinqlə bağlı səmərəli təklifləri, həm də beynəlxalq idman qanunvericiliyi sahəsində imkanlarının və bu işlə yaxından məşğul olmasının göstəricisi kimi effektiv olmağa bilməzdi.

2001-ci il aprelin 6-da MOK-un yeni istifadəyə verilmiş inzibati binasında əhəmiyyətli hadisə baş verdi: AOK-un iclası burada keçirildi. 2002-ci il Qış və 2004-cü il Yay Olimpiya Oyunları, Avropa Həmrəyliyi Proqramı və bir sıra başqa məsələlərlə yanaşı, Jak Roqqun Beynəlxalq Olimpiya Komitəsinin prezidentliyinə namizədliyi irəli sürüldü və yekdilliklə qərar qəbul edildi. Beləcə, iyunda Moskvada keçiriləcək seçkilərdə qələbəyə optimal namizəd sayılan Roqqqa rəsmən yaşıl işıq yandırıldı. Qonaqlar Milli Məclisin sədri ilə görüşdə idmanımızın yüksək beynəlxalq statusunu təsdiqlədilər. Roqq Azərbaycanın Avropaya inteqrasiyasında, Sidney Oyunlarındakı uğurlarda MOK prezidenti İlham Əliyevin xüsusi rolunu vurğulamaqla, onun lider keyfiyyətlərinə önəm verdi. Avropa Olimpiya

Dünya Taekvondo Federasiyasının başçısı Çanqyun Çu prezident İlham Əliyevin qəbulunda

Bakıda AOK İcraiyyə Komitəsinin iclasından öncə, MOK prezidenti İlham Əliyev qonaqlarla (J.Roqq, M.Peskante və T.Bayatlı) söhbət edir

hərəkəti rəhbərliyinin Qafqazda bədən tərbiyəsi və idman sahəsində ilk ali təhsil ocağının 70 illik yubileyində iştirakı da maraqlı və yaddaqalan oldu. Jak Roqqun səfər haqqında ümumi təəssüratı olimpiya hərəkətimiz barədə daha bir qiymətli dəyərləndirmədir: "Fəaliyyətiniz geniş sovet məkanında yaradılmış bütün milli olimpiya komitələri üçün bir nümunədir. Avropada məndən bu məkanda idman hərəkətinin inkişafı barədə soruşanda, böyük məmnunluqla Sizin ölkəni misal çəkirim. Sizde olimpiya hərəkətinə çox ciddi yanaşılır. Deməliyəm ki, olimpiya sahəsini qısa vaxtda belə dinamik inkişaf etdirən olimpiya komitələrimiz azdır".

2001-ci ilin martında dövlət rəhbəri Heydər Əliyevin xeyir-duası ilə idmanımızın baş olimpiya qərargahının təhvil verilməsi yeni mərhələnin startı idi. Bu dövrün yekunu Milli Olimpiya Komitəsinin martın 24-də keçirilən Baş Assam-bleyası oldu. Hesabat məruzəsində son illər MOK-un beynəlxalq əlaqələrə xüsusi diqqət verdiyini vurğulayan İlham Əliyevin bu yöndə görülən işlər barədə məlumatı obyektiv mənzərəni əks etdirir: "Komitənin rəhbərliyi Beynəlxalq Olimpiya Komitəsinin, Milli Olimpiya Komitələri Assosiasiyasının, Avropa Olimpiya Komitəsinin baş məclislərində, digər tədbir və görüşlərində, seminarlarda fəal iştirak etmişdir. Xuan Antonio Samarançla, Jak Roqqla keçirdiyim çoxsaylı görüşlərdə respublikada olimpiya hərəkətinin, idmanın vəziyyəti və inkişaf perspektivləri müzakirə olunmuşdur. Olimpiya təşkilatlarının komissiya və işçi qruplarına Azərbaycandan üzvlərin daxil edilməsi də komitəmizin beynəlxalq nüfuzunun artmasından xəbər verir". Bundan əlavə, o, milli qurumun ədalətli oyunlar hərəkəti ilə bağlı da ardıcıl işlər gördüyünü, hesabat dövründə komitə rəhbər və üzvlərinin 70 dəfə xidməti ezamiyyətdə olmasının xüsusi önəm daşdığını, komitənin beynəlxalq əlaqələrinə müsbət təsirini diqqətə çatdırdı.

Yeni minillik, yeni yüzillik və yeni il beləcə, Azərbaycan üçün yeni üfüqlərlə başladı. Ötən dövrdə böyük zəhmət və səylə əldə olunan geniş əlaqələr, işgüzarlıq uğurlarını daha vacib tədbirlərlə yüksəklərə qaldırmaq mərhələsi başlayırdı. İlk tədbir mayın 5-6-da keçirilən bodibildərlərin Avropa çempionatı oldu. Yüksək təşkilatçılıq səviyyəsi, yarışa maraq hər kəsi razı saldı. Beynəlxalq Bodibildinq Federasiyası nümayəndələrinin İlham Əliyevlə görüşü zamanı təşkilat prezidentinin məsul köməkçisi Rafael Santoxa heyrətini gizlətmədi. O, bir neçə gün sonra Lozan-

Rafael Santoxa MOK rəhbərinə
Beynəlxalq Bodibildinq Federasiyasının
xüsusi mükafatını təqdim edir

nada Xuan Antonio Samaranchla görüşündə Bakıdakı yüksək idman təşkilatçılığını, hər bir qonağa qayğı və diqqəti xüsusi vurğulayacağını dedi. Müşahidələrini dilə gətirən Rusiyanın "NTV+" telekanalının direktoru İqor Petruşin də İlham Əliyevin nəinki Qafqazda, hətta MDB məkanında idmanın hər bir növünə qayğı göstərən yeganə şəxs olduğunu söylədi.

Ümumən il, beynəlxalq əlaqələrin inkişafı baxımından əhəmiyyətli oldu. Keçirilən tədbirlər bir-birindən zənginliyi və nümunəliliyi ilə fərqləndi. Dünya arenasında voleybol və həndbolumuz oyanış dövrünə qədəm qoydu, bir neçə idman növü üzrə beynəlxalq turnirlər yüksək səviyyədə keçdi, ölkə və təşkilatlarla əlaqələrin genişlənməsi müşahidə edildi. Zemfira Meftəhəddinova bütün dünyada 2004-cü il Oyunlarına ilk lisenziya qazananlar sırasında yer aldı. İlin sonunda yeniyetmə boksçuların birinci dünya çempionatı da məhz Bakıda tarixə düşdü. İlk belə tədbirin ölkəmizə həvalə edilməsi təsadüfi deyildi. AİBA prezidenti Ənvər Çoudri son illər Azərbaycanda boksun sürətli inkişafının, idmana, xüsusən də təşkilatçılığa yüksək önəm verilməsinin bunda böyük rol oynadığını dedi. - Bilirsinizmi, - deyərək, əlavə etdi, - bir qayda olaraq bütün işlərdə ilk sınaq çətin olur və adətən, müəyyən kəm-kəsirlər, problemlər qaçılmazdır. Ancaq Azərbaycanda yarış elə yüksək səviyyədə təşkil edildi ki, nəinki problemlə üzləşdik, əksinə, sanki ustaların dünya çempionatı keçirildi.

Dünya Azərbaycanlılarının Birinci Qurultayı da idman əlaqələrimiz baxımından vacib hadisəyə çevrildi. Tədbirin nümayəndələri Gənclər, İdman və Turizm Nazirliyində keçən görüşdə ölkə idmanının son illərdə dünyanın bir çox diyarında əks-səda doğurmasını qeyd edərək, bunun nüfuzun, ona diqqətin artmasına xeyli xidmət göstərdiyini dedilər. Beynəlxalq əlaqələrin qurulub-genişləndirilməsində dünyanın hər yerində yaşayan soydaşlarımızın, ələlxüsus da idman veteranlarımızın imkanlarından istifadə olunmasını təklif etdilər. Bu tədbirə ailə vəziyyətinə görə qatıla bilməmiş dünya şöhrətli İlna Riskalın az sonra İlham Əliyevin şəxsi dəvəti ilə ölkəmizə gəlməsini və məşhur voleybolçuda bu diqqətin xüsusi ovqat yaratmasını da qeyd etmək yerinə düşər. Tarixdə təkrarolunmaz nəticəyə imza atıb dalbadal 4 olimpiadada iştirak etmiş, üstəlik, hər yarışda uğur qazanıb 2 dəfə qızıl, 2 dəfə gümüş medala sahib çıxmış "Şöhrət" ordenli Riskalın dövlətin xüsusi

FIFA prezidenti Yozef Sepp Blatter
Azərbaycan Prezidentinə FIFA-nın 100 illiyinə
həsr olunmuş xatirə medalını verir

olimpiya təqaüdünə layiq görülməsi də ölkəmizin nüfuzuna, onu yüksəldənlərə önəm verməsinə daha bir parlaq nümunə idi.

İlham Əliyevin paralimpiyaçılarımızın qayğılarını diqqət mərkəzində saxlaması və onlara olimpiyaçılardan geri qalmayan münasibət bəsləməsi bir nümunə kimi Beynəlxalq Paralimpiya Komitəsinin 9-cu Baş Assambleyasının tribunasından da səsləndi. Bunun davamı kimi, 2003-cü ildə ölkəmizə səfər edən Avropa Paralimpiya Komitəsinin britaniyalı prezidenti Bob Pras "Bizim 40 ilə keçdiyimiz yolu Siz cəmi 7 ilə keçmişiniz" - deyərək, Azərbaycanın nümunəsinə heyratını gizlətmədi.

2002-ci il beynəlxalq arenada Azərbaycanın mövqə və əlaqələrinin möhkəmlənməsi baxımından böyük sıçrayış ili oldu. Dünya qurumları Azərbaycanın tədbirlərinin təşkili, yarışların keçirilməsi bacarığını görməklə yanaşı, onun nəticələrindən bəhrələnməyə də can atmağa başladılar. Keçirilən toplantılar arasında noyabrda Müsəlman Ölkələri Qadın İdman Həmrəylik Federasiyasının 9-cu iclası əhəmiyyəti ilə seçilirdi. Bir il əvvəl, Müsəlman Qadınların 3-cü İdman Oyunlarında ölkəmizin uğurlu çıxışı inteqrasiya imkanlarının daha bir istiqamətinə yol açdı. Qonaqları qəbul edərkən, MOK prezidenti qarşılıqlı əlaqələrin möhkəmlənməsinin vacibliyini vurğulayaraq, bunun ikitərəfli səmərəsini xüsusi qeyd etdi.

İl ərzində bir sıra dövlətlərlə ikitərəfli idman əlaqələri müqavilələrlə rəsmiləşdirildi. Azərbaycanda sərbəst güləşçilərin 45-ci ölkə çempionatı keçirildi. Güləşin inkişaf etdirilməsində xüsusi qayğısına görə dövlət rəhbəri Heydər Əliyevə "Qızıl boyunbağı" fərqlənmə nişanı təqdim edildi. 20 yaşadək şahmatçılardan dünya çempionatı da bu qəbildən oldu. Azərbaycan voleybol və həndbol üzrə qitəmiqyaslı klub kuboku turnirlərinin həlledici oyunlarına ev sahibliyi etdi və uzun fasilədən sonra hər iki növdə komandalarımız uğur qazandı.

Əlbəttə, idman meridianlarındakı uğurların təməl daşı yeniyetmə idmanında qoyulur. İlham Əliyev bu istiqamətdə də beynəlxalq əlaqələrin əsasını möhkəmləndirmək işini şəxsən öz üzərinə götürdü. Bunun nümunəsi kimi, martın 21-də Moskvada MDB məkanı ölkələrinin idman rəhbərləri ilə görüşən İlham Əliyev yayda Moskvada təşkil ediləcək postsovet regionu ölkələri yeniyetmələrinin Oyunlarına hazırlıq işləri ilə də tanış oldu. Yeniyetmələr arasında yarışların müsbət nəticələr verdiyini, idmanın inkişafına böyük fayda gətirdiyini nəzərə alaraq,

MOK prezidenti İlham Əliyev
Avropa Paralimpiya Komitəsinin
prezidenti Bob Praysla
söhbət edir

Moskvanın meri Yuri Lujkovun dəvətini qəbul etdi və yarışlar ərəfəsində nə kimi işlər görülməli olduğu barədə dəqiq təsəvvür əldə etmək məqsədi ilə iştirakçı dövlətlərin idmanı idarəetmə qurumları rəhbərlərinin iclasına qatıldı. Milli Olimpiya Komitəsinin onilliyi mərasiminə toplaşmış mötəbər qonaqların əksəriyyəti Azərbaycanı idman sahəsində lider ölkə saymaqla yanaşı, bundan sonra bu ənənələri öyrənmək üçün onun nümunəsindən bəhrələnməyin faydasını və bu məqsədlə əlaqələri genişləndirmək niyyətini açıq söylədilər. Düzgün qurulmuş işlərin əməli nəticəsi belə olmalı idi.

Bu uğurların daha bir nümunəsi Milli Olimpiya Komitələri Assosiasiyasının Kuala Lumpurda (Malayziya) keçirilən 13-cü Baş Assambleyasında edildi. Yalnız idmanın inkişafı və təşkilatçılığı deyil, həmçinin olimpiya hərəkatının qayəsi olan beynəlxalq əlaqələrin möhkəmlənməsində də Azərbaycanın artan rolu vurğulandı və bu xidmətlərinə görə İlham Əliyevə xüsusi mükafat verildi.

Ölkəmizin beynəlxalq əlaqələr sistemində yeni sərhədlər aşmasında 2003-cü ildə əhəmiyyətli işlər görüldü. Gimnastikanın sıçrayışlı yüksəlişi buna misal ola bilər. Federasiyaya prezident seçildikdən sonra xanım Mehriban Əliyevanın növün ayağa qaldırılmasında, yox olmuş ənənələrin bərpasında gördüyü böyük əməli işlərin növbəti mərhələsi beynəlxalq arenaya yönəldilmişdi. Gimnastikanın dayaq-larını möhkəmləndirmək üçün yüksək səviyyəli yarışların ölkəmizdə keçirilməsi də vacib şərtlərdən idi. Aprelin 25-də Beynəlxalq Gimnastika Federasiyasının (FİG) prezidenti Bruno Qrandini qəbul edərkən, MOK prezidenti ikitərəfli əlaqələrin əhəmiyyətindən də söz açdı. Qeyd olundu ki, belədə ölkədə idmanın bu növünün inkişafı sürətlənər və dünya xəritəsinə daha bir rəqabətə dayanıqlı gimnastika diyarı əlavə olunar, sıralar genişlənər. Bu isə, ilk növbədə, FİG-in maraqlarına uyğun gəlir, eyni zamanda, qarşılıqlı münasibətlərin yeni mərhələyə keçməsinə zəmin yaradar. Elə avqustda Bakıda keçirilən Dünya Kuboku mərhələsində nümayiş olunan səviyyə qonaqları tam razı saldı və bunun nümunəsi kimi, sonrakı iki ildə Azərbaycanda Dünya Kubokunun daha bir mərhələsi və ən əsası, dünya çempionatı keçirildi. Bu il isə 23-cü Avropa Çempionatının təşkili ölkəmizə həvalə edildi. İndi artıq həmin ənənələr silsilə xarakteri alıb. Ölkəmizə növbəti səfəri zamanı Qrandi, İlham Əliyevlə ilk görüşünü xatırlayıb, ona əməli və işgüzar təkliflərinə

Prezident İlham Əliyev və BOK vitse-prezidenti Vitali Smirnov Afinada Azərbaycan günündə

görə, minnətdarlığını və Azərbaycanın həqiqətən böyük potensialı ölkə olduğunu bildirdi.

Heyat berrəngli, birçalarlı deyil. Onun öz qanunauyğunluqları var. 2003-cü ildə Azərbaycan idmanı ən böyük himayədarını, daim atalıq qayğısına güvəndiyi liderini - Heydər Əliyevi itirdi. Ancaq qəlbləri ovudan hisslər də var idi. 1997-ci ildən idmanımızın mayakına çevrilən, onu çeşidli sınaqlardan uğurla çıxaran, yüksəldən İlham Əliyev bundan belə Azərbaycanı bütün sahələrdə irəli aparacaqdı.

2004-cü il Azərbaycan idmanı üçün daha bir məsuliyyət və sınaq, eyni zamanda, imkanların genişlənməsi və əlaqələrin şaxələnməsi baxımından vacib dövr oldu. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev sərbəst güləşçilərin Bakıda keçirilən Dünya Kuboku yarışının qonaqları ilə görüşdü. Beynəlxalq və Rusiya olimpiya komitələri ilə əlaqələrin möhkəmlənməsi baxımından bir sıra tədbirlər keçirildi, o cümlədən, dövlət başçısı BOK-un vitse-prezidenti Vitali Smirnovla, Rusiya MOK-un prezidenti Leonid Tyaqoçovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşlər keçirdi və iki ölkənin olimpiya hərəkəti sahəsində əməkdaşlığını genişləndirən, buna əsaslar yaradan müqavilə imzalandı. Beynəlxalq Şahmat Federasiyasının (FIDE) prezidenti Kirsan İllümjinovun, Dünya Taekvondo Federasiyasının (WTF) yeni rəhbəri Çanq von Çunun paytaxtımıza səfərləri də yüksək əməkdaşlıq ovqatı şəraitində keçdi.

İyunun 22-də Yunanıstan prezidenti Konstantinos Stefanopulos Azərbaycana gəldi. Olimpiada ilində baş tutan bu səfər zamanı, söz yox ki, olimpiizm mövzusu aktual olmalı idi. MOK-un inzibati binasında "Olimpiya ruhu" sərgisi təşkil edil-

Rusiya Olimpiya Komitəsinin prezidenti
Leonid Tyaqaçov prezident
İlham Əliyevə Olimpiya kuboku
təqdim edir

di. Burada Yunanıstan Mədəniyyət Nazirliyinin xətti ilə "Antik Olimpiya Oyunları", "1896-cı ildə Olimpiya Oyunlarının bərpası" və "Afina-2004" kimi bölmələrdən təşkil edilmiş sərgidə ellin ölkəsindən gətirilmiş eksponatlar nümayiş etdirildi. Azərbaycan rəssamı Kərim Cəlalın "Afina-2004" əsərinin burada nümayişi iki dövlət arasında olimpiya, sülh və dostluq nümunəsi kimi qiymətləndirildi. Tədbirdə nitq söyləyən prezidentlər olimpiya oyunlarının dünya və xalqlarımız üçün əhəmiyyətindən, onun xidmət etdiyi amallardan söz açdılar.

Bu dostluğun ən böyük nümunəsini isə XXIX Yay Olimpiya Oyunlarının açılış mərasimində müşahidə etdik. İdmançıların paradında dövrə vuran komandamızı hər iki prezident, habelə BOK rəhbəri Jak Roqq eyni kürsüdə salamladılar. Avqustun 15-də isə Afinada "Azərbaycan günü" keçirildi. Söz yox ki, budəfəki mərasim həm tərtibat, həm mövzu, həm də məqsəd və məramnaməsi ilə Sidneydən tam fərqli idi: ötən 4 ildə Azərbaycan idmanı çox böyük yol keçmiş, beynəlxalq əlaqələrimiz dünya idmanı sistemində ən etibarlıların sırasına yüksəlmişdi. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin və xanımı Mehriban Əliyevanın iştirakı ilə keçirilən "Azərbaycan günü" Yunanıstan paytaxtı Afinanın ən gözəl mehmanxanalarından olan "Divani Karovel"də təşkil olunmuşdu. Mərasim salonu Azərbaycana xas milli dəyərlər üslubunda, zövqlə bəzədilmişdi. Quraşdırılmış iri ekranlarda mərasimboyu müstəqil dövlətimizin bütün sahələrdə inkişafına əvəzsiz xidmətlər göstərmiş ulu öndər Heydər Əliyevin fəaliyyətindən, xalqımızın mədəniyyət və incəsənətindən, Azərbaycan MOK-un fəaliyyətindən, eləcə də ölkəmizdə keçirilmiş beynəlxalq yarışlardan bəhs edən videomateriallar nümayiş etdirildi. Qonaqlara Azərbaycanda mədəniyyət və idmanın inkişafı haqqında qısa məlumat verildi.

Prezident İlham Əliyev BOK prezidenti Jak Roqq ilə görüşdü. Söhbət zamanı Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsinin fəaliyyətindən, ölkədə idmanın inkişafı üçün görülən işlərdən, BOK-la əlaqə və əməkdaşlıqdan danışıldı. Azərbaycan olimpiya hərəkatının perspektivləri haqqında fikir mübadiləsi aparıldı. Prezident İlham Əliyev mərasimdə iştirak edən digər qonaqlar - BOK-un sabiq və fəxri prezidenti Xuan Antonio Samaranç, AOK prezidenti Mario Peskante, Ukraynanın baş naziri Viktor Yanukoviç, BOK-un vitse-prezidentləri Vladimir Smirnov və Sergey

Saudiyyə Ərəbistanı Krallığı Gənclərə Qayğı
Baş Sədrliyinin birinci vitse-prezidenti Şahzadə
Əmir Nəffaf bin Veysəl bin Fəhd bin Əbdüləziz
Azərbaycan Prezidentinin qəbulunda

Bubka, habelə FILA prezidenti Rafael Martinetti, AİBA prezidenti Ənvər Çoudri, EJU prezidenti Marius Vizir, Almaniya, Moldova, Gürcüstan, Tacikistan, Belarus, Qazaxıstan, Qırğızıstan, Türkmənistan olimpiya komitələrinin prezidentləri, idman nazirləri ilə görüşərək səmimi söhbət etdi.

Mərasimdə nitq söyləyən prezident İlham Əliyev bütün qonaqlara “dostlar” deyə müraciət etdi və “çox şadam ki, Azərbaycan Olimpiya Komitəsinin həmişə gözəl münasibətlərdə olduğu və bu əlaqələri gələcəkdə də davam etdirəcəyi dostları bu gün bizimlədir” söyləməklə, milli adət-ənənələrimizi, dostluq, sədaqət, inam, etibar nümunəsini nümayiş etdirdi. MOK rəhbəri kimi 7 illik fəaliyyətindən iftixar hissi duyduğunu ifadə edən ölkə başçısı, Azərbaycanın beynəlxalq olimpiya ailəsinin fəal üzvünə çevrilməsindən məmnunluğunu dilə gətirdi. Odlar yurdunun həmişə öz idmançıları ilə seçildiyini qeyd edərək dedi: “Azərbaycanın daxil olduğu olimpiya ailəsi nadir ailədir. O, bütün dünyada insanları birləşdirir - yalnız idmançıları deyil, bütün dünyanı birləşdirir və olimpiadalar planetimizdə keçirilən ən böyük beynəlxalq hadisədir”.

Azərbaycan Prezidenti ölkəmizdə 10-dan artıq idman, o cümlədən olimpiya mərkəzlərinin istifadəyə verilməsini, idmançılarımızın yüksələn tempili uğurlarını, gənc nəslin nailiyyətlərini, bir neçə ən yüksək səviyyəli yarış və tədbirin təşkilini, bundan sonra da bu ənənələrə sadıq qalacağımızı mərasim iştirakçılarının nəzərinə çatdırdı. Sonda isə iştirakçıları yaxın tanışlıq üçün Azərbaycana dəvət etdi.

Qırğızıstanın idman nümayəndə heyəti tərəfindən dövlətimizin rəhbərinə hədiyyə olaraq milli geyim təqdim olundu. Tədbirin sonunda bütün qonaqlara Azərbaycan haqqında məlumat verən xatirə hədiyyələri bağışlandı. Azərbaycan Prezidenti olimpiya komandamızın üzvləri ilə görüşüb, yarışlarla bağlı tövsiyələrini verdi, idmançılar və məşqçilərlə xatirə şəkilləri çəkirdi.

Afina Olimpiya Oyunlarının gedişində idmançılarımızın 5 medalı, hər dəfə yüksələn Azərbaycan bayrağı tariximizin dünyaya səslənən həqiqəti oldu və estafet Pekin-2008-ə verildi.

Hələ aşılaçaq sərhədlər tükənməyib. Ötən üç ildə beynəlxalq əlaqələrin qurulması istiqamətində ikitərəfli sazişlər xətti daha böyük vüsətlə aparılmışdır. Keyfiyyət baxımından bu, çox fərqli fəaliyyət sahəsidir. Müvafiq zirvəyə çatmış,

Afinada Azərbaycan günü.
Prezident İlham Əliyev və BOK-un sabiq
və fəxri prezidenti X.A.Samaranç

özünü tanıtmış, təsərrüfatını bərpa etmiş, mexanizmləri nizamlamış, dəst-xəttini, kursunu müəyyənləşdirmiş ölkə üçün dövlətlərarası idman əlaqələrinin də qurulub möhkəmləndirilməsi vacibdir. İnteqrasiyanın, birgə fəaliyyətin, qarşılıqlı əlaqələrin özülü olan və münasibətləri tənzimləyən müqavilələrin gerçəkləşdirilməsi həm də idmanın inkişafına fərqli təkan vasitəsidir. Son illərdə ölkə başçısının Qətərə, İtaliyaya, Çinə, Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinə səfərləri zamanı yerli idman qurumları və olimpiya komitələri ilə sazişlər imzalanmışdır. Bundan savayı, Moldova, Gürcüstan, Səudiyyə Ərəbistanı, Türkiyə ilə də müqavilələr artıq ölkəmizə idman əlaqələrini tənzimləyir. Bu dövrdə dövlət başçısı FİLA prezidenti Rafael Martinetti, ölkəmizdə keçirilən MDB ölkələrinin V İdman Oyunlarının baş hakimi, iki dəfə Sovet İttifaqı Qəhrəmanı, təyyarəçi-kosmonavt Aleksey Leonovu, BOK-un birinci vitse-prezidenti Vitali Smirnovu, yenidən ölkəmizə təşrif buyurmuş Beynəlxalq Gimnastika Federasiyasının prezidenti Bruno Qrandini və Dünya Taekvondo Federasiyasının prezidenti Çanq von Çunu, eləcə də Avropa Olimpiya Komitəsinin prezidenti Patrik Hikkeyi də qəbul etmişdir. Səudiyyə Ərəbistanı Krallığı Gənclərə Qayğı Baş Sədrliyinin birinci vitse-prezidenti Şahzadə Əmir Nəvvar bin Veysəl bin Fəhd bin Əbdüləziz, Türkiyə Baş nazirinin müavini, dövlət naziri Məhməd Əli Şahin də ölkə başçısı ilə görüşərək idman sahəsində əməkdaşlığın perspektivlərini müzakirə ediblər.

İndi dünyada idmanın şahı sayılan futbolun da Azərbaycanda olimpiya hərəkatının tərkib hissəsi kimi yeni perspektivlərə ümid yaranıb. Dövlət başçısının sərəncamı ilə bu idman növünün inkişafına dair qəbul olunan proqram ona daha bir təkandır. 2004-cü ildən FIFA və UEFA ilə əlaqələr də yeni mərhələyə qədəm qoyub. Oktyabrın 13-də ölkəyə gələn FİFA prezidenti Yozef Blatter, UEFA vitse-prezidenti Şenes Erzik bu il qitə qurumunun prezidenti seçilmiş, bu vaxtadək İcraiyyə Komitəsi üzvü olan əfsanəvi futbolçu Mişel Platini və İngiltərə futbolu rəsmiləri, əfsanəvi futbolçular ölkəmizə səfər etdilər. Onlar 1966-cı ildə Dünya Kubokunun final oyununda verdiyi ədalətli qərarla futbol banilərini ilk və hələlik yeganə böyük beynəlxalq futbol uğurunu qazanmasına səbəbkar olmuş Tofiq Bəhramovun Respublika stadionundakı abidəsinin açılış mərasimində iştirak etdilər. AFFA-nın yeni inzibati binasının təməl daşının qoyulmasında, məktəblilər

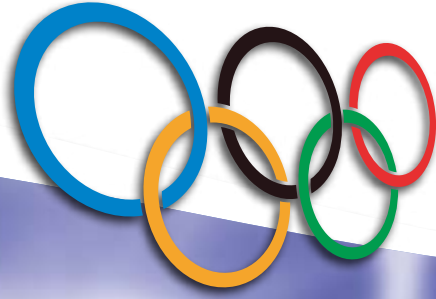
üçün süni örtüklü meydançanın təhvil verilməsində iştirak edib, uşaq komandalara, ardınca Dünya Kuboku-2006-nın seçmə mərhələsinin Azərbaycan və İngiltərə milli komandalarının görüşünü izlədilər. Qonaqları ölkə başçısı İlham Əliyev də qəbul etdi. Görüş təəssüratı Yozef Blatterə bundan sonra Azərbaycanda futbolun inkişafının yüksək səviyyədə olacağına əminliyini bildirməyə əsas verdi. FİFA prezidenti futbolun inkişafında gördüyü işlərə, onun yayılmasına xidmət göstərdiyinə görə "Şöhrət" ordeni ilə təltif edildi.

Beləcə, keçilən yola nəzər salsaq, BOK-un Olimpiya Həmrəyliyi və Milli Olimpiya Komitələri ilə Əlaqələr idarəsinin direktoru Pere Mironun 2003-cü il iyunun 7-də Bakıya səfəri barədə təəssüratlarını ümumi rəmzi qiymət saymaq olar: "3-cü dəfədir Azərbaycana gəlirəm. Bundan əvvəl 1997-ci və 2001-ci illərdə də bura gəlmişəm və hər dəfə böyük dəyişikliklərin şahidi olmuşam. Əgər görülən işlər və birgə əməkdaşlıqla bağlı dünya milli olimpiya komitələri arasında reyting müəyyənləşdirilsəydi, Azərbaycan birinci olardı".

İdmanımızın beynəlxalq arenada, o cümlədən əlaqələr sistemində möhkəmlənməsinin nəticələrini isə İlham Əliyevin 2000-ci il oktyabrın 21-də Bakıda Olimpiya Kompleksinin açılışında dediyi sözlərlə yekunlaşdırmaq yerinə düşər: "Azərbaycanda son 7 il ərzində ictimai-siyasi sabitlik bərqərar olmasaydı, əgər Azərbaycanda güclü iqtisadiyyat yaradılmasına təkan verilməsəydi, əmin-amanlıq, sülh olmasaydı, biz idmanda heç bir nailiyyətə çata bilməzdik. Dövlətimizin başçısının ardıcıl siyasəti, deyə bilərəm ki, ölkənin yenidən qurulması, müasir, sivilizasiyalı Azərbaycan qurulması idmana da böyük təsir etmişdir."

Avropa Olimpiya Komitəsinin prezidenti
Patrik Hikkey dövlətimizin başçısı
İlham Əliyevə AOK-un hədiyyəsini verir

Müstəqil Azərbaycanın qızıl Olimpiadaları

*Olimpiya oyunlarında, sadəcə, iştirak etmək özü
böyük hadisədir. İştirak edib hansısa bir yeri tut-
maq bundan da böyük hadisə və nailiyyətdir.*

Heydər Əliyev

XX əsrin son onilliyində dünyamız aparıcı qüvvəsinin - ictimai-siyasi proseslərin global dəyişikliklər dövrünə qədəm qoydu. Hadisələr planeti iki qütbə, iki cəbhəyə bölmüş məmləkətlərdən birində - SSRİ-də, dövlətin qurucularından Vladimir Leninin təbircə desək, "millətlər həbsxanası"nda baş verirdi. Beləcə, prosesdən kənar qalmayan Azərbaycan bir əsrdə ikinci dəfə öz müstəqilliyinə qovuşdu.

Azadlıq nə qədər şirin və şərafəldirsə, onun yolu bir o qədər ağırılı, keşməkeşlidir. Axı hər şeyi əməli olaraq yenidən qurmali, münasibətlər sistemində öz yerini tutmalısən. Azadlıq sadəcə dövlətçilik, hüquq və imkanlar genişliyi deyil. O müasir tarixi formasiya şəraitində dövlətin özülü, onurğa sütunu və milli ideologiyasının inikasıdır.

Azərbaycan qədim tarixi, zəngin adət-ənənələri, mədəniyyəti, həyat fəlsəfəsi, möhkəm sosial-məişət qanunları ilə seçilsə də, minilliklər boyu keşməkeşli hadisələrin məskəni, iki fərqli dünya - Şərqlə Qərb arasında körpü, keçid olmuş bir məkandır. Get-gedə dərinləşən böhran, iflas və məhv təhlükəsi ilə üz-üzə qoyan xırdaçı pərakəndəlik, siyasi, sosial və mənəvi tənəzzül real təhlükə mənbəyidir və yalnız ortaq milli bəşəri dəyərlərin gücü ilə aradan qaldırılı bilər. Beləcə, tarixin də sübut etdiyi kimi toplumun yenilikçilik ideyalarının, milli-bəşəri dəyərlərin daşıyıcısı olan güclü təşkilatçıya ehtiyacı yaranır. Belə bir bənzər-fərqli özəllikləri ilə seçilən məmləkətdə lider olmağın özü isə heç də asan məsələ deyil. Hələ üstəlik, bu şəxs həmrəylik tərənnümçüsü, birləşdirici mərkəz olmaqla yanaşı, təşkilatçı əvəzəilməzliyi, yenilikçiliyi və verdiyi qərarların qətiliyi ilə də seçilməlidir.

1997-ci ildə Azərbaycan, öz lideri Heydər Əliyevin səyləri ilə artıq həyatın bütün sahələrində olduğu kimi, idmanda da müəyyənləşdirilib formalaşmış yolla irəliləyirdi. Bununla belə, cəmi bir neçə ilə pərən-pərən salınmış istedadları cəmləşdirmək, məhv həddinə çatdırılmış təsərrüfatı bərpa etmək üçün qüvvələrin səfərbər edilməsi gerek idi. Amma iş tək bununla bitmirdi. Dövrün, zamanın tələbləri başqa idi. Tarixinin "ən yeni" çağına qədəm qoymuş əksər idman növlərində beynəlxalq səviyyədə təşkilatlanma optimal inkişaf həddinə çatmışdı. Üstəlik, münasibətlər sistemi də sovet dövründə adət etdiyimizdən fərqli idi. Vahid mərkəzdən mütləq qərarlarla idarəedicilik nə mümkün, nə də arzuolunan deyildi.

Bütün dünyada artıq dərinləşmiş bir prosesin də təməl daşlarını qoymaq lazımdı. Radikal dəyişikliklər - yeni tipli idmançıların yetişdirilməsi, onların hazırlıq sisteminin modernləşdirilməsi, forma və mahiyyətin yeni keyfiyyət meyarlarının müəyyənləşdirilməsi, təşkilat-struktur və s. baza anlayışları müasir yanaşma tələb edirdi. İdarəetmədə, elmi-metodiki yanaşmada, daxili və beynəlxalq səviyyədə yeni münasibətlərin qurulmasında, mexanizmlərin işlək vəziyyətə gətirilməsində güclü islahatların gündəmə gətirilməsi zamanı çatmışdı.

İnkişafın xüsusiyyətlərindən ən vacibləri peşəkarlıq və keyfiyyətdirsə, demokratik təsisatlar ondan da vacibdir. Həm də nə qədər yüksək statusla aparıcı rolda olsa da, idman dövlətin siyasətinin ana xəttinin yalnız bir qanadı ola bilər və əsas məqsədi əhalinin sağlamlığıdır. Demək, gənc, hələ formalaşmaqda olan dövlətdə idmanın bütün sahələrinin təşəkkül tapıb inkişaf etməsinin, təşkilatlanmasının və yüksəlməsinin meyarı ola biləcək istiqamətlər də olmalıdır. Ən vacibi ümumbəşəri dəyərlərin müəyyən edilib milli status alması və genişləndirilməsidir. Bunun ən real vasitəsi isə olimpizm ideyaları, olimpiya hərəkətidir.

Milli Olimpiya Komitəsini ölkədə idmanın əbədi məbədi hesab etmək olar. Təşkilat belə dövrlərdə də sosial, ictimai qurum kimi həlledici rolda olarsa, məqsədlərə daha da yaxınlaşar. Onun rəhbəri də milli idman ideologiyasının tərənnümçüsü, yeri gələndə, istiqamətverici qüvvəsi olmalıdır. Çünki bütün idmanın aparıcı qüvvələrini ətrafında cəmləməsi və illər ərzində onun ən böyük,

Prezident İlham Əliyev
Afina Olimpiadasının
iştirakçıları ilə birlikdə

bəşəri ideyalara xidmət göstərməsi, obyektivlik və ədaləti təmin etməsi onu lider kimi yüksəltdir.

Ölkəmizdə fəaliyyət göstərmiş ilk beş il ərzində təşkilat Olimpiya Xartiyasının korporativ, kollektiv qərarların qəbul edilməsi kimi əsas müddəalarına, olimpizm ideyalarına ciddi riayət edə bilməmişdi. Vəziyyət belə davam edə bilməzdi. Milli Olimpiya Komitəsinin və onun İcraiyyə Komitəsinin əksər üzvləri, sağlam düşüncəni əsas tutaraq, təşkilatda və idmanımızda ciddi dəyişikliklər məcburiyyətini hiss etdilər və buna görə də qətiyyətli addım atdılar. Ölkə idmanının aparıcı simaları böhranlı vəziyyətdən çıxışı birləşdirici, idarəedici gücü, yeni dünyanın ab-havasını yaxşı bilən rəhbərin seçilməsində gördülər və Dövlət Neft Şirkətinin birinci vitse-prezidenti İlham Əliyevə müraciət etdilər. Məhz onun birbaşa dəstəyi sayəsində "Neftçi" idman-sağlamlıq mərkəzi ölkədə qabaqcıl idman ocaqlarından birinə çevrilmişdi.

"Təklif verildəndə bir neçə gün düşünüb-daşındım. İş ondadır ki, Milli Olimpiya Komitəsi prezidenti olmaq çox məsuliyyətli vəzifədir. Bütün işlərə maksimal məsuliyyətlə yanaşırım, başqa cür də bacarmıram. Hər şeyi yüz ölçüb, bir biçdim və belə qərara gəldim ki, ölkədə olimpiya hərəkatının və ümumiyyətlə, idmanın inkişafına bütün imkanlarımla, bilik və bacarığımla kömək edim. Hesab edirəm ki, buna gücüm çatır" - deyən İlham Əliyev, razılıq verərkən hansı addımı atdığı, sahənin problemlərinin həlli yollarını yaxşı təsəvvür edirdi. İndi o, geniş və ağır sahəyə rəhbərlik etməli, idmanımızın irəli getməsinə nail olmalı, əməli olaraq, hər şeyi yenidən, sıfırdan başlamalı idi. Nə üçün sıfırdan? Gəlin keçmiş tarixə yenidən bir də qayıdaq.

Keçmiş sovetlər dövründə nəinki Azərbaycanda, bütün SSRİ məkanında bu institut, demək olar ki, yox idi. Çünki dünyanın 1/6-ni əhatə edən bu ərazidə bütün ictimai təşkilatlar kimi, idman qurumları da formal statusa və xarakterə malik idi: hər şey dövlət idarəetmə sisteminə və böyük ideoloji kursa xidmət göstərirdi. Olimpiya hərəkatı və olimpiadalar yalnız sosializmin kapitalizm üzərində qələbəsinin təzahürü idi. Elə bu səbəbdən, uzun müddət Sovetlər İttifaqı beynəlxalq olimpiya ailəsindən kənar saxlanırdı. Ancaq ötən əsrin 50-ci illərinin əvvəlində yuxarıdan göstərişlə belə formal bir qurum yaradıldı. Onun strukturu və fəaliyyəti, çətin

Prezident İlham Əliyev müstəqil Azərbaycanın
Olimpiya və dünya çempionları ilə birgə

ki, yeni formasiya dövründə keçərli olardı. Üstəlik, idman ənənələri zəngin olsa belə, təsərrüfatda qazanılmış irsin itirilməsi, sistemin, münasibətlərin dağılması, işi daha da mürəkkəbləşdirirdi. Demək, müstəqillik illərində onu yenidən qurmaq, istiqamətləndirmək və hərəkətə gətirmək lazım idi. Ən əsası, idmanın təməl, baza göstəricisi olan mübarizə meydanlarındakı uğurlar bərpa edilməli idi. Bir sözlə, Azərbaycanda bədən tərbiyəsi və idmana yeni münasibət formalaşmalı idi və yeni tipli Milli Olimpiya Komitəsinin üzərinə bu mənada böyük yük düşməli idi. Olimpiya ideyaları, onun dünyəvi, ümumbəşəri mahiyyəti, Olimpiya Xartiyasına uyğun olaraq, ölkədə təbliğ edilməli və Azərbaycan beynəlxalq idman - olimpiya hərəkətində öz layiqli yerini tutmalı idi. Təşkilati strukturun zəifliyi, əslində onun yox həddində olması, fəaliyyətdəki özbaşınalıq, qeyri-peşəkarlıq istənilən sahə üçün təhlükədir. Bunu illər ərzində müxtəlif idman növlərinin gah yüksəlib, gah da enməsində müşahidə etmək olardı.

Bəs nədən başlamalı? Nəyə üstünlük verməli? Hansı yolu seçməli və s. bu kimi mühüm suallar öz cavabını gözləyirdi. Amma ən əhəmiyyətli tək bu suallar deyildi. Verilməli vacib qərarlar idi ki, bunun sayəsində də idmanımızın siması, ana xətti müəyyənləşdiriləcəkdi. Buna görə ilk növbədə tarixi irsə müraciət edib araşdırma-təhlil aparmaq, məqsəd və vəzifələri müəyyənləşdirmək tələb olunurdu.

İlham Əliyev Milli Olimpiya Komitəsinin prezidenti kimi idmanımızın yeni binasının, yeni istiqamətlərinin özülünün necə qoyulmasını aydın görürdü: "SSRİ-nin dağılması ilə idmanımızın peşəkar rəlslər üzərinə keçməsi labüdü idi. Bu səbəbdən idmançıların şəraiti, ilk növbədə maddi təminatı xeyli aşağı düşdü. Dövlətin qarşısında böyük vəzifələr və problemlər var və o, tək idmançıların bütün ehtiyaclarını, tələbatını ödəməklə məşğul olmamalıdır. Bu işi lazımı axara yönəltməyi və idmana investorların, özəl sektor nümayəndələrinin cəlb edilməsini özümə ən ümdə vəzifə hesab edirəm. Əksər layiqli və güclü idmançılarımız Vətəni tərk edərək, başqa ölkələrin şərafətini qoruyurlar. Onların ölkəyə qaytarılması bu istiqamətdə görüləcək işlərin önündə gəlir. Biz həm Azərbaycanda fəaliyyətdə olan, həm də əməli yox olmuş növləri ayağa qaldırıb, inkişaf etdirməyə borclu yuq. İdmançılara, onların problemsiz və tam proqramla məşq edib bacarığını göstərməsi üçün bütün lazımı şərait yaradacağıq" - deyən İlham Əliyev, bu dövrdə özünün həm

MOK prezidenti İlham Əliyev
Komitənin III Baş Məclisində
Olimpiya çempionu Namiq Abdullayevə
BOK-un nişanını təqdim edir

Qaliblər Sidneydən Vətənə dönürlər

də işləri geniş miqyasda görməyi sevən və bunun ağırlığından çəkinməyən lider olduğunu nümayiş etdirdi. Bunun əhəmiyyətini açıqlamağa elə bir ehtiyac da yoxdur. Axi, miqyasın genişliyi, idmanın təbliğ olunmasına, diqqət mərkəzinə düşməsinə, kütləviliyin təmin edilməsinə, ona marağın artmasına və bütün bunların yekununda başlıca məqsəd olan "Sağlam bədəndə sağlam ruh", "Sağlam düşüncə xoş gələcəyin, yüksək rifahın təminatçısıdır" prinsiplərinin ölkə həyatının aparıcı qüvvəsinə çevrilməsinə xidmət göstərir. Eyni zamanda, bu iş xarici aləmdə də əks-səda doğurmaqla ölkənin formalaşan imicində əksini tapır.

Milli Olimpiya Komitəsinin prezidenti seçildikdən sonra İlham Əliyevin təklif etdiyi və özünün də həyata keçirilməsinə xüsusi nəzarət etdiyi ana xətt ölkə idmanında canlanmaya, olimpiya hərəkatının genişlənməsinə səbəb oldu. Bu xətti iki mərhələyə bölmək olar:

1. Hazırlıq xarakteri daşıyan Sidneyəqədərki birinci mərhələ həlledici idi və buna keçid dövrü demək olar:

1.1. Bütün idman qurumları, o cümlədən milli federasiyalar və müvafiq dövlət strukturları ilə birgə vahid iş sisteminin qurulması;

1.2. Ölkəni tərk etmiş aparıcı idmançıların Vətənə qaytarılması;

1.3. İdmana və idmançılığa qayğının ən yüksək səviyyəyə çatdırılması, onun sosial statusunun artırılması;

1.4. Dayaq-baza mərkəzlərinin müəyyən edilib möhkəmləndirilməsi;

1.5. İdmanın populyarlaşdırılması və coğrafiyasının genişləndirilməsi üçün tədbirlər planının hazırlanması;

1.6. Azərbaycanın beynəlxalq arenaya çıxışı üçün münbit şəraitin yaradılması.

Göründüyü kimi, bu addımlar artıq böyük niyyətlərdən soraq verir. Konseptuallıq Azərbaycan idmanının yeni sərhəd və imkanlarının əyani göstəricisidir. Ardıcılıq isə sonrakı mərhələnin təməl daşını qoymalıdır.

2. İkinci mərhələ Azərbaycan realıqları dövrüdür:

2.1. İdmanın coğrafiyasının genişləndirilməsi və populyarlaşdırılması planının həyata keçirilməsi;

2.2. Maddi-texniki bazanın və struktur vahidlərinin möhkəmləndirilməsi, o cümlədən, yeni olimpiya komplekslərinin tikilməsi, köhnə idman qurğularının

Prezident İlham Əliyev və Olimpiya
çempionu Zəmfira Məftəhəddinova

təmir-bərpası;

2.3. Azərbaycanda müxtəlif səviyyələrdə beynəlxalq yarışların keçirilməsi;

2.4. İdmançıların hazırlıq səviyyəsinin artırılması üçün kompleks tədbirlərin həyata keçirilməsi;

2.5. Azərbaycanın və milli idman təşkilatlarının beynəlxalq aləmdə nüfuzunun, idarəedici və təşkilati imkanlarının artırılması;

2.6. Ölkədə dayağı olmayan və ya tənəzzül etmiş idman növlərinin, o cümlədən qış idmanının əsaslarının yaradılması və inkişaf etdirilməsi.

Avqustun 26-da İcraiyyə Komitəsinin İlham Əliyevin sədrliyi ilə ilk iclası məqsəd və vəzifələrə tam aydınlıq gətirdi. Onun geniş ictimaiyyət arasında atdığı ilk addımlar əməllə sözün bütövlüyünün parlaq aynası oldu. Milli Olimpiya Komitəsinin 3-cü Baş Assambleyasında məruzəsi zamanı İlham Əliyev, 1997-ci ildə təşkilata prezident seçilərkən qarşıya qoyduğu və reallaşdırdığı vəzifələrə belə qiymət verdi: "Fəaliyyətimizin ilk günlərində biz Azərbaycan Olimpiya hərəkatının real vəziyyətini öyrəndik, mövcud problemləri aşkara çıxardıq, işə əngəl törədən amilləri müəyyənləşdirdik və onları aradan qaldırmaq üçün təxirəsalınmaz tədbirlər gördük. Bütün bunlar nə qədər çətin olsa da, onların öhdəsindən gələ bildik."

Çox keçmədi ölkənin tanınmış idmançıları, məşqçi və mütəxəssis korpusu və idman rəhbərləri ilə görüşlərdə Azərbaycan olimpiya hərəkatı lideri olimpiya təqaüdlərinin təsis edildiyini bəyan etdi. Bu olimpiadaya hazırlıq dövründə ardıcıl addımların ən vaciblərindən idi. İdmançıların bütün mümkün problemlərdən uzaq olması, ələlxüsus da maddi ehtiyaclarının tam ödənməsi əsas şərt idi. Beynəlxalq Olimpiya Komitəsinin ölkəmizdən 9 perspektivli idmançıya verdiyi məbləğdən savayı, Milli Olimpiya Komitəsinin rəhbəri 38 idmançı və onların məşqçisinə xüsusi təqaüdlər ayrılması barədə qərar verdi. Əsas ümidlər müəyyənləşdi və get-gedə onların sırası genişləndi. Ümumən, 1998-2000-ci illərdə idmançılara və onların məşqçilərinə 2 milyard 220 milyon 350 min manat təqaüd verildi. Az vaxtda ölkə xaricində olan idman liderlərimizi geri qaytarmağa, onların hər bir şəraitlə təmin edilməsinə başlanıldı.

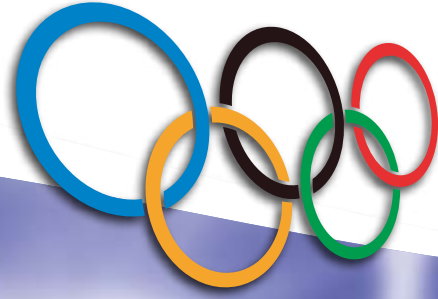
Ölkədə istər dövlət, istərsə də ictimai idman qurumlarının vəhdət işinə nail olundu. Hərəkata milli federasiyaların və müxtəlif idman təşkilatlarının qoşulması

çoxşaxəli qolların vahid xətdə birləşməsinə kömək etdi. Belə bir dövrdə birlik vacib amildir. Çünki əsasını demokratik formalaşma prinsipləri təşkil edən Milli Olimpiya Komitəsi, Olimpiya Xartiyasına görə, bir çox başqa idman birlikləri kimi, qeyri-hökumət təşkilatıdır. Olimpiya hərəkatı isə yalnız və yalnız ictimai hərəkatdır. Bu səbəbdən də onun qanun qəbul etmək, öz şərtlərini diktə etmək hüququ yoxdur və bütün təşkilatlarla əlaqələrini qərar, qətnamələr əsasında qurur. Bununla belə, bütün dünyada federasiyalar və digər təşkilatlar, hətta dövlətlərin idman strukturları da əsas xətti məhz Olimpiya hərəkatı ilə birgə və ona uyğun qururlar. Çünki olimpizmin mayası dönməz demokratik, plüralist meyarlardır. Uzun görünən belə marafonu Azərbaycan qısa zaman kəsiyində ötüb keçdi. Bunun ən böyük və başlıca səbəbi isə ölkədə hər bir gəncin, hər bir kəsin Milli Olimpiya Komitəsinin və onun rəhbərinin lider rolunu qəbul etməsi, ona inanması idi.

*Prezident İlham Əliyev
Afina Paralimpiya Oyunlarının
qalibi İlham Zakiyevi təbrik edir*

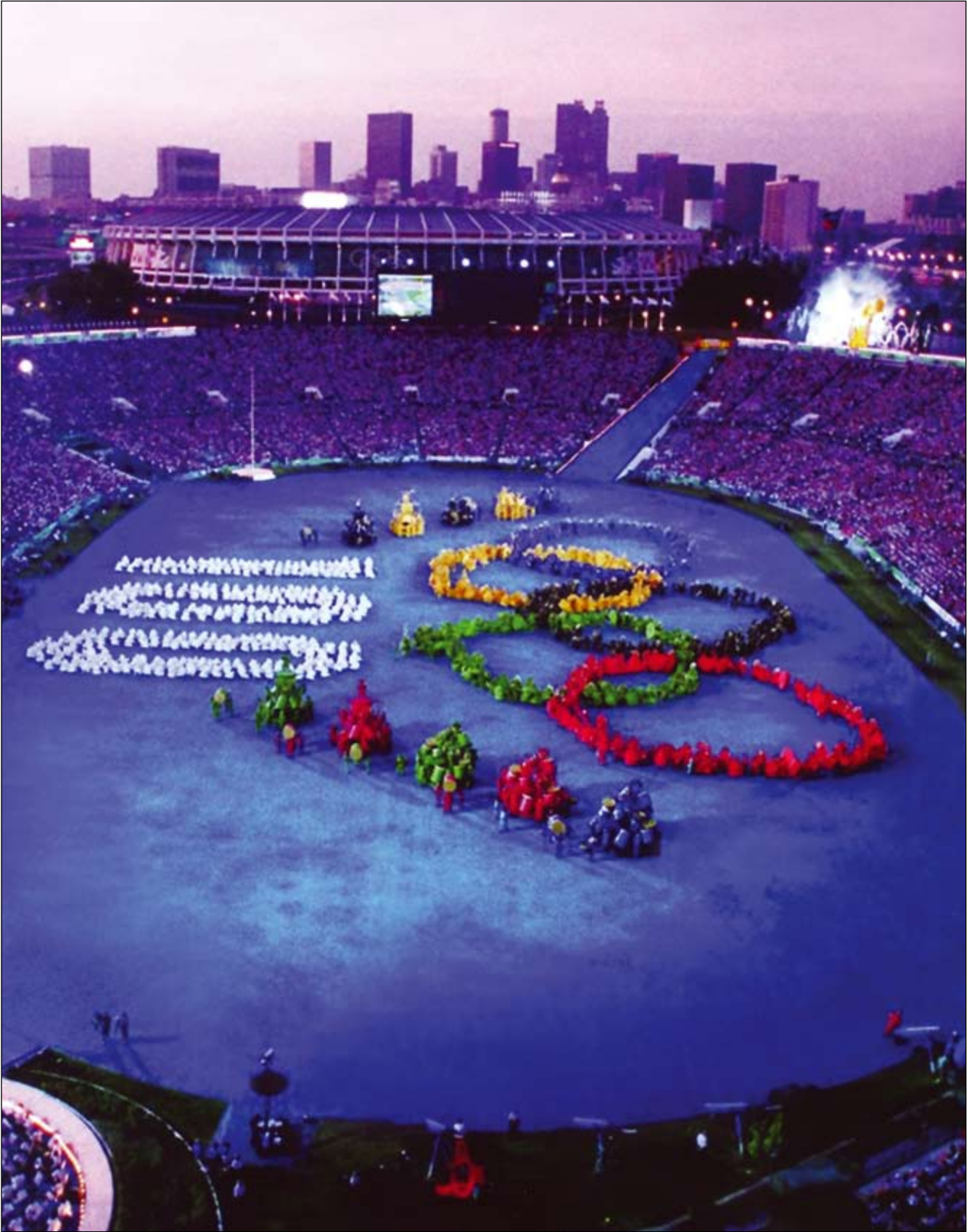
Sidney: Həyəcənli anlar

*İki qızıl medal, bir bürünc medal,
bir neçə idmançımızın onuncu yerə
qədər müxtəlif yerləri tutması - bunlar
həqiqətən böyük qələbədir.*

Heydər Əliyev

Olimpiya hərəkatının şah əsəri, onun zirvəsi və xidmət etdiyi əsas amalları təzahürü Olimpiya Oyunlarıdır. Əzəmət və möhtəşəmliyinə görə dünyanın 7 möcüzəsindən bu günə gəlib çatmış yeganə nümunəsi - Misir ehramları ilə heyətdə çətin ki, nəyisə müqayisə etmək olsun. Amma onlar, sadəcə, tarixin daş yaddaşı, yadigarıdır. Dövrün ab-havasını, onun hərəket və inkişaf xəttini bütün çaları, cizgiləri, rəngləri ilə bizə çatdırma biləcək canlı hadisələrdən söz düşərsə, yəqin ki, olimpiya hərəkatı və ələlxüsus da olimpiya oyunlarını çəkinmədən misal gətirmək olar. Çünki olimpiizm ideyaları ümumbəşəri mahiyyəti ilə mütərəqqi düşüncə tərzini, təfəkkürünü, eləcə də milli-mədəni, sosial-ictimai baxışları birləşdirir. Hər 4 ildən bir keçirilən olimpiadalar özündə bir dövrün, dünyanın müxtəlif regionlarındakı hadisələrin annotativ təhlili və hesabatıdır. O, cəmiyyətimizdə baş verənlərin inikası, zamanın sülh nəbzidir. Dəhşətli savaqlar, əmansız silahların rəqabəti dövründə yüksəlib ucalmış olimpiya oyunlarının ən böyük qələbəsi də elə budur - zamanın meyarı, dövrün inkişaf aynası olmaq.

Olimpiya Oyunları bu zirvəyə gənc nəslin sağlamlığının və bu yolla əqidə, düşüncə tərzinə, demək, tərəqqipərvər, hərtərəfli harmonik nəslin yetişməsinə, bəşəri ideyaların tərənnümünə, onun saflığına xidmət göstərdiyi üçün çatdı. "Sittius, altius, fortius" - "daha sürətli, daha yüksəyə, daha güclü" devizi isə insanın "daim irəli" əbədi hərəket ideyalarının əksinə çevrildi. Niyə bu sırada Azərbaycan da irəliləməsin? Öz möhkəm yerini tutmasın? Dəyərli sözünü deməsin? İdmançılarımızın ustalığının artması, cərgələrinin genişlənməsi, eyni zamanda, idman nəticələrinin daim yüksəlməsi Vətənin tərənnümü, təbliği, ürəklərdə qərar tutması deməkdir. Bu, böyük missiya, əvəzedilməz hisslərdir. Məhz bu əsaslar MOK prezidenti İlham Əliyevin olimpiya hərəkatındakı liderliyinin ana xəttini təşkil etdi və o cəmi 2 ildən sonra keçiriləcək Sidney Olimpiya Oyunlarında uğurla çıxış etməyi bir vəzifə kimi qarşıya məqsəd qoydu: "İstəyirəm ki, heç olmazsa, bir Azərbaycan idmançısı olimpiadada qızıl medal əldə etsin. Əgər Azərbaycan himni Sidneydə səslənib, bayrağımız dalğalanarsa, mən özümü qalib hiss edəcəyəm".

Belə qısa müddətdə olimpiya uğuru? Həddən artıq böyük risk deyildimi? Əlbəttə, bunun nə demək olduğu təkə idmançı və məşqçiyə bəlli deyil. Oyunları izləmiş sadə azarkeşlər də dəqiq bilir ki, 4 ildən bir keçirilən bu möhtəşəm idman bayramına hər bir ölkə, xüsusən idmançılar özləri ciddi hazırlaşır, bütün qüvvə və bacarıqlarını buna yönəldirlər.

1896-cı ildə vətəni Yunanıstanda keçirilmiş Olimpiya Oyunlarının qəhrəmanı kimi ucalmaq üçün illərin sınağı, təcrübəsi gərəkdir. Bu gün iqtisadiyyatı ilə diqqəti çəkən Yaponiya ötən əsrin 60-cı illərindən əsl idman ölkəsinə çevrilməyə başladı. Çin isə ötən əsrin 80-ci illərindən sanballı və mütəmadi uğurları ilə irəliləməyə müvəffəq oldu. Postsovet məkanı ölkələrinə nəzər yetirmiş olsaq, bütün nümunələr göstərir ki, olimpiya oyunları iqtisadiyyatın təcəssümü, sosial-məişət rifahının göstəricisi və idmanın cəmiyyətdəki statusunun tablosudur. 1998-ci ilədək Azərbaycan hələ böyük yolun astanasında idi. Belə bir məqamda, qısa müddət ərzində ən yüksək zirvələri fəth etmək məqsədini qarşıya qoymaq olimpiya hərəkatı liderliyini öz üzərinə götürən şəxsdən böyük cürət tələb edirdi. Az vaxtda qüvvələr toplanmalı, nəticələr çıxarılmalı, planlar ən sistemli və mütəmadi şəkildə qurulmalı, beynəlxalq arenaya çıxılmalı, təcrübə qazanılmalı və ən əsası, bunlar hamısı bir yerdə mütəşəkkilliyin optimal sıx qrafiki ilə edilməli idi. Bəs bu deyilənlərə ölkəmizdə necə riayət olundu?

Diqqət yetirək: Oyunlara hazırlıq böyük təşkilati vüsət içərisində keçdi. Qayğı və diqqəti ən adi, xırda tələblərdə belə hiss edən idmançıda ruh yüksəkliyi, gələcəyə inam yaranmaya bilməzdi. Bu isə təbii ki, məsuliyyət hissi oyadır, onu Vətənə şərəflə xidmətə, mübarizəyə, qələbəyə kökləyir.

1997-ci ilin sonunda XXVII Yay Olimpiya Oyunlarına hazırlıq konsepsiyası hazır

Sidneyə yollanan olimpiyaçılara
xeyir-dua verən prezident Heydər Əliyevə
xatirə hədiyyəsi təqdim olunur

oldu. İki bölmədən ibarət proqramın birinci hissəsində əvvəlki illərin nəticələri; potensial qüvvənin hesablanması; ümidlərin aşkara çıxarılması; bütün təşkilatlar və onların imkanlarının, vəziyyətinin aydınlaşdırılması; hər bir qurumun görəcəyi işlər; oyunların xüsusiyyəti baxımından yerinə yetirilməli olan vəzifələr müəyyənləşdirildi. İkinci hissə 3 mərhələdən ibarət idi. Birincidə, 1997-2000-ci illəri əhatə edən yarış və təlim-məşq toplanışlarının, heyətlərin təşkili; 3 geniş sahə üzrə dayaq növlərin müəyyən edilməsi (bu tək Sidney deyil, həm də bütün gələcək fəaliyyət üçün vacib idi) və buna ciddi nəzarət mexanizmləri əksini tapmışdı. İkincidə, 1998-99-cü illərdə, taktiki-texniki, fiziki-funksional hazırlıqların inkişaf etdirilib təkmilləşdirilməsi, Sidneydəki ekvivalent şəraitə (iqlim, coğrafi, yarış və s.) uyğunlaşdırılması; heyətlərin tam komplektləşdirilməsi və fərdi proqramların işlənməsi nəzərdə tutulmuşdu. Üçüncüdə, 1999-2000-ci illərdə isə hazırlığın yüksək beynəlxalq standartlar səviyyəsinə çatdırılması; lisenziya yarışlarında optimal qüvvə ilə iştirak həyata keçirilməsi idi.

Bu dövrdə, 1998-ci il fevralın 20-də, olimpiya hərəkatına heç vaxt yardımını əsirgəməyən ölkə başçısı Heydər Əliyev "XXVII Yay Olimpiya Oyunlarına hazırlıq haqqında" sərəncam imzaladı. Milli Olimpiya Komitəsinin beynəlxalq arenalarda, ölkədaxili məsul yarışlarda yüksək nəticələr göstərən idmançıları mükafatlandırması, onlara misli görünməmiş hədiyyələr verilməsi də hazırlığın sürətlənməsinə həvəsləndirici təkan oldu.

Məqsədyönlü tədbirlərin nəticəsi kimi, olimpiadalarda cəmi ikinci dəfə müstəqil dövlət qismində təmsil olunan Azərbaycan Sidneyə daha böyük tərkibli komanda ilə yollandı.

Milli Olimpiya Komitəsinin prezidenti uzaq Avstraliyaya yollanmazdan əvvəl çıxışında əsas vəzifəni qısa və konkret, lakin ağır çəki ilə müəyyənləşdirdi: "İşimizin bəhrəsi Sidneydə üzə çıxmalı, orada göstəriləcək nəticələrdən asılı olaraq, həqiqi qiymətini almalıdır".

Uğur həm də şəraitdən asılı olur. Üstəlik, nəzərə almaq lazım idi ki, Avstraliya Cənub yarımkürəsində - tam fərqli iqlim və coğrafi ərazidə yerləşir. Təbii faktorların da dəqiq öyrənilib, idmançılara ən optimal, rahat şərait yaradılması xüsusi proqramla həyata keçirildi. Komandamız təlim-məşqləri avqustun son ongünlüyündə başa vuraraq, iqlimə uyğunlaşmanı asan ötürmək üçün Sidneyə erkən yola salındı.

Sidneydə Azərbaycan günü

Avqustun 25-də Zuğulbadakı "Gənclik" Beynəlxalq Turizm Mərkəzində dövlət rəhbəri Heydər Əliyevin iştirakı ilə olimpiyaçıların təntənəli yolasalma mərasimi təşkil olundu. Milli Olimpiya Komitəsinin prezidenti İlham Əliyev ölkə başçısına oyunlara hazırlıq barədə məlumat verdi. Cüdo seçməimizin baş məşqçisi Ağayar Axundzadə, Olimpiya komandamızın kapitanı Namiq Abdullayev uzaq yaşıl adada Azərbaycanın idman şərəfini layiqincə qorumaq üçün bütün qüvvələrini tam səfərbər edəcəklərinə, Vətənə medallarla qayıdacaqlarına söz verdilər. Dövlət başçısı Heydər Əliyevin Azərbaycanın idman tarixini özündə əks etdirən hərtərəfli təhlil və qiymət xarakterli çıxışı nümayəndə heyətimizə mənəvi dəstək, eyni zamanda onların sağlam mübarizəyə köklənməsinə əlavə stimül verdi. İdmançıları ruhlandıraraq onlara uğurlar arzulayan Azərbaycan Prezidenti olimpiya medalçılarının mükafatlarını artırmaq qərarına gəldiyini söylədi. İndi Sidneydən Vətənə qızıl medal gətirənə 25 deyil, 50 min ABŞ dolları veriləcəkdi. Gümüş mükafat 10 mindən 30 min, bürünc medal isə 5 mindən 25 min ABŞ dollarına qədər artırıldı.

Zuğulbadakı tədbirdə Avropa və dünya boks çempionatlarının bürünc mükafatçısı Əli İsmayilov idmançıları adından and içdi. Prezident Heydər Əliyevin xeyir-duası ilə olimpiyaçıları dövlət bayrağını öpüb, anda sədaqətlərini təsdiq etdilər. Rəsm əsərlərinin nümayişi, incəsənət ustalarının konsert proqramı başa çatdıqdan sonra Azərbaycan Boks Federasiyasının prezidenti Ağacan Abiyev boksun ölkədə inkişafına qayğısına görə Beynəlxalq Həvəskar Boks Assosiasiyasının (AİBA) medalını və "Avropa yubiley ordeni"ni ölkə başçısına təqdim etdi. Dövlət rəhbəri olimpiya komandasının üzvləri ilə xatirə şəkilləri çəkirdi.

Yola düşməzdən əvvəl sonuncu tədbiri - "Olimpiya gecəsi"ni Milli Olimpiya Komitəsi "Coca-Cola"nın Azərbaycan nümayəndəliyi ilə birgə keçirdi. Avqustun 29-da paytaxtdakı "Hyatt Regency" mehmanxanasının "Quba" zalına ölkə idman ictimaiyyətinin aparıcı təmsilçiləri toplaşmışdılar. Milli Olimpiya Komitəsinin prezidenti İlham Əliyev çıxışında idmançıların yarış və mübarizə ovqatına köklənmələri, iqlimə uyğunlaşmanı asan keçmələri üçün komandanın erkən yola salındığını qeyd edərək, Sidney-2000-nin son 2 ildə komitədə görülmüş işlərin mahiyyətinin real əksini üzə çıxaracağını və çəkilən zəhmətin qiymətinin əldə ediləcək nailiyyətlərlə bağlı olduğunu söylədi. "Əminəm ki, Sidneydən Azərbaycan idmançıları medallar-

Sidney, XXVII Yay Olimpiya Oyunları.
Azərbaycan güləşçisi N.Abdullayev
fəxri kürsünün ən yüksək pilləsində

la dönəcəklər". O, fəxri kürsüyə yüksələcək olimpiyaçılara və onların məşqçilərinə MOK tərəfindən veriləcək məbləği də elan etdi: Ən yüksək pilləyə qalxacaq atlet 50 min, onun məşqçisi 30 min, ikinci yer sahibi 30 min, məşqçisi 20 min, üçüncü olacaq idmançı 25 min, məşqçisi isə 15 min ABŞ dolları dəyərində pul mükafatı alacaqdı. Bu, ən uca mükafatı qazanaraq xalqın sevimilərinə çeviriləcək olimpiyaçılarımızın, mütəxəssislərin əməyinə verilən qiymətin daha bir bariz nümunəsi oldu. Bunu dünyanın aparıcı və yüksək inkişaf səviyyəsində olan ölkələrinin mükafat standartları ilə müqayisə etmək olardı.

Avstraliya səfərinə nümayəndə heyətimiz sentyabrın 2-də Binə hava limanından Bakı-Dubay-Sidney marşrutu ilə çıxdı. İzdihamlı kütlə onları yola salmağa gəlmişdi. Qafqaz Müsəlmanları Ruhani İdarəsinin rəhbəri Şeyxülislam Hacı Allahşükür Paşazadə idmançılarımıza xeyir-duasını verib, müqəddəs Quran kitabını komandanın kapitanı Namiq Abdullayevə təqdim etdi.

Sentyabrın 4-də olimpiyaçılarımız Oyunların keçiriləcəyi məkana yetişdilər. Burada onları qəbul etmək üçün bütün şərait yaradılmışdı. Təşkilat komitəsi bütün işlərdə idmançıların optimal rahatlığını - yerləşdirilmədən, məişət məsələlərindən tutmuş istirahət, məşq, asudə vaxtın səmərəli keçirilməsi üçün proqramlaradək hər şeyi nəzərə almışdı. Komandamız Olimpiya kəndində yerləşdirildi. İki gündən sonra Azərbaycan nümayəndəliyinin açılışı, təqdimat və dövlət bayrağının ucaldılması mərasimi keçirildi.

Yarıqların açılış mərasimi sentyabrın 15-də Sidneyin mərkəzi arenasında oldu. Hələ hazırlıq dövründən görülən işlərin miqyası əsrlərin qovuşuğunda keçirilən bu Oyunların tarixin ən möhtəşəm idman bayramına çevriləcəyinə işarə idi. Gördüklərimiz gözələnənləri də ötüb keçdi. Zəngin tarix, milli-mədəni irs bu gündən sabaha ümidlərlə yüksək bədii tərtibatlı, texniki təchizatla nümayiş etdirildi və mahir ifa sayəsində vəhdət, birlik, dönməz inam mənzərəsi yaradıldı. Bu mənzərədə Milli Olimpiya Komitəsinin xüsusi sifariş etdiyi geyimlərdə olan Azərbaycan nümayəndə heyətini görmək, əlbəttə, sevinc, fərəh hissi oyadırdı. Rəsmi paradda komandamız reqlamentə görə 12-ci keçdi. Bayrağımızı başı üzərində dalğalandıran kapitan Namiq Abdullayev oldu. Ümumiyyətlə, iştirakçıların sayı da rekord həddə çatmışdı. 199 ölkədən 11 min atlet 17 gün ərzində 301 medal dəsti uğrunda mübarizə apa-

racaqdi. Onların arasında 31 Azərbaycan idmançısı da yer alırdı. Olimpiyaçılarımız cüdo, güləşin hər iki növü, stend və güllə atıcılığı, boks, atletika, ağırlıqqaldırma, üzgüçülük və suya tullanma növlərini təmsil edirdilər.

Bütün yarış boyu arenalarda, Olimpiya kəndində idmançılarla birgə olan MOK prezidenti İlham Əliyev hər gün, hər an onlara dəstək oldu, ruhlandırdı, yeri gələndə dəyərli məsləhətlərini verdi. Söz yox ki, yarış zamanı belə bir dəstək hər bir idmançıya əlavə qüvvədir. Əlbəttə, belədə psixoloji məsuliyyət yükü ya arta, ya da idmançını təzyiç altına salaraq nəticələrinə əks-təsir göstərə bilər. Ancaq mütəmadi birgəlik insanları yaxınlaşdırır, münasibəti doğmalaşdırır, sadələşdirir və bir vahid bərabərlər komandası yaratmaqla müsbət bioenerji mənbəyinə çevrilir. Sidneydə İlham Əliyev komandamızda məhz belə bir ab-hava yaratmağa nail oldu.

Açılış mərasiminin ertəsi günü, əvvəlcə cüdoçularımız yarış meydanında qüvvələrini sınaqda. Tatami üzərinə çıxan 18 yaşlı Elçin İsmaylov turnirin ən gənc cüdoçularından olsa da, artıq Avropa çempionu titulu daşıyırdı. O, ilk 3 görüşdə, o cümlədən Belarusu təmsil edən təcrübəli soydaşımız Natiq Bağirova ipponla qalib gəldi. Növbəti qarşılaşmada üstün vəziyyətdə olduğu halda, ani səhv etməsi və sayıqlığı itirməsi ona baha başa gəldi. O, təsəlliverici qrupa düşdü. Birinci görüşdə qalib gəlsə də, sonrakı qarşılaşmanı uduzan gənc cüdoçumuz 60 kq çəki dərəcəsinə yekunda 7-ci yerlə kifayətləndi. Əksər Şərq döyüş növlərində olduğu kimi, cüdo da fiziki-funksional hazırlıq həm yarış, həm də fərdi psixoloji yetkinliklə tam vəhdət təşkil etməlidir. Hər bir idmançının bütün diqqətini və bacarığını topladığı Olimpiya sınağında iş məsuliyyət birə-beş artmalıdır. Belə olduqda, kənar subyektiv təsirlərin artması da idmançını səngitməməlidir. 5-ci yeri tutan digər tatami ustası Rəsul Səlimovda da bu amillər özünü göstərdi. O, ilk görüşündə asan qələbə qazansa da, ikində yarış təcrübəsi çox olan rəqibinə yenildi. Təsəlliverici qarşılaşmalarda qələbələr ard-arda düzən Rəsul, son qrup səddində referi haqsızlığı ilə üzleşdi. ABŞ cüdoçusuna qarşı 4 fəndini hakim görməməzliyə vurdu. Görüş heç-heçə başa çatdı. 3 hakimin rəyi ilə idmançımız qalib elan edildi. Ancaq iştirakçıların sayı azaldığından o, cəmi 15 dəqiqə sonra bürünc medal duelinə çıxdı. Belə bir məqamda dünya cüdosunun lider ölkələrindən birinin təcrübəli nümayəndəsi ilə görüşə Rəsul lazım olan psixoloji və fiziki bərpa prosesini keçə bilmədi. Bununla belə, o, 90 kq çəki dərəcəsinə Azərbaycanın hesabına qeyri-rəsmi komanda hesabında ilk xalı yazdı. İdmançı həyatı mübarizə və qələbələr silsiləsindən ibarət olmur. Onun ağırlı və arzuolunmayan üzü də var - zədə. Belə hadisə idmançı ömrünün ən vacib dövründə və məsuliyyətin maksimal həddə yetişdiyi məqamda baş verəndə, çox böyük təəssüf hissi doğurur. Olimpiya proqramına daxil olmayan samboda dünyanın sayılıb-seçilən idmançısı Zülfiyyə Hüseynovaya zədə rəqib oldu. O, ilk görüşdə cüdonun tanınmış simalarından olan Maria Peklə uduzsa da, təsəlliverici görüşlərə inamla başladı. Lakin bürünc medal döyüşünün astanasında cüdonun vətəni Yaponiya təmsilçisi ilə qarşılaşmanın ilk dəqiqəsində çiyindən aldığı zədə onu mübarizəni yarımçıq dayandıрмаğa məcbur etdi və Zülfiyyə yarış 7-ci yerdə başa vurdu.

Cüdoçularımız medal qazanmasalar da, iki prinsiplial məsələdə vəzifəni tam yerinə yetirdilər. Birincisi, Azərbaycan cüdo məktəbinin yenidən möhkəmləndiyi və istedadlar yetişdirmək gücündə olduğu əyani göstərildi. Özünəməxsus mürəkkəbliklərini nəzərə alsaq, cəmi 2 il ərzində ümid dolu bir yol keçilməsi özünü bir nailiyyət idi. Elə bu da ikinci prinsiplial məsələnin təməl daşı oldu: Artıq Azərbaycanda Sidneydən medal gətiriləcəyinə, bayrağımızın dalğalanıb himnimizin səslənəcəyinə, beləcə müstəqil ölkəmizin idman tarixinə ilk qızıl sətirlərin yazılacağına olan ümidlər mütləq inama çevrildi. Və tezliklə o gün yetişdi.

Sentyabrın 21-də qadın stend atıcılarının yarış müsabiqəsi keçirildi. Bu növ Olim-

MOK prezidenti İlham Əliyev
Sidneydə, idmançılarımızla birlikdə

piya tarixində ilk dəfə Oyunların proqramına salınmışdı. Azərbaycanda güllə atıcılığının və xüsusən də stend idmanının özünəməxsus yeri var. Çox geniş yayılmasa da, nailiyyətlər, beynəlxalq arenaya çıxıb liderlər sırasına düşən idmançılarımız kifayət qədərdir. Bu vaxtadək, 25 il ərzində bütün mümkün titulları qazanmış, dəfələrlə dünya və Avropa rekordçusu olmuş Zemfira Meftəhəddinovanın stendçilərin ilk olimpiya mücadiləsinə qoşulması öz-özlüyündə təbii görünür. Ancaq Sidneyə lisenziya turnirlərində onun bəxti gətirmədi. Beynəlxalq federasiya idmançımızın nailiyyətlərini əsas götürüb ona "uayld kard" adlanan xüsusi dəvətnamə verdi. Taleyin də öz ədalət hökmü var. Zemfira olimpiadada yarışmaq hüququnun təsadüfi olmadığını, növün həqiqi liderləri sırasında yer aldığını sübut etdi.

Atıcılıq idmanı tək sərrastlıqla təmkinin cəmindən ibarət deyil. Ardıcılıq, sistemli məşqlər, qayğı və diqqət nəticələrdə heç də az rol oynamır. Mütəmadi hazırlığın yaratdığı verdiş xüsusiyyətli ovqat, optimal şərait şərtləri çox vacib psixoloji sədlərin dəf edilməsində həlledici faktorlardır. Zemfira nədənsə şikayətlənməyi sevməsə də, qazandığı ən böyük və əhəmiyyətli uğuru məhz idmanımızda baş verən dəyişikliklərin məntiqinə, xüsusən İlham Əliyevin Milli Olimpiya Komitəsinin prezidenti kimi fəaliyyəti dövründə idman və idmançının cəmiyyətdəki ictimai-sosial statusunun, əməyə verilən qiymətin yüksəlməsiylə bağlayır. Özünə arxa, dayaq qazanan, zəhmətinin hədəf getməyəcəyini gören idmançının diqqəti məqsəddən, gözü hədəfdən yayınmaz.

Meftəhəddinovanın Sidney günləri də belə başladı. Elə ilk gündən, əvvəl-cədən görülmüş tədbirlərin nəticəsində heç bir problem yaşamayan stendçi məşqçisi Hafiz Cəfərovla birgə bütün diqqəti məşqlərə yönəltdi. Nəticəni yarış göstərdi. Seçmə mərhələdə o və sonradan məlum olduğu kimi, onun 2 əsas rəqibi - rusiyalı Svetlana Dyomina və macarıstanlı Diana İqali atəş xəttinə ilk yanaşmanın hərəsində 1 səhvə yol verdilər. Üçüncü 25 gülləlik yarışda Zemfira bir dəfə də hədəfdən yayınmadı. 73 atəşi dəqiq olan Zemfiranın bu nəticəsi növün tarixində ilk olimpiya rekordu oldu.

Final mərhələsinə çıxan atıcıların hərəyə 25 nişangahı olur. Meftəhəddinovanın 20-ci gülləsi boşa çıxmıyanda, Sidneydə Azərbaycanın hesabına ilk medal yazılacağı dəqiqləşdi. Bəs bu mükafat hansı əyərda olacaqdı? Budur, 21-ci hədəf də dəqiq nişan alınır - artıq gümüş medal bizimdir. İndi qoşa nişangahdan cəmi biri dəqiq

olsa, yetər. Ancaq Zemfira hər iki "uçan hədəf"i məhv edir: Qızıl medal! Müstəqil Azərbaycan idmanı əsrlərin qovuşuğunda idmanın yeni, intibah ruhlu yüksəlişinə ən yüksək əyarla, olimpiya zirvəsi ilə başlayır. İlk dəfə Azərbaycan bayrağının olimpiya səmasında yüksəliş anlarını himnimiz müşayiət edəcəkdi. Tək bu deyil, stend atıcılığının Olimpiya debütü bundan sonra Azərbaycan zəfəri ilə xatırlanacaqdı. Amma... Yarış hələ bitməmişdi...

Ulu hissələrin ürəklərimizə hakim kəsildiyi, sevincimizin hədd-hüdudu olmadığı bir vaxtda Zemfira hələ daha 2 dəfə hədəfi nişan almalı idi. "Qalib gəldiyimi bilsəm də, son 2 hədəfdə dəqiq olub yarışı əsl qalib kimi başa vurmali idim" - deyən idmançının sənətinə əsl peşəkar münasibətinə, hissələrini cilovlamağı bacarmasına heyran olmaya bilmirsən. Bu əsl qalib stendçi vardır. O, son 2 dəqiq atəşi ilə ümumi olimpiya rekordunu 98 xala çatdırdı.

Azərbaycanın ilk müstəqil olimpiya zirvəsini belə fəth etməsini heç də təsadüfi saymaq olmur. Qələbə, torpağının 20 faizi düşmən tapdağı altında olan məmləkətin tükənməz gücünün, xalqının sarsılmaz inamının, bir gün mütləq çin olacaq arzuların onu gələcəyə səsleyən rəmzi ifadəsidir. Ancaq yarışlar bununla bitmədi. Qarşıda 9 günlük mübarizə var idi. Müstəqillik dövründə inkişaf templərinə görə Azərbaycanda idman növləri arasında boks xüsusilə seçilirdi. Sistemli yanaşma, yüksək təşkilatçılıq bacarığı ilə qurulan iş bəhrəsini verdi. Bu mənada AİBA prezidenti Ənvər Çoudrinin şərəfinə keçirilən turnir xüsusi qeyd edilməlidir. Belə bir yarışın ölkədə təşkil edilməsinin əhəmiyyətini danmaq olmaz. Onun təşkilini ölkə başçısı Heydər Əliyev təklif etmişdi. İllər keçdikcə bu ideya sayəsində Azərbaycan boksunu dünya liderləri cərgəsinə yüksəltdi. Ənənəvi turnir yeni istedadlı boksçular nəslinin yetişməsində, onların püxtələşməsində və beynəlxalq təcrübə qazanmasında həlledici rol oynadı. 1996-cı ilədək Azərbaycan boksunun elə ciddi uğuru yox idi. Həmin il Ədalət Məmmədov olimpiadada çıxış edən ilk boksçumuz olmuşdu. Fitri istedadına görə, çıxışı böyük hadisəyə çevrilsə də, o, hakim ədalətsizliyi ilə üzlaşmışdı. Lakin Vətənə döndükdən sonra ölkə başçısı onun əməyinə, olimpiya medalı qazanmış kimi, yüksək qiymət vermişdi. Bu, sadəcə qərar deyildi: hər bir idmançının tək nailiyyətlərinin deyil, həm də çəkdiyi zəhmətin qiymətləndiriləcəyinin, hədəf getməyəcəyinə olan inamının artmasına xidmət edirdi. Ümumiyyətlə, ring ustalarının döyüşü, bütün dünyada daim diqqət mərkəzində olur. Çünki böyük biznes, şou sahəsinə çevrilmiş peşəkar boksun yolu məhz həvəskarlıqdan keçir. Məhəmməd Əlinin Roma Yay Olimpiya Oyunlarında qalib gəlib sonra peşəkar ringin ən uca zirvəsinə qalxması bu növdə sıçrayışa səbəb oldu. Boksun inkişaf templərinin artdığı bir şəraitdə Azərbaycanın qısa müddətə keçdiyi yol ibrətamizdir. Boks marağın həddini göstərmək üçün adi bir faktı qeyd etmək yerinə düşər: ölkə çempionatı keçirilən zaman satışa bilet çıxarılır və onu əldə etmək üçün növbələr yaranır. Bu daxili rəqabətin güclənməsinin, hər çəkiddə mübarizənin keyfiyyətinin artmasının göstəricisidir. Bunlar Azərbaycan boksunun beynəlxalq arenada ən mötəbər yarışlarda uğurlarının təməl daşlarından idi.

Sidneyə 5 boksçumuz yollandı. Püşkün sərt üzü ilə rastlaşan 3 dəri əlcək ustamız daha təcrübəli və iddialı həmkarına uduzdu. Ancaq Ruslan Xairov heç kəsini gözləmədiyi halda sürpriz etdi. 1/4 finalda o, Atlanta Oyunlarının qalibi, 67 kq çəki dərəcəsinə qarşısızılmaz favorit sayılan rusiyalı Oleq Saitova yumruğunun gücünü göstərdi. Görüş 10:10 hesabı ilə heç-heçə bitdi. Amma hakimler Saitovun nüfuzunun təsiri altında qələbəni ona verdilər. Nəticədə Olimpiya medalının bir addımlığında dayanan Ruslan 5-ci yeri tutdu. Ancaq bununla belə o, qeyri-rəsmi komanda hesabımıza qiymətli xalı yazdı. Azərbaycan boksunu Sidneydə son illərdəki inkişaf tempinin ilk dividendini qazanmalıydı.

Mingəçevirdə dünyaya göz açmış gənc Vüqar Ələkbərov Sidneyə 19 yaşına

uyğun gəlməyən iddia ilə yollanmışdı: "Vətənə, anamın yanına medalla qayıdacağam". Boksda psixoloji "qüdrət" amilinin rolu hər bir mütəxəssisə bellidir. Hərçənd bu iddiaya hər kəs düşə bilməz, o ki qalmış böyük rinqdə ilk addımlarını atan idmançı olsun.

Hələ ilk döyüşünün zinci vurulmamış Vüqarın qalib gələcəyinə əmin olmaq mümkün idi. Keniyalı Peter Nqumi onun sanki Fərhad külüngü kimi, Būsutun dağı yaran yumruqlarının qarşısında aciz idi. Rəqibi sanki rinqdə nə edəcəyini bilmirdi və təslim oldu. Amma sonrakı döyüşdə onu tək rəqiblə sınaq gözləməirdi. Pol Miller ev sahibi - avstraliyalı idi. Demək, Vüqar həm də zalın gurultusu, uğultusu ilə vuruşmalıydı. Bu məqamda Vüqara ən böyük dəstəyi Milli Olimpiya Komitəsinin prezidenti İlham Əliyev verdi. Yarışdan bir gün öncə idmanımızın lideri onu ilk qələbəsi münasibətilə təbrik etdi və yerli boksçu Millərə də qalib gələcəyinə əmin olduğunu söylədi. Bu, sanki gənc boksçu üçün çağırış siqnalı oldu.

Söz yox ki, hakimlər də az-çox avstraliyalıya rəğbətə meyilli olacaqdılar. Ancaq əlcək ustamız səngimədi. O, zərbələrinin sərtliyinə və dəqiqliyinə daha çox diqqət etdi. Döyüş sürətini azaltması isə onu tamaşaçıların psixoloji təsirindən yayındırdı. Yekunda hakimlərə də Vüqarın qələbəsini elan etməkdən başqa çarə qalmadı. O, "Harbor" zalının yekdil alqışları ilə rinqi tərk etdi. Baş məşqçi Rauf Cabbarovun tapşırıqlarına səlis əməl edib döyüşdən-döyüşə mətinləşən Vüqar Türkiyəni təmsil edən Akin Kokuridzeyə qarşı döyüşü bir qədər təmkinli keçirdi. O, müdafiəni unutmur, texniki ifaya və zərbələrin dəqiqliyinə fikir verirdi. Əlbəttə, belə də olmalı idi. Axı, rəqibi təcrübəli idi və son şansını qaçıрмаq fikrində deyildi. Vüqar bu sınaqdan da üzüağ çıxdı. Bu isə, ən azı bürünc medalın qazanılması demək idi.

Sonrakı döyüşdə rəqib dünya boksunun lider ölkəsi Kubanın ən aparıcı dəri əlcək ustası və əsas ümidi Xorxe Qutyerres idi. Vüqar əlindən gələni etdi. Ancaq kubalı obyektiv güclü idi. Bununla belə, Rəşid Məmmədovun yetirməsi qarşısına qoyduğu əsas vəzifəsini yerinə yetirdi. O, tək özünün deyil, Azərbaycan boksunun ilk Olimpiya medalını qazandı.

Azərbaycan güləşsevərləri yarış xüsusi ovqatla, böyük ümidlərlə gözləyirdilər. Oyunların son proqramları arasında olan güləşin Azərbaycanda özünəməxsus yeri, böyük tarixi, zəngin ənənələri, irsi var. Atlantada müstəqil dövlətimizin ilk olimpiya medalını qazanmış Namiq Abdullayevə ümidlər xüsusi idi. Axı, o, son illərdə güləşimizin yetirdiyi ən böyük istedadıdır. Ümumiyyətlə, Namiqin güləş üslubunda şirinlik, doğmalıq var. O, cəsarətli qərarlar verməkdən çəkinmədiyi kimi, güləşin fənd sardan kasadlaşdığı bir dövrdə ən gözlənilməz cəhdləri uğurla yerinə yetirir. Bəlkə elə bu qətiyyətidir ki, hələ 1996-cı il Oyunlarından Vətənə döndüyü vaxt ölkə başçısının onun gümüş medalını qızılə bərabər saymasını özünə şərəf bilib, qarşısına ən uca zirvəni fəth etmək məqsədi qoymağa şərait yaratdı. Olimpiya seçməimizin kapitanı kimi yolasalma mərasimində o, Azərbaycana qızıl medalla dönəcəyinə söz verdi. Buna kim inanmırdı ki?! Sərbəst güləşçilərin 54 kq çəki dərəcəsində mübarizəsinə pəhləvanımız qrupdakı hər iki rəqibi məğlub etməklə başladı.

Püşkə görə, o, birbaşa yarımfinala çıxdı. Amma bu dəfə rəqib güclü və təcrübəli yunanıstanlı Əmiran Kartanov idi. Bahadırımız olimpiya ölkəsi təmsil-çisinə aman vermədi. Qarşılaşma əwəldən axırədək həmvətənimizin diktəsi şəraitində keçdi və 5:3 hesablı qələbə medal daxılıımızın zənginləşəcəyini bəyan etdi.

Görəsən, Namiq bu dəfə vəd verdiyi qızılı qazanacaqdımı? 1996-cı ildə o, Olimpiya zirvəsini fəth etməliydi. Lakin bolqarıstanlı İordanovla final görüşündə hakim səhvləri onu daha 4 il gözləməyə məcbur etmişdi.

Budur, 54 kq-ın daha bir finali. ABŞ pəhləvanı Samuel Henson həm gənc, həm də çevik idmançı idi. Üstəlik, 1998-ci il dünya çempionatında Namiqə qalib gəlmişdi. Bu dəfə isə güləşimizin fəxrinin də öz üstünlükləri var idi. O həm təcrübəli, həm də

qarşısına qoyduğu məqsədə çatmaq üçün var gücünü sərf edən bir idmançıdır. Üstəlik, Sidneydə yarışqabağı onun "mən bura qızıl medal üçün gəlmişəm" çətiyyəti istər-istəməz inam yaradırdı. Bu psixoloji əminlik məqamı yalnız öz qüvvəsinə inananlara xas ola bilər. Bunda nə özündən razılıq var, nə müştəbəhlik, nə də saymazlıq. Elə buna görə də "sehrli söz" inandırıcı görünür.

Zala toplaşanların əksəriyyəti, təbii ki, amerikalını dəstəkləyirdi. Amma Namiq onları tezliklə susdurdu. Ümumiyyətlə, ilk baxışdan elə görünürdü ki, bahadırımız qaribə fəallıq taktikası seçib. Axı, Henson çox gənc olduğu üçün üstünlüyü ələ alıb görüşü qələbə ilə başa vura bilərdi. Ancaq finalın nə olduğunu gözəl bilən Namiq və onun şəxsi məşqçisi Vahid Məmmədov, eləcə də yığmanın rəhbəri Yaqub Məmmədov bunun üstün tərəflərini də bilirdilər. Məhz təcrübə və fəallığı sayəsində pəhləvanımız rəqibini çaşdırı və lazım olan xalları qazana bilərdi. Çox keçmədi elə də oldu. 3000-dən artıq fəndin unudulduğu, güləşin standart fiziki və güc növünə çevrildiyi vaxtda məhz güləş estetikası ilə seçilən Namiq onu sevdirən "şah əsəri" "xaç" fəndini işlətdi. 3 xal - final üçün əla başlanğıcdır. Ancaq Henson da bu həddə təsadüfən gəlib çıxmadığını sübut edib, hesabı bərabərləşdirdi. Hərçənd buna o, xeyli güc-qüvvə və vaxt sərf etdi.

Vəziyyət, əlbəttə, ürək çırpıntılarını şiddətləndirən həddə gəlib çatmışdı. Bir səhv hər şeyi həll edə bilərdi. Budur, Henson həmin yanlışlığa yol verir. Bax, bu an əsl çempionun taktiki məharətini də gördük. Namiqin müdafiə olunmaq ustalığı, rəqibə yanaşmaq üçün aman verməməsi, onu çarəsizlik tələskənliyinə salmaqla sanki "sən bu dəfə gözləməli olacaqsan" deyir və məqsədinə yaxınlaşan aslan kimi şansı gözləyirdi. Pəhləvanımız qəfil hücumla keçdi və bu an fit çalındı. Namiqin çin olmuş arzusu Sidneydə ikinci dəfə möhtəşəm himnimizi səsləndirdi. Milli idmanımızın qədim tarixi olan və Azərbaycan güləşi kimi tanıdığımız bir növdə ilk qızıl medalımızı Namiq Abdullayev qazandı. Minilliklərin, əsrlərin qovuşduğunda müstəqilliyin idman baharını yaşayan bir ölkə üçün bu əbədi zirvədir və onu güləşimizin tarixinə adını əbədi həkk etdirmiş Namiq fəth etdi.

Sərbəst güləşçilərimizdən 58 kq-da Arif Abdullayev 10-cu, 130 kq-da Rəcəb Əshəbəliyev 9-cu, 63 kq-da Şamil Əfəndiyev isə 7-ci yeri tutaraq, ilk onluğa düşdükəri üçün xüsusi diplomlar aldılar. Üç yunan-Roma pəhləvanımızdan isə ikisi 10 ən güclü idmançı sırasında oldu. Natiq Eyvazova püşkün üzü gülmədi. Elə qrup yarışında dünya güləşinin iki ulduzu - Türkiyəli Ərcan Ulduz və kubalı Rivas Lazaro ilə qarşılaşmalı oldu. O, rəqiblərdən birini yenə bildi və bu inamla qələbə yalnız 7-ci yerə kifayət etdi. İslam Diquçiyev isə medal uğrunda da mübarizəyə qoşula bilərdi. Lakin turnirin elə ilk görüşündə sağ əlindən aldığı zədə yalnız qrup raundundan çıxmağa imkan verdi. 1/4 finalda İslam estoniyalı Nikitinlə başabaş mübarizə apardı. Ancaq rəqib onun zəif yerini - zədəsini nişangaha çevirmişdi və istəyinə yalnız əlavə vaxtda çatdı. Bununla belə, İslam Diquçiyev komanda hesabımıza 6-cı yeri ilə qiymətli xal yazdı.

Sidneydə ağırliqçaldırانlarımız da ilk onluğa daxil olanlar arasında idilər. 4 idmançımızdan 3-ü buna nail oldu. Gənc Nizami Paşayev isə 85 kq-da təkənla qaldırmada 202.5 kq çəkini ram edib gənclərin yeni dünya rekordunu müəyyənleşdirdi. Turan Mirzəyev 9-cu, Elxan Süleymanov 8-ci nəticə göstərdilər.

Sidneydə qadın ağırliqçaldırانlar da ilk dəfə olimpiya mübarizəsinə qoşulmuşdular. Təmsilçimiz Təranə Abbasova 53 kq-da birinci onluğu qapadı və diplomla təltif edildi. Olimpiadada mübarizə meydanında ölkəmizin 32-ci təmsilçisi də var idi. Güləş yarışlarını həmyerlimiz hakim Oqtay Hüseynov uğurla idarə etdi. Beləcə, Sidney oyanış dövrünü yaşayan Azərbaycan idmanının tərənnümü, tənənə anı oldu. 2 qızıl və 1 bürünc medalla komandamız 199 ölkə arasında 34-cü yeri tutdu. Avropa ölkələri sıralamasında isə bu, 23-cü nəticə demək idi.

Prezident Heydər Əliyev Olimpiya çempionu Zəmfira Məftəhəddinovanı «Şöhrət» ordeni ilə təltif edir

Prezident Heydər Əliyev məşqçi Hafiz Cəfərovu «Şöhrət» ordeni ilə təltif edir

Prezident Heydər Əliyev Olimpiya çempionu Namiq Abdullayevi «Şöhrət» ordeni ilə təltif edir

Oktyabrın 2-də Sidneydən yola düşən heyət 2 gün sonra Binə hava limanında izdiham içərisinə düşdü. Küçələrə axışmış on minlərlə insan əvəzəlməz hisslərlə qəhrəmanların pişvazına çıxmışdı. Gül-çiçək dəstələri, mahnı-musiqi çaləngi, gurultulu alqış sədaları - bütün bunlar sanki qəhrəmanlıq göstərmiş döyüşçüləri xatırladan idmançıların şərəfinə səslənirdi.

Oktyabrın 18-də - Azərbaycanın müstəqilliyi haqqında Konstitusiyaya aktının qəbul olunmasının 9-cu ildönümü günündə ölkə başçısı Heydər Əliyev olimpiya qəhrəmanlarını Prezident iqamətgahında qəbul etdi. Görüşü giriş sözü ilə açan dövlət rəhbərinin yarışların yekununa verdiyi qiymət çox vacib və obyektiv idi: "Mən bu gün bütün xalqımızın iftixar hissini ifadə edərək deyirəm ki, Azərbaycan idmançıları, bizim nümayəndə heyəti verdikləri sözə sadıq olmuşlar, çalışmışlar, yarışmışlar, vuruşmuşlar və böyük qələbələr əldə etmişlər. Azərbaycan xalqının tarixində bu böyük qələbə, ilk qələbədir. Biz indiyə qədər heç vaxt idman sahəsində bu qədər yüksək zirvələrə çatmamışıq" - deyən Azərbaycan Prezidenti çıxışını belə tamamladı: "Azərbaycanın müstəqilliyi dövründə bizim nailiyyətlərimiz az olmayıbdir. Ancaq indiyə qədər bütün xalqımızı, bütün vətəndaşlarımızı bu qələbə qədər, bu nailiyyət qədər sevindirən heç bir şey olmamışdır. Bütün xalq sevinmişdir. Siz bizə sevinc gətirmisiniz. Siz bizim xalqımızda böyük ruh yüksəkliyi yaratmışınız. Siz Azərbaycan xalqının, Azərbaycan övladının nəyə qadir olduğunu bütün dünyaya nümayiş etdirmisiniz."

Milli Olimpiya Komitəsinin prezidenti İlham Əliyev Olimpiya Oyunlarının yekunları ilə bağlı hesabat xarakterli məruzəsində komandamızın çıxışını yüksək dəyərləndirdi: "Bizim məqsədimiz olimpiadada medallar qazanmaq idi və biz buna nail olduq. Bizim məqsədimiz reyting cədvəlində yüksək yer tutmaq idi. Biz buna da nail olduq. Biz çox istəyirdik ki, Azərbaycanın qızıl medalları olsun və belə də oldu".

Medal qazanan idmançılar Vüqar Ələkbərov, Zəmfira Meftəhəddinova, Namiq Abdullayev, stend atıcılığı məşqçisi Hafiz Cəfərov qazandıqları uğurlardan söz açdılar, göstərilən qayğıya və diqqətə görə təşəkkürlərini bildirdilər.

Yolasalma mərasimində sürpriz edərək, fərqlənən idmançılara veriləcək mükafatı xeyli artıran Azərbaycan Prezidenti daha bir qayğıkeşlik göstərdi. Sidneydə medal qazanmayan bütün idmançılar 10 milyon manat, yekunlara görə, on ən yaxşılar

sirasına düşənlər isə 15 milyon manat mükafat aldılar. Həm Olimpiadada, həm də 2000-ci ildə keçirilmiş qitə miqyaslı yarışlarda yüksək yerləri tutmuş idmançıların da mükafatları ayrı oldu: Avropa çempionu, cüdoçu Elçin İsmayılov 37 milyon 750 min, qitə çempionatının bürünc medalçıları - cüdoçu Rəsul Səlimov 19 milyon 550 min, boksçu Əli İsmayılov isə 14 milyon 550 min manat. Yetirmələrinin uğurlarına görə, məşqçilər də pul mükafatlarına layiq görüldülər. (Göstərilən pul nominasiyaları köhnə - öz qaydası ilə verilir - red.)

Namiq Abdullayev və məşqçisi Vahid Məmmədov, sərbəst güləş seçmə komandamızın baş məşqçisi Yaqub Məmmədov, Zəfira Meftəhəddinova və məşqçisi Hafiz Cəfərov "Şöhrət" ordeni, Vüqar Ələkbərov və məşqçisi Rəşid Məmmədov, eləcə də boks yığmamızın baş məşqçisi Rauf Cabbarov "Tərəqqi" medalı ilə təltif olundular.

Oktyabrın 29-da XXVII Yay Olimpiya Oyunlarında iştirak etmiş idmançıların, məşqçi və mütəxəssislərin şərəfinə "Olimpiya balı" keçirildi. Tədbirdə idmançılara Milli Olimpiya Komitəsinin vəd etdiyi mükafatlar paylandı. Medalçılar və onların məşqçilərindən savayı, idmançılarımızın sağlamlığının keşiyində dayanmış həkimlər Elxan Qurbanov, Kamil İsgəndərov və Lüdmila Quliyeva 4 milyon 500 min, Sidneydə ölkəmizi təmsil etmiş hakim Oqtay Hüseynov 9 milyon manat pul mükafatı aldılar. AZAL şirkəti hər 3 medalçımıza bu şirkətin aviareyslərindən ömürlük pulsuz istifadə etmək hüququ verən sənədləri təqdim etdi. Namiq Abdullayevə "Mercedes" avtomobili, Vüqar Ələkbərov və Zəfira Meftəhəddinovaya isə mənzil təqdim olundu.

Sidney uğurları bununla bitmədi. Ənənə üzrə olimpiada şəhəri Oyunlardan bir qədər sonra paralimpiyaçıların mübarizə meydanına çevrilir. Oktyabrın 18-dən 29-dək keçirilən yarışda qüvvəsini sınaqdan keçirən 3920 idmançıdan 7-si ölkəmizi təmsil edirdi. Onlar 20 növdən 3-də (atletika, pauerlifting və güllə atıcılığı) yarışdılar. 1996-cı ildən bu yarışlara qoşulan komandamızın ilk medal sorağı oktyabrın 24-də Yelena Taranovadan gəldi. Onun nəticəsi ümumiyyətlə unikal oldu. Kiçik çaplı tapançadan atəş açma proqramında yarışan qadınlardan heç biri normanı ödəyə bilmədi və Yelena kişilərin yarışına qoşulmaq məcburiyyətində qaldı. Bununla belə, o, 622.7 xalla gümüş medala sahib çıxdı.

Oktyabrın 27-də isə ilk paralimpiya qızılı qazanıldı. Gündüz İsmayılov çəkisi 90 kq-dək olan pauerliftingçilərin turnirində dalbadal 4 dəfə dünya rekordunu təzələdi. 225, 230, 235 və nəhayət, 240 kq çəkini ram edən paralimpiyaçı Sidney zirvəsinə yüksəldi.

Komandamızın bütün üzvləri yarışlarda ilk onluqda yer aldılar. Atletlərdən Aleksandr Antofi 5 min metrə qaçışda 9-cu, marafonda 6-cı, Zeyniddin Bilalov uzunluğa tullanmada 8-ci, 100 metrə qaçışda 9-cu, Sərxan Əsədov nizəatmada 8-ci oldular. Pauerliftingçilərin mübarizəsində Fuad Tərverdiyev (82.5 kq) 9-cu, Mehman Ramazanov (100 kq) 6-cı yerə çıxdılar.

2000-ci il noyabrın 15-də dövlət başçısı Heydər Əliyev paralimpiyaçıları qəbul etdi. Onları heç zaman diqqətdən kənar qoymayacağını deyən ölkə rəhbəri, qazanılan uğurları olimpiya statuslu mükafatla qiymətləndirməsi ilə bunu əyani sübut etdi. Gündüz İsmayılova 50 milyon, Yelena Taranovaya 30 milyon manat verildi. Onların məşqçiləri Vaqif Məsəddiq və Vitali Sotnikov, habelə yarışda iştirak etmiş bütün komanda üzvləri 10 milyon manat mükafat aldılar.

XXVII Yay Olimpiya Oyunları - ona məqsədyönlü hazırlığın müddəti, yarışların özü az bir vaxt ərzində görülməli işlərin mümkün ən yüksək həddi idi. İctimai-siyasi, sosial-iqtisadi dəyişikliklərin təsiri ilə tənəzzülə uğramış idmanımız bu dövrdə intibah erasına qədəm qoydu. Bu prosesin nübanı Sidneydə dəridi. Elə bu zaman idmanımızın sonrakı mərhələdə inkişafına ən böyük təkan verildi. "Dövlətin, hökumətin hər bir sahədə çox böyük vəzifələri vardır. Əgər biz hansı sahədəsə nəyəsə nail

MOK prezidenti İlham Əliyev Komitənin
III Baş Məclisində Olimpiya mükafatçısı
Vüqar Ələkbərova BOK-un xüsusi
nişanını təqdim edir

ola biliriksə, demək, biz öz borcumuzu yerinə yetirə bilirik. Mən bu gün böyük qürur hissi ilə deyirəm ki, biz idmana, bədən tərbiyəsinə qayğı göstərərək, millət, xalq, Vətən qarşısında öz borcumuzu yerinə yetiririk”, - deyən Heydər Əliyevin dövlətçilikdə idmanımıza olan münasibəti belə idi: “Bu qələbəni idmana, bədən tərbiyəsinə daha çox gənc cəlb edəcək; idman daha kütləvi, Azərbaycan gəncliyi fiziki və mənəvi cəhətdən daha sağlam olacaqdır”.

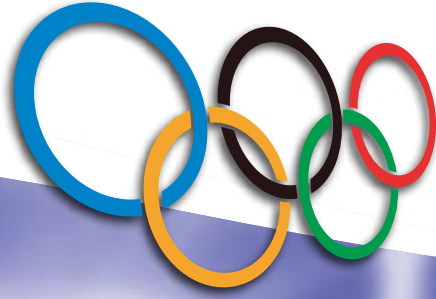
Nəticə ulu öndərin dedikləri kimi də oldu. Çox keçmədi, Azərbaycanda yeni idman qurğularının tikilməsi, sağlamlıq ocaqları sisteminin genişləndirilməsi sürətləndi. İdmanın cəmiyyətdə müəyyən edilən yüksək statusu hərəkətverici qüvvəyə çevrildi. Təşkilatçılıq yeni vüsət, yeni güc aldı. Sidneydəki uğurları “Azərbaycanın vahid idman ailəsinin bayramı” adlandıran MOK prezidenti İlham Əliyev təvazökarlıqla bu işdə öz əməyindən heç vaxt söhbət açmır. Əslində məhz onun liderlik keyfiyyətləri idmanımızın yeni mərhələsinin özülü oldu. İnam və nüfuzu, bilik və bacarığı, bəşirətçi və birləşdirici mövqeyi ilə Milli Olimpiya Komitəsinin prezidenti özünə ən böyük mükafatı - idman dünyamızın şəxsi və şəxsi olmayan lideri kimi sevgi və məhəbbəti qazandırdı. Bunun ən layiqli qiymətini isə ölkə başçısı Heydər Əliyev verdi: “Milli Olimpiya Komitəsi əvvəlki illərdə, təəssüf ki, öz vəzifəsini layiqincə yerinə yetirə bilmədi. Son illər Milli Olimpiya Komitəsi fəaliyyətini artırıb, genişləndirib, idmançıları, gəncləri daha da səfərbər edib, həvələndirib, onlara yardım göstərmişdir. Ona görə də qələbələri qeyd edərkən Milli Olimpiya Komitəsinin üzvlərinin və onun prezidenti İlham Əliyevin xüsusi xidmətlərini vurğulamaq lazımdır”. Bəli, bu xidmətsiz idmanımızın sıçrayışı, sürət tempi indiki səviyyəyə heç vaxt çatıb bilməzdi.

Sidney Oyunları yüksək təşkilatçılıq nümunəsi ilə, ideya və bədii zəngin məzmunu ilə, əsl olimpizm ideyalarının təntənəsi ilə başa çatdı. Beynəlxalq Olimpiya Komitəsinin prezidenti Xuan Antonio Samaranch bağlanış mərasimində “Sidney qalib şəhərdir”, - dedi. Onun Oyunların bağlanış mərasimində Azərbaycan və idmançılarımız barədə xüsusi danışması, daha sonra həm ölkə başçısına, həm də MOK prezidentinə təbrik məktubu göndərməsi ikiqat sevindirici hadisə idi.

Azərbaycan idmançıları “qalib şəhər”dən qalib kimi döndülər. Hələ Milli Olimpiya Komitəsinə prezident seçilərkən ən qısa müddətdə böyük yüksəlişə nail olmaq istəyən və “Sidneydə bayrağımız yüksəlib himnimiz çalınarsa, mən özümü qalib hiss

edəcəyəm" - deyən İlham Əliyev isə qaliblərin lideridir. Azərbaycanımıza bu gün, ən vacib məsələlərin, ən əsası Qarabağ savaşının bitməsi üçün yalnız QALIB LİDER lazımdır. Çox şükürlər olsun ki, bu gün belə bir lider Azərbaycanı xoşbəxt gələcəyə aparmaqdadır.

Afina: Çətin sınağın uğurları

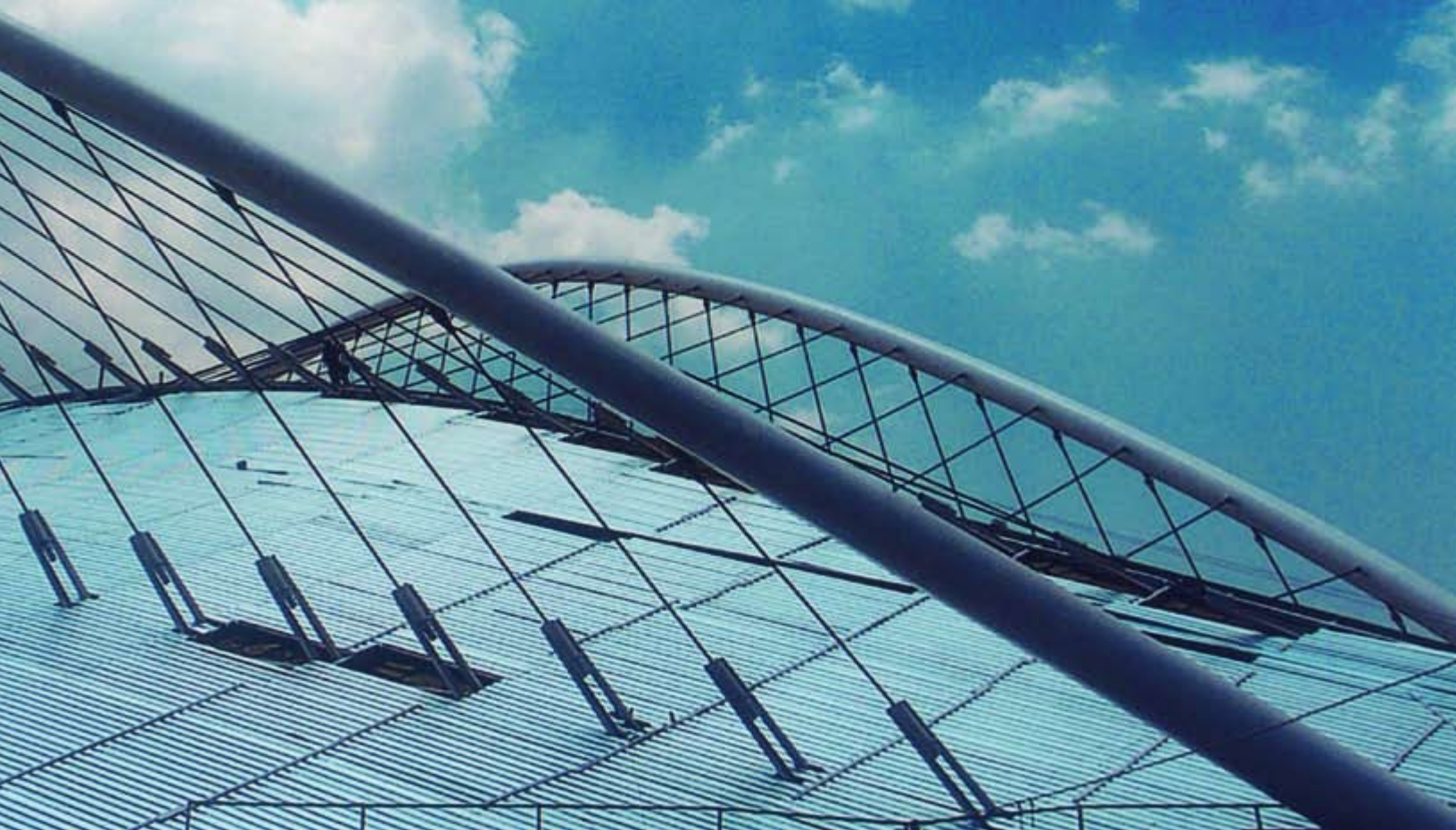
Azərbaycan idmançıları bu dəfə də bütün dünyaya sübut etdilər ki, onların peşəkarlığı, hazırlığı çox yüksək səviyyədədir. Olimpiya oyunlarında 5 medal qazanmaq hər bir ölkə üçün böyük nailiyyətdir. Xüsusilə, həm əhalisinin sayı nöqteyi-nəzərindən, həm də ərazisinə görə o qədər də böyük olmayan Azərbaycan kimi ölkə üçün bu, böyük nailiyyətdir.

İlham Əliyev

ATHENS 2004

Prezident İlham Əliyev həm də əsl idman həvəskarıdır

İdmanda uğurları qazanmaq nə qədər çətindir, onu qorumaq və daha irəli getmək ondan da mürəkkəb işdir. Çünki hər bir müvəffəqiyyət özündə uğursuzluq toxumu gizlədir. Rəqiblərin daha ciddi yanaşması, "ulduzluq xəstəliyinə" tutulmaq, zədə problemi və s. obyektiv-subyektiv səbəblərdən zirvədə qərar tuta bilməmək də insan təbiətinə xasdır. Min bir zəhmətlə qazanın başgicəlləndirici nailiyyətlərin tənəzzülün başlanğıcına çevrilməməsi, əməyə verilən yüksək qiymətin kimisə yoldan azdırmaması və çaşdırmaması da düşündürücü şərtlərdəndir. Milli Olimpiya Komitəsi artıq özünü təsdiqləmiş və cəmiyyətdə layiqli yer tutmuş, beynəlxalq arenada özünəməxsus imic qazanmış təşkilat kimi yeni mərhələdə əvvəlkindən fərqli yükü öz üzərinə götürməli idi. Bu dövrdə keçmiş dövrün təcrübəsinə də söykənən genişmiqyaslı addımlar atılmalı, idmanımızın təməlinə uğurlu yeniliklər əlavə olunmalı idi.

Ölkədə çoxşaxəli idman quruculuğu işlərinə start verən və bununla qarşıdakı dövrdə əsas məqsədlərə yeni cizgilər əlavə edən MOK prezidenti İlham Əliyevin qarşıya qoyduğu vəzifələrin daha bir mərhələsi belə başladı: "Məqsədimiz odur ki, Azərbaycanın hər bir bölgəsində idmanla məşğul olmaq üçün gözəl şərait olsun. Siz, əziz idmançılar, çempionlar, hesab edirəm ki, gənc nəsil üçün, uşaqlar üçün örnək olmalısınız. Onlar sizin qələbələrinizə baxıb idman bölmələrinə gəlməlidirlər. Mən Sidneydə yaşadığım o qələbəni, xoşbəxt anları bir daha yaşamaq istəyirəm. Hesab edirəm ki, siz də bunu istəyirsiniz. Mən əminəm ki, belə də olacaq. 2004-cü ildə Afina olimpiadasında da Azərbaycan uğurlar əldə edəcək. Azərbaycanın bayrağı qaldırılacaq, dövlət himni səsləndiriləcək və biz yenə Vətənə qələbə ilə dönəcəyik".

XXVIII Yay Olimpiya Oyunlarına hazırlıq marafonuna 2001-ci il martın 24-də Milli Olimpiya Komitəsinin 3-cü Baş Assambleyasında start verildi. İkinci dəfə təşkilata prezident seçilən İlham Əliyev "Afina Olimpiadasına 3 il deyil, cəmi 3 il qalıb" deməklə Oyunların vətəninə keçiriləcək yarışlara hazırlıq vəzifəsini konkretləşdirdi.

Sidney qaliblərinin şərəfinə təşkil edilmiş ziyafətdə bu sözlər yeni simalı qəhrəmanları olan idmanımızda olimpiyaçıların rolu və yerini göstərməklə yanaşı, Afina hazırlığının da təməli idi. Həmişəki kimi Olimpiya hərəkatımızın liderinin

*Prezident İlham Əliyev
Afinada idmançılarla birlikdə*

sözleri bir tərəfdən ciddi çalışmaq lazım olduğunu, digər tərəfdən bunun bəhrəsini görəcəyimizə əminliyi ifadə edirdi. Sidney sevincinin eforiyaya çevrilməməsi üçün bu məramnanə sanki bir çağırış idi. Elə bir çağırış ki, sanki sərkərdə ordusunu döyüşə hazır olmağa çağıran kimi.

Geri qalmamaq, vahid ailə kimi birləşib fəaliyyəti davam etdirmək, verilən qərarların obyektiv reallığını qiymətləndirib çalışmaq lazım idi.

Odur ki, Azərbaycanda Olimpiya hərəkatının inkişafının ikinci mərhələsi çərçivəsində mütəşəkkil tədbirlər planı həyata keçirilməyə başladı. Azərbaycanda, demək olar ki, məhvə sürüklənmiş komanda idman növlərinə həyat verilməsi prosesinə keçildi. Voleybol, basketbol, həndbol, otüstü hokkeydə kompleks işlər görüldü. Ölkəmiz beynəlxalq yarışların, tədbirlərin, görüşlərin vətəninə çevrildi.

Məqsədyönlü hazırlıq Sidney Oyunlarından sonra start götürsə də, hələ ötən əsrin son illərində də bir sıra işlər görülmüş, özülü qoyulmuşdu. Əvvəlcə yeniyetmələr, sonra gəncər və nəhayət, ustalar arasında ənənəvi Çoudri turnirlərinin nübarını Sidneydə daddıqsa, tezliklə dünya çempionatı tacı, mükafatları da uğurlar silsiləsinə çevrildi.

Beynəlxalq yarışların təşkilatçısına çevrilməklə, əlbəttə, irəliləyişlərə nail olmaq mümkündür. Ancaq MOK prezidenti İlham Əliyev bu məsələyə fərqli yanaşma vəzifəsini qarşıya qoydu. "Turnir xatirinə turnir" prinsipi olmamalı, ya da bu tədbirlər tək həmin növün ölkədə populyarlaşmasına köməkçi rolunu oynamamalıydı. Bunlar həm də idmanın kompleks təbliğinə, olimpiya hərəkatının genişlənməsinə, yayılmasına xidmət göstərməli və ənənə halına çevrilməli idi. Belədən bunun daha

Qafqaz Müsəlmanları Ruhani İdarəsinin sədri, Şeyxülislam Hacı Allahşükür Paşazadə Afınaya yollanan olimpiyaçılarımıza xeyir-düasını verərək, müqəddəs «Qurani-Kərim» kitabını bağışlayır

bir keyfiyyət üstünlüyü də olacaqdı: Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə təşkilatçı nüfuzu artacaq, əlaqələr daha da genişlənəcəkdı.

Ölkə başçısının digər bir təklifi də hələ Sidney Oyunlarından əvvəl idmanımızın həyatında real əksini tapmışdı: 1997-ci ildə gələcəyin uğurlarına çevriləcək verilmiş bir qərarın nəticəsi olaraq, bir il sonra ölkədə ilk dəfə yeniyetmə oyunları keçirildi. Olimpiya ideyalarının ən böyük təbliğ aparatı olan bu yarışlar tezliklə yeni perspektivlərin üzə çıxmasında, ölkə idmanının kütləviliyinin təşkilində əhəmiyyətli rol oynadı.

Afınaya aparan birbaşa yol Milli Olimpiya Komitəsinin Gənclər və İdman Nazirliyi ilə birgə işlənmiş planları əsasında başladı. Hazırlıq prosesində Olimpiya ümidlərinə diqqətin daha da artırılması, imkanların optimal həddinin müəyyənləşdirilib müvafiq qərarların verilməsi, idmançıların maddi təminatının yüksəldilməsi, beynəlxalq yarışlarda iştirak və təlim-məşq toplantılarının təşkili yenidən operativ tədbirlər sırasında idi. Bu məqsədlə yaradılmış xüsusi qərargah məsələlərin korporativ həllində mühüm işlər gördü.

Azərbaycan Prezidenti fərmanla olimpiya çempionlarına hər ay 2 milyon manat xüsusi olimpiya təqaüdü təsis etdi. Namiq Abdullayev və Zəmfira Meftəhəddinovaya, həmçinin də bu qərarın Rəfiqə Şabanovaya, Lüdmila Şubina-ya və Nazim Hüseynova şamil edilməsi (Sonralar İna Riskal, İqor Ponomaryov və Fərid Mansurov da bu təqaüdə layiq görülənlər) idmançıların yüksək statusunun diqqətdə saxlanılmasının daha bir nümunəsi idi. Eyni zamanda, dövlətin daha geniş miqyasda tanınmasına, beynəlxalq aləmdə yerinin möhkəmlənməsinə xidmət göstərənlər sırasından Ağayar Axundzadə, Xəzər İsayev, Yaşar Məmmədov, İna Riskal, Rəfiqə Şabanova və Lüdmila Şubinanın "Şöhrət" ordeni ilə, bir qrup idmançı və mütəxəssisin isə "Tərəqqi" medalı ilə təltif edilməsi ölkə rəhbərinin idmanımıza olan böyük qayğısının bariz nümunəsi idi.

Niyaməddin Paşayevin postsovet məkanında dünya zirvəsinə qalxan ilk taekvondoçu olması və Avropa qızılı, Arif Abdullayevin 17 ildən sonra sərbəst güləşin dünya qızılını Azərbaycana gətirməsi, Ağası Məmmədovun boks tariximizdə ilk dünya tacı, Nizami Paşayevin isə ağırlıqaldırmada eyni zəfəri, Zəmfira Meftəhəddinovanın stend atıcılığında qitənin və planetin ən güclüsü olması,

Olimpiya və dünya mükafatçıları –
N.Abdullayev, Z.Meftahəddinova,
V.Ələkbərov və A.Məmmədov

Dinərə Gimatovanın bədii gimnastikamızın ilk medallarını dünya kubokunda əldə etməsi bu dövrün ən yaddaqalan uğurlarından idi. İldən-ildə beynəlxalq arenalarda dünya, Avropa çempionatları, kubok yarışları və onlara bərabər turnirlərdən Azərbaycana gətirilən medalların sayının artması öz-özlüyündə hər şeyin heç də asan başa gəlmədiyini aydın göstərirdi.

1997-ci ildən 2004-cü ilə qədər 1166 medal qazanılmışdı. Bunlardan 406-sı qızıl, 317-si gümüş və 443-ü bürünc medal idi. Olimpiya proqramına daxil olan növlər üzrə də mükafatların artım tempi yüksələn xətlə inkişaf etmişdi. 1997-ci ildə idmançılarımızın ümumi medal daxilina töhfəsinin 16,18 faizi olimpiya növlərinin payına düşürdüsə, 2003-cü ildə bu rəqəm 39,36 faizə çatmışdı. Ümumən, 1997-2003-cü illərdə olimpiya ümidlərimiz Vətənə 333 medalla dönmüşdülər. Ortaq məxrəcə nəzər salsaq, 2004-cü ildə potensial olimpiyaçıların ümumi qazancının 28,56 faizə yüksəldiyinin şahidi olanıq. Qeyri-olimpiya idman növlərinin çeşidi və nisbət fərqi nəzər salsaq, dünya ölkələri ilə müqayisədə Azərbaycanda inkişaf tendensiyasının güclü olduğu aydın görünür.

Komanda idman növlərindəki uğurlar da diqqəti cəlb edir. Voleybol və otüstü hokkey komandalarımız yarış rəqlamentlərinə görə, nəinki aşağı dəstələrdən yüksək dərəcəli divizionlara yüksəldilər, hətta Afina Oyunlarına vəsiqə uğrunda mübarizələrə qoşuldular. "Azərreyl" voleybol klubu qadınların Top komandalar kubokunu qazandı. Bir vaxtlar Azərbaycanın tək SSRİ deyil, dünya miqyasında səsi ola biləcək həndbolun pərənpərənlər salınmış təsərrüfatının bərpa olunması işinə də uğurla başlandı. Seçmə komandamız "Çağırış Kuboku"na sahib çıxdı. Basketbolda isə bütün işlərə yenidən start vermək lazım gəldi. Tək yığma komanda deyil, klub səviyyəsində də yeni işlər görüldü. 2001-ci il mayın 7-də Afina Oyunlarına ilk lisenziya qazanıldı. Ötən olimpiyaya yalnız xüsusi dəvətlə gedən, lakin Sidneydə fəxri kürsünün ən yüksək pilləsinə qalxmaqla dünya stend atıcılığının liderlərindən olduğunu sübuta yetirən Zemfira Meftahəddinova dünya çempionatında qalib gələrək, planetdə bu hüququ ilk əldə edənlərdən oldu.

Afina Olimpiyadasına məqsədyönlü hazırlıq 2003-cü il iyulun 5-dən həlledici fazasına qədəm qoydu. Ölkə başçısı Heydər Əliyevin "XXVIII Yay Olimpiya Oyunlarına hazırlıq haqqında" sərəncamı işlərin konkretləşməsinə və daha da

Afina Olimpiadası:
Fərid Mansurov final
görüşünün sonuncu fəsiləsində

dərinləşməsinə yol açdı.

Hələ Olimpiya Oyunları başlamazdan əvvəl, Azərbaycanda olimpiizm yeniliklərlə zəngin oldu. İlk dəfə olimpiadaya hazırlıq dövlət büdcəsində əksini tapdı. Bu məqsədlə 3 milyard 500 milyon manat vəsait ayrıldı. Hazırlığa sərf olunmuş ümumi vəsaitin həcmi 4 milyard 105 milyon manat təşkil edirdi. Lisenziya turnirlərinin Azərbaycanda keçirilməsinə və idmançılarımızın vəsiqə verən yarışlarda iştirakına 1 milyard 540 milyon manat xərcləndi. Təlim-məşq toplanışları 500 milyon manata, idman formasının bərpası prosesi, avadanlıq, tibbi vəsaitlər isə ümumən 1 milyard 385 milyon manata başa gəldi. Dövlət lisenziya qazanmış idmançılara və onların məşqçilərinə, nümayəndə heyətinin Afinaya yola salınması və bu qəbildən bir sıra işlərə 520 milyon manat ayrıldı.

Sidney Oyunları dövründə qoyulmuş ənənələr Milli Olimpiya Komitəsinin, dövlət, ələlxüsus Gənclər və İdman Nazirliyi, həmçinin milli assosiasiyalarla birgə vahid konsepsiyanın tərtib edilməsinə münbit zəmin yaradırdı. Bu dövrün ən vacib məqamı beynəlxalq aləmdə Azərbaycanın idman ölkəsi olduğunu göstərən faktorlardır.

Quruculuq işlərinin çoxşaxəliliyi, maddi-texniki bazanın inkişafı, əldə olunan nailiyyətlərlə bərabər, ölkəmizə maraq izləyici səviyyəsini aşıb, keyfiyyətə yeni mərhələyə qədəm qoymuşdu. Ölkədəki ictimai-siyasi sabitlik, sosial-iqtisadi durum Azərbaycanı region dövlətləri arasında idman sahəsində də etibarlı tərəfdaşa çevirmişdi. Odlar yurdunda bir-birinin ardınca keçirilən dünya və qitə çempionatları, yüksək statuslu beynəlxalq yarışlar bu mərhələnin aynasıdır. Bu tək Azərbaycanda idmanın daha geniş yayılmasına, prioritet sahəyə çevrilməsinə təsir göstərmir, həm də beynəlxalq arenadakı uğurlarda əksini tapır, onları möhkəmlədir, təcrübə mübadiləsinin, praktika, bacarıq və ustalıq artmasına kömək edirdi. Müxtəlif səviyələrdə yarış təşkilatçılığında əldə olunan müvəffəqiyyətlərin nəticəsi idi ki, ölkəmizdə 3 Olimpiya lisenziya turniri keçirildi.

Bakıda Olimpiya təsnifat turnirlərinin ilkini voleybolçu qadınlar 2004-cü il yanvarın 5-dən 10-dək etdilər. 8 komandanın 2 qrupda, ardınca yarımfinal və final görüşləri Afinaya vəsiqə qazanan Almaniya yığmasına düşərli oldu.

Avropanın 37 ölkəsindən 120-dək taekvondoçu fevralın 21-dən 23-dək Bakı

Olimpiya çempionu
Fərid Mansurovun
qələbə sevinci

İdman Sarayında Olimpiyaya lisenziya uğrunda yarışdılar. İdmançılarımızdan Rəşad Əhmədov artıq Afina yolçusu olduğundan əsas namizədimiz dünya çempionu Niyaməddin Paşayev idi və o, vəzifənin öhdəsindən gəldi. Bundan savayı, Bakıdan qədim ellin yurduna kişi və qadın idmançılar daha 3 çəki dərəcəsində vəsiqə əldə etdilər.

Aprelin 27-dən mayın 2-dək Çoudrinin şərəfinə təşkil edilmiş turnirə toplaşan boksçular 6 çəki dərəcəsində 11 lisenziya uğrunda mübarizə apardılar. Doğma rinçdə 4 boksçumuzdan 3-ü Ceyhun Əbiyev (48 kq), Ağası Məm-mədov (54 kq), Əli İsmayılov (81 kq) lisenziya qazandılar və ilk dəfə Azərbaycan Olimpiyaya 9 boksçu ilə yollandı.

XXVIII Yay Olimpiya Oyunlarına Azərbaycan 38 idmançı ilə qatıldı. Bu, 4 il əvvəllə müqayisədə 7 lisenziya çox demək idi. 36 vəsiqə mübarizələrdə əldə edildi. Yalnız 2 idmançımız Afinaya xüsusi dəvətlə yollandı. Sidneylə müqayisədə komandamızın bu dəfə yarışacağı proqramların sayı 2 növ artaraq 12-yə çatdı. Heyətə stend və güllə atıcılığı, bədii gimnastika, taekvondo, qılıncoyumatmanın sabilya növü, sərbəst və yunan-Roma güləşi, boks, cüdo, ağırlıqqaldırma, üzgüçülük, atletika nümayəndələri daxil idi.

Avqustun 4-də olimpiyaçılarımızın yolasalma mərasimi yenə Zuğulbadakı "Gənclik" Beynəlxalq Turizm Mərkəzində keçirildi. 1996-cı ildən bu yana qoyulmuş ənənəyə görə idmançılarımızın xeyir-duası məhz bu məkanda verilir. Lakin ilk dəfə tədbir Heydər Əliyevsiz, hər kəsin ürəyinin incə tellərinə toxunan, idmançılar ruhlandırılıb mübarizə ovqatı, qələbə ehtirası ilə coşduran sözləri, çöhrəsindəki təbəssüm olmadan keçdi. Hərçənd ümummilli lider kimi qəlblərdə özünə abidə ucaltmış Heydər Əliyevin ölməz ideyaları, fikirləri, böyük irsi, məktəbi, idmançılar və mütəxəssislərin təsdiq etdiyi kimi, hər zaman sönməz mayak tək yolumuza işıq saçacaq, yol göstərəcək, daim irəli səsləyəcək. Elə avqustun 4-də Afinaya yola düşəcək heyət, ölkənin idman ictimaiyyətinin nümayəndələri ilə birgə əvvəlcə Fəxri Xiyabana gedərək, Heydər Əliyevin məzarını ziyarət etdilər.

Böyük yola çıxmazdan öncə uluların xatirəsinin yad edilməsi milli adət-ənənəmizin ayrılmaz tərkib hissəsidir. Çünki bir insan keçmişini unudaraq ona hörmət və ehtiramını bildirməyə xeyir tapmaz, irəli gedə bilməz. Elə tədbirdə

Prezident İlham Əliyev Olimpiya çempionu
Fərid Mansurovu qələbə münasibətilə
Afinada təbrik etdi

çıxış edən sərbəst güləş üzrə məşqçi Yaqub Məmmədovun dedikləri də bunun təsdiqi idi: “Bu gün dahi insanın burada olmaması yalnız şərti xarakter daşıyır. Çünki bütün olimpiyaçılar, bir qayda olaraq, onun xeyir-duasından, atalıq qayğısından və diqqətindən bəhrələniblər. Əldə etdiyimiz bütün nailiyyətlər və uğurlar üçün hamılıqla ona borclu yuq”.

Ölkə başçısı kimi ilk dəfə yolasalma mərasimində çıxış edən İlham Əliyev idmanımızın tarixinə qısa nəzər salıb görülən işlərdən söz açdı, onların mahiyyətindən və məqsədindən danışdı. İdman qurumlarının bir-biri ilə ziddiyyətlərdə olduğu ölkələrdən fərqli, Azərbaycanda bütün strukturlar - olimpiya komitəsi, nazirlik və federasiyaların vahid ailə kimi fəaliyyət göstərməsini uğurlarımızın əsas səbəblərindən hesab etdiyini dilə gətirdi. O, gələcək uğurlarla bağlı fikirlərini də bəyan etdi: “Azərbaycan həqiqi mənada idman dövlətinə, ölkəsinə çevrilmişdir. Azərbaycanda yeni gənc nəsil yetişmişdir. Biz yeniyetmələrin hazırlığına böyük diqqət göstəririk. Əgər yeniyetmə idmanı olmasa, ümumiyyətlə, ölkədə idman inkişaf edə bilməz.”

Azərbaycan Prezidenti həmçinin ənənələrin davam etməsi, əsasən qısa sürən idmançı ömrünün Vətənə xidmətdə böyük rolunun layiqincə qiymətləndirilməsi baxımından veteranların cəmiyyətdəki fəxri yerini tutması üçün heç nəyi əsirgəməyəcəyini söyləyib, əməli olaraq, idmançının sosial statusunu müəyyənləşdirdi. 2000-2004-cü illərdə ölkədə 8 olimpiya kompleksinin inşa edilməsi, bir sıra idman obyektlərində təmir-bərpa işlərinin görülməsinə “fiziki, mənəvi cəhətdən sağlam yeni nəsil Azərbaycanı gələcəyə aparacaq bir nəsil olacaqdır” dəyərini verib prioritet məsələləri də diqqətə çatdırdı.

“Hər bir ölkənin ictimai həyatında idman çox mühüm rol oynayır. Ölkəni dünyada tanıdır, ölkənin imicini qaldırır. Mən çox şadam ki, Azərbaycanda idman artıq çox mühüm bir ictimai amilə çevrilibdir,” - deyən prezident İlham Əliyev ölkəmizi beynəlxalq arenada, xüsusən olimpiadalarda təmsil edənlərə münasibətini açıqladı: “İdmançılara çox böyük hörmət var, idmançılar Azərbaycanı çox ləyaqətlə təmsil edirlər. Hər bir azərbaycanlı, hər bir Azərbaycan vətəndaşı görəndə ki, onun ölkəsini təmsil edən idmançı birinci olur, dünya çempionu olur; Azərbaycan bayrağı qaldırılır, dövlət himni səslənir, haqlı olaraq, qürur hissi keçirir. Bu, bö-

yük sevinc, böyük xoşbəxtlikdir. Mən şübhə etmirəm ki, idmançılarımız Afina Yay Olimpiya Oyunlarında ölkəmizi ləyaqətlə təmsil edəcək və doğma Vətənimizə yeni uğurlar gətirəcəklər.”

Dövlətin hər bir idmançıya qayğısının sözdə deyil, əməli işdə sübutunu nümayiş etdirən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev olimpiya komandamızın hər bir üzvünə 15 milyon manat pul mükafatı təqdim etdi. Əlbəttə, Afina medalçılarının mükafatları fərqli olacaqdı. Milli Olimpiya Komitəsi fəxri kürsünün ən yüksək pilləsinə yüksələnə 250 milyon, onun məşqçisinə 125 milyon manat veriləcəyi, gümüş medalçıya 150 milyon, məşqçisinə 75, üçüncü yerin sahibinə 100 milyon, məşqçisinə isə 50 milyon manat verəcəkdə. Ölkə başçısının sərəncamına əsasən dövlət çempiona 500 milyon, məşqçisinə 250 milyon; ikinci yeri tutana 250 milyon, məşqçisinə 125 milyon; bürünc medalçıya 120 milyon, məşqçisinə isə 60 milyon manat ayırmışdı. Bundan savayı, bir çox şirkət və müəssisələr, iş adamları da Vətənin adını yüksəldəcək idmançılara mükafatlar vəd etmişdilər.

XXVIII Yay Olimpiya Oyunlarının keçiriləcəyi Afina şəhərində Azərbaycan misiyası fəaliyyətə erkən başladı. Nümayəndə heyətimizin ilk qrupunun gəlişinə hazırlıq vaxtından əvvəl görülüb başa çatdırıldı. Təşkilat Komitəsi hər bir komanda üzvünün yerləşdirilməsi, məşq və istirahətinin təşkili kimi bir sıra vacib məsələləri dəqiqləşdirib, fəaliyyət planını hazırladı.

Komandamız Yunanıstan paytaxtına 3 qrupda yola salınmalı idi. Avqustun 10-da səhər Heydər Əliyev adına Beynəlxalq Hava Limanında qələbəlik idi. Qəhrəmanlara uğurlar diləmək, qələbələr, arzulamaq, dəstək olub ruhlandırmaq üçün yol ayrıcına elliklə çıxmaq xalqımızın inanclara söykənən ulu adət-ənənəsidir. 4 il əvvəl olduğu kimi, Qafqaz Müsəlmanları Ruhani İdarəsinin rəhbəri Şeyxülislam Hacı Allahşükür Paşazadə idmançılara xeyir-duasını verdi, müqəddəs kitab Qurani-Kərimi ilk olaraq səfərə çıxan boks komandamızın lideri Ağası Məmmədova təqdim etdi. Ölkəmizdə fəaliyyət göstərən müxtəlif dünyəvi dini qurumların - xristian kilsəsinin, yəhudi icmasının rəhbərləri də idmançılara uğurlar arzuladılar.

Elə həmin gün Afinadakı Olimpiya kəndində dövlət bayrağımızın qaldırılması mərasimi oldu. Olimpiya kəndinin meri İoanos Manos komandamıza uğurlar arzulayıb Yunanıstan Milli Olimpiya Komitəsinin xatirə hədiyyəsini nümayəndə heyətimizə təqdim etdi. Məra isə üzərində Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsinin emblemi toxunmuş xalça hədiyyə edildi. Dövlət himnimizin sədalari ilə yüksələn bayrağımız Azərbaycanı 28-ci Oyunların iştirakçıları sırasına daxil etdi.

Bəşəriyyəti sülhə, birliyə səsləyib, ən ulu ideyaların tərənnümçüsü olmuş Olimpiya Oyunlarının vətəni 1896-cı ildə böyük yola çıxanlara xeyir-dua verdiyi kimi, aradan 108 il keçəndən sonra yenidən böyük idman ailəsini öz ocağına toplamışdı. Afinaya rekord sayda - 202 dövlətdən idmançılar təşrif buyurmuşdular. Söz yox ki, onlar arasında Azərbaycanımızın olması da hər birimiz üçün qürurverici hadisə idi. “Daha sürətli, daha yüksəyə, daha güclü” devizinə uyğun olaraq, Azərbaycanın da bu yarışlarda öz heyəcan dəqiqələri qarşıda idi. Artıq ölkədə hər kəs bu böyük təntənəyə qoşulan idmançıların əksəriyyətindən uğur gözləyirdi. İdmanımızın qısa müddət ərzində keçdiyi inkişaf yolunun ən böyük göstəricisi də elə bunlardır.

Təntənəli açılış mərasimi, təbii ki, qədim Ellada tarixini özündə əks etdirən zəngin və maraqlı bədii proqramla müşayiət olundu. Dünyanın hər bir yanında olduğu kimi, Azərbaycan da nümayəndə heyətinin bu möhtəşəm bayrama qoşulmasını - parada çıxmasını gözləyirdi. Budur, ağırlıqqaldırma üzrə dünya çempionu Nizami Paşayev əlində üçrəngli ay-ulduzlu bayrağımızla komandamızın yürüşünə başçılıq edir. “Azərbaycan” sədalari ətrafa yayılır. Bu an dövlət başçısı İlham Əliyevin fəxri tribunada Beynəlxalq Olimpiya Komitəsinin prezidenti Jak

Boksçumuz Fuad Aslanov
Afina Olimpiadasının
bürünc medalını qazandı

Roqq və Yunanistan Prezidenti Konstantinos Stefanopulosla birgə idmançılarımızı salamlaması, ekran qarşısında bu anları izləyən hər bir azərbaycanlının ürəyində qürur hissi oyatdı. Çünki "var millətimin imzası imzalar içində".

Ertəsi gündən diqqət yarış arenalarına yönəldi. İdmançılarımızın XXVIII Oyunlarda debütünü boksçular etdilər. Salonda dövlət bayraqlarımızın çoxluğu, azarkeşlərin hərarətlə rinqə çıxan dəri əlcək ustalarını dəstəkləyib irəli səsləməsi diqqəti çəkən maraqlı məqam oldu. Görüşləri izləyənlər arasında Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev də var idi. Ölkə başçısının gəlişi boksçularımıza çox böyük psixoloji dəstək oldu. Bunun nümunəsini Cavid Tağıyev göstərdi. Bir qayda olaraq ev sahibliyi edən ölkələrin idmançıları ilə mübarizə aparmaq əlahiddə çətin vəzifəyə çevrilir. Üstəlik bunu debütdə etməliydi. Ancaq boksçumuz rəqibi yorma taktikasını seçib, son saniyələrdə vurduğu zərbə ilə Georgios Qazisi məğlub etdi. Əli İsmayılov da rəqibinə aman vermədi. Ruslan Xairov isə ikinci raunddan sonra qalib elan edildi.

İdmançılarımızın ilk medal sorağını avqustun 15-də eşidə bilərdik. Yarışlara hazırlığı ən yüksək səviyyədə keçmiş İradə Aşumova 10 metr məsafəyə pnevmatik tapançadan atəş proqramının seçmə mərhələsində yüksək ustalıq göstərərək 386 xal topladı və final raunduna 2-ci yerdə çıxdı. Həllədiçi hissədə ilk 5 atəş çox uğurlu oldu. Ancaq 6, 7 və 10-cu atəşdə o, 9-dan aşağı xal toplamaqla yarış 8-ci yerdə başa vurdu. Belə gərgin və rəqiblərin bir-birindən kiçik fərqlə aralıda olduğu mübarizələrə hər turnirdə rast gəlmək olmur. Hesabına 481,5 xal yazmış İradə şəxsi rekordunu müəyyənləşdirdi. Amma onu qarşıda hələ daha bir sınaq gözləyirdi - 25 metrə kiçik çaplı tapançadan atəş açmaq.

Bakıda Heydər Əliyev adına beynəlxalq hava limanında qarşılanarkən fikirlərini jurnalistlərlə bölüşən İradə Aşumova həmin dövrlə bağlı maraqlı açıqlama verərək demişdi: "10 metr məsafəyə pnevmatik tapançadan atəşdə final mərhələsində əldən verdiyim medal məni çox üzürdü. Ancaq ölkə başçısı İlham Əliyev mənə ürək-dirək verib, ruhdan düşməməyi məsləhət gördü. Dedi ki, avqustun 18-də məndən daha inamlı çıxış gözləyəcək. Onun sözləri mənə sanki böyük ruh yüksəkliyi verdi, özümə inamı qaytardı."

Atıcımız öz sözünü yarış arenasında deyə bildi: Avqustun 18-də İradə Aşumo-

va 3-cü olimpiadasının sonuncu mübarizəsinə qoşuldu. Medal boğçasında bütün mötəbər yarışlardan nümunələr olan güllə atıcımızın birçə olimpiya mükafatı yox idi. O, mübarizəyə 30+30 atəşlik seçmə mərhələ yarışları ilə qoşuldu. 588 xal onu liderliyə yüksəltdi. Final mərhələsinə xanım atıcımız inamla irəliləyirdi.

Aşumova bu olimpiadada həm də atıcılıq karyerasının 30-cu ilini qeyd edirdi. İlk dəfə əlinə tapança alanda cəmi 16 yaşı var idi. Məşqçi Vladimir Lunyovun rəhbərliyi ilə o, 10 il SSRİ yığması kimi rəqabətin çətin olduğu heyətə daxil olmağı bacarmışdı. Sonra uğurlar bir-birini əvəzləmişdi: dünya və Avropa çempionluğu, sayısız-hesabsız turnirlərdə qələbələr və s. 1994-cü ildən İradə dəfələrlə fəxri kürsülərə qalxaraq müstəqil Azərbaycanımızın adını şərəflə ucaldıb. İndi isə olimpiya kürsüsünə yüksəlmək zamanı gəlmişdi.

Güllə atıcılığında psixoloji durum çox şeyi həll edir. Çünki bu idman növündə uğur gücdən, qüvvətdən deyil, hədəfi nişan alıb irəli uzanan əllərin dəqiqliyindən, titrəməməsindən asılıdır. "Finalda ilk 5 atəşdən sonra qalib gələ biləcəyimi hiss etdim. Rəqiblərdən kifayət qədər irəlidə idim. Amma onu da bilirdim ki, istənilən an hədəfi yaxşı nişan almasam, yaxşı nəticəyə nail olmayacağam. Bu hissələr özünü büruzə verdi", - deyən İradə, yekun atəşdə 7.9 xal topladı. Lakin yekun 687.3 xal onun fəxri kürsüdəki yerini qorumağa imkan verdi və Azərbaycanın Afinadakı ilk qazancı bürünc medal oldu. Bu həm də ölkəmizin güllə atıcılığı üzrə ilk olimpiya uğuru idi.

Ölkə başçısının qəbulu zamanı keçdiyi yolu heç də hamar adlandırmayan, lakin dövlətin qayğısını, bütün sosial, məişət problemlərinin həll edilməsini əsas amil sayan İradə Aşumova qazandığı uğurlarda, İlham Əliyevin şəxsi rolunu xüsusi vurğuladı. "Bu uğurun qazanılması üçün yaratdığınız şərait və imkanlara görə, ilk növbədə Sizə borcluyam. Məhz 1998-ci ildə Sizin mənə hədiyyə etdiyiniz silah idman ustalığımın artmasında mühüm rol oynamışdır", - deyərək, o, Milli Olimpiya Komitəsinin tapşırığı ilə alınmış elektron səbətlərin də hazırlığının optimal səviyyəyə çatmasına kömək etdiyini bildirdi.

Avqustun 19-da Azərbaycana daha bir medal gətiriləcəyinə böyük inam vardı. Axi səhnəyə - atəş xəttinə olimpiya çempionumuz çıxacaqdı. Hələ Afinaya yola düşərkən Zemfira Meftəhəddinova "Afinadan Vətənə medalla dönməyə çalışacağam", - demişdi.

Stend atıcılığının Azərbaycanda zəngin ənənələri var. Hələ ötən əsrin 80-ci illərində SSRİ yığmasının üzvləri arasında Azərbaycan təmsilçilərinin sayı kifayət qədər idi. 1983-cü ildən Zemfira bu idmançılar sırasına qatıldı. Onun ötən illər ərzində qazandığı uğurları saymaqla qurtarmaq mümkün deyil. Bu ənənə Azərbaycanın müstəqillik dövründə də davam etdirildi. O, 1993-cü il Avropa çempionatında dünya rekordu vurdu və 2 il sonra eyni uğuru təkrarlayıb planetin ən yaxşısı oldu. Həmin il ölkə başçısı Heydər Əliyev Zemfiranın uğurlarını yüksək qiymətləndirib, onu "Tərəqqi" medalı ilə təltif etdi.

Söz yox ki, olimpiya proqramına daxil edilən qadın stendçilərin yarışında ilk qalib kimi Zemfiranın adının yazılması idmanımızın ən böyük uğurları sırasında yer alacaq. Ənənələrin davam edəcəyinə inam isə Afinaya hazırlıq dövründə Milli Olimpiya Komitəsinin prezidenti İlham Əliyevin təklifi ilə Bakıda stend atıcılığı kompleksinin inşa edilməsindən sonra möhkəmləndi. İndi Zemfira və onun məşqçisi Hafiz Cəfərov burada yeni ənənələrin özülünü qoya bilər, hazırlıq prosesini daha səmərəli təşkil edə bilərlər. Meftəhəddinova həm də öz nümunəsi ilə yeni nəsə örnək ola bilər.

O, Afinada uğurlarının təsadüfi olmadığını bir daha sübut etdi. Seçmə mərhələdə stend atıcımız 75 mümkün xaldan 71-ni toplayıb yalnız güclü rəqiblərindən macar Diana İqalidən 1 xal geri qaldı. Final raundunda isə 25

hədəfin hamısını dəqiq nişan alan macarıstanlı əlçatmaz oldu. Bununla belə, Zemfiranın fəxri kürsüdən enməyəcəyi də qətiləşmişdi.

Yarış başa çatanda Meftəhəddinova və çinli Ninq Vey hərəyə 93 xal toplamışdılar. Bu cür hallarda reqlamentə görə, iki idmançı arasında ilk səhvə qədər "atəş dueli" davam etdirilir. Belə məqamlarda əsas psixoloji üstünlüyü ələ alan idmançı yarışdan qalib çıxır. Bu dəfə Çin idmançısı daha dəqiq oldu. "Seçmə mərhələdə göstərdiyim nəticədən razı qalmadım. Çox əsəbi və gərgin vəziyyətə düşdüm. Nəticəni yaxşılaşdırmağa səy göstərdim. Əlbəttə, medal qazandığıma görə sevinirəm. İstənilən əyərli olimpiya mükafatı hər bir idmançıya şərəfdir" - deyən Zemfira Meftəhəddinova Vətənə bürünc medalla döndü.

Avqustun 18-də ağırlıqçaldırma yarışının gedişini Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev də zalda izlədi. İdmançımız Turan Mirzəyev 69 kq-da mübarizəyə inamla başlayıb birdən qaldırmada 147.5 kq ağırlığı ilk cəhdə dəf etdi. Lakin, sonra sifariş verdiyi 152.5 kq-ı dəf edə bilmədi. Təkanla qaldırmada isə Turanın 2 cəhdi müvəffəqiyyətli oldu. 180 və 185 kq-lıq çəkilərin öhdəsindən gəlməklə o, şəxsi göstəricilərini xeyli yaxşılaşdırdı. Bununla belə, medalçılar arasına düşmək üçün ona daha 5 kq artığını qaldırmaq lazım idi. Turan buna yaxın olsa da, sədd keçilmədi və 332.5 kq-la 4-cü yeri tutub komanda hesabımıza qiymətli xallar yazdı. Rəqabətin gedişini Türkiyənin TRT kanalına şərh edən dövlət rəhbəri İlham Əliyev gözəl mübarizəyə şahid olduğunu və idmançımızın nəticəsindən razı qaldığını bildirdi.

Afinada prezident İlham Əliyev idmançıların problemləri ilə maraqlandı

Ağırlıqçaldıranlarımızdan 105 kq çəki dərəcəsində çıxış edən Alan Naniyev, yalnız şəxsi çəkisinin artıq olmasına görə, 6-cı yeri eyni xal (410 kq=190 kq+220 kq) topladığı Ramunas Vişinyauskasa verdi.

Komanda hesabımızın artmasında ötən olimpiada ilə müqayisədə cüdoçularımız da fərqli nəticələrlə sözlərini dedilər. Əslində 3 tatami ustamızın hamısı yarışdan medalla qayıda bilərdi və Oyunlar ərəfəsində beynəlxalq mütəxəssislərin rəylərində də bu öz əksini tapmışdı. Amma komandanın lideri Elçin İsmayılov (66 kq) macarıstanlı Avropa çempionu Unvari Mikloşla görüşdə hesabda 2 "koka" irəlində ikən riskli fənd işlətmək istəsə də, özü əks-fəndə düşdü. Eyni səhvə yol verən Mövlud Mirəliyevə (100 kq) rəqibinin sonrakı qarşılaşmalarda qalib gəlməsi irəliləmək şansı verdi. Təsəlliverici qarşılaşmalarda Mövlud 3-cü yer uğrunda mübarizədə irəliləyib yalnız həlledici görüşdə almaniyalı Mixael Yuraka məğlub oldu və 4-cü yerlə kifayətləndi.

Mehman Əzizov (81 kq) isə yarımfinaladək inamla irəlilədi. Burada onun yolunu polşalı Robert Kravçik kəsə də, idmançımız 3-cü yer uğrunda yarışa qoşuldu. Həlledici qarşılaşmada rusiyalı rəqibi Dmitri Nosovun sağ qolunda çat olması barədə xəbərlər yayıldı. Amma o, sanki heç nə olmayıb kimi mübarizə aparırdı. Bu, Dünya Doping Əleyhinə Agentliyinin (WADA) diqqətini çəkdi. Çünki, cüdo kimi növdə qolunda çat olan idmançının mübarizəsi qeyri-realdır. Belədirsə, onun doping qəbul etməsi aşkar fakt olardı. Ancaq Bakıda qarşılanarkən Mehman bu xəbərləri cəfəngiyyat adlandırdı. Çünki rəqibi hər iki əlindən eyni səviyyədə fəal istifadə edirmiş. Beləcə, Mehmanın da 4-cü yeri ilə olimpiya hesabımıza komanda xalları artırıldı.

Avqustun 21-də Azərbaycan ikili hissələr yaşadı. Günün birinci yarısında komandamızın sonuncu qrupunu yola salmaq üçün Heydər Əliyev adına Beynəlxalq Hava Limanına yüzlərlə insan gəlmişdi. Əlbəttə, hər bir kəsin qəlbində böyük fərəh hissi ilə yanaşı, ümid həsrətindən doğan xəff həyəcan da var idi. Axı, taekvondoçularımız və güləşçilərimiz Afinada medallar uğrunda mübarizə aparacaq real qüvvə sayılırdılar.

Axşam saatlarında eyni məkanda yenə qələbəlik idi. Azərbaycan qəhrəmanlarını qarşılayırdı. Təbii ki, iki atıcımız - İradə və Zemfira ən çox sorğu-sual olunanlar sırasında idilər. Ancaq çıxışından asılı olmayaraq, heç kəs diqqət mərkəzindən kənar qalmadı. Axı, ürək öz təbii gücünə, qüdrətinə görə nə qədər zirvələr arzulasa da, bu, sadəcə, bir yarışdır. Ən əsası, qədim ellin torpağında idmançılarımız Azərbaycanı əsl idmançı prinsiplərinə uyğun olaraq sədəqətlə təmsil etdilər.

Afinada yarışlar, hadisələr bir-birini əvəzləyirdi. Növbə boksçularımızın həlledici görüşlərinə çatmışdı. Azərbaycan boksunun son 10 ildə keçdiyi yol özü öyrənilib tədqiq olunmalı bir sahədir. Dünyada məşhurluq dərəcəsinə görə aparıcı mövqelərdə olan, mübarizə sıxlığına görə atletikadan, üzgüçülükdən belə geri qalmayan növdə irəliləmək çox mürəkkəb bir işdir. Ancaq Afinada Azərbaycan, təmsilçiliyinə görə, yalnız rinqin mütləq liderləri Kuba və Rusiyadan geri qaldı. Dəri əlcək ustalarımız Balkan yarımadasındakı sınaqlardan üzüağ çıxdılar. Komandanın bütün üzvləri ilkin sədləri keçdilər və aşağı-yuxarı ilk onluq həddində olan qrupa daxil oldular. Ümumiyyətlə, boksla bağlı oyunlarda ciddi narazılıqlar yaranırdı. Qruplaşmalar, mübarizələrdə idman prinsiplərindən kənar hiylələrə əl atmaq cəhdləri oldu. Beynəlxalq Olimpiya Komitəsi rəhbərliyi və xüsusən prezident Jak Roqq xüsusi bəyanatla çıxış etdilər. Məsələ Oyunlardan sonra da təşkilatın diqqətindən düşmədi və hətta boksun olimpiya proqramından çıxarılması da ciddi müzakirə obyektinə çevrilə bilərdi.

Afinada dəri əlcək ustalarımızdan Şahin İmranov, Ceyhun Əbiyev və Ağası Məmmədov zərərçəkənlər sırasında idilər. Ən yüngül çəkidə (48 kq) yarışan Cey-

Afinada Azərbaycan günü.
Prezident İlham Əliyev
idmançıların əhatəsində

hün Əliyev ilkin səddi asanlıqla keçdi. Növbəti rəqibi türkiyəli Yalçın Ataqağa ilə görüş gərgin rəqabətdə keçdi. İdmançımız 20:33 hesabı ilə uduzduruldu. Sonradan videotəkrarlara baxdıqca, Ceyhunun açıq-aşkar görünən dəqiq zərbələrinin qeydə alınmaması ikrah hissi doğurmaya bilməzdi.

Şahin İmranovun yarışdan kənarlaşdırılması isə idmanın ən çox təəssüf doğuran məqamlarındandır. O, rusiyalı Aleksey Tişşenko ilə dueldə rəqibindən üstünlüyünü əyani göstərmişdi. Hesab 31:21 ikən 3-cü raundun 52-ci saniyəsində onun qaşığı çapıldı və həkimlər görüşü dayandırmaq göstərişini verdilər. Boks qaydalarına görə, belə halda yalnız finalda hesabda irəli olan qalib sayılır. Qalan mərhələlərdə isə zədə alan idmançı məğlub elan edilir.

Cavid Tağıyevin (75 kq) tailandlı Sureya Prasatifikimayla dueli heç-heçə (19:19) başa çatdı. Lakin idmançımız xəbərdarlıq aldığı üçün qələbə asiyalı boksçuya verildi. Döyüş zamanı Cavid rəqibini nokdaun vəziyyətinə salsada, yeni qaydalara görə, belədə idmançı yalnız 1 xal qazanır.

Sidneydə 75 kq-da boksumuzun ilk olimpiya medalını qazanmış Vüqar Ələkbərov 4 il sonra birdən-birə 2 dərəcə yuxarı - 91 kq-da çıxış etdi. Təbii ki, bu keçid izsiz ötürmədi. Ancaq Vüqar bu dəfə qeyri-rəsmi komanda hesabımıza xal yaza bildi.

Rövşən Hüseynov (60 kq) və Ruslan Xairov da (69 kq) layiqli çıxış etdilər. Hər iki idmançımız rinqin dünyada tanınmış simalarından sayılan kubalı boksçularla görüşdülər. Ruslan Lorenzo Araçon Armenterosla, Rövşən isə qarşısına çıxan bütün rəqibləri asanlıqla keçən Mario Sezar Kindelan Mesa ilə qarşılaşmalarında bərabər döyüş səviyyəsi nümayiş etdirdilər.

"Medal qazana bilməyən idmançıları da qeyd etməliyəm. Yarışları izləyərkən çox sevindirirdim ki, belə iradəli, cəsarətli idmançılarımız var", - deyən prezident İlham Əliyev idmançılarımızın yarış meydanlarındakı fədakarlığını da xüsusi vurğulayır və bununla olimpiya devizinin də əsas meyarlarına diqqət çəkir. "Əsas iştirakdır" prinsipini tamamlayan "daha sürətli, daha yüksək, daha güclü" şüarına uyğun olaraq, qələbə tək zəfərlər, zirvələr fəthi deyil. Onun meyarları daha geniş, mütərəqqi və bəşəridir.

Bununla belə, boksçularımızın ötən olimpiadada təməli qoyulan ənənəni da-

Afina Olimpiadasının bürünc medalçısı Fuad Aslanov Vətəndaş qalib kimi qarşılandı

vam etdirəcəyinə, bu dəfə Afinadan medal gətirəcəklərinə ümidlər böyük idi. Ağası Məmmədov (54 kq) bundan əvvəl ölkəmizə tək dünya tacını gətirən ilk boksçu kimi idman tariximizə düşməmişdi. O, üç il ərzində bir görüşdə belə uduzmayan kubalı çempion Gilyermo Ortisə, finalda rusiyalı Gennadi Kovalyova qalib gəlməklə, "yenilməz Kuba və Rusiya" imicinə ciddi zərbə vurmuşdu. Bu oyunlarda isə Rövşən Hüseynov, Ruslan Xairov da kubalılarla döyüşməyin mümkün olduğunu bir daha göstərdilər. Bu da Azərbaycan boks məktəbinin ən böyük uğurları sayıla bilər.

Ağası Afinadan da ən yüksək nəticə ilə dönə bilərdi. Lakin bolqar Detelin Dalakliyevə, sonra ukraynalı Maksim Tretyaka özünəxas, tam fərqli və bəzən ənənələrdən kənar çıxan döyüş üslubu ilə qalib gəlmiş dünya çempionumuz tailandlı Vorapoy Petşkompla yarımfinal görüşündə psixoloji sindroma düşdü. Amma Ağası Məmmədov Vətənə gözlənilən medalla döndü.

Boksumuz bu Olimpiya Oyunlarında tək bir medalla kifayətlənmədi. Fuad Aslanov da (51 kq) Azərbaycana bürünc medal gətirdi. O, Afinada bokssevərlərə özünü tam fərqli prizmadan göstərə bildi. Fuad boksa hərtərəfli bağlılığı ilə seçilir. 10 yaşında ikən bu növlə məşğul olmağa başlamış boksçu bundan 10 il sonra məşqçiliyə də başlayıb. Sonra Ukraynanın Donetsk şəhərində çalışıb. Bu ölkənin boks federasiyasında da etiraf edirlər ki, F.Aslanov bu şəhərdə boksun inkişaf etməsinə əməli kömək göstərib. Ancaq İlham Əliyevin perspektivli idmançıları Vətənə qaytarmaq xəttinin boksdə Ağasından sonra daha bir kəşfi də məhz o, oldu. Azərbaycanda idmanın hər bir sahəsində yüksəliş olduğunu gören Fuad Aslanov ürəyinin səsi ilə Azərbaycana qayıtdı və iki il sonra Afinada özünü təsdiqlədi. Madaqaskarlı Jüve Rakotoarimbelo onun qarşısına çıxmadı. Bokssevərlərimizə tanış gürcü Nikolas İzoriya, polşalı Andrey Rjani ilə görüşlərdə o, üslubunun verdiyi üstünlük və fərqlərlə, hərəkətlərində ardıcılıq və zərbələrin dəqiqliyinə meyli ilə parlaq qələbələr qazandı. Fransalı Tomas Jeromla döyüşdə isə Fuad həm də hakim səhvləri ilə mübarizə aparırdı. Odur ki, son raundadək istəyini reallaşdırırdı. Fəqət, həlledici an, bu aludəçilik ona baha başa gəldi. Buna baxmayaraq, ilk dəfə boksçularımız olimpiadada medal boğcamıza 2 bürünc qatdılar. Komandanın ümumi çıxışı isə hər bir bokssevərdə gələcəyə inam hissini bir

az da gücləndirmiş oldu.

"İstəyirik ki, ölkəmizin idman şöhrəti daha yüksəklərə qalxsın. Hər dəfə Azərbaycanın bayrağı qaldırılanda, dövlət himni səslənəndə, hər bir Azərbaycan vətəndaşı qürur hissi keçirir, o cümlədən mən də", - deyən prezident İlham Əliyevin sözlərindəki həqiqətə əmin olmaq üçün ötən dövr ərzində hər birimizin kifayət qədər şansı olub. Məhz belə qələbələrdən birini də Afinada yaşaya bildik.

25 avqust. Bu tarix də Azərbaycanın Olimpiya salnaməsinə əbədi yazılacaq. O gün Azərbaycan himni qədim Olimpiya yurdunda səsləndi. Yunan-Roma güləşçimiz Fərid Mansurov fəxri kürsünün ən yüksək pilləsinə qalxdı. Bu zəfər tək bununla əlamətdar olmadı, 4 il əvvəl Namiq Abdullayev sərbəst güləşimizin ən böyük uğuruna imza atdığı kimi, Azərbaycan "klassik" güləşinin də tarixinə ilk böyük şərəf yazıldı. Doğrudur, 1988-ci ildə Azərbaycan güləş məktəbinin yetirməsi Kamandar Məcidov Seulda qızıl medala sahib çıxmışdı və onun uğuru da bizim üçün doğmadır. Ancaq Kamandar o vaxt sovet yığmasında Belarusu təmsil etdiyindən medalın şan-şöhrəti, adı da bu respublikaya məxsus idi.

Fərid isə Olimpiya Oyunlarının vətəninə müstəqil Azərbaycanın adını ucaltdı. Özü də bunu Mərkəzi Ordu İdman Klubunun təmsilçisi - Azərbaycan ordusunda Vətən xidmətində müsəlləh əsgər kimi etdi. Gənc olmasına baxmayaraq, onun idman karyerası "çətinliklərdən zirvəyə" dramatikliyi ilə zəngindir. Hələ uşaqkən "taekvondo, yoxsa güləş" seçimində qocaman ustad Əliqulu Həsənoğlunun rəyi həlledici olmuşdu. İranda ilk beynəlxalq turniri ilə başlayan bu yol 15 yaşında yeniyetmələrin dünya birinciliyindəki gümüş medalla möhkəmləndi. 2000-ci ildə ölkə çempionu adını qazanan Fərid ilk böyük zirvəsini bir il sonra Daşkənddə fəth etdi. Qabırğasında çat olsa da, Fərid fikrindən dönmədi, xalça üzərinə çıxdı və gənclərin dünya çempionu titulu qazandı. Olimpiyaya lisenziyanı da məhz belə əldə etdi. "Çalışqan, fikri-zikri qələbə olan, heç vaxt ruhdan düşməyən uşaqdır" - vaxtilə Əliqulu Həsənoğlu öz yetirməsini şəxsi keyfiyyətlərinə görə belə qiymətləndirirdi. Məşqçisi bir də onu deyirdi ki, Fəridin fəndləri əks-fəndə çevirmək, məqamı duymaq qabiliyyəti çox güclüdür. Biz bunun olimpiyada bir daha şahidi olduq. Həm də necə?

Fərid yarış boyu yalnız ən güclü, dünya şöhrətli nəhənglərlə güləşdi. Qrup yarışında 1992-ci ildən bu yana olimpiya kürsüsündən düşməyən kubalı Xuan Luis Marini 3:0-lıq qələbə ilə yendi. Atlanta Oyunlarının çempionu, döşəkdə tuğyan edən polşalı Riçard Volniya da eyni üsulu tətbiq edib 6:2 hesabı ilə qalib gəldi. Bu görüşlərdə Fərid taktiki-texniki fəndlərlə rəqiblərinə aman vermədi, onları döşək üzərində vurnuxmağa vadar etdi. 1/4 finalda o, ikiqat Asiya çempionu Pərviz Zeydvəndlə bir qədər fərqli üslubda mübarizə apardı. 2 xal qazanıb gözləmə mövqeyi tutdu. 3 xal həddini aşmadığı üçün əlavə vaxt təyin edildi. Fərid rəqibə cəmi 1 xal qazanmağa fürsət verdi. Yarımfinalda daha prinsipial rəqabət olacaqdı. 2002-ci ildə məhz norveçli Cimmi Samuelson onu "dünya qızılı"ndan məhrum etmişdi. Fəridin döyüşdə üslub, taktika seçimi, hər fəndi vaxtında yerinə yetirmək bacarığını burada gördük. Əvvəlcə, skandinaviyalı idmançı 1 xal qazandı. Sonra 6 dəqiqə gərgin rəqabət oldu. Bu həm də fərqli psixologiyaların döyüşü idi. Əlavə vaxta bu hesabla da keçiləcəyi gözlənilən an, Fərid 2 xallıq fənd işlətdi və artırma dəqiqələrinə üstünlüklə yollandı. Çoxları bu vaxt hesabı qorumağa çalışırdı. Amma Fərid tam əminlik üçün hesabına 1 xal da yazdı və bu ona qələbə gətirdi. Onun son 3 Avropa çempionatının qalibi türkiyəli Şərəf Əroğlu ilə mübarizəsi isə əsl dərslik nümunəsidir. Rəqib idmançı rəqibi parter vəziyyətinə salarkən işlətdiyi fəndlə məşhurdur. Ancaq Fəridlə bu, keçərli olmadı. Şərəf Əroğlu elə bu niyyəti həyata keçirmək istərkən, əks-hərəkətdə yaxalandı və sine

Prezident İlham Əliyev Olimpiya çempionu Fərid Mansurovu «Şöhrət» ordeni ilə təltif edir

üzərindən aşırma fəndi idmançımıza 3 xal qazandırdı. İlk hissədə pəhləvanımız daha 1 xal əldə etdi.

İkinci hissədə ona yalnız taktiki döyüş aparmaq lazım idi. Əroğlu yalnız finiş ərafəsində sevimli fəndini işlədə bildi; gücü, imkanı da elə buna çatdı. Və Fərid Mansurov Olimpiya çempionudur! Tək elə bu qələbəni görmək üçün 18 gün davam edən bu möhtəşəm Oyunları izləməyə dəyərdi. Cəmi 22 yaşı olsa da, Fərid Azərbaycan güləşçiləri üçün dastan yazdı - əzm, iradə, çətinliklərdən qorxmamaq, ona sinə gərmək, öz məqsədinə doğru inamla addım-addım irəliləmək dastanı. "İdmançılarımızın, uğurlu çıxışları Azərbaycan gənclərində vətənpərvərlik ruhunu daha da yüksəldir. Biz gəncliyi, yeniyetmələrimizi vətənpərvərlik ruhunda tərbiyə etməliyik, böyütməliyik. Əlbəttə, bunun çox böyük mənası var. Azərbaycan ordusu da güclənir, əsgəri daha da peşəkar olur. Bu baxımdan burada böyük məna var", - deyən ölkə başçısı İlham Əliyev də ordu əsgərinin qələbəsini xüsusi olaraq qeyd etdi.

Avqustun 26-da Yay Olimpiya Oyunlarını izləmək üçün Afınaya gəlmiş Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Fərid Mansurov və seçmə komandanın baş məşqçisi Elçin Cəfərovla görüşdü. "Afinada unudulmaz anlardan biri də dövlət başçısı İlham Əliyevin məni təbrik etməsiydi. Çox həyəcanlı idim. Qazandığım bu qələbə əslində prezidentin ölkə idmanına qayğısının bəhrəsidir" - deyən Fəridin nailiyyətinə ölkə rəhbəri də öz qiymətini verdi: "Bu, böyük bayramdır, bütün Azərbaycan xalqının bayramıdır. Bu, Azərbaycanın gücünü, idmanın səviyyəsini göstərir. Təkcə idmanın deyil, ölkəmizin səviyyəsini, şöhrətini göstərir".

Yarışlarda ölkəmiz ilk dəfə üç növdə təmsil olundu. Qadınların sabıya yarışında Yelena Jemayeva çıxış edərək komandamızın hesabına qiymətli xallar qazandırdı.

Azərbaycanda bədii gimnastika son vaxtlar ən sürətli inkişaf yolu keçən bir idman növünə çevrilib. Federasiyanın gördüyü tədbirlər təkcə istedadlar axtarıb məktəbi dirçəltməkdən ibarət deyil, həm də qarşıda gimnastikanı təbliğ etmək, yaymaq kimi vəzifə dayanırdı. Zənnimizcə, bunun üçün ən düzgün yol seçildi. Mehriban xanım Əliyevanın başçılığı ilə görülən işlər ölkədə hər hansı bir idman növünü inkişaf etdirmək üçün də əyani nümunə ola bilər. Azərbaycanda keçirilən beynəlxalq, yüksək səviyyəli yarışların sıxlığı, perspektivli idmançıların patronajlıq altına götürülüb dünyada nüfuzlu mütəxəssislərlə iş birliyi qurulması və müxtəlif səviyyələrdə keçirilən tədbirlərdə mütəmadi iştirak yüksəlişin təməlinin əsası demək idi.

Qısa müddətdə bədii gimnastika elitasında yer almış Azərbaycanın ilk olimpiya sınağına çıxmalı olan Dinarə Gimatova zədələndi. Onu cəmi 8 ay əvvəl beynəlxalq arenada kövrək addımlarını atmağa başlamış Anna Qurbanova əvəzlədi. Bununla belə, idmançımız 14-cü yeri tutmaqla ən yüksək təriflərə layiq olduğunu göstərdi.

Azərbaycan taekvondoda da olimpiya debütünü etdi. Dünya çempionu Niyaməddin Paşayev (68 kq), zədələnsə də sarğı ilə yarışdı. Bununla belə, o, rəqibinə - növün yaradıldığı Koreyanın təmsilçisi Myeob Seonq Sonqa qalib gəlmək əzmini nümayiş etdirdi. Hakim səhvləri idmançımızın üstünlüklə yönləndirdi

Prezident İlham Əliyev Afinada idmançıların qida təminatı ilə maraqları

ikinci hissədən sonra özünü bürüzə verməyə başladı və Niyaməddin 2 xal fərqlə yenildi.

Ertəsi gün dünya çempionatının bürünc mükafatçısı Rəşad Əhmədov (80 kq) taekvondoda ilk döyüş qələbəmizi qazandı. O, yarımfinaladək ciddi qarşılaşmalar sınağından uğurla çıxdı. Bu səddə rəqibi türkiyəli Bəhri Tanrıqulu idi. Gərgin mübarizə şəraitində keçən döyüş nəinki dayanq üzərindəki, hətta texniki zona hakimlərinin də kobud səhvləri ilə müşahidə olundu. Hesabda irəlində olan idmançımıza qeyri-fəallığa görə cərimə xalı yazılmasının absurdu bir kənara, bu, tabloda da əks olunmadı. Taekvondoçuların döyüşündə hər anın öz hökmü var və taktiki mübarizənin planı xalça üzərində tez-tez dəyişir. Hesab 7:7 ikən oyun bitəndə, hakim türkiyəli idmançıya daha bir xəbərdarlıq etdi və yalnız bu zaman Rəşadın da hesabına cərimə xalı əlavə olundu. İdmançımızın qaydalara uyğun etirazı isə bəhrə vermədi.

Ümumiyyətlə, bu növlə bağlı yarışlardan sonra Beynəlxalq Olimpiya Komitəsi bir sıra iradlarını bildirdi və sonrakı illərdə Dünya Taekvondo Federasiyasının iclasında yarış proqramı ilə bağlı bir sıra operativ qərarlar qəbul edildi.

Afinada hər şeyə rəğmən Rəşad öz centlmenliyini göstərdi. Taekvondoçularla güləşçilərimizin mübarizəyə qoşulması ərəfəsində Azərbaycan məkanında Olimpiya Oyunlarının ilk lisenziyalı nümayişini təşkil etmiş "Lider" televiziyasına müsahibəsində dövlət rəhbəri İlham Əliyevin - "İdmanda hər şey olur. Amma ən önəmlisi odur ki, hər bir idmançı daim yadında saxlasın - o, təkə özünü deyil, bütün ölkəmizi təmsil edir. O, döşək üzərinə çıxanda, gərək bunu unutmasın. Bilsin ki, Azərbaycan xalqı ona baxır, onun qələbəsini arzulayır və o, Azərbaycanı ləyaqətlə təmsil etməlidir" - çağırışına cavab olaraq, idmançımız, psixoloji zərbə alsada da, 3-cü yerə şans verən təsəlliverici görüşdən birincisində qalib gəldi. Dünya çempionu Yusif Kərimi ilə həlledici görüşdə maraqlı və nümunəvi mübarizə göstərən Rəşad həm də şərq döyüşü fəlsəfəsinin əsas meyarlarına riayət etməklə əsl sənətkar kimi rəqibə sayğı və diqqəti unutmadı. Beləcə, Olimpiya debütünə çıxdığı daha bir növdə komanda hesabımıza növbəti qiymətli xallar əlavə olundu.

Ənənə üzrə, Olimpiadada son mübarizəyə çıxan sərbəst güləşçilərimizin çıxışını qapayan Rüstəm Ağayev (96 kq) 5-ci yeri tutdu.

Azərbaycan daha bir olimpiadanı uğur, inam notları ilə geridə qoydu. Bəzən sevindik, bəzən kədərləndik, bəzən də qəzəbləndik. "Hesab edirəm ki, ən önəmlisi budur ki, onlar kişi kimi yarışdılar və Azərbaycanın idman şöhrətini yüksəkliklərə qaldırdılar. Medal qazanmağa bir balaca nəşə çatmadı, haradasa bəxt gətirmədi, amma qələbə yaxın idi. Buna baxmayaraq, mən onların da çıxışlarını yüksək qiymətləndirirəm. Onlar bizim digər idmançılarla yanaşı, gənc nəsə, gənc idmançılara örnək, nümunə olmalıdırlar" - deyərək, ulu öndər Heydər Əliyev kursunun layiqli davamçısı olduğunu bir daha sübut edən prezident İlham Əliyevin bu sözləri bu yarışdan, bu meydandan məyus ayrılan idmançılarımıza bir diqqət və sayğı demək idi. Bu, idman dünyamız üçün hər zaman, hər an müəyyənləşdirilmiş meyar və yoldur.

Azərbaycan olimpiyaçıları Afinadan 5 medalla döndülər və bu, ölkəmizin idman sərhədlərinin genişlənməsində, yeni perspektivlərin açılmasında tam fərqli cəhət oldu. Komandamız 202 ölkə arasında medalların sayına görə 37-ci, əyar göstəricisinə görə 50-ci oldu.

Sentyabrın 4-də, olimpiyaçılarımızın Yunanıstanı yolasalma mərasimindən düz bir ay sonra, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev XXVIII Yay Olimpiya Oyunlarının iştirakçılarını qəbul etdi. Gənclər, idman və turizm naziri Əbülfəs Qarayev olimpiadaya hazırlıq, yarışların təşkili, idmançılarımızın iştirakı və yekunlarla bağlı

Prezident İlham Əliyev Afinada uğur qazanan idmançılar və onların məşqçiləri ilə

hesabat verdi. Olimpiya çempionu Fərid Mansurov, bürünc mükafatçı İradə Aşumova və yunan-Roma güləşi seçmə komandamızın baş məşqçisi Elçin Cəfərov yarışla, nailiyyətlərlə bağlı öz fikirlərini söylədilər. Olimpiadanın nəticələri və ümumiyyətlə, idmanımızdakı durumla bağlı nitq söyləyən ölkə başçısı İlham Əliyev bu istiqamətdə dövlət siyasətinin məqsəd və vəzifələrindən söz açdı.

Əldə olunan nailiyyətlərin qiyməti kimi, olimpiya çempionu Fərid Mansurov, onun məşqçisi Əliqulu Həsənoğlu və yunan-Roma güləşi üzrə yığma komandanın baş məşqçisi Elçin Cəfərov "Şöhrət" ordeni ilə təltif edildilər. Bürünc mükafatçılar Ağası Məmmədov və məşqçi Vaqif Kazimov, Fuad Aslanov və boks komandamızın baş məşqçisi Məmməd Eyvazov, Zemfira Meftəhəddinova və məşqçisi Hafiz Cəfərov, İradə Aşumova və məşqçisi Vladimir Lunyov "Tərəqqi" medalına layiq görüldülər. Olimpiadaya yolasalma mərasimində elan edilmiş pul mükafatları sahiblərinə çatdırıldı. Amma tək bu deyil, dövlət rəhbəri olimpiadada medal qazanmayan, lakin uğurla çıxış edən idmançıların da əməyinin qiymətləndirilməsi üçün Gənclər, İdman və Turizm Nazirliyinə və Milli Olimpiya Komitəsinə müvafiq göstərişlər verdi.

Sentyabrın 17-dən 28-dək Afina meydanları paralimpiyaçılara verildi. Bu dəfə yarışlarda ölkəmizi 9 idmançı təmsil edirdi. Ötən oyunlardan fərqli olaraq komandamız atletika, pauerlifting və güllə atıcılığında savayı, cüddoda da təmsil olunurdu. Yarışlarda ölkəmizə 2 qızıl, 1 gümüş və 1 bürünc medal gətirildi. Yelena Taranova yarışları yenə medalsız tərk etmədi. Sentyabrın 19-da o, 10 metrə pnevmatik tapançadan atəş proqramında fəxri kürsünün 3-cü pilləsinə qalxdı. Sonrakı iki gün Afinada Azərbaycan himni səsləndi. Ayın 20-də Füzuli rayonunda döyüş tapşırığını yerinə yetirərək görmə qabiliyyətini itirmiş cüdoçu İlham Zəkiyev 100 kq çəki dərəcəsinə yarışların ilk qızıl medalını qazanan paralimpiyaçımız oldu. Ertəsi gün Oleq Panyutin görmə qüsurluların uzunluğa tullanma yarışlarında dalbadal 2 dəfə paralimpiya rekordunu təzələdi. Ümumiyyətlə, onun hər 3 nəticəsi əvvəlki rekorddan üstün oldu - 6,95 m, 7,10 m, 7,08 m. Yekunda Oleq 2 dəfə dünya rekordunu da təzələdi (7,18 m, 7,25 m) və ən yaxın rəqibini 22 sm qabaqladı. 3 təkənla tullanma Zeynəddin Bilalov 12.8 m nəticə ilə gümüş medala sahib çıxdı.

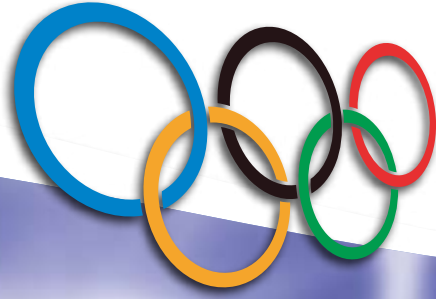
Digər idmançıların nəticələrini də yüksək qiymətləndirmək olar. Yuri Qor-

nak 200 m-ə qaçışda 5-ci, 400 m-də, 4-cü, 100 m-də 9-cu, ağırlıqatmada Əlibala Hüseynov 9-cu, Bəhruz Bəşirov 10-cu nəticə göstərdilər. Amputant əlillərin yarışında Aleksandr Polişşuk 100 metrə qaçışın final mərhələsinə çıxsada, aldığı zədəyə görə mübarizəni davam etdirə bilmədi. Pauerliftingçi Fuad Tarverdiyev 14-cü yeri tutdu.

Oktyabrın 6-da dövlət başçısı İlham Əliyev paralimpiyaçıları qəbul edərək, onların Afinaadakı nəticələrini yüksək qiymətləndirdi və bundan sonra da onlara qayğı və diqqətini əsirgəməyəcəyini bildirdi. Mükafatlar da olimpiya oyunları təmsalində təqdim olundu. Qızıl medalçılar 250 milyon, məşqçiləri 125 milyon, 2-ci yerin sahibi 125 milyon, məşqçisi 60 milyon, 3-cü pilləyə qalxmış idmançı isə 60 milyon, məşqçisi 30 milyon manat aldılar. Milli Olimpiya Komitəsi də öz mükafatlarını verdi: çempiona 125 milyon, gümüş medalçıya 75 milyon, bürünc mükafatçıya 50 milyon manat. Məşqçilər də müvafiq qaydada mükafatlandırıldılar.

İki Olimpiada: Müqayisəli məqamlar

Bu Olimpiadada biz bunun şahidi olduq ki, müxtəlif ölkələr xaricdən idmançılar gətirir, onları öz yığma komandalarına daxil edirlər. Ötən Olimpiya oyunları ilə müqayisədə belə hallar bu dəfə daha çox idi. Mən çox şadam ki, bizim yığma komandamızda Azərbaycanda yetişmiş, təhsil alan, məşq edən idmançılar mütləq əksəriyyət təşkil edir.

İlham Əliyev

Fərid Mansurov: Azərbaycan bayrağı
hər bir idmançı üçün müqəddəsdır

Beləliklə, Afina Olimpiadası bizə hansı qənaətə gəlməyə imkan verir? Söz yox ki, inkişaf, irəliləyiş danılmazdır. Ancaq həqiqəti müqayisəli təhlil yolu ilə üzə çıxarmaq olar. Nəticələr faktlara və rəqəmlərə söykəndiyindən, kompleks yanaşma metodları isə aşkar və praktiki olduğundan idman sahəsində bu işi aparmaq daha asandır. Məhz buna görə də onun ölkə ərazisində coğrafiyasını, inkişaf templərini öyrənməyə, hadisələri daha geniş aspektdə izləyib tədqiq etməyə və nəticələr çıxarmağa imkan yaranır.

Bu mənada 12 idmançımızın ümumi hesabda göstərdikləri nəticə uğurlu təməlin göstəricisidir. Sidney Olimpiadası ilə müqayisədə bu 2 dəfə çox deməkdir. Avstraliyada ümumkomanda hesabına xal yazdıranların sayı 6 idisə, Afinada eyni siyahıda fəxri yer alanlardan olimpiya medalı qazananların sayı 5-dir. Yerə görə hesablama da idmanımızın olimpiya hərəkətindəki çəkisinin artmasının aydın göstəricisidir.

Konkret növlər üzrə müqayisələr daha bir ölçü vahididir.

Son illər Azərbaycanda boksun yüksək sürətlə inkişaf etməsi Oyunlarda da öz əksini tapdı. Dəri əlcək ustalarımız Sidneydə 5 çəki dərəcəsində mübarizə aparmışdılarsa, Afinada 11 mümkün çəkiddən 9-da təmsil olundular. Elə nəticə baxımından da boksçularımızın hamısının ilk onluqda yer alması səviyyənin əyani göstəricisi oldu. Halbuki 4 il əvvəl 5 boksçudan yalnız 3-ü buna nail ola bilmişdi.

Ağırliqqaldıranlarımız da Afinaya böyük heyətlə yollanmışdılar. Üstəlik, onu da nəzərə almaq lazımdır ki, Sidneydə komandanın tərkibində 1 qadın atlet də vardı. Bu dəfə isə yalnız kişilərdən təşkil edilmiş heyətdən bir idmançı komanda hesabına xal gətirməklə yanaşı, həm də fəxri kürsünün bir addımlığınadək yaxınlaşdı. Ötən Oyunlarda kişilərdən ikisi 8 və 9-cu yerlərlə kifayətləndilərsə, bu dəfə 4-cü və 7-ci yerləri tutanlar oldu.

Hər iki olimpiadada yunan-Roma növü üzrə 3 güləşçimiz çıxış etmişdi. Sidneydə 6-cı və 7-ci nəticələr əldə olunmuşdusa, bu dəfə "klassik"lər Azərbaycana 1 qızıl medal gətirdilər. Sərbəst güləşçilərin heyətində bu dəfə iştirakçı az idi. Amma 2000-ci ildə 6 idmançıdan 5-i ilk onluqda yer almışdusa, Afinada 1 pəhləvan 5-ci yeri tutdu.

Cüdədəki müqayisələrə baxdıqda, Avstraliyada təmsil olunduğumuz 4 idman-

çıdan 3-ü ilk onluqda yer almışdısa, 4 il sonra 3 tatami ustasından 2-si medalın bir addımlığında qərar tutdu.

Stend atıcılığında yeganə təmsilçimiz fəxri kürsüdə qalmaqla sabitlik nümunəsi göstərdi. İrəliləyiş güllə atıcılığında da müşahidə olundu. 4 il əvvəl ən yaxşı nəticə 31-ci yer idisə, bu dəfə Azərbaycan idmançısı 2 proqramda final mərhələsinə çıxdı və ölkəyə 1 bürünc medal gətirildi.

Atletika və üzgüçülükdə əldə olunan nəticələr isə hələ bu sahələrdə görüləsi vacib işlərin öndə olduğunu göstərdi. Ölkədə coğrafiyası genişlənən olimpiya kompleksləri sistemində prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə üzgüçülük hovuzlarının inşa edilməsi su idmanı növlərində irəliləyişlərin olacağına ümid yaradır. Təbii ki, ölkə başçısının bu sahəyə diqqəti gücləndirməsi uzaqgörən məqsədlərdən xəbər verir. Tək ona görə deyil ki, atletika və üzgüçülük dünya miqyasındakı yarışların böyük qismini təşkil edir. Həm də idmanın geniş yayılması, kütləviləşməsi, ən əsası sağlam həyat tərzi baxımından bu iki idman növünün aparıcı rolu danılmazdır.

Afinada Azərbaycan 3 növdə olimpiya debütünü etdi, nəticələr ümidverici oldu. Qılıncoynatma və taekvondo yarışlarında Olimpiya komandamızın hesabına qiymətli xallar yazıldı. Bədii gimnastikada isə komandanın liderinin zədələnməsinə görə, onun yerinə cüzi beynəlxalq təcrübəsi olan bir idmançının yarışa yollanmasına baxmayaraq, 14-cü nəticə göstərməsini böyük uğur saymaq olar. Elə bu günün nəticələri də deyilənləri təsdiqləyir. Son 4 il ərzində 3 idmançımız beynəlxalq tədbirlərdə ilk onluqda yer alır, ən vacibi çox mürəkkəb sayılan qrup hərəkətlərində komandamızın cəmi 2 ilə dünya onluğuna daxil olması yaxın gələcəyin olimpiya müjdəsidir. Taekvondoçularla bağlı da eyni sözləri söyləmək mümkündür. Pekində komandamızın qadın idmançılarla təmsil olunması da artıq realığa söykənən ehtimaldır.

Bu iki olimpiada ilə bağlı müqayisələr apararkən 2 vacib məqamı da unutmamaq olmaz. Bu dəfə komandamızın heyətində ölkə kənarından dəvət olunan cəmi 1 idmançı yer aldı. Sidneydə isə komandamızın 6 legioneri var idi. Get-gedə hər bir növdə öz yetirmələrimizin çəkisinin artması və ölkənin yalnız öz idmançılarna güvənməsi qəlbimizi fərəhlə döyündürür.

İdman çox mürəkkəb sahə olmaqla yanaşı, həm də yeni idmançı nəslinin yetişdirilməsi ilə müşahidə olunan ağır prosesdir. "O ölkələrdə ki, idman inkişaf etməyib və yaxud yenidən inkişaf edir, onlarda xaricdən dəvət olunmuş idmançılar, ümumiyyətlə, idmanın inkişafına müsbət təsir göstərirlər. Amma o ölkələr ki, artıq dünyada idman ölkələri kimi tanınırlar və onlarda idman sürətlə inkişaf edir, idmanda qələbələr qazanılır, əlbəttə, onlar öz daxili imkanlarına söykənməlidirlər. Mən çox şadam ki, bizim yığma komandamızda Azərbaycanda yetişmiş, təhsil alan, məşq edən idmançılar mütləq əksəriyyət təşkil edirlər", - deyən prezident İlham Əliyev, daxili ehtiyatların tükənməz həddə çatdırılmasını və bununla da nəsil dəyişikliyi prosesinin problemsiz keçilməsi məsələsini gündəmə gətirmiş olur.

Olimpiada ilə bağlı qeyd edilməsi vacib olan daha bir məqam idmançıların xüsusi dəvət almasıdır. Sidneydə ölkəmizə 7 "uayld kard" verilmişdisə, Afinada yalnız 2 üzgüçümüz bu əsaslarla yarışa qatıldı. Bu isə onu göstərir ki, idmançılarımız müxtəlif yarışların sınağından özləri müvəffəqiyyətlə çıxdılar. Söz yox ki, bəzən güclülər də zədə və yaxud hər hansı bir təsadüf üzündən lisenziya yarışları sınağından keçmirlər. 2000-ci ildə Zemfira Meftəhəddinovanın nümunəsində bunu gördük. Lakin o vaxt idmançımız xüsusi dəvətin ona təsadüfi verilmədiyini əsl idmançı ustalığı ilə sübut etmişdi.

"Uayld kardlar" bir qayda olaraq, müxtəlif ölkələrdə idmana dəstək verilməsi, hər hansı bir növün inkişafına təkan olmaqla onun genişlənməsi məqsədini da-

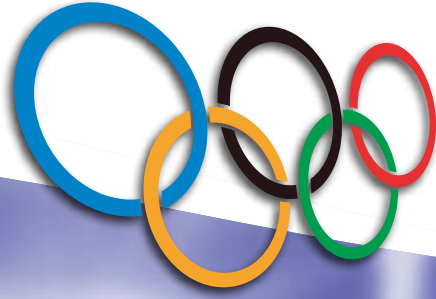

*Olimpiya çempionu Zemfira Meftahəddinova
həm Sidneydən, həm də Afinadan
Vətəna medalla dönüb*

şıyr. Bu mənada Azərbaycanda görülən işlər onu əyani göstərir ki, dövlət özü də bu istiqamətdə məqsədyönlü addımlar atmaqda maraqlıdır. Çünki idman və onun tətbiqi zirvəsi olan Olimpiya Oyunları böyük bəşəri ideyaların daşıyıcısıdır. İdman həm cəmiyyət daxilində sabitliyin, sağlam düşüncənin, daim tərəqqinin və inkişafın, yeniliyin, sosial-mədəni yüksəlişin təminatçısıdır.

Hər zaman, hər yerdə heç də həmişə uğurları sıralamaq olmur. Bəzən hakim ədalətsizliyi, bəzən də bəxtin gətirməməsi faktorunu da unutmamalıyıq. Daim güclülərə, şanslılara, qaliblərə yol açmaq asandır. Lakin müdriqliyin təməli bununla bərabər, haradasa büdrəyəne dayaq olmaq, axsayanın qolundan tutmaq, yolundan çıxana kömək edib şans vermək kimi nəcib keyfiyyətlərlə qoyulub. Ölkə başçısının dediyi kimi: "Biz gerek olimpiadada aşağı nəticə göstərən və yaxud heç bir nəticə göstərməyən idmançılara, həmişə olduğu kimi, yenə də qayğı ilə yanaşacağıq. Bir şərtlə ki, onlar buraxdıqları səhvləri düzəltsinlər, özləri üçün nəticə çıxarsınlar və təlim-məşq prosesinə daha məsuliyyətlə yanaşsınlar".

Bəli, bundan gözəl təklif fikirləşmək mümkün deyil. Müdrik, işgüzar, cəmiyyətə xeyirli, onu yüksəldəcək dövlət siyasətinin ana xətti də bundan ibarət olmalıdır. Axı, idman sülh elçisidir. Milli-mədəni, sosial-məişət dəyərlərinin daşıyıcılarından biri olmaqla yanaşı, həm də cəmiyyətin saflığının barometri, ölkənin inkişaf səviyyəsinin göstəricisidir. Demək, hər müqayisəli təhlil, belə demək mümkünsə yaşanılan dövrə verilən qiymətdir. Axı nəticələr sabahımızın əsas dəyər yüküdür. İnşallah, bunun nədən ibarət olduğunu 2008-ci ildə Pekin Oyunlarında görəcəyik.

Maddi-texniki baza möhkəmlənir

Biz ölkəmizdə hər bir insanın idmanla məşğul olması üçün gözəl şərait yaratmağa söz vermişdik. Azərbaycanla neçə-neçə yeni idman kompleksi, qurğusu tikilib istifadəyə verilib. Bu gün quruculuq işləri yüksək sürətlə davam etdirilir. Bizim yolumuz irəliyə və daim irəliyədir.

İlham Əliyev

İdmanın inkişafı üçün əsas amillərdən olan müasir olimpiya idman komplekslərinin tikintisi son zamanlar ölkəmizdə sürətlə aparılır və diqqəti xüsusilə özünə cəlb edir. Çünki idmançıların uğurlu çıxışı üçün ilk növbədə onların məşq şəraitinin yüksək səviyyədə olması tələb olunur. Bu baxımdan Bakıda və ölkənin əyalətlərində tikilən yeni, müasir idman kompleksləri mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Bu yeni idman qurğuları təkcə idmanın inkişafı baxımından deyil, əhalinin sağlamlığı və asudə vaxtını səmərəli keçirməsi üçün də əlverişlidir.

1997-ci ildə İlham Əliyevin Milli Olimpiya Komitəsinə prezident seçilməsindən sonra bu qurumun fəaliyyətindəki canlanma təkcə olimpiadaların təbliği, idmançılarımızın Olimpiadalarda iştirakını təmin etməklə bitmədi, həm də maddi-texniki bazanın gücləndirilməsi sahəsini də əhatə etməyə başladı.

İlk öncə paytaxtdan başlayan bu hərəkət, az sonra əyalətlərə doğru istiqamətləndi. Ölkəmizdə idmanın inkişafı üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edən tikinti-quruculuq prosesi Bakının Nərimanov rayonunda, metronun "Gənclik" stansiyası yaxınlığında ilk olimpiya idman kompleksinin inşası ilə start götürdü. 2000-ci il oktyabrın 21-də, Sidneydə ilk qızıl medal qazanıldıktan dörd ay sonra kompleks idmançıların ixtiyarına verildi. Bu idman qurğusu iki böyük zalda ibarətdir. 560 tamaşaçı tutumuna malik böyük zalda əsasən komanda-oyun növləri inkişaf etdirilir. Basketbol, həndbol, voleybol və digər növlər üzrə ölkə çempionatı əsasən bu zalda təşkil edilir. 430 tamaşaçı tutan digər zalda təkbətək idman növləri ilə məşğul olmaq üçün lazımı şərait yaradılıb. Bu idman mərkəzində həmçinin, trenajor zalı da fəaliyyət göstərir.

Kompleksin təntənəli açılış mərasimində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyev və o zaman Avropa Olimpiya Komitəsinin prezidenti, indi isə Beynəlxalq Olimpiya Komitəsinə rəhbərlik edən Jak Roqq, həm də AOK-un baş katibi Mario Peskante iştirak edirdilər.

Avstraliyanın Sidney şəhərində keçirilmiş XXVII Yay Olimpiya Oyunlarında medal qazanmış idmançılarımız - Zəmfira Məftəhəddinova, Namiq Abdullayev və Vüqar Ələkbərov prezident Heydər Əliyevlə səmimi görüşərək ona gül dəstələri təqdim etdilər. Dövlətimizin rəhbəri Heydər Əliyev və Jak Roqq kompleksin açılışını bildirən rəmzi qırmızı lenti birlikdə kəsdilər.

Burada idmanın müxtəlif növləri üzrə məşqlərin və beynəlxalq yarışların keçirilməsi üçün hər cür şəraitin olduğu barədə Azərbaycan Prezidentinə məlumat verildi. Heydər Əliyev bu gözəl idman qurğusunun ayrı-ayrı otaqlarını gəzdi, gənc idmançılara yaradılan şəraitlə maraqlandı, onların çıxışlarına tamaşa etdi. Ulu öndərimiz həmçinin, ayrı-ayrı regionlarda bünövrəsi qoyulmuş yeni idman qurğularının maketləri ilə tanış oldu.

Daha sonra, kompleksin böyük idman zalında təntənəli açılış mərasimi keçirildi. Mərasimi giriş sözü ilə açan MOK prezidenti İlham Əliyev hamını salamladıqdan sonra, idmana göstərdiyi qayğıya görə idmançılar adından xalqımızın müdrik rəhbərinə təşəkkür etdi. Olimpiya çempionu Namiq Abdullayev və nüfuzlu qonaq Jak Roqq Azərbaycanda idmana diqqətin yüksək səviyyədə təşkilindən və bunun Heydər Əliyevin adı ilə bağlı olduğundan danışdılar.

Prezident Heydər Əliyev mərasimdə geniş nitq söylədi. İdmançılara və MOK rəhbərliyinə uğurlar arzulayan dövlətimizin başçısı son zamanlar idman sahəsində görülən işləri yüksək qiymətləndirdi. Gənclərin sağlam həyat tərzinə yiyələnməsi üçün idmanın, bədən tərbiyəsinin kütləviliyinin böyük əhəmiyyətini vurğuladı. Ölkədə olimpiya hərəkatının geniş vüsət aldığını, son illərdə idmançılarımızın uğurlu çıxışlarının Sidney Olimpiadasında öz zirvəsinə çatdığını qeyd edən ulu öndər, bu uğurları hamının səbirsizliklə gözlədiyini qeyd etdi: "Ona görə gözləyirdik ki, Azərbaycanda idman, olimpiya hərəkatı yüksək səviyyəyə çatıbdır.

Gənclər və idman naziri Azad Rəhimov
prezident İlham Əliyevə Salyan Olimpiya
Kompleksinin tikinti işləri barədə
məlumat verir

Bizim çox gözəl, güclü və bacarıqlı idmançılarımız vardır. Biz ona görə gözləyirdik ki, yola salarkən onlar Azərbaycan dövlətinə, xalqına söz vermişdilər ki, qələbə qazanacaqlar, qələbə ilə Vətənə dönəcəklər. Bizim istəklərimiz və Milli Olimpiya Komitəsinin, idmançılarımızın verdiyi söz yerinə yetirilibdir. Azərbaycan idmançıları, müstəqil Azərbaycan ilk dəfə dünya olimpiya oyunlarında, XXVII Sidney Yay Olimpiya Oyunlarında misli görünməmiş nailiyyətlər əldə etdilər, qələbə qazandılar”.

Beləliklə, ölkəmizdə müstəqillik illərində tikilən ilk idman qurğusu ulu öndər Heydər Əliyevin xeyir-duası ilə öz qapılarını idmançılarımızın üzünə açmış oldu.

MOK-un yeni inzibati binası 2001-ci il martın 27-də istifadəyə verildi. Açıq mərasimində qırmızı lenti kəsən Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyev, MOK-un quruculuq işlərinin təqdirəlayiq olduğunu qeyd etməklə, ona yeni-yeni uğurlar arzuladı.

Maştağa qəsəbəsində həmin il dekabrın 29-da istifadəyə verilən kompleks isə Milli Olimpiya Komitəsinin tikdirdiyi ikinci olimpiya idman qurğusu idi. İdana xüsusi qayğısı daim hiss olunan dövlət başçımız Heydər Əliyev bu kompleksin açılışında da iştirak edərək öz xeyir-duasını verdi.

Paytaxtımızın inzibati ərazisi hesab olunan Maştağa qəsəbəsinin girəcəyində tikilmiş bu kompleks gözəl memarlıq üslubuna malikdir. Bir böyük zaldan ibarət olan (tamaşaçı tutumu 600 nəfərdir) idman mərkəzinin ətrafında gözəl yaşıllıq zolağı salınıb. Bu kompleksin həyətidə həmçinin tennis kortu, yüngül atletika cıdırı və voleybol meydançası da fəaliyyət göstərir. Kompleksin daxili zalına gəlincə, burada geniş və rahat salonda həndbol, futzal, ağırlıqaldırma, güləş, cüdo, karate kimi növlər üzrə məşğələlər aparılır. Şəhərə yaxın, lakin ekoloji cəhətdən təmiz havanın mövcud olduğu qəsəbədə yerləşməsi Maştağa Olimpiya İdman Kompleksinin fiziki sağlamlıq və istirahət baxımından dəyərini xeyli artırır.

Prezident Heydər Əliyevin təklifi ilə inşa edilən bu kompleks çox qısa vaxt ərzində tikilərək istifadəyə verilibdir. Böyük öndər kompleksin açılış mərasimindəki nitqində qurğunun meydana gəlməsinin tarixəsi barədə bunları demişdi: “Bu ilin (2001-ci il - red.) martında Maştağadan olan deputat Əsmətəximlə (Əsmətəxim Məmmədova - red.) qəsəbədəki vəziyyət haqqında söhbət aparırdım və istəyirdim bilim, görün, nə etmək lazımdır. Bizim söhbətimiz əsnasında aydın oldu ki, həm

Maştağa Olimpiya Kompleksinin açılış mərasimində iştirak edən ulu öndər Heydər Əliyevi Olimpiya çempionu Namiq Abdullayev salamlayır

Maştağada, həm də ətraf kəndlərdə, Sabunçu rayonunda gənclər çoxdur və onların idmanla, bədən tərbiyəsi ilə məşğul olmaq imkanları var. Həqiqətən, bu, çox əhəmiyyətli fikir olduğuna görə, mən buna diqqət verdim. Sonra Milli Olimpiya Komitəsinin prezidenti İlham Əliyev ilə komitənin işləri haqqında söhbət edərkən ona söylədim ki, belə bir təklif var - Maştağada gənclərin idmanla məşğul olması üçün hansısa tədbir görmək lazımdır. Fikirləşin, görün nə edə bilərsiniz. O, dərhal bu sözlərə öz rəyini bildirdi. Qısa zamanda sonra mənə bildirdi ki, onlar, yeni Milli Olimpiya Komitəsi, Olimpiya Komitəsinin sədri kimi şəxsən o, qərar qəbul etdilər ki, Maştağada böyük bir idman kompleksi tikilsin. Mən buna sevindim və təbii ki, təşəkkür etdim. Ona dedim ki, arzu edirəm bunu tezliklə edəsiniz. Yaxşı olar ki, bu il olsun.

Amma, doğrusu, mən inanmırdım ki, bu qısa müddətdə belə böyük bir kompleks tikmək mümkün ola bilər. Çünki burada böyük salon var, onun arxasında idmançılar üçün həm müxtəlif xidmət otaqları və idmanın başqa növləri ilə məşğul olmaq üçün yerlər var. Bu gün biz gəzdik, baxdıq, gördük, həm tennis üçün, həm mini-futbol üçün, həm basketbol üçün, həm də başqa oyunlar üçün ən müasir səviyyədə nə qədər gözəl meydançalar tikilibdir və ətrafında böyük park yaranıbdir. Demək, bu kompleks təkcə bu binadan ibarət deyil, böyük bir ərazini əhatə edir. Mən bu gün bunu gəlib görəndə heyran oldum ki, qısa bir zamanda Maştağada belə bir gözəl kompleks yaranıbdir."

Açılış mərasimindəki çıxışında MOK prezidenti İlham Əliyev idmançılarımızın qazandıqları uğurlardan, onlara yaradılan şəraitdən, eləcə də ölkəmizin beynəlxalq idman qurumları ilə fəal əməkdaşlığından danışdı. İlham Əliyev çıxışında dövlətimizin idmana qayğısını xüsusi vurğuladı və MOK-un öz işini bu yöndə davam etdirəcəyinə, hər bir bölgədə belə komplekslər, qurğular tikiləcəyinə əminlik yaratdı.

Azərbaycanın qədim diyarı Naxçıvanda yeni, müasir olimpiya idman qurğusunun tikilməsi blokada şəraitində olan bu diyar üçün çox əlamətdar hadisə oldu. MOK prezidenti İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə inşa edilərək, 2002-ci il iyunun 15-də - rəsmi dövlət bayramı - Qurtuluş günündə istifadəyə verilən Naxçıvan Olimpiya İdman Kompleksi əyalətlərdə tikilən ilk idman qurğusu oldu. Bu kompleks Naxçı-

Taekvondo İdman Mərkəzinin açılış mərasimi. MOK prezidenti İlham Əliyev və DTF-nin o zamankı rəhbəri Kim Un Yonq rəmzi lenti kəsirlər

vanın mərkəzi stadionunun yaxınlığında yerləşir. Hər biri 600 nəfər tamaşaçı tutan 2 böyük zalda ibarətdir və burada əksər idman növləri üçün şərait vardır. Əsas zalda mini futbol, basketbol, voleybol və s. digər zalda isə gimnastika, boks, güləş və başqa idman növləri üzrə məşğələlər aparılır. Bu kompleksin də ayrıca trenajor zalı fəaliyyət göstərir.

Kompleksin açılış mərasimində rəmzi qırmızı lenti kəsərək geniş nitq söyləyən ulu öndər Heydər Əliyev, blokada şəraitində olan Naxçıvanda bu idman qurğusunun inşa edilməsini mühüm hadisə kimi dəyərləndirdi: "Bu çox əlamətdar bir hadisədir. Bu hadisə münasibətilə sizi ürəkdən təbrik edirəm. Hesab edirəm ki, siz bu olimpiya kompleksinin Naxçıvan üçün nə qədər faydalı olduğunu bir neçə aydan, bir neçə müddətdən sonra daha yaxşı qiymətləndirə biləcəksiniz."

Sonralar Milli Olimpiya Komitəsinin Naxçıvanda inşa etdirdiyi daha bir idman qurğusu üzgüçülük mərkəzi oldu. 2004-cü il sentyabrın 2-də istifadəyə verilən mərkəzin təntənəli açılış mərasimində Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev iştirak etdi. Müasir Avropa memarlığı üslubunda tikilmiş üzgüçülük mərkəzi ən yeni avadanlıqla da təchiz edilib. Açılış mərasimində prezident İlham Əliyev üzgüçülüğün insan sağlamlığı üçün ən faydalı idman növlərindən biri olduğunu vurğulayaraq, bu kompleksin çox səmərəli olacağına ümidvar olduğunu bildirdi.

Respublikanın ikinci böyük şəhəri olan Gəncədə yeni idman qurğusu 2002-ci ilin payızında istifadəyə verildi. Sentyabrın 12-də bu qədim şəhərdə bayram əhval-ruhiyyəsi hökm sürürdü. Milli Olimpiya Komitəsinin prezidenti İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə tikilmiş yeni Olimpiya İdman Kompleksinin açılış mərasiminə toplaşan minlərlə insan tədbirdə iştirak edən ölkə prezidenti Heydər Əliyevi alqışlarla qarşıladılar.

Mərasimdə əvvəlcə şəhər icra hakimiyyətinin başçısı Eyvaz Babayev çıxış edərək dövlət rəhbəri Heydər Əliyevi bütün gənclilər adından salamladı. Bu gözəl, müasir kompleksin Gəncə idmançılarına və gənclərinə hədiyyə edilməsinə görə MOK prezidenti İlham Əliyevə şəhər əhalisinin minnətdarlığını çatdırdı.

Gəncə idmanının yetirməsi, yeniyetmələr arasında Avropa çempionu Elçin Əlizadə və ikiqat dünya çempionu Şahmurad Qasimov çıxış edərək idmançılara göstərdiyi qayğıya görə dövlət rəhbərimizə və kompleksin tikilməsinin

Bu gün ölkəmizin hər bölgəsində idman qurğuları tikilir. Şamkir Olimpiya Kompleksinin təməli

təşəbbüskarı, idmanın inkişafında xüsusi xidmətləri olan MOK prezidenti İlham Əliyevə bütün idmançılar adından dərin minnətdarlıq etdilər. Söz verdilər ki, bundan sonra da Azərbaycan idmanının beynəlxalq qələbələri üçün əllərindən gələni edəcək və onlara göstərilən bu böyük qayğı və etimadı doğrultmağa çalışacaqlar.

Tədbirdə Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyev geniş nitq söylədi. "Biz çalışırıq ki, gənclərimiz üçün, onların sağlamlığını təmin etmək üçün müxtəlif idman kompleksləri yaransın. Bədən tərbiyəsi ilə kütləvi məşğul olmaq üçün imkanlar yaransın. Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsinin bu sahədə gördüyü işlər çox yüksək qiymətə layiqdir. Buna nümunə Gəncə şəhərində ucaldılmış bu gözəl Olimpiya İdman Kompleksidir", - deyən dövlətimizin başçısı həm də gənclərə dəyərli nəsihətlərini çatdırdı: "Bizim gənclərin, birinci növbədə, öz sağlamlıqlarını möhkəmləndirməsi, sağlam gənc nəsil yetişdirilməsi, Azərbaycan gənclərinin sağlam gələcəyinin hazırlanması üçün imkanlar yaranır. İndi vəzifə bu imkanlardan səmərəli istifadə etməkdir. Bu işə yerli hakimiyyət orqanlarının, sizin, bu kompleksin idarə edənlərin üzərinə düşür. Gənclər nə qədər həvəs göstərsələr, bu kompleksin imkanlarından istifadəyə çalışsalar, o qədər udmuş olacaqlar".

Daha sonra Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyev və Milli Olimpiya Komitəsinin prezidenti İlham Əliyev Gəncə Olimpiya İdman Kompleksinin açılışını bildiren lenti kəsdilər.

Ölkəmizin başçısı beynəlxalq standartlara uyğun inşa edilmiş kompleksin salonlarını gəzdi. Qeyd edək ki, Gəncədə, ümumiyyətlə, ölkədə idmanın yüksək səviyyədə inkişafına təkan verəcək bu kompleksdə bir sıra idman növləri üzrə respublika və beynəlxalq miqyaslı yarışların keçirilməsi mümkündür.

Kompleks şəhərin Yeni Gəncə adlanan hissəsində yerləşir. Monolit konstruksiyalı iki böyük zaldan ibarətdir. 920 tamaşaçı tutumuna malik böyük zalda əsasən komanda idman növləri basketbol, voleybol, futzal, həndbol və badmintonla məşğul olmaq mümkündür. 220 nəfərlik kiçik zalda isə boks, güləş, karate, cüdo, gimnastika və digər növlər üzrə bölmələr fəaliyyət göstərir. Kompleksin ayrıca trenajor zalı da var.

Kompleksin salonlar hissəsi bir, qalan hissələri isə 2 və 3 mərtəbəlidir. Burada

eyni vaxtda beş komandanın istifadə edə biləcəyi duşxana, hər biri 6-7 nəfərlik, hər cür şəraitli 3 otağı vardır. Kompleks telefon rabitəsi, radiotranslyasiya, istisoyuq kondisionerlər, ventilyasiya sistemi və isti su qurğuları ilə təmin olunmuşdur.

Gəncə Olimpiya İdman Kompleksinin üzgüçülük hovuzu isə 2006-cı il oktyabrın 31-də istifadəyə verildi. Prezident İlham Əliyev bu münasibətlə təşkil olunan mərasimdə iştirak etdi və rəmzi açılışı bildirən lenti kəsdi. Bu kompleksin genişləndirilməsi Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsinin regionlarda idmanın inkişaf etdirilməsi istiqamətində həyata keçirdiyi tədbirlərin bir hissəsidir. Hovuz uzunluğu 25, eni 15, dərinliyi isə 2 metr olan qapalı idman qurğusudur. 150 tamaşaçı tutumu olan bu hovuzda beynəlxalq səviyyəli yarışların da keçirilməsi mümkündür.

Şəki Olimpiya İdman Kompleksi şəhərin girəcəyində yerləşir. Bu idman mərkəzi digər şəhərlərdə bundan əvvəl tikilib istifadəyə verilmiş qurğulardan daha geniş və gözəldir. 700 və 400 tamaşaçı tutumuna malik olan iki zaldan, trenajor zalından başqa, kompleksin həyətində açıq tennis kortu, basketbol və voleybol meydançaları da vardır.

Şəkidəki kompleksi digərlərindən fərqləndirən əsas cəhət, ilk dəfə məhz burada üzgüçülük hovuzunun komplekslə birgə tikilərək istifadəyə verilməsidir. 25 metr uzunluğu olan bu qurğuda üzgüçülük məşğul olmaq üçün hər cür şərait vardır. Şəki Olimpiya İdman Kompleksinin əvvəlkilərdən digər fərqli cəhəti burada yaşamaq üçün əla şəraitli kotteclərin olmasıdır. Kompleksin həyətində müasir səviyyədə tikilmiş, yüksək tələblərə cavab verən 14 lüks kottecin hər birində 4 nəfərin rahat yaşaması üçün hər cür şərait yaradılıb. Kotteclərin hər biri iki otaqdan ibarətdir və otaqlar hərəsi 2 nəfərlikdir. Bundan başqa kompleksdə ikimərtəbəli superlüks kotteclər də inşa olunub.

2002-ci il noyabrın 9-da bu şəhərdə idman kompleksinin təntənəli açılış mərasimində iştirak edən prezident Heydər Əliyev qurğunun imkanlarını yüksək qiymətləndirdi və xeyir-dua verməklə bərabər, həm də yerli gənclərə xitabən kompleksdən səmərəli istifadənin vacibliyini vurğuladı.

MOK prezidenti İlham Əliyev nitqinə bu idman qurğusunun tikintisində rəvac verən kiçik tarixçə ilə başladı: "Təxminən bir il əvvəl Şəkidən Milli Olimpiya Komitəsinə müraciət gəldi ki, biz burada inşası yarımçıq qalmış bir idman qurğusunu bərpa edək. Mütəxəssisləri göndərdik və bütün məsələləri təhlil edəndən sonra belə qərara gəldik ki, o köhnə, demək olar ki, dağılmış vəziyyətdə olan idman qurğusunun əvəzinə Şəkidə yeni, müasir Şəkiyə yaraşan və eyni zamanda ona əlavə yaraşlıq verən bir idman kompleksi tikək. Qısa müddət ərzində biz bunu yaratdıq və bu gün kompleks açılır, idmançıların sərəncamına verilir".

Görülən işlərin yalnız bir amala - idmançılarımızın beynəlxalq arena da çələbələrinə, üçrəngli bayrağımızın yüksəldilməsinə və dövlət himnimizin səsləndirilməsinə xidmət etdiyini qeyd edən MOK prezidenti kompleksin rəmzi olimpiya məşəlini alovlandırdı.

Gözəl təbiəti ilə fərqlənən Bərdədə Olimpiya İdman Kompleksinin təntənəli açılış mərasimi 2003-cü il oktyabrın 7-də keçirildi. Açılış mərasimindəki nitqində MOK prezidenti İlham Əliyev qeyd etdi ki, ölkəmizdə aparılan quruculuq işləri, yeni idman obyektlərinin inşası və digər sahələrdəki yeniliklər ulu öndər Heydər Əliyevin əsasını qoyduğu iqtisadi inkişaf sayəsində mümkün olmuşdur.

Kompleksin 600 nəfərlik böyük zaldan başqa, trenajor zalı, həyətində isə müxtəlif idman növləri üçün nəzərdə tutulmuş meydançalar vardır. Bərdə Olimpiya İdman Kompleksində həm komanda, həm də təkbaşına idman növləri ilə məşğul olmaq üçün gözəl şərait mövcuddur.

İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə sonradan Bərdədə üzgüçülük mərkəzi də inşa edilmiş, 2004-cü il sentyabrın 7-də istifadəyə verilmişdir.

Naxçıvan Olimpiya İdman Kompleksinin açılış mərasimində

Münbit təbii şəraitə malik Lənkəranı "yaşıl şəhər" də adlandırmaq olar. Ölkəmizin bu cənub şəhəri həm də Xəzər dənizi sahilində yerləşdiyinə görə əlverişli coğrafi şəraitə malikdir. Lənkəran şəhərinin yaxınlığında tikilmiş olimpiya idman kompleksi, öz iqliminin gözəlliyi ilə diqqəti daim cəlb etmiş, Azərbaycanın bu dilbər guşəsində idmançıların daha səmərəli hazırlığı baxımından böyük əhəmiyyət kəsb edir. Burada 2003-cü ildə istifadəyə verilmiş yeni olimpiya idman kompleksi həm də gənclərin bədən tərbiyəsi ilə məşğulluğu potensialını artırır. Qeyd edək ki, həmin kompleksin yaxınlığında müasir otel tikilib istifadəyə verilmişdir ki, bu da bölgədə idmançıların rahatlığı ilə yanaşı, həm də beynəlxalq yarışların təşkilini mümkün edir.

2003-cü il oktyabrın 9-da təntənəli mərasimlə istifadəyə verilən qurğunun açılış mərasimində Milli Olimpiya Komitəsinin prezidenti İlham Əliyev iştirak edib.

Azərbaycanın səfali rayonlarından sayılan Qubada inşa edilmiş yeni Olimpiya İdman Kompleksi ölkəmizdəki mövcud digər idman qurğularından özünün və imkanlarının genişliyi ilə fərqlənir. İdmançıların təlim-məşq toplantılarının yüksək səviyyədə təşkilinə şərait yaradan bu kompleks çoxşaxəlidir. Bunu Milli Olimpiya Komitəsinin prezidenti İlham Əliyev 2003-cü il oktyabrın 11-də həmin idman mərkəzinin açılış mərasimindəki çıxışında xüsusi qeyd etmişdi: "Bu kompleks bir neçə vəzifəyə xidmət edəcəkdir. Bu, çox möhtəşəm bir kompleksdir. Burada həm qapalı idman salonu, qapalı hovuz, stadion, idman meydançaları, həm də otel, kotteclər, digər infrastruktur yaradılıbdir." MOK prezidenti geniş nitqində onu da

Prezident İlham Əliyev Mingəçevirdə
«Kür» avarçəkma bazasının yenidənqurma
layihəsi ilə maraqlanır

qeyd etdi ki, belə komplekslərin yaradılması gənclərimizi idmana daha da yaxınlaşdıracaqdır.

Şamaxı şəhərində istifadəyə verilən Olimpiya İdman Kompleksi ən yüksək dünya standartlarına malikdir. Burada böyük oyun zalı, üzgüçülük hovuzu, digər oyun meydançaları var. Şəhərin girəcəyində yerləşən bu qurğunun inşasına MOK rəhbəri İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə 2003-cü ildə başlanmışdı. 2005-ci il aprelin 26-da kompleksin açılış mərasimində iştirak edən ölkə prezidenti İlham Əliyev bu gözəl idman qurğusunu gəzərək, idmançılar üçün yaradılmış şəraitlə tanış oldu və mərasimdə geniş nitq söylədi. Kompleksi həm idman standartlarına görə, həm də memarlıq baxımından yüksək qiymətləndirən dövlət başçısı belə idman qurğularının tikilməsində dövlətin və MOK-un əsas məqsədlərini belə izah etdi: "Biz fiziki və mənəvi cəhətdən sağlam gənc nəsil yetişdirmək istəyirik. Bunun üçün idmanla məşğul olmaq çox vacibdir. Azərbaycanda gözəl yeni nəsil - bizim gələcəyimiz gənclər yetişir. Mən çox şadam ki, onlar vətənpərvərlik ruhunda tərbiyə alırlar. İdman vətənpərvərlik ruhunun daha da yüksəlməsində çox mühüm rol oynayır. Hər dəfə beynəlxalq yarışlarda Azərbaycanın milli bayrağı qaldırılanda, dövlət himni səslənəndə hər birimizin qəlbi qürur hissi ilə dolur. Bu vətənpərvərlik bizə lazımdır."

2006-cı il aprelin 12-də ölkəmizin daha bir ucqar rayonunda - Zaqatalada müasir standartlara cavab verən Olimpiya İdman Kompleksinin təntənəli açılış mərasimi oldu. Tədbirdə iştirak edən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev kompleksin açılışını bildirən qırmızı lenti kəsdi. Bu möhtəşəm idman qurğusunun tikintisinə 1 milyon 600 min yeni manat vəsait xərclənib. Birinci korpusda inzibati bina, ikincidə 25 metrlik üzgüçülük hovuzu və 130 tamaşaçı tutan idman salonu, üçüncüdə isə 350 tamaşaçı yeri olan böyük idman zalı yerləşir. Bundan başqa, kompleksin məşq salonları, yeməkhana və xidmət otaqları da vardır. Həyatində idmançılar üçün 2 mərtəbəli 16 kottec tikilib. Kompleksin qarşısındakı ərazidə 3500 tamaşaçı yeri olan, beynəlxalq standartlara uyğun inşa edilən yeni stadion isə bu ilin payızında istifadəyə veriləcək. Yaxın gələcəkdə idman kompleksinin ərazisində 3 mərtəbəli mehmanxana və tennis kortlarının tikintisi də nəzərdə tutulub. Pre-

zident İlham Əliyev açılış mərasimində dedi: "Çox gözəl idman kompleksidir, hər cür şərait - idman salonları, üzgüçülük hovuzu var və əminəm ki, Zaqatala idmançıları və sakinləri bu kompleksdən səmərəli istifadə edəcəklər. Zaqatalada idman həmişə çox yüksək səviyyədə olubdur. Bu bölgədən çıxmış idmançılar beynəlxalq yarışlarda Azərbaycan idmanının şərəfini qoruyublar və yüksək nəticələr qazanıblar. Eyni zamanda Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsinin prezidenti kimi mən iki il əvvəl qərara gəldim ki, Zaqatalada müasir olimpiya kompleksi tikilməlidir ki, burada idman daha da sürətlə inkişaf etsin, idmanla məşğul olmaq üçün şərait müasir dünya standartlarına cavab versin. Bu gün burada, idman salonunda uşaqları görəndə çox sevindim. Bu bizim gələcək nəsliimizin fiziki və mənəvi cəhətdən tərbiyə olunması üçün çox mühüm bir amildir."

Otüstü Hokkey Kompleksi 2003-cü ildən idmançıların istifadəsindədir

Masallıda inşa olunmuş olimpiya idman kompleksi istifadəyə bu il aprelin 9-da verildi. Bu münasibətlə keçirilən mərasimdə dövlətimizin başçısı İlham Əliyev və Avropa Olimpiya Komitəsinin prezidenti Patrik Hikkey də iştirak etdilər. Qeyd edək ki, yüksək standartlara uyğun inşa olunmuş kompleksin təməli 2004-cü il noyabrın 9-da prezident İlham Əliyevin iştirakı ilə qoyulmuşdu. Regionların sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramına uyğun inşa olunan bu kompleksə idman oyunları, güləş, boks, ağır atletika və gimnastika salonları, iki örtülü üzgüçülük hovuzu, süni örtüklü voleybol və basketbol meydançaları, iki tennis kortu, mini-futbol meydançası daxildir. Burada, həmçinin dörduldüzlu mehmanxana səviyyəsində 10-dan çox kottec, eləcə də müasir tələblərə cavab verən mətbəx avadanlığı ilə təchiz edilmiş 60 nəfərlik yeməxana tikilib. Kompleksin inşasına Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsi tərəfindən 1,6 milyon yeni manat vəsait xərclənib.

Qazax şəhərində tikilmiş Olimpiya İdman Kompleksi bu il mayın 30-da prezident İlham Əliyevin iştirakıyla keçirilən təntənəli açılış mərasimi ilə istifadəyə verildi. Şəhərin girəcəyində böyük bir ərazidə inşa olunmuş, 2 böyük idman zalından, rahat kotteclərdən ibarət bu idman mərkəzinin yerli gənclərin, idmançıların bədən

MOK prezidenti İlham Əliyev
Lankaran Olimpiya İdman
Kompleksinin qırmızı lentini kəsir

tərbiyəsi ilə məşğulluğu ilə yanaşı, yığma komandalarımızın təlim-məşq toplanışları üçün də faydalı olacağı şübhəsizdir.

Salyan şəhərində də Olimpiya İdman Kompleksinin tikinti işləri yekunlaşmaq üzrədir. İdman zalı, 36 yerlik mehmanxana, 3 kottec, üzgüçülük hovuzu, yeməxana, tennis kortu, voleybol, mini futbol, basketbol meydançaları ilə yanaşı 12 hektarlıq sahəsi olan idman mərkəzində idmançıların yüksək səviyyədə hazırlığı üçün hər bir şərait yaradılıb.

Bu gün ölkəmizin bir çox başqa şəhərlərində də olimpiya idman kompleksləri inşa olunur. 2005-ci il iyulun 28-də Qusarda 2 böyük zalı, hovuzu, 20 kotteci, mehmanxanası və başqa obyektləri olacaq olimpiya idman kompleksinin tikintisinə prezident İlham Əliyevin xeyir-duası ilə başlandı. Qeyd edək ki, bu bölgədə eyni zamanda xizəkçilik mərkəzinin də inşası planlaşdırılıb. Qusarın 30 km-liyində, Şahdağın Ləzə kəndindəki ətəyində salınacaq mərkəzin planına 9 km-lik kanat yol, müasir iri mehmanxana, beynəlxalq yarışların keçirilməsi üçün müvafiq qurğular, 30 km-lik xizək yolu tikilməsi daxildir.

2006-cı il oktyabrın 6-da, eyni gündə ölkəmizin daha iki şəhərində - Kürdəmir və Sabirabadda olimpiya idman komplekslərinin təməli qoyuldu. Azərbaycan Prezidenti, Milli Olimpiya Komitəsinin rəhbəri İlham Əliyev hər iki təməlin ilk beton qarışığını tökərək xeyir-duasını verdi.

Ərazisi 5,5 hektar, smeta dəyəri bir milyon yeni manat olan Kürdəmir Olimpiya Kompleksində dünya standartlarına uyğun əl oyunları salonu, üzgüçülük hovuzu, stadion, tennis kortları, 4 ikimərtəbəli kottec və istirahət zonası nəzərdə tutulub. Burada hər biri 20 yerlik 5 hotel də tikiləcək.

Təməlqoyma mərasimi zamanı idman kompleksinin maketi ilə tanış olan prezident İlham Əliyev, bu işlərin bir il ərzində başa çatdırılmasını tapşırırdı və bildirdi ki, binanın xarici görünüşünün memarlıq üslubuna da fikir verilməli, üzgüçülük hovuzunun isə beynəlxalq standartlara uyğun olması diqqətdən qaçmamalıdır.

Sabirabad şəhərində inşa edilən kompleksin tikintisi üçün 10 hektar torpaq sahəsi ayrılıb. Layihədə əsas korpusun, üzgüçülük hovuzunun, futbol, voleybol, basketbol meydançalarının, tennis kortlarının, 50 yerlik ikimərtəbəli mehmanxananın və hər biri dörd nəfərlik 12 kottecin tikintisi nəzərdə tutulub.

Təməlqoyma mərasimində prezident İlham Əliyev Respublikamızda sayca 14-cü olacaq bu kompleksin vaxtında hazır olması ilə bağlı tövsiyə və tapşırıqlarını verərək dedi ki, kompleks elə tikilməlidir ki, gələcəkdə burada həm də beynəlxalq səviyyəli müxtəlif idman yarışlarının keçirilməsi mümkün olsun.

Olimpiya hərəkətinə qoşulan şəhərlərimizdən biri də Şəmkirdir. 2006-cı il noyabrın 1-də ölkəmizin qərb rayonlarına səfəri çərçivəsində dövlətimizin başçısı, MOK prezidenti İlham Əliyev Şəmkir Olimpiya İdman Kompleksinin təməlqoyma mərasimində iştirak edib. Regionların sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramında nəzərdə tutulmuş bu kompleksə idman oyunları, güləş, boks, ağır atletika və gimnastika salonları, idman meydançası, su hovuzu, iki tennis kortu, 30 yerlik mehmanxana və 73 yerlik yeməxana, 2 min tamaşaçı yeri olan futbol stadionu, maşınlar üçün dayanacaq və birmərtəbəli kotteclər daxildir.

Tikintiyə xeyir-dua verən dövlət başçısı içində "Bu kompleksin təməli 1 noyabr 2006-cı il tarixdə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən qoyulmuşdur" sözləri yazılmış vərəq olan kapsulu obyektin bünövrəsinə qoyub və bünövrəyə ilk beton qarışığını töküüb.

İsmayilli şəhərinin şimal-qərbində, Bakı-İsmayilli-Qəbələ yolunun kənarında ötən ilin dekabrında tikintisinə başlanmış olimpiya idman kompleksi gələn ilin sentyabrında istifadəyə veriləcək. 12 hektar ərazini əhatə edən bu böyük idman mərkəzində örtülü idman zalı, üzgüçülük hovuzu, voleybol, yüngül atletika meydançası və bir sıra xidmət obyektləri inşa olunacaq.

Prezident İlham Əliyev Masally Olimpiya Kompleksində idmançılar üçün yaradılmış şəraitlə maraqlanır

*Prezident İlham Əliyev və
AOK rəhbəri Patrik Hikkey
Masallı Olimpiya İdman Kompleksinin
rəmzi qırmızı lentini kəsirlər*

Daha bir kompleksin inşasına 2007-ci il yanvarın 11-də Oğuz şəhərində başlanılıb. Kompleksin təməlqoyma mərasimində çıxış edən gənclər və idman naziri Azad Rəhimov son illər respublikamızın ayrı-ayrı rayonlarında dünya standartlarına cavab verən müasir idman qurğularının inşa edilməsini prezident İlham Əliyevin ölkəmizdə idmanın inkişafına göstərdiyi yüksək diqqət və qayğının bariz nümunəsi olduğunu qeyd edib.

Qurğunun tikintisinə 5,5 milyon manat vəsait xərclənəcək. Kompleksdə 25 metrlik üzgüçülük hovuzu, güləş, idman oyunları və məşq salonları, inzibati otaqlar, 3 min tamaşaçı yeri olan futbol stadionu, 2 tennis kortu, əl oyunları meydançaları, habelə 30 idmançının qalması üçün nəzərdə tutulan 5 kottec inşa ediləcəkdir. Kompleksin 2008-ci ilin sentyabrında istifadəyə verilməsi nəzərdə tutulur.

Tovuz rayonunda Olimpiya İdman Kompleksinin təməli bu il mayın 30-da qoyulub. Təməlqoyma mərasimində Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin də iştirak etdiyi bu kompleks gələn il idmançıların istifadəsinə veriləcək.

Sözsüz ki, vaxtilə Azərbaycan otüstü hokkey komandalarının SSRİ miqyasında ən güclülərdən sayıldığı çoxlarının yadındadır. SSRİ-nin dağılmasından sonra tənəzzülə uğramış idman növlərimizdən biri də məhz otüstü hokkey olmuşdu. Yalnız son illərdə bu sahəyə dövlət səviyyəsində diqqət ənənələrimizin bərpası yolunda əməli işlərin görülməsi ilə müşayiət olunur. Bakının mərkəzində müasir tələblərə cavab verən otüstü hokkey kompleksinin inşası bu idman növünün inkişafı üçün böyük perspektivlər yaradır. Hazırda beynəlxalq səviyyəli yarışların

keçirilməsi, eləcə də yığma və klub komandalarımızın hazırlığı üçün böyük imkanlar açan bu qurğu 2003-cü il mayın 19-dan idmançılarımızın istifadəsindədir.

Azərbaycanda son vaxtlar tikilən müasir idman qurğularından biri də Yaxt klubudur. Milli Parkda inşa edilmiş bu idman qurğusu ölkədə yelkənli qayıq idman növünün inkişaf etdirilməsi baxımından böyük əhəmiyyət kəsb edir. Burada yaradılmış şərait təkcə daxili deyil, həm də beynəlxalq yarışların keçirilməsinə imkan verir. 2003-cü il sentyabrın 5-də təntənəli açılış mərasimində iştirak edən MOK prezidenti İlham Əliyev bu idman qurğusunun açılışını bildirən qırmızı lenti kəsdikdən və Yaxt klubun imkanları ilə tanış olduqdan sonra, nitq söyləyərkən dedi ki, dünya standartları səviyyəsində yaradılaraq idmançılarımızın istifadəsinə verilən bu Yaxt klubdan təkcə yelkənli qayıq idman növü təmsilçiləri deyil, eyni zamanda digər idman növləri ilə məşğul olanlar da istifadə edə bilərlər.

Binəqədi rayonu ərazisində, motodromun arxasında, geniş ərazidə salınmış, 2003-cü il sentyabrın 8-də istifadəyə verilən Stend Atıcılığı Mərkəzi bu idman növü ilə məşğul olanlar üçün böyük hədiyyədir. Bu vaxtadək beynəlxalq yarışlara hazırlıq üçün xarici ölkələrə üz tutan idmançılarımızın məsul yarışlara Vətəndə hazırlaşma bilmələri üçün artıq Azərbaycanın özündə imkan yaradılıb. Bundan əlavə, idmanın bu növü ilə məşğul olmaq üçün hər bir şəraiti olan bu kompleks gələcəkdə ölkəmizdə beynəlxalq yarışların təşkilinə də imkan verir. Finlandiyadan gətirilərək quraşdırılmış xüsusi idman avadanlığı bütün tələblərə cavab verir.

Son illərdə Azərbaycanda yüksək inkişaf səviyyəsinə çatmış idman növlərindən

*Qazax Olimpiya İdman Kompleksinin
açılış mərasimində*

*Respublika Olimpiya Mərkəzi
təmirdən sonra*

biri də taekvondodur. Bakıda yenidən tikilib istifadəyə verilən "Musado" taekvondo idman kompleksi bu növün gələcəkdə daha böyük inkişafı üçün geniş imkanlar açır. Tərkibində mehmanxana, xüsusi idman otaqları, üzgüçülük hovuzu, istirahət zonası və digər bölmələri olan bu gözəl idman mərkəzi dünyada analoqu olmayan bir kompleksdir.

Dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin və Dünya Taekvondo Federasiyasının prezidenti Kim Un Yonqun iştirakı ilə bu mərkəzin təntənəli açılış mərasimi 2003-cü il oktyabrın 10-da keçirilib.

Bakı şəhərində daha bir idman qurğusu - "ABU ARENA" idman kompleksi 2004-cü il aprelin 19-da istifadəyə verildi. Təntənəli açılış mərasimində Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev nitq söyləyərək bu idman mərkəzinin ölkədə həndbolun inkişafına öz təsirini göstərəcəyindən əmin olduğunu bildirdi. Tədbirdə çıxış edən Beynəlxalq Olimpiya Komitəsinin vitse-prezidenti Vitali Smirnov dövlətimizin başçısının BOK-un ən ali olimpiya mükafatı - "Olimpiya ordeni" ilə təltif olunması barədə qərarı oxuyaraq həmin ordeni prezident İlham Əliyevə təqdim etdi.

Son illərdə yeni idman komplekslərinin inşası ilə yanaşı, prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü və göstərişi ilə köhnə idman bazalarının təmir olunaraq yeniləşdirilməsi də diqqət mərkəzindədir. Hələ sovet hakimiyyəti illərində inşa olunmuş, lakin müstəqilliyimizin ilk illərində baxımsızlıq üzündən bərhad vəziyyətə düşmüş bir sıra idman qurğuları son illərdə məhz Azərbaycan Prezidentinin xüsusi tapşırıqları əsasında yenidən təmir olunaraq həyata qaytarılıb.

2003-cü il martın 10-dan öz banisi Heydər Əliyevin adını daşıyan İdman Konsert Kompleksi, dənizkənarı Milli Parkda yerləşən Bakı İdman Sarayı, Tofiq Bəhramov adına Respublika Stadionu, Respublika Velotreki, Respublika Olimpiya Mərkəzi və digər bir çox idman qurğuları indi artıq beynəlxalq tələblər səviyyəsində təmir ediləblər.

Prezident İlham Əliyevin xüsusi diqqət və qayğısı nəticəsində Mingəçevirdəki "Kür" Olimpiya Tədris İdman Mərkəzinin də yenidən qurulması işlərinə başlanılıb. Gələn ilin payızında istifadəyə veriləcək bu kompleksdə peşəkar idmançıların yetişdirilməsi, beynəlxalq yarışların və təlim-məşq toplanışlarının təşkili üçün hər cür şərait yaradılacaq.

Və sonda onu da qeyd edək ki, bu nəfis tərtibatlı kitabın nəşrindən sonra daha neçə olimpiya kompleksi, idman qurğusu istifadəyə veriləcək və yenilərinin

*Heydər Əliyev adına
İdman Konsert Kompleksi*

*T. Bəhrəmov adına Respublika Stadionu
tamirdən sonra*

inşasına başlanılacaq. Bütün bu işlər yekunda idmanın kütləviliyinə və xalqın sağlamlığına xidmət etməklə bərabər, beynəlxalq uğurlarımızın bünövrəsinin də möhkəmlənməsi deməkdir. Bu il MOK prezidenti seçilməsinin 10-cu ildönümünü qeyd etdiyimiz İlham Əliyevin fəaliyyəti müddətində Olimpiya hərəkətində gördüyü işlər, həm ulu öndərimiz Heydər Əliyev və xalqımız tərəfindən, həm də Beynəlxalq Olimpiya Komitəsi tərəfindən layiqli qiymət alaraq alqışlanıb. İdmançılarımız isə görülən bu işləri Sidney və Afinadakı qələbələri, digər beynəlxalq yarışlarda əldə etdikləri uğurları ilə əməli şəkildə cavablandırıblar.

Baki İdman Sarayı

İNŞASI 2006-2007-Cİ İLLƏRDƏ BAŞLANMIŞ VƏ GƏLƏN İLİN SONUNADƏK İSTİFADƏYƏ VERİLMƏSİ NƏZƏRDƏ TUTULAN OLİMPIYA İDMAN KOMPLEKSLƏRİ

Salyan Olimpiya İdman Kompleksi
Kürdəmir Olimpiya İdman Kompleksi
Sabirabad Olimpiya İdman Kompleksi
Şəmkir Olimpiya İdman Kompleksi
Quzanlı (Ağdam) Olimpiya İdman Kompleksi
Oğuz Olimpiya İdman Kompleksi
Biləsuvar Olimpiya İdman Kompleksi
Qusar Olimpiya İdman Kompleksi
İsmayilli Olimpiya İdman Kompleksi
Tovuz Olimpiya İdman Kompleksi
Göyçay Olimpiya İdman Kompleksi
Ağdaş Olimpiya İdman Kompleksi
Astara Olimpiya İdman Kompleksi
Sumqayıt Olimpiya İdman Kompleksi
Şağın Olimpiya İdman Kompleksi
Hövsan Olimpiya İdman Kompleksi
İmişli Olimpiya İdman Kompleksi
Cəlilabad Olimpiya İdman Kompleksi
Qəbələ Olimpiya İdman Kompleksi
Şərur Olimpiya İdman Kompleksi
Qax Olimpiya İdman Kompleksi
Balakən Olimpiya İdman Kompleksi
Daşkəsən Olimpiya İdman Kompleksi

PREZİDENT İLHAM ƏLİYEVİN XEYİR-DUASI İLƏ İSTİFADƏYƏ VERİLMİŞ STADİONLAR

2005-ci il 19 may - Goranboy şəhər stadionu
2005-ci il 7 iyul - Ağdaş şəhər stadionu
2005-ci il 9 sentyabr - Yardımlı qəsəbə stadionu
2006-cı il 23 mart - İmişli şəhər stadionu
2006-cı il 11 avqust - Lənkəran şəhər stadionu

SON İLLƏRDƏ İSTİFADƏYƏ VERİLMİŞ İDMAN MƏRKƏZLƏRİ

MOK-un inzibati binası - 27 mart 2001-ci il

Bakı Olimpiya İdman Kompleksi - 21 oktyabr 2000-ci il

SON İLLƏRDƏ İSTİFADƏYƏ VERİLMİŞ İDMAN MƏRKƏZLƏRİ

Maştağa Olimpiya İdman Kompleksi - 29 dekabr 2001-ci il

Naxçıvan Olimpiya İdman Kompleksi - 15 iyun 2002-ci il

10 il önce başlanan yol

SON İLLƏRDƏ İSTİFADƏYƏ VERİLMİŞ İDMAN MƏRKƏZLƏRİ

Ganca Olimpiya İdman Kompleksi - 12 sentyabr 2002-ci il

Şaki Olimpiya İdman Kompleksi - 9 noyabr 2002-ci il

SON İLLƏRDƏ İSTİFADƏYƏ VERİLMİŞ İDMAN MƏRKƏZLƏRİ

Otüstü Hokkey Kompleksi - 19 may 2003-cü il

Yaxt klub - 5 sentyabr 2003-cü il

SON İLLƏRDƏ İSTİFADƏYƏ VERİLMİŞ İDMAN MƏRKƏZLƏRİ

Stend Atıcılığı Mərkəzi - 8 sentyabr 2003-cü il

Bərdə Olimpiya İdman Kompleksi - 7 oktyabr 2003-cü il
Bərdə Üzgüçülük Mərkəzi - 7 sentyabr 2004-cü il

SON İLLƏRDƏ İSTİFADƏYƏ VERİLMİŞ İDMAN MƏRKƏZLƏRİ

Lankaran Olimpiya İdman Kompleksi - 9 oktyabr 2003-cü il

Taekvondo İdman Mərkəzi - 10 oktyabr 2003-cü il

10 il öncə başlanan yol

SON İLLƏRDƏ İSTİFADƏYƏ VERİLMİŞ İDMAN MƏRKƏZLƏRİ

Quba Olimpiya İdman Kompleksi - 11 oktyabr 2003-cü il

ABU Arena handbol kompleksi - 19 aprel 2004-cü il

SON İLLƏRDƏ İSTİFADƏYƏ VERİLMİŞ İDMAN MƏRKƏZLƏRİ

Naxçıvan Üzgüçülük Mərkəzi - 2 sentyabr 2004-cü il

Şamaxı Olimpiya İdman Kompleksi - 26 aprel 2005-ci il

10 il önce başlanan yol

SON İLLƏRDƏ İSTİFADƏYƏ VERİLMİŞ İDMAN MƏRKƏZLƏRİ

Zaqatala Olimpiya İdman Kompleksi - 12 aprel 2006-cı il

Gəncə Üzgüçülük Mərkəzi - 31 dekabr 2006-cı il

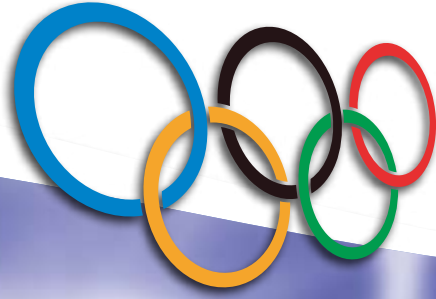
SON İLLƏRDƏ İSTİFADƏYƏ VERİLMİŞ İDMAN MƏRKƏZLƏRİ

Masallı Olimpiya İdman Kompleksi - 9 aprel 2007-ci il

Qazax Olimpiya İdman Kompleksi - 30 may 2007-ci il

Bakı dünyanın idman mərkəzlərindən birinə çevrilir

*Biz Azərbaycanı dünyanın idman mərkəzlərindən
birinə çevirməyə söz
vermiřdik. Biz bunu etdik. İndi ölkəmizdə
qitə v  dünya çempionatları, yüksək
səviyyəli yarışlar, beynəlxalq idman tədbirləri
bir-birini  v zl m kd dir.*

İlham Əliyev

Son illər Azərbaycan idmanının yüksələn xətlə inkişaf etməsində ölkədə təşkil edilən beynəlxalq yarışların da böyük rolu var. Ayrı-ayrı növlərin populyarlaşmasında, yeniyetmələrin idman bölmələrinə kütləvi axınının yaranmasında belə tədbirlər əvəzəlməzdir. Bütün bunların gerçəkləşməsi isə ölkəmizdə ictimai-siyasi sabitliyin yaranması, sürətli iqtisadi inkişafın nəticəsi və ölkə rəhbərinin idmana böyük qayğısı sayəsində mümkün olub.

Boks, güləş, bədii gimnastika, taekvondo, cüdo, şahmat, karate, voleybol, həndbol, otüstü hokkey, bodibildinq və digər növlərdə nüfuzlu beynəlxalq turnirlər, qitə və dünya çempionatları, kubok yarışlarının ölkəmizdə təşkil olunması artıq ənənə halını alıb. Bir vaxtlar televiziya ekranlarından həsrətlə izlədiyimiz yarışlara bu gün Bakının idman qurğularında tamaşa etmək bizlər üçün adi həyat tərzinə çevrilib. Avropa və dünya çempionatları, dünya kuboku yarışlarının, Olimpiya oyunlarına lisenziya verən nüfuzlu beynəlxalq turnirlərin yüksək səviyyədə keçirilməsi beynəlxalq qurumların ölkəmizə etimadının ilbəl artması ilə müşayiət olunur.

Bütün bu uğurların isə bir səbəbi var: dövlətçiliyimizin banisi, 1993-cü ildə xalqın istəyi və təkidli tələbi ilə Azərbaycan rəhbərliyinə qayıdan Heydər Əliyev Vətənimizi həmin ərafədə mövcud olan vətəndaş qarşıdurmasının hökm sürdüüyü və tənəzzüldə olan ölkədən sabit və dinamik inkişaf edən dövlətə çevirməklə, Respublikamızın beynəlxalq aləmə inteqrasiyasında mühüm rol oynadı. Məhz bu amil sayəsində bu gün beynəlxalq idman qurumları bir çox mötəbər yarışların, Avropa və dünya çempionatlarının Azərbaycanda təşkilinə, tərəddüd etmədən razılıq verirlər. Milli Olimpiya Komitəsinin prezidenti İlham Əliyevin beynəlxalq federasiyaların rəhbərləri ilə şəxsən görüşərək, müvafiq idman növlərinin ölkəmizdə inkişafı mövzusunda fikir mübadiləsi aparması, Azərbaycanda idmanın maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi barədə ətraflı məlumat verməsi, Bakıya daha nüfuzlu yarışların etibar edilməsinə təminat yaradır. Belə yarışların sayı və miqyası ildən-ilə genişlənir. Bu isə ölkəmizin yarışları yüksək səviyyədə təşkil edərək, beynəlxalq federasiyaların etimadını doğrultmasından irəli gəlir. Həmin yarışların yüksək təşkilatçılıq bacarığı ilə keçirilməsi artıq dəfələrlə beynəlxalq qurumlar tərəfindən etiraf olunub, alqışlanıb və buna görə də dövlətimizə, onun rəhbərinə təşəkkür məktubları göndərilib.

Azərbaycanda son illərdə inşa olunan müasir olimpiya idman komplekslərinin imkanları və beynəlxalq yarışların təşkilində qazanılan təcrübə Bakının hətta planetin ən böyük idman yarışları olan Olimpiya Oyunlarına evsahibliyi etməsi imkanlarını artırıb. Qeyd edək ki, artıq bu iddiasını ortaya qoyan ölkəmiz 2016-cı il Yay Olimpiya Oyunlarının paytaxtımızda keçirilməsi məqsədilə Beynəlxalq Olimpiya Komitəsinə müraciət də edib. Bu ilin aprelində Masallı Olimpiya Kompleksinin açılış mərasimində çıxışı zamanı Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev həmin məsələ ilə bağlı öz fikirlərini bölüşərkən qeyd edib ki, bu iddia ölkəmizin son illərdə nail olduğu hertərəfli inkişafın nəticəsidir: "Bildiyiniz kimi, bu yaxınlarda Azərbaycan 2016-cı ildə Yay Olimpiya Oyunlarının ölkəmizdə keçirilməsi üçün rəsmi qaydada müraciət etmişdir. Deyə bilərəm ki, bu, postsovet məkanında Yay Olimpiya Oyunlarının keçirilməsi üçün ilk belə bir müraciətdir. Mən onu deyə bilərəm ki, bir neçə il bundan əvvəl, bəlkə də, heç kimin ağılına da gəlməzdi ki, biz belə bir təşəbbüslə çıxış edərək. Ancaq bu gün Azərbaycanın həm idman potensialı, həm idmanın maddi-texniki bazası, idmançılarımızın nailiyyətləri, eyni zamanda, ölkəmizin maddi imkanları belə qərarın qəbul olunmasında ən başlıca rol oynamışdır. Yəni, bizim ölkəmiz Olimpiya Oyunlarını keçirməyə hazırdır, buna qadırdır və bütün imkanlar var. Mən ümid edirəm ki, beynəlxalq idman qurumları bizim müraciətimizə diqqətlə yanaşacaqdır. Onu da başa düşürük ki, adətən, ilk dəfə edilən müraciət təmin olunmur.

MOK prezidenti İlham Əliyev yeniyetmə boksçuların ilk dünya çempionatının qalibləri Emil Məhərrəmov və Aslan Bayramovla

Yəni, bilirsiniz, Olimpiya Oyunlarını keçirmək istəyən çoxlu ölkələr var, şəhərlər var, hansılar ki, artıq bir neçə dəfə belə müraciətlər etmişlər, ancaq buna nail ola bilməmişlər. Yəni biz bu məsələyə real yanaşmalıyıq. Amma biz Azərbaycanda nəinki 2016-cı ildə, indi də Olimpiya Oyunlarını ən yüksək səviyyədə keçirməyə qadirik. Bu, ölkəmizin potensialını, bizim iqtisadi gücümüzü göstərir." Qeyd edək ki, artıq namizədliyi qeydə alınmış Bakı, bu mübarizədə qalib gəlmək üçün dünyanın ən böyük və nüfuzlu şəhərləri ilə mübarizə aparmalıdır.

Bu gün isə ölkəmiz ilbəl daha nüfuzlu beynəlxalq yarışların təşkilatçısına çevrilməklə bu sahədə təcrübəsini artırır. İndiyədək ölkəmizdə təşkil edilmiş beynəlxalq yarışların və digər tədbirlərin xronoloji ardıcılığını diqqətinizə çatdırırıq:

1997-ci il

5-22 fevral: Dama üzrə kişilər və qadınlar arasında dünya çempionatı.

1 may: Sambo üzrə yeniyetmələr, gənclər və kişilər arasında Avropa çempionatı.

20-21 sentyabr: General Həzi Aslanovun xatirəsinə cüdo üzrə ənənəvi 22-ci beynəlxalq turnir.

18-22 oktyabr: Boks üzrə AİBA prezidenti Ə.Çoudrinin kuboku uğrunda beynəlxalq turnir.

1998-ci il

28 iyun: Bakıda Beynəlxalq qaçış günü.

24-27 sentyabr: General Həzi Aslanovun xatirəsinə cüdo üzrə ənənəvi 23-cü beynəlxalq turnir.

17-23 dekabr: Boks üzrə AİBA prezidenti Ə.Çoudrinin kuboku uğrunda beynəlxalq turnir.

1999-cu il

25 iyun: Beynəlxalq qaçış günü çərçivəsində Bakıda və Gəncədə yarışlar.

1-2 avqust: "Master-Ralli" üzrə dünya kubokunun mərhələ yarışları.

1-9 avqust: Bakıda yeniyetmə boksçuların IV Avropa çempionatı.

10-12 sentyabr: General Həzi Aslanovun xatirəsinə cüdo üzrə ənənəvi 24-cü beynəlxalq turnir.

15-19 oktyabr: 18 yaşadək futbolçular arasında Avropa çempionatının seçmə qrup oyunları.

15-20 dekabr: AİBA prezidenti Ə.Çoudrinin şərəfinə beynəlxalq boks turniri.

2000-ci il

25-28 may: Həndbol üzrə 1980-81-ci il təvəllüdü oğlanlar arasında Avropa çempionatının seçmə qrup yarışları.

23-30 iyun: Beynəlxalq qaçış günü çərçivəsində Bakıda və Gəncədə yarışlar.

16-19 noyabr: MDB jurnalistləri arasında beynəlxalq futbol turniri.

13-17 dekabr: Boks üzrə AİBA prezidenti Ə.Çoudrinin kuboku uğrunda beynəlxalq turnir.

2001-ci il

20 fevral: Avropa Olimpiya Komitəsi Texniki Komissiyasının iclası.

6 aprel: Avropa Olimpiya Komitəsi İcraiyyə Komitəsinin iclası.

5-6 may: Bodibildinq üzrə Avropa çempionatı.

15-17 may: Sərbəst güləş üzrə gənclər arasında I Bakı beynəlxalq turniri.

5-9 iyun: Beynəlxalq tennis turniri.

18-20 iyun: Şahmat üzrə beynəlxalq turnir.

22-23 iyun: Avropa Şahmat İttifaqı İcraiyyə Komitəsinin iclası.

23-30 iyun: Beynəlxalq qaçış günü çərçivəsində Bakıda və Gəncədə yarışlar.

27 sentyabr-1 oktyabr: General Həzi Aslanovun xatirəsinə cüdo üzrə 25-ci ənənəvi beynəlxalq turnir.

13-21 oktyabr: Boks üzrə yeniyetmələrin I dünya çempionatı.

2002-ci il

6-9 mart: Boks üzrə Ə.Çoudri kuboku uğrunda beynəlxalq boks turniri.

9-10 mart: Avropa Top-komanda kuboku uğrunda voleybol yarışlarının final mərhələsinin oyunları.

2-4 may: Sərbəst güləş üzrə 45-ci Avropa çempionatı.

7-12 may: Həndbol üzrə "Challenge Trophy" - Çağırış kuboku uğrunda yarışlar.

6-8 may: Sərbəst güləş üzrə beynəlxalq turnir.

30-31 may: Milli Olimpiya Komitəsinin 10 illiyinə həsr olunmuş beynəlxalq cüdo turniri.

14-24 iyul: Şahmat üzrə gənclərin Avropa çempionatı.

28-29 sentyabr: General Həzi Aslanovun xatirəsinə cüdo üzrə ənənəvi 26-cı beynəlxalq turnir.

6 oktyabr: MOK-un 10 illiyinə həsr olunmuş beynəlxalq atçılıq turniri.

30 oktyabr-3 noyabr: MOK-un 10 illik yubileyinə həsr olunmuş beynəlxalq dama

AGF prezidenti Mehriban Əliyeva bədii gimnast Dinara Gimatovanı təltif edir

turniri.

2-3 noyabr: Müsəlman Ölkələri Qadın İdman Həmrəylik Federasiyası (ICWSF) idarə heyətinin IX iclası.

2003-cü il

5-10 yanvar: Voleybol üzrə Avropa çempionatının seçmə yarışları.

25-27 yanvar: Taekvondo üzrə MDB dövlətlərinin birinci açıq çempionatı.

18 mart-24 mart: Ə.Çoudrinin şərəfinə ənənəvi beynəlxalq boks turniri.

19-21 aprel: Karate üzrə "Prezident Kuboku" beynəlxalq turniri.

5-10 may: Ümummilli lider Heydər Əliyevin xatirəsinə həsr olunmuş, yeniyetmələr arasında beynəlxalq boks turniri.

10-11 may: Ulu öndər Heydər Əliyevin 80 illik yubileyinə həsr olunmuş atçılıq idmanı üzrə "Prezident Kuboku" beynəlxalq turniri.

8-9 may: Sərbəst güləş üzrə gənclər arasında beynəlxalq turnir.

3-7 iyun: Azərbaycan Tennis Federasiyasının kuboku uğrunda Avropa reytingli beynəlxalq turnir.

22 iyun-4 iyul: Naxçıvanda 20 yaşadək şahmatçıların dünya çempionatı.

19 iyul: Avropa Otüstü Hokkey Federasiyası İcraiyyə Komitəsinin iclası.

9-10 avqust: Bədii gimnastika üzrə dünya kubokunun mərhələ yarışları.

23-24 avqust: Cüdo üzrə yeniyetmələr arasında Avropa çempionatı.

4-7 sentyabr: Uşu-sanda üzrə "İpək yolu" kuboku uğrunda beynəlxalq turnir.

26-29 sentyabr: General Həzi Aslanovun xatirəsinə cüdo üzrə ənənəvi 27-ci beynəlxalq turnir.

11-14 noyabr: Su polosu üzrə beynəlxalq turnir.

3-7 dekabr: Boks üzrə A.Ağalarovun xatirəsinə həsr olunmuş beynəlxalq turnir.

12 dekabr: Basketbol üzrə "Avropa Kuboklar Kuboku" yarışları.

Voleybol üzrə Avropa Top Komandalar Kuboku Bakıda qaldı

2004-cü il

5-10 yanvar: Voleybol üzrə Afina Olimpiadasına lisenziya verən beynəlxalq təsnifat turniri.

21-23 fevral: Taekvondo üzrə Olimpiya təsnifat turniri.

3-4 aprel: Sərbəst güləş üzrə Dünya Kuboku yarışları.

23-25 aprel: Bədii gimnastika üzrə Dünya Kubokunun mərhələ yarışları.

27-28 aprel: Afina Olimpiadasına lisenziya verən, Ə.Çoudri beynəlxalq boks turniri.

7-11 may: Ümummilli lider Heydər Əliyevin xatirəsinə həsr olunmuş, yeniyetmələr arasında beynəlxalq boks turniri.

28-31 may: Otüstü hokkey üzrə qadınlar arasında 31-ci Avropa klub çempionlarının Trofi kuboku uğrunda yarış.

4-5 iyun: Dünya cüdo hakimlərinin seminarı.

22 iyun: "Olimpiya ruhu" beynəlxalq sərgisi.

17-19 sentyabr: Voleybolçu qadınların qitə çempionatında seçmə mərhələnin ikinci dövrəsinin oyunları.

17-21 noyabr: Cüdo üzrə hərbiçilərin 30-cu dünya çempionatı.

2005-ci il

11-13 mart: Taekvondo üzrə gənclər arasında oğlanların 15-ci, qızların 8-ci Avropa çempionatı.

23-27 mart: AIBA prezidenti Ə.Çoudrinin şərəfinə beynəlxalq boks turniri.

10-11 aprel: Cüdo üzrə "B" kateqoriyalı beynəlxalq turnir.

Bədii gimnastika üzrə dünya çempionatının açılış mərasimi

4-10 may: Ümummilli lider Heydər Əliyevin xatirəsinə həsr olunmuş, yeniyetmələr arasında beynəlxalq boks turniri.

12-15 may: Bədii gimnastika üzrə Dünya Kubokunun mərhələ yarışları.

26-31 iyul: Voleybol üzrə Avropa Qran-pri yarışları.

5-11 sentyabr: Qadınlar arasında otüstü hokkey üzrə Avropa milli komandalarının "Trophy" çempionatı.

16-18 sentyabr: General Həzi Aslanovun xatirəsinə cüdo üzrə ənənəvi 28-ci beynəlxalq turnir.

23-27 sentyabr: MDB ölkələrinin V Beynəlxalq İdman Oyunları.

25 sentyabr: İdman filmləri beynəlxalq festivalı.

3-9 oktyabr: Bədii gimnastika üzrə 27-ci dünya çempionatı.

16-23 oktyabr: Şəkidə "Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi günü"nə həsr olunmuş qadınların beynəlxalq şahmat turniri.

24-30 oktyabr: "Müstəqillik günü"nə həsr olunmuş beynəlxalq şahmat festivalı.

2006-cı il

29 mart-2 aprel: AİBA prezidenti Ə.Çoudrinin şərəfinə 10-cu ənənəvi beynəlxalq boks turniri.

4-12 may: Ümummilli lider Heydər Əliyevin xatirəsinə həsr olunmuş I Beynəlxalq Şahmat Festivalı.

7-11 may: Ümummilli lider Heydər Əliyevin xatirəsinə həsr olunmuş, yeniyetmələr arasında beynəlxalq boks turniri.

11-14 may: General Həzi Aslanovun xatirəsinə cüdo üzrə ənənəvi 29-cu beynəlxalq turnir.

23-25 iyun: Sərbəst, yunan-Roma və qadın güləşçilərin "Qızıl Qran-Pri" turnirlərinin final yarışları.

Qadınlar arasında otüstü hokkey üzrə 34-cü Avropa klub çempionlarının kuboku yarışları 2007-ci ildə Bakıda keçirildi

20 avqust: Bədii gimnastika üzrə Azərbaycan - Rusiya yoldaşlıq matçı.

27 avqust-2 sentyabr: Qadınlar arasında peşəkar beynəlxalq tennis turniri.

15-22 oktyabr: Boks üzrə III Dünya Kuboku uğrunda yarış.

29 oktyabr-3 noyabr: Hərbçi güləşçilərin dünya çempionatı.

2007-ci il

12 yanvar: Avropa Şahmat İttifaqı (ECU) İcraiyyə Komitəsinin iclası.

26-31 mart: "Böyük ipək yolu" beynəlxalq boks turniri.

22-24 mart: Cüdo üzrə yeniyetmələr arasında "Novruz" beynəlxalq turniri.

26 mart - 1 aprel: Boks üzrə "İpək yolu" beynəlxalq boks turniri.

27-29 aprel: Avropa Gimnastika İttifaqının bədii gimnastika üzrə texniki komitəsinin iclası.

1-12 may: Ümummilli lider Heydər Əliyevin xatirəsinə həsr olunmuş II Beynəlxalq Şahmat Festivalı - "Prezident Kuboku".

5-6 may: Bodibildinq, klassik bodibildinq və qarışıq cütlüklər üzrə Avropa çempionatı.

6 may: Avropa Bodibildinq Federasiyasının konqresi.

7-13 may: Ümummilli lider Heydər Əliyevin xatirəsinə həsr olunmuş, yeniyetmələr arasında beynəlxalq boks turniri.

12-13 may: General Həzi Aslanovun xatirəsinə cüdo üzrə ənənəvi 30-cu beynəlxalq turnir.

17-21 may: Paralimpiyaçılar arasında cüdo üzrə Avropa çempionatı.

25-28 may: Qadınlar arasında otüstü hokkey üzrə 34-cü Avropa klub çempionlarının kuboku yarışları.

9-17 iyun: Otüstü hokkey üzrə dünya reytingində 2-ci altılığın "Champions Challenge" yarışları.

29 iyun-1 iyul: Bədii gimnastika üzrə 23-cü Avropa çempionatı.

Bu ilin sonunadək planlaşdırılan bəzi beynəlxalq idman yarışları

13-15 iyul: Universal döyüş üzrə qadınlar arasında dünya çempionatı.

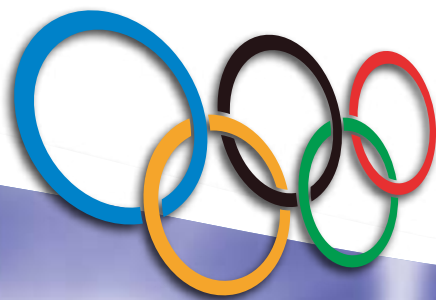
21-27 avqust: Voleybol üzrə ulu öndər Heydər Əliyevin xatirəsinə həsr olunmuş beynəlxalq turnir.

17-23 sentyabr: Sərbəst, yunan-Roma və qadın güləşi üzrə dünya çempionatı.

13-14 oktyabr: Cüdo üzrə "Dünya kuboku" beynəlxalq turniri.

26-28 oktyabr: Taekvondo üzrə gənclər arasında Avropa birinciliyi.

29-30 noyabr: Cüdonun 35 illiyinə həsr olunmuş beynəlxalq turnir.

İdmana dövlət qayğısının bariz nümunəsi olan fərman və sərəncamlar

İdman, bədən tərbiyəsi müstəqil Azərbaycanın həyatında dövlət qayğısı ilə əhatə olunaraq, eyni zamanda, həm gənclər üçün, həm də bütün cəmiyyətimiz üçün zəruri bir sahəyə çevrilibdir.

Heydər Əliyev

1997-ci ildən, yəni İlham Əliyevin Milli Olimpiya Komitəsinə prezident seçilməsindən sonra MOK öz işini dövlətlə sıx əməkdaşlıq şəraitində qurmuş və bu əlaqələri ilbail, daha da genişləndirməyə müvəffəq olmuşdur. Təsadüfi deyil ki, məhz bu cür qarşılıqlı anlayış şəraitində, birgə fəaliyyət, hər bir problemin vaxtında həllinə öz təsirini göstərmişdir. Elə buna görə də istər müvafiq dövlət qurumları, istər MOK, istərsə də idman federasiyaları arasında yaranan isti münasibətlər son nəticədə, ölkədə mehriban bir idman ailəsinin formalaşmasına və bu sahənin tərəqqisinə yol açmışdır.

Milli Olimpiya Komitəsi, Gənclər və İdman Nazirliyi, eləcə də federasiyalar və idman cəmiyyətlərinin vahid bir komanda kimi fəaliyyət göstərdiyini, belə sağlam, alqışa layiq əməkdaşlığın dünyada nadir hallarda olduğunu dəfələrlə qeyd edən Prezident İlham Əliyev qazanılan uğurlarda bu amilin təsirinin olduğunu xüsusi vurğulamışdır.

Məhz bu cür əməkdaşlığın nəticəsidir ki, bu gün ölkəmizdə təltif olunma ilə bağlı ən çox fərman və sərəncamların imzalandığı sahə demək olar ki, idmandır. Diqqət yetirsək görərik ki, 1997-ci ildən bu günədək ölkəmizdə prezident tərəfindən imzalanmış, idmanla bağlı fərmanların, sərəncamların, hüquqi bazanın möhkəmlənməsinə xidmət edən qanunların, dövlət proqramlarının və digər sənədlərin sayı 60-dan çoxdur. Sevindirici haldır ki, bunların çoxu idmançı və mütəxəssislərin sosial müdafiəsini və onların dövlət mükafatları, fəxri adlarla təltif edilməsini əks etdirir. Təkcə onu qeyd etmək kifayətdir ki, son 10 ildə Azərbaycan Prezidentinin fərman və sərəncamları ilə 24 nəfərə "Şöhrət" ordeni, 40 nəfərə "Tərəqqi" medalı, 8 olimpiya çempionumuza Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xüsusi olimpiya təqaüdü, 24 nəfərə fərdi təqaüdü, 21 nəfərə "Əməkdar müəllim", 35 nəfərə isə "Əməkdar bədən tərbiyəsi və idman xadimi" fəxri adları verilmişdir.

Bu təltiflərin hər biri idman ictimaiyyəti tərəfindən böyük rəğbət və ruh yüksəkliyi ilə qarşılıb. Tam məsuliyyətlə demək olar ki, bu gün Azərbaycanın dünyanın aparıcı idman ölkələrindən birinə çevrilməsində, dövlət qayğısını əks etdirən bu fərman və sərəncamların çox böyük rolu olmuşdur.

İlham Əliyevin MOK prezidentliyi dövründə imzalanmış fərman və sərəncamlar

M.H.Dadaşovun “Şöhrət” ordeni ilə təltif edilməsi haqqında AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN FƏRMANI

Azərbaycan idmanının inkişafındakı xidmətlərinə görə Muxtar Hüseyn oğlu Dadaşov “Şöhrət” ordeni ilə təltif edilsin.

Heydər Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 19 fevral 1998-ci il

XXVII Yay Olimpiya Oyunlarına hazırlıq haqqında AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

2000-ci ildə Avstraliyanın Sidney şəhərində keçiriləcək XXVII Yay Olimpiya Oyunlarına milli yığma komandalarımızı yüksək səviyyədə hazırlamaq və hazırlıq mərhələsində onların rəsmi beynəlxalq yarışlarda iştirakını təmin etmək məqsədilə **qərara alıram:**

1. Avstraliyanın Sidney şəhərində keçiriləcək XXVII Yay Olimpiya Oyunlarına hazırlıq üzrə aşağıdakı tərkibdə Təşkilat Komitəsi yaradılsın:

Təşkilat Komitəsinin sədri

Artur Rəsizadə - Azərbaycan Respublikasının Baş naziri

Təşkilat Komitəsinin üzvləri

Elçin Əfəndiyev - Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin müavini;

Fatma Abdullazadə - Azərbaycan Respublikası Prezident Aparatının Humanitar Siyasət Şöbəsinin müdiri;

Rəfael Allahverdiyev - Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı;

Səfər Əbiyev - Azərbaycan Respublikasının müdafiə naziri;

Ramil Usubov - Azərbaycan Respublikasının daxili işlər naziri;

Fikrət Yusifov - Azərbaycan Respublikasının maliyyə naziri;

Əli İnsanov - Azərbaycan Respublikasının səhiyyə naziri;

Əbülfəs Qarayev - Azərbaycan Respublikasının gənclər və idman naziri;

Əhməd Abdinov - Azərbaycan Respublikasının təhsil nazirinin müavini;

Nizami Xudiyev - Azərbaycan Respublikasının Dövlət Teleradio Verilişləri Şirkətinin sədri;

İlham Əliyev - Milli Olimpiya Komitəsinin prezidenti;

Səttar Mehbalıyev - Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları Konfederasiyasının sədri;

Ağacan Əbiyev - Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi İnstitutunun rektoru;

Namiq Abdullayev - Atlanta-96 Olimpiya Oyunlarının gümüş mükafatçısı.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti:

- Milli yığma komandaların XXVII Yay Olimpiya Oyunlarına hazırlığı mərhələsində təlim-məşq toplanışlarının keçirilməsini və rəsmi beynəlxalq yarışlarda iş-

tirakını təmin etmək məqsədilə əlavə maliyyələşdirmə mənbələri yaratsın və Milli Olimpiya Komitəsinin tədqiq etdiyi xüsusi proqramlara əsasən nəzərdə tutulan tədbirlərin maliyyələşdirilməsini həyata keçirsin;

- bu sərəncamdan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

Heydər Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 20 fevral 1998-ci il

Azərbaycan uşaq şahmatçıları Teymur Rəcəbov və Vüqar Həşimova dövlət qayğısının artırılması haqqında AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Azərbaycanın uşaq şahmatçıları Avropa çempionu, dünya çempionatının gümüş mükafatçısı, on bir yaşlı Teymur Rəcəbov, Avropa və dünya çempionatlarının gümüş mükafatçısı, on iki yaşlı Vüqar Həşimov dövlətimizi beynəlxalq yarışlarda layaqla təmsil etmiş və yüksək nəticələr əldə etmişlər. Beynəlxalq Şahmat Federasiyasının 1997-ci ilin yekunlarına görə dərc etdirdiyi reyting-siyahıda hər iki şahmatçımız öz yaşlıları arasında lider olmuşdur.

Teymur Rəcəbov və Vüqar Həşimovun öz ustalıqlarını daha da artırmasını və beynəlxalq yarışlarda iştirakını lazımi səviyyədə təmin etmək məqsədilə **qərara alıram:**

1. İstedadlı Azərbaycan şahmatçıları Teymur Rəcəbov və Vüqar Həşimov üçün hazırlanmış xüsusi proqramın 1998-ci ildə həyata keçirilməsi üçün 120 (yüz iyirmi) milyon manat (hər birinə 60 milyon manat) məbləğində vəsait ayrılсын.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

Heydər Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 22 fevral 1998-ci il

Azərbaycan uşaq şahmatçılarının dövlət qayğısının artırılması haqqında AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Azərbaycanın uşaq şahmatçıları Teymur Rəcəbov və Vüqar Həşimov son illərdə dövlətimizi beynəlxalq yarışlarda layaqla təmsil etmiş və yüksək nəticələr əldə etmişlər.

Bu müddət ərzində Teymur Rəcəbov üçqat Avropa çempionu, dünya çempionatlarının bürünc, gümüş və qızıl mükafatçısı olmuşdur. Vüqar Həşimov Avropa çempionatlarında iki dəfə gümüş medala, dünya çempionatlarında gümüş mükafata və fəxri yerə layiq görülmüşdür. Hər iki şahmatçı artıq 1996-cı ildə FİDE ustaları olmuşlar.

Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin "Azərbaycanın uşaq şahmatçıları Teymur Rəcəbov və Vüqar Həşimova dövlət qayğısının artırılması haqqında" 22 fevral 1998-ci il tarixli Sərəncamı bu iki gənc şahmatçı üçün hazırlanmış xüsusi

si proqramın - müasir kompüter və kompüter proqramı, şahmat ədəbiyyatı və məcmualər almaq, dünya şöhrətli mütəxəssislərin açıq dərslərində iştirak etmək, beynəlxalq turnirlərə, Avropa və dünya çempionatlarına yüksək səviyyədə hazırlaşmaq üçün xarici dövlətlərdə təlim-məşq toplanışı keçirmək və sairənin tam şəkildə həyata keçirilməsini təmin etmişdir. Teymur Rəcəbov və Vüqar Həşimov Avropa, dünya çempionatlarında mühüm qələbələr qazanmış, beynəlxalq usta balı normalarını yerinə yetirərək şahmat üzrə dünyanın ən gənc beynəlxalq ustaları olmuşlar.

1998-ci ilin yekunlarına görə Beynəlxalq Şahmat Federasiyasının reyting-siyahısında Teymur Rəcəbov və Vüqar Həşimovla yanaşı, gənc şahmatçılarımız Qədir Hüseynov və Rauf Məmmədov da öz yaş qruplarında lider mövqelərini əldə etmişlər.

FIDE ustası Qədir Hüseynov Avropa çempionatlarında qızıl, gümüş və bürünc medallara, dünya çempionatlarında isə bürünc medala layiq görülmüşdür. On yaşlı Rauf Məmmədov Avropa və dünya çempionatlarında stabil nəticə göstərərək mükafata layiq yerləri bölüşdürmüşdür. Məhz bu gənc şahmatçıların səyləri nəticəsində Azərbaycanın yığma komandası 1998-ci ilin noyabrında İspaniyada 85 ölkənin iştirakı ilə keçirilmiş dünya çempionatlarında dördüncü yeri tutmuşdur.

Azərbaycanın gənc şahmatçılarının 1998-ci ilin beynəlxalq yarışlarında əldə etdikləri yüksək nəticələri respublikada şahmatın inkişafı yolunda mühüm mərhələ sayaraq, onların öz ustalıqlarını daha da artırmasını və beynəlxalq yarışlarda iştirakını lazımi səviyyədə təmin etmək məqsədilə **qərara alıram:**

1. İstedadlı Azərbaycan şahmatçıları Teymur Rəcəbov, Vüqar Həşimov, Qədir Hüseynov və Rauf Məmmədovun xüsusi hazırlıq proqramlarının 1999-cu ildə həyata keçirilməsi məqsədilə Azərbaycan Respublikası dövlət büdcəsinin ehtiyat fondundan 160 (yüz altmış) milyon manat (hər şahmatçıya 40 milyon manat) məbləğində vəsait ayrılınsın.

2. Gənclər və İdman Nazirliyinə və Təhsil Nazirliyinə tapşırılsın ki, Azərbaycan Şahmat Federasiyası ilə birlikdə respublikada uşaq şahmatının inkişafı üçün lazımi tədbirlər planı hazırlayıb həyata keçirsinlər.

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

Heydər Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 18 dekabr 1998-ci il

“Bədən tərbiyəsi və idman haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN FƏRMANI

“Bədən tərbiyəsi və idman haqqında” Azərbaycan Respublikası
Qanununun qüvvəyə minməsi ilə əlaqədar həmin Qanunun tətbiq
edilməsini təmin etmək məqsədi ilə **qərara alıram:**

1. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bir ay müddətində:
 - qüvvədə olan müvafiq qanunvericilik aktlarının “Bədən tərbiyəsi və idman haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununa uyğunlaşdırılması barədə təkliflərini Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;
 - “Bədən tərbiyəsi və idman haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun pozulmasına görə məsuliyyət növlərini müəyyən edən qanunvericilik aktının

layihəsini hazırlayıb Azərbaycan Respublikası Prezidentinə təqdim etsin;

- həmin Qanunun 22-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş bədən tərbiyəsi və idmanın inkişafına sponsorluğun əsasları və qaydası barədə təkliflərini Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

- Olimpiya Oyunlarının mükafatçılarna və iki dəfədən artıq olimpiya növləri üzrə dünya və qitə çempionatlarının qaliblərinə həmin Qanunun 28-ci maddəsinin ikinci hissəsində nəzərdə tutulmuş güzəştli pensiyaların müəyyən edilməsi qaydası barədə təkliflərini Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

- Nazirlər Kabinetinin və müvafiq mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ-hüquqi aktlarının həmin Qanuna uyğunlaşdırılmasını təmin etsin və bu barədə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

- "Bədən tərbiyəsi və idman haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 18-ci maddəsinin ikinci hissəsində və 25-ci maddəsinin ikinci hissəsində nəzərdə tutulmuş müvafiq icra hakimiyyəti orqanının səlahiyyətlərini Azərbaycan

Respublikasının Qanunundan irəli gələn digər məsələləri öz səlahiyyətləri daxilində həll etsin.

2. Müəyyən edilsin ki:

- "Bədən tərbiyəsi və idman haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 18-ci maddəsinin ikinci hissəsində və 25-ci maddəsinin ikinci hissəsində nəzərdə tutulmuş "müvafiq icra hakimiyyəti orqanı"nın səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti həyata keçirir;

- həmin Qanunun 4-cü maddəsinin dördüncü hissəsinin beşinci abzasında, 5-ci maddəsinin üçüncü hissəsində, 17-ci maddəsinin birinci, ikinci və dördüncü hissələrində və 20-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş "müvafiq icra hakimiyyəti orqanı"nın səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Gənclər və İdman Nazirliyi həyata keçirir;

- həmin Qanunun 8-ci maddəsinin birinci hissəsində nəzərdə tutulmuş "müvafiq icra hakimiyyəti orqanları"nın səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Gənclər və İdman Nazirliyi, Təhsil Nazirliyi, Səhiyyə Nazirliyi, Mətbuat və İnformasiya Nazirliyi və Dövlət Televiziya və Radio Verilişləri Şirkəti həyata keçirirlər;

- həmin Qanunun 10-cu maddəsinin üçüncü hissəsində nəzərdə tutulmuş "müvafiq icra hakimiyyəti orqanları"nın səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi və Gənclər və İdman Nazirliyi həyata keçirirlər;

- həmin Qanunun 15-ci maddəsinin ikinci hissəsində nəzərdə tutulmuş "müvafiq icra hakimiyyəti orqanı"nın səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi həyata keçirir;

- həmin Qanunun 15-ci maddəsinin üçüncü hissəsində nəzərdə tutulmuş "müvafiq icra hakimiyyəti orqanları"nın səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi, Səhiyyə Nazirliyi və Gənclər və İdman Nazirliyi həyata keçirirlər;

- həmin Qanunun 17-ci maddəsinin üçüncü hissəsində nəzərdə tutulmuş "müvafiq icra hakimiyyəti orqanı"nın səlahiyyətlərini Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi həyata keçirir;

- həmin Qanunun 13-cü maddəsində, 14-cü maddəsinin ikinci hissəsində və 24-cü maddəsinin birinci, ikinci və üçüncü hissələrində nəzərdə tutulmuş "müvafiq icra hakimiyyəti orqanı"nın və "müvafiq icra hakimiyyəti orqanları"nın səlahiyyətlərini yerli icra hakimiyyəti orqanları həyata keçirirlər;

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə tapşırılsın ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə aşağıdakıların icrası barədə məlumat verməklə:

- bədən tərbiyəsi və idmanın inkişafının dövlət proqramını üç ay müddətində təsdiq etsin;

- "Bədən tərbiyəsi və idman haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 11-ci maddəsinin birinci hissəsində nəzərdə tutulduğu kimi, hərbi qulluqçuların və

hüquq-mühafizə orqanlarının şəxsi heyətinin fiziki hazırlığının normativlərini bir ay müddətində təsdiq etsin.

4. Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi Gənclər və İdman Nazirliyi ilə birlikdə, "Bədən tərbiyəsi və idman haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun 10-cu maddəsinin altıncı hissəsində nəzərdə tutulduğu kimi uşaqların, şagird və tələbələrin illik fiziki hazırlıq testlərinin keçirilməsi üçün dövlət normativlərini bir ay müddətində təsdiq etsin və bu barədə Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin.

5. Azərbaycan Respublikasının Gənclər və İdman Nazirliyinə tapşırılsın ki, "Bədən tərbiyəsi və idman haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun həyata keçirilməsi üçün öz səlahiyyətləri daxilində lazımi tədbirləri görsün.

Heydər Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 28 dekabr 1998-ci il

**"İdman tədbirləri, o cümlədən futbol oyunları zamanı
zorakılığın və xuliqanlıqın qarşısının alınması haqqında"
Avropa Konvensiyasına qoşulmaq barədə
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU**

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi qərara alır:

1. Azərbaycan Respublikası "İdman tədbirləri, o cümlədən futbol oyunları zamanı zorakılığın və xuliqanlıqın qarşısının alınması haqqında" 1985-ci il 19 avqust tarixli Avropa Konvensiyasına qoşulsun.

2. Bu qanun imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

Heydər Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 28 oktyabr 1999-cu il

**F.Z.Həsənovun "Şöhrət" ordeni ilə təltif edilməsi haqqında
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN FƏRMANI**

Azərbaycan idmanının inkişafındakı xidmətlərinə görə Faiq Zülfüqar oğlu Həsənov "Şöhrət" ordeni ilə təltif edilsin.

Heydər Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 12 aprel 2000-ci il

**Avstraliyanın Sidney şəhərində keçirilən
XXVII Yay Olimpiya Oyunlarında ən yüksək nəticələrə görə
mükafatların müəyyən edilməsi haqqında
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

Azərbaycan Respublikasının idmançıları və onların məşqçilərini XXVII Yay Olimpiya Oyunlarında ən yüksək nəticələr göstərməyə həvəsləndirmək məqsədilə qərara alıram:

1. XXVII Yay Olimpiya Oyunlarında ən yüksək nəticələr göstərmiş Azərbaycan Respublikasının idmançıları və onların məşqçiləri üçün mükafatlar aşağıdakı qaydada müəyyən edilsin:

- birinci yeri tutan hər bir idmançıya 225 milyon manat, onun məşqçisinə isə 115 milyon manat məbləğində;

- ikinci yeri tutan hər bir idmançıya 135 milyon manat, onun məşqçisinə isə 65 milyon manat məbləğində;

- üçüncü yeri tutan hər bir idmançıya 70 milyon manat, onun məşqçisinə isə 35 milyon manat məbləğində.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

Heydər Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 26 avqust 2000-ci il

**Azərbaycan Respublikası idmançılarının
"Şöhrət" ordeni ilə təltif edilməsi haqqında
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN FƏRMANI**

Azərbaycan idmanının inkişafındakı xidmətlərinə görə və XXVII Yay Olimpiya Oyunlarında göstərdikləri yüksək nailiyyətlərə görə aşağıda adları çəkilən Azərbaycan idmançıları və məşqçiləri "Şöhrət" ordeni ilə təltif edilsinlər:

Abdullayev Namiq Yadulla oğlu

Məftəhəddinova Zəmfira Əli qızı

Cəfərov Hafiz Yusif oğlu

Məmmədov Vahid Şərafəddin oğlu

Məmmədov Yaqub Əkbər oğlu

Heydər Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 18 oktyabr 2000-ci il

**V.M.Ələkbərovun və R.Q.Məmmədovun
"Tərəqqi" medalı ilə təltif edilməsi haqqında
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN FƏRMANI**

XXVII Yay Olimpiya Oyunlarında göstərdikləri yüksək nailiyyətlərə görə Vüqar Mürsəl oğlu Ələkbərov və Rəşid Qafar oğlu Məmmədov "Tərəqqi" medalı ilə təltif edilsinlər.

Heydər Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 18 oktyabr 2000-ci il

K.Ə.Tuayevin "Şöhrət" ordeni ilə təltif edilməsi haqqında AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN FƏRMANI

Azərbaycan idmanının inkişafındakı xidmətlərinə görə Kazbek Əliyeviç Tuayev "Şöhrət" ordeni ilə təltif edilsin.

Heydər Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 13 noyabr 2000-ci il

XI Yay Paralimpiya Oyunlarında əldə edilmiş nəticələrə görə mükafatların müəyyən edilməsi haqqında AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

2000-ci il oktyabrın 18-29-da Avstraliyanın Sidney şəhərində XI Yay Paralimpiya Oyunları keçirilmişdir. Oyunlarda Azərbaycanın yeddi əlil idmançısı iştirak etmiş və yüksək idman nəticələri göstərmişlər. İdmançılarımızdan Gündüz İsmayilov ağırlıqaldırma üzrə qızıl medala, Yelena Taranova güllə atıcılığı üzrə gümüş medala layiq görülmüş, qalan idmançılarımız - Mehman Ramazanov, Aleksandr Antofiy, Zeyniddin Bilalov, Sərxan Əsədov və Fuad Tarverdiyev çıxış etdikləri idman növləri üzrə birinci onluğa daxil olmuşlar. Nəticədə Azərbaycan yığma komandası XI Yay Paralimpiya Oyunlarında iştirak etmiş 125 ölkə arasında 47-ci yeri tutmuşdur. Azərbaycan Respublikasının əlil idmançılarının və onların məşqçilərinin Avstraliyanın Sidney şəhərində keçirilən XI Yay Paralimpiya oyunlarında göstərdikləri nəticələrə görə mükafatlandırılması məqsədi ilə **qərara alıram:**

1. XI Yay Paralimpiya Oyunlarında iştirak edərək yüksək nəticələr göstərmiş əlil idmançılar və onların məşqçiləri üçün mükafatlar aşağıdakı qaydada müəyyən edilsin:

- Birinci yeri tutaraq qızıl medal almış idmançıya əlli milyon manat, onun məşqçisinə isə on milyon manat məbləğində;
- İkinci yeri tutaraq gümüş medal almış idmançıya otuz milyon manat, onun məşqçisinə isə on milyon manat məbləğində;
- Çıxış etdikləri idman növləri üzrə birinci onluğa daxil olmuş hər bir idmançıya on milyon manat məbləğində.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

Heydər Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 14 noyabr 2000-ci il

**“Bədən tərbiyəsi və idman haqqında”
Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiqi ilə əlaqədar
Azərbaycan Respublikasının bəzi qanunvericilik aktlarına
dəyişikliklər və əlavələr edilməsi barədə
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ QANUNU**

Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi **qərara alır**:

I. “Vətəndaşların pensiya təminatı haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin məlumatı, 1992-ci il, N 18, maddə 814; 1994-cü il, N 15, maddə 177; 1995-ci il, N 22, maddə 354; Azərbaycan Respublikasının qanunvericilik toplusu, 1997-ci il, N 6, maddələr 453, 494; 1998-ci il, N 1, maddə 10; 1999-cu il, N 5, maddə 284; 2000-ci il, N 6, maddə 379; Azərbaycan Respublikasının 2001-ci il 1 fevral tarixli, 70-IIQD nömrəli Qanunu) 6-cı maddəsinin ikinci hissəsində “Olimpiya və Dünya çempionlarının” sözləri “Olimpiya oyunları mükafatçılarının, eləcə də iki dəfədən artıq olimpiya növləri üzrə dünya və qitə çempionatlarının qaliblərinin” sözləri ilə əvəz olunsun.

II. “Əlilliyin qarşısının alınması, əlillərin reabilitasiya və sosial müdafiəsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin məlumatı, 1992-ci il, N 16, maddə 697; 1994-cü il, N 15, maddə 176; 1995-ci il, N 17-18, maddə 285; Azərbaycan Respublikasının qanunları, 1996-cı il, N 1; Azərbaycan Respublikası qanunvericilik toplusu, 1997-ci il, N 2, maddə 81; N 5, maddələr 356, 378, N 6, maddə 452, 1998-ci il, N 1, maddə 16; 1999-cu il, N 4, maddə 217, N 7, maddə 395) 11-ci maddəsinə aşağıdakı redaksiyada ikinci hissə əlavə edilsin:

“Əlillərin bədən tərbiyəsi və idmanı Azərbaycan Respublikasının müvafiq qanunvericilik aktları ilə tənzimlənir”.

III. “Gömrük tarifi haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin məlumatı, 1995-ci il, N 22, maddə 352, Azərbaycan Respublikasının qanunvericilik toplusu, 1998-ci il, N 12, maddə 742; 1999-cu il, N 4, maddə 225) 34-cü maddəsinə aşağıdakı redaksiyada “i” yarımbəndi əlavə edilsin:

“i) yığma komandaların hazırlığı ilə bağlı müvafiq icra hakimiyyəti orqanı tərəfindən ölkəyə gətirilən idman avadanlığı, texnikası və malları”.

IV. “Reklam haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun (Azərbaycan Respublikasının qanunvericilik toplusu, 1998-ci il, N 1, maddə 12; 1999-cu il, N 4, maddə 225; 2000-ci il, N 8, maddə 587) 17-ci maddəsinə aşağıdakı əlavələr və dəyişikliklər edilsin:

1. 1-ci bəndin on birinci abzasında “idman müəssisələrində” sözləri “idman obyektlərində” sözləri ilə əvəz edilsin.

2. 1-ci bəndə aşağıdakı redaksiyada on ikinci abzas əlavə edilsin:

“spirtli içki və tütün məmulatlarının idman yarışlarının radio-teleyayımı zamanı reklam yayımına”.

V. Azərbaycan Respublikasının 1997-ci il 3 dekabr tarixli Qanunu ilə təsdiq edilmiş “Hərbi xidmətkeçmə haqqında” Əsasnaməyə (Azərbaycan Respublikasının qanunvericilik toplusu, 1998-ci il, N 1, maddə 14) aşağıdakı redaksiyada 25-1-ci bənd əlavə edilsin:

“25-1. Hərbi qulluqçuların fiziki hazırlığı Azərbaycan Respublikasının müvafiq qanunvericilik aktları ilə tənzimlənir”.

Heydər Əliyev,

Bakı şəhəri, 20 fevral 2001-ci il

**Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyası
müəllimlərinin təltif edilməsi haqqında
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN FƏRMANI**

Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyasının 70 illiyi münasibətilə akademiyanın aşağıdakı müəllimləri elm və təhsil sahələrində, bədən tərbiyəsi və idmanın inkişafında xidmətlərinə görə təltif edilsinlər:

"Şöhrət" ordeni ilə

Abiyev Ağacan Qulam oğlu
Ağayev Oqtay Mirzəbaba oğlu
Nərimanov Bəhram Əhməd oğlu
Rzayeva Zeynəb Hüseyn qızı

"Tərəqqi" medalı ilə

Abdul-Qədirov İsmayıl Qafar oğlu
Babayev Zəfər Abigül oğlu
Babazadə Davud Əliağa oğlu
Eminbəyli Yavuz İbrahim oğlu
Hüseynov Şüa Hüseyn oğlu
İsmayılov İsmayıl Sultan oğlu
Quliyev Dilqəm Qasım oğlu
Qurbanov Xanlar Kazım oğlu
Məmmədyarov Qəhrəman Müslüm oğlu

Heydər Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

6 aprel 2001-ci il

**Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyası
müəllimlərinə "Əməkdar müəllim" fəxri adı verilməsi haqqında
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN FƏRMANI**

Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyasının 70 illiyi münasibətilə akademiyanın aşağıdakı müəllimlərinə elm və təhsil sahələrində, bədən tərbiyəsi və idmanın inkişafında nailiyyətlərinə görə "Əməkdar müəllim" fəxri adı verilsin:

Balayeva Validə Gülməmməd qızı
Bağirov Rafiq Kamal oğlu
Bədirbəyli Gülcəmal Ağalar qızı
Əbdürrəhmanov Şamil Hətəm oğlu
Ələkbərov Həmid Yusif oğlu
Əliyev Akif Əbdul oğlu
Əliyev Arif Əli oğlu
Əsədov Sabir Cəlal oğlu
Hüseynov Fırat Alışan oğlu

Qarayev Mir Həsən oğlu
Qasimov Həmid İbad oğlu
Qasimov Ürfət Məmməd oğlu
Qayıbov Rafiq Hüseyn oğlu
Məmmədova Cəmilə Muxtar qızı
Məmmədova Şükufə Ağşaxəli qızı
Nəsrollayev Məmməd Əhməd oğlu
Senatorova Svetlana Mixaylovna
Tahirov Rəsul Abbas oğlu
Talbov Yusif Rəhim oğlu
Vahidov Sabir Abdul oğlu
Zülfüqarov Xəyyam Qədir oğlu

Heydər Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

6 aprel 2001-ci il

**Azərbaycan Respublikasının Gənclər, İdman və Turizm
Nazirliyinin yaradılması haqqında
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN FƏRMANI**

Dövlət idarəetmə strukturunu təkmilləşdirmək məqsədi ilə və Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 7-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram:**

1. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti yanında Xarici Turizm Şurası ləğv edilsin.
2. Azərbaycan Respublikasının Gənclər və İdman Nazirliyi Azərbaycan Respublikasının Gənclər, İdman və Turizm Nazirliyinə çevrilsin.
3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bir ay müddətində:
 - Azərbaycan Respublikasının Gənclər, İdman və Turizm Nazirliyinin əsasnaməsinin layihəsini hazırlayıb təsdiq olunmaq üçün Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;
 - Azərbaycan Respublikası Gənclər, İdman və Turizm Nazirliyinin aparatının işçilərinin say həddini təsdiq etsin;
 - bu fərmandan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.
4. Bu fərman imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

Heydər Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 18 aprel 2001-ci il

**Azərbaycan Respublikasının Gənclər, İdman və Turizm Nazirliyi
haqqında Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN FƏRMANI**

Azərbaycan Respublikasının Gənclər, İdman və Turizm Nazirliyinin fəaliyyətini təmin etmək məqsədi ilə **qərara alıram:**

1. Azərbaycan Respublikasının Gənclər, İdman və Turizm Nazirliyi haqqında

Əsasnamə təsdiq edilsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti:

- on gün müddətində Azərbaycan Respublikası Gənclər, İdman və Turizm Nazirliyinin xərclər smetasını və işçilərinin say həddini təsdiq etsin;

- bu fərmandan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

3. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "Azərbaycan Respublikasının Gənclər və İdman Nazirliyinin yaradılması ilə bağlı tədbirlər haqqında" 1994-cü il 3 sentyabr tarixli 199 nömrəli və "Azərbaycan Respublikasının Gənclər və İdman Nazirliyi haqqında Əsasnamənin və nazirliyin strukturunun təsdiq edilməsi barədə" 1994-cü il 3 sentyabr tarixli 200 nömrəli Fərmanları qüvvədən düşmüş hesab edilsin.

4. Bu fərman imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

Heydər Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 18 sentyabr 2001-ci il

Ə.M.H. Çoudrinin "Şöhrət" ordeni ilə təltif edilməsi haqqında AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN FƏRMANI

Azərbaycan Respublikasının idman sahəsində beynəlxalq əlaqələrinin genişləndirilməsi və möhkəmləndirilməsindəki xidmətlərinə görə Ənvər Mühəmməd Hüseyn Çoudri "Şöhrət" ordeni ilə təltif edilsin.

Heydər Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 22 oktyabr 2001-ci il

Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsinin yaradılmasının onillik yubileyi haqqında AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

2002-ci ildə Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsinin yaradılmasının onilliyi tamam olur. 2002-ci il həm də Azərbaycan idmançılarının Olimpiya oyunlarında iştirakının 50 illik yubileyidir. İdmançılarımız 1952-ci ildən etibarən Olimpiya oyunlarında iştirak etməyə başlayaraq, SSRİ yığma komandasının tərkibində çıxış etməli olmuşlar. Azərbaycan Olimpiya Hərəkatı tarixini ümumiyyətlə, şərti olaraq üç dövrə bölmək olar: Azərbaycan idmançılarının SSRİ yığma komandası tərkibində Olimpiya oyunlarında iştirak etdiyi 1952-1988-ci illəri əhatə edən dövr, 1988-1992-ci illərdə oyunlara hazırlıq mərhələsini başa vuraraq, orada Müstəqil Dövlətlər Birliyinin yığma komandası tərkibində iştirak etdiyi dövr və Azərbaycan Müstəqil dövlət kimi Beynəlxalq Olimpiya hərəkatına qoşulduğu 1992-ci ildən sonrakı dövr.

Azərbaycan idmançıları SSRİ yığma komandasının tərkibində Olimpiya oyunlarının doqquzunda 46 idmançı ilə çıxış edərək 10 qızıl, 11 gümüş və 7 bürünc medal qazanmışlar. Sərbəst üsulla güləşçi Rəşid Məmmədbəyovun 1952-ci il Helsinki Olimpiadasında qazandığı gümüş medal Azərbaycan idmançılarının Olimpiya Oyunlarında ilk uğuru kimi qiymətləndirilməlidir. Sonrakı olimpiadalarda sprinter məsafələrinə qaçan Yuri Konovalovun, müasir beşnövcü Viktor Mineyevin, voleybolçu İlna

Riskalın, həndbolçular Rəfiqə Şabanovanın və Lyudmila Şubinanın, qılıncoynadan İlqar Məmmədovun, futbolçu İqor Ponomaryovun və başqalarının uğurlu çıxışları Azərbaycan idmanının nüfuzunu artırdı.

1992-ci il Barselona Olimpiadasında Azərbaycan idmanı Müstəqil Dövlətlər Birliyinin yığma komandasında cəmi 5 nəfərlə təmsil olunsada, idmançılarımızdan ikisi - cüdoçu Nazim Hüseynov və gimnast Valeri Belinki qızıl medal alaraq, Olimpiya çempionu adına layiq görüldülər.

1992-ci ildə Milli Olimpiya Komitəsinin yaradılması ilə ölkəmizin Olimpiya Hərəkatında yeni bir dövr başlayır. Artıq Azərbaycan Müstəqil bir dövlət kimi Beynəlxalq Olimpiya Hərəkatına qoşularaq, öz idman potensialını tam nümayiş etdirmək imkanı əldə etdi. Azərbaycan ilk dəfə olaraq 1996-cı il Atlanta Olimpiadasında 23 nəfərdən ibarət öz milli Olimpiya komandası ilə müstəqil Azərbaycan Respublikasının üçrəngli bayrağı altında çıxış etdi. 197 ölkənin iştirak etdiyi bu oyunlarda gənc Azərbaycan Respublikasının 61-ci yer tutması idmanımızın uğuru sayıla bilər. Sərbəst üsulla güləşçi Namiq Abdullayevin həmin yarışlarda qazandığı gümüş medal isə müstəqil Azərbaycan Respublikası idmanının ilk yüksək nəticəsi kimi qiymətlidir.

Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsinin 1997-ci il iyulun 31-də keçirilmiş Baş Məclisində təşkilat məsələlərinə baxılaraq, onun yeni heyətinin seçilməsi komitənin fəaliyyətində müsbət istiqamətdə əsaslı dönüş yarada bilmiş, ölkəmizdə Olimpiya Hərəkatının sürətli inkişafına təkan vermiş və onun Beynəlxalq Olimpiya Hərəkatına fəal qoşulmasını təmin etmişdir. Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsi ölkəmizdə Olimpiya Hərəkatının və idmanın inkişafı ilə bağlı məqsədyönlü, ardıcıl fəaliyyət göstərərək, qısa müddət ərzində uğurlu göstəricilər əldə etmişdir. İdmançılarımızı Sidney şəhərində keçiriləcək XXVII Yay Olimpiya Oyunlarına yüksək səviyyədə hazırlamaq və hazırlıq mərhələsində onların rəsmi beynəlxalq yarışlarda iştirakını təmin etmək məqsədi ilə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 20 fevral 1998-ci il tarixli sərəncamı ilə Milli Olimpiya Komitəsinin daha məqsədyönlü iş aparması üçün geniş imkanlar açdı. Oyunlara hazırlıq işlərinin vaxtında və dövlət səviyyəsində aparılması öz müsbət nəticələrini verdi. Həyata keçirilmiş tədbirlər nəticəsində Azərbaycan idmançılarından 31 nəfər 10 idman növü üzrə 2000-ci il XXVII Yay Olimpiya Oyunlarına vəsiqə qazandı və Azərbaycan ikinci dəfə müstəqil dövlət kimi Oyunlarda iştirak etdi.

2000-ci il sentyabrın 15-də Sidney şəhərində başlanmış bu yarışlarda Azərbaycan idmançıları yüksək idman nəticələri göstərdilər. Stend atıcısı Zəmfira Meftəhəddinova və güləşçi Namiq Abdullayev qızıl, 19 yaşlı gənc boksçu Vüqar Ələkbərov bürünc medal qazandılar. 199 ölkənin iştirak etdiyi Sidney Olimpiadasında Azərbaycanın 34-cü yeri, Avropa ölkələri arasında isə 23-cü yeri tutması idmanımızın böyük qələbəsi idi. Bu Milli Olimpiya Komitəsinin rəhbərliyi altında aparılmış gərgin, planlı, məqsədyönlü işin parlaq nəticəsi kimi qiymətləndirilməlidir.

Milli Olimpiya Komitəsi Azərbaycanda Olimpiya Hərəkatının daha da genişlənməsi, onun maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi, idmançılarımızın hazırlıq səviyyəsinin yüksəldilməsi üçün onların beynəlxalq yarışlarda iştirakının təmin olunması yolunda səmərəli fəaliyyət göstərir. Xüsusilə qeyd edilməlidir ki, Milli Olimpiya Komitəsi bu mühüm vəzifələrin həyata keçirilməsi üçün ölkənin müxtəlif dövlət və ictimai qurumları ilə, habelə dünyanın ayrı-ayrı olimpiya və idman təşkilatları ilə sıx əməkdaşlıq əlaqələri yarada bilmişdir. Milli Olimpiya Komitəsinin bu təqdirəlayiq fəaliyyəti ümid verir ki, Azərbaycan xalqı idmançılarımızdan 2004-cü il Afina Olimpiadasında daha böyük qələbələr gözləsin, müstəqil Azərbaycanımızın üçrəngli bayrağı, himnimizin sədalari qədim yunan torpağında daha tez-tez göylərə qalxsın. Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsinin fəaliyyətini yüksək qiymətləndirərək və onun onillik yubileyinin ölkəmizin ictimai-mədəni həyatı üçün əhəmiyyətini nəzərə alaraq, Azərbaycanda Olimpiya Hərəkatının daha da möhkəmləndirilməsi

məqsədi ilə **qərara alıram**:

1. Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsinin yaradılmasının onillik yubileyi ölkəmizdə geniş qeyd olunsun.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti:

- Milli Olimpiya Komitəsi ilə birlikdə yubiley tədbirləri planı hazırlayıb həyata keçirsin;

- bu sərəncamdan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

Heydər Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 12 dekabr 2001-ci il

Azərbaycan idmançılarının təltif edilməsi haqqında AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN FƏRMANI

Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsinin yaradılmasının 10 illiyi münasibətilə Azərbaycanın aşağıdakı idmançıları və məşqçiləri bədən tərbiyəsi və idmanın inkişafındakı xidmətlərinə görə təltif edilsin:

“Şöhrət” ordeni ilə

Axundzadə Ağayar Əbdüləzim oğlu

İsayev Xəzər Ağəli oğlu

Məmmədov Yaşar Əzizağa oğlu

Riskal İna Valeryanovna

Şabanova Rəfiqə Mahmud qızı

Şubina Lyudmila Yeqorovna

“Tərəqqi” medalı ilə

Abdullayev Arif Yədulla oğlu

Abdullayev Nəriman Sadıx oğlu

Aşumova İradə Süleyman qızı

Babanlı Tofiq Xanlar oğlu

Dərvişov Əli İsa oğlu

Əlicanov Nazim Nəzir oğlu

Hacıhəmədov Hacığa Səmədağa oğlu

Həsənova Alla Anatolyevna

Hüseynov Oqtay Qulam oğlu

İsmayılov Elçin Mehdi oğlu

Qarayev Faiq Əli oğlu

Mənsurov Fərid Salman oğlu

Murşaqulov Saridan Ramiz oğlu

Nərimanov Elşad Əhməd oğlu

Paşayev Niyaməddin Vaqif oğlu

Paşayev Nizami Xanəli oğlu

Vahabzadə Asmila Hacı qızı

Jemayeva Yelena Viktorovna

Heydər Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 10 oktyabr 2002-ci il

**Azərbaycanın olimpiya çempionları üçün
Azərbaycan Respublikası Prezidentinin
xüsusi olimpiya təqaüdlərinin təsis edilməsi haqqında
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN FƏRMANI**

Azərbaycan Respublikasında bədən tərbiyəsi və idmanın inkişafına dövlət qayğısının artırılması məqsədi ilə **qərara alıram**:

1. Azərbaycanın olimpiya çempionları üçün Azərbaycan Respublikası Prezidentinin hərəsi ayda iki milyon manat məbləğində xüsusi olimpiya təqaüdləri təsis edilsin. Xüsusi olimpiya təqaüdü Azərbaycan Respublikası Prezidentinin qərarı ilə müəyyən olunur.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu fərmandan irəli gələn məsələləri həll etsin.

Heydər Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 10 oktyabr 2002-ci il

**Azərbaycanın olimpiya çempionlarına
Azərbaycan Respublikası Prezidentinin
xüsusi olimpiya təqaüdlərinin verilməsi haqqında
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "Azərbaycanın olimpiya çempionları üçün Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xüsusi olimpiya təqaüdlərinin təsis edilməsi haqqında" 10 oktyabr 2002-ci il tarixli fərmanına uyğun olaraq **qərara alıram**:

1. Azərbaycanın aşağıdakı olimpiya çempionlarına Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xüsusi olimpiya təqaüdləri verilsin:

Abdullayev Namiq Yədulla oğlu

Hüseynov Nazim Qalib oğlu

Meftəhəddinova Zəmfira Əli qızı

Şabanova Rəfiqə Mahmud qızı

Şubina Lyudmila Yeqorovna

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

Heydər Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 10 oktyabr 2002-ci il

**Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərdi
təqaüdlərinin verilməsi haqqında
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərdi təqaüdünün təsis edilməsi haqqında" 11 iyun 2002-ci il tarixli fərmanına uyğun olaraq **qərara alıram**:

1. Azərbaycan Respublikasında bədən tərbiyəsi və idmanın inkişafında xidmətləri olmuş aşağıdakı şəxslərə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərdi təqaüdləri verilsin:

Abbasov Tofiq Teymur oğlu
Ağayev Oqtay Mirzəbaba oğlu
Ələsgərova Ziba Əlixeybər qızı
Əliyev Əli Cəlil oğlu
Əzimzadə Eldar Muxtar oğlu
Həsənov İbadulla Əziz oğlu
Hüseynov Fikrət Paşa oğlu
Hüseynov Sabir Məmməd oğlu
Kərimov Ehsan Qafur oğlu
Mehdiyev Tofiq Qasım oğlu
Mirişev Mirpaşa Mirismayıl oğlu
Pavlidi Algiviad Georgiyeviç
Rzayeva Zeynəb Hüseynqulu qızı
Sadıqov Əbdülağa Sadıq oğlu
Şamxalov Şamil Abdullayeviç

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

Heydər Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 10 oktyabr 2002-ci il

XXVIII Yay Olimpiya Oyunlarına hazırlıq haqqında AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

2004-cü ildə Yunanistanın paytaxtı Afina şəhərində XXVIII Yay Olimpiya Oyunları keçiriləcəkdir. Dünyanın bütün ölkələrində bu mühüm beynəlxalq idman yarışına hazırlıq işləri aparılır.

Bir əsrdən çox tarixi olan müasir Olimpiya Oyunları bu gün dövrümüzün ən nüfuzlu, mötəbər və geniş təmsil olunmuş idman tədbiridir. Müasir dünyada hər hansı ölkənin Olimpiya Hərəkatındakı iştirakı, idmançıların Olimpiya Oyunlarında göstərdikləri nəticələr həmin ölkənin təkə idman sahəsindəki potensialını deyil, həm də ümumi inkişaf səviyyəsini nümayiş etdirən, onun beynəlxalq nüfuzuna təsir edən göstərici kimi qiymətləndirilir. Milli, irqi və dini mənsubiyyətindən asılı olmayaraq, milyonlarla insanı bir yerə toplaya bilən Olimpiya Oyunları həm də qarşılıqlı anlaşma əlaqələrinin, dünyada sülhün və amin-amanlığın möhkəmləndirilməsi işinə xidmət edən güclü vasitə hesab olunur. Olimpiya Hərəkatının böyük əhəmiyyətini dərk edən dünya ölkələri ilbail onun sıralarını artırıblar. 1896-cı ildə Afinada I Olimpiya Oyunları cəmi 14 ölkənin iştirakı ilə keçirilmişdisə, 2000-ci ildə Sidneydə təşkil edilmiş oyunlarda artıq 199 ölkə iştirak etmişdir. Azərbaycan idmançıları 1952-ci ildən etibarən Olimpiya Oyunlarında iştirak etməyə başlayaraq, 1992-ci ilə kimi əvvəl SSRİ, sonra isə Müstəqil Dövlətlər Birliyinin yığma komandasının tərkibində çıxış etməli olmuşlar. Bu dövr ərzində Azərbaycan idmançıları 10 olimpiadada çıxış edərək 12 qızıl, 11 gümüş və 7 bürünc medal qazanmışlar.

Azərbaycanın öz dövlət müstəqilliyini bərpa etməsi ilə ölkəmizin Olimpiya Hərəkatında yeni bir dövr başlandı. 1992-ci ildə Milli Olimpiya Komitəsinin yaradılması və onun Beynəlxalq Olimpiya Komitəsi tərəfindən tanınması Azərbaycana müstəqil bir dövlət kimi öz idman potensialını tam nümayiş etdirmək imkanı verdi. 1996-cı ildə Atlantada ilk dəfə olaraq müstəqil Azərbaycan Respublikasının üçrəngli bayrağı altında çıxış edən milli olimpiya komandasının göstərdiyi nəticə uğurlu sayıla bilər. Gənc Azərbaycan Respublikası 197 ölkənin iştirak etdiyi bu oyunlarda 61-ci yeri tutdu. 1997-ci ildən başlayaraq, ölkəmizdə Olimpiya Hərəkatını sürətlə inkişaf etdirmək və onun Beynəlxalq Olimpiya hərəkatına daha fəal qoşulmasını təmin etmək məqsədilə həyata keçirilən tədbirlər qısa müddət ərzində öz müsbət nəticələrini verdi. Azərbaycan idmançılarını Sidneydə keçiriləcək XXVII Yay Olimpiya Oyunlarına hazırlamaq məqsədilə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 26 avqust 2000-ci il tarixli Sərəncamı ilə idmançılarımızı və onların məşqçilərini XXVII Yay Olimpiya Oyunlarında yüksək nəticələrə həvəsləndirmək məqsədilə mükafatlar müəyyən edildi. 2000-ci ildə müstəqil dövlət kimi ikinci dəfə olimpiadada iştirak edən Azərbaycanın idmançıları XXVII Yay Olimpiya Oyunlarında 2 qızıl və 1 bürünc medal qazanaraq, 199 ölkənin iştirak etdiyi bu oyunlarda ölkəmiz üçün 34-cü yeri, Avropa dövlətləri arasında isə 23-cü yeri təmin etdilər. Bu, Milli Olimpiya Komitəsinin rəhbərliyi altında aparılmış məqsədyönlü və gərgin işin parlaq nəticəsi kimi, Azərbaycan dövlətinin ölkəmizdə Olimpiya Hərəkatına göstərdiyi diqqət və qayğının bəhrəsi kimi qiymətləndirildi.

XXVII Yay Olimpiya Oyunları başa çatdıqdan dərhal sonra Azərbaycanda Olimpiya Hərəkatının daha da genişləndirilməsi, xüsusilə ölkəmizin bütün bölgələrini əhatə etməsi, onun maddi-texniki bazasının möhkəmləndirilməsi, idmançılarımızın beynəlxalq yarışlarda daha fəal iştirakının təmin olunması yolunda mühüm addımlar atıldı. Təkcə 2000-2002-ci illərdə Bakıda, onun Maştağa qəsəbəsində, Naxçıvanda, Gəncədə və Şakıda müasir tipli idman kompleksləri tikilib istifadəyə verilmişdir. Bərdə idman kompleksinin tikintisi artıq başa çatdırılıb. Lənkəran və Quba şəhərlərində də idman komplekslərinin tikintisi davam etdirilir. Şamaxıda isə belə bir kompleksin tikintisinə başlanılmışdır. Bakıda İdman Oyunları Sarayında, İdman-konsert kompleksində, Respublika stadionunda və Bədən Tərbiyəsi Akademiyasının futbol meydançasında tam təmir-bərpa işləri aparılmışdır. Bakıda üzgüçülük hovuzu tikilib istifadəyə verilmiş, əltopu və gimnastika üzrə idman zallarının tikintisi işləri həyata keçirilir. Bakıda stend atıcılığı üçün idman qurğusunun və otüstü xokkey üçün stadionun tikintisi də başa çatmaq üzrədir.

Həyata keçirilmiş irimiyaşlı işlər nəticəsində Bakı dünyanın tanınmış idman mərkəzlərindən birinə çevrilməkdədir. Son illərdə bir çox nüfuzlu beynəlxalq idman tədbirlərinin Bakıda keçirilməsi buna əyani sübutdur.

Sidney Olimpiadasından sonra Gənclər, İdman və Turizm Nazirliyinin və Milli Olimpiya Komitəsinin apardığı məqsədyönlü işlər, idmançılarımızın əldə etdikləri yüksək göstəricilər və qalan müddət ərzində həyata keçirilməsi nəzərdə tutulmuş tədbirlər Azərbaycanda Afina Olimpiadasına hazırlığın yüksək səviyyədə getdiyini göstərir. Azərbaycanın milli yığma komandalarını 2004-cü ildə Yunanistanın Afina şəhərində keçiriləcək XXVIII Yay Olimpiya Oyunlarına yüksək səviyyədə hazırlamaq və hazırlıq mərhələsində onların rəsmi beynəlxalq yarışlarda iştirakını təmin etmək məqsədilə **qərara alıram:**

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti:

- milli yığma komandanın XXVIII Yay Olimpiya Oyunlarına hazırlığı mərhələsində təlim-məşq toplanışlarının keçirilməsini, rəsmi beynəlxalq yarışlarda iştirakını, Gənclər, İdman və Turizm Nazirliyinin və Milli Olimpiya Komitəsinin təqdim etdiyi xüsusi proqramlara əsasən nəzərdə tutulan tədbirlərin həyata keçirilməsini təmin etmək məqsədilə maliyyə məsələlərini həll etsin;

- bu Sərəncamdan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

10 il öncə başlanan yol

Heydər Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 5 iyun 2003-cü il

**İdman, gənclər və sosial təminat sahələrində
çalışan işçilərin əmək haqlarının artırılması haqqında
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

*İdman, gənclər və sosial təminat müəssisə və təşkilatlarında çalışan işçilərə dövlət qayğısını artırmaq və onların sosial müdafiəsini daha da gücləndirmək məqsədi ilə **qərara alıram**:*

1. Dövlət büdcəsindən maliyyələşən idman, gənclər və sosial təminat müəssisə və təşkilatlarında çalışan işçilərin vahid tarif cədvəli ilə müəyyən edilmiş aylıq vəzifə (tarif) məaşları 2003-cü il iyulun 1-dən 50 faiz artırılsın.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

Heydər Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 27 iyun 2003-cü il

**Yunanistanın Afina şəhərində keçirilən
XXVIII Yay Olimpiya Oyunlarında ən yüksək nəticələrə
görə mükafatların müəyyən edilməsi haqqında
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

*Azərbaycan Respublikasının idmançıları və onların məşqçilərini XXVIII Yay Olimpiya Oyunlarında ən yüksək nəticələr göstərməyə həvəsləndirmək məqsədi ilə **qərara alıram**:*

1. XXVIII Yay Olimpiya Oyunlarında ən yüksək nəticələr göstərmiş Azərbaycan Respublikasının idmançıları və onların məşqçiləri üçün mükafatlar aşağıdakı qaydada müəyyən edilsin:

- birinci yeri tutan hər bir idmançıya 500 milyon manat, onun məşqçisinə isə 250 milyon manat məbləğində;

- ikinci yeri tutan hər bir idmançıya 250 milyon manat, onun məşqçisinə isə 125 milyon manat məbləğində;

- üçüncü yeri tutan hər bir idmançıya 120 milyon manat, onun məşqçisinə isə 60 milyon manat məbləğində.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 4 avqust 2004-cü il

Azərbaycan idmançılarının təltif edilməsi haqqında AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Azərbaycan idmanının inkişafındakı xidmətlərinə və XXVIII Yay Olimpiya Oyunlarında göstərdikləri yüksək nailiyyətlərə görə aşağıda adları çəkilən Azərbaycan idmançıları və onların məşqçiləri təltif edilsinlər:

"Şöhrət" ordeni ilə

Mansurov Fərid Salman oğlu
Cəfərov Elçin Lənkəran oğlu
Həsənoğlu Əliqulu

"Tərəqqi" medalı ilə

Aslanov Fuad Alxan oğlu
Aşumova İradə Süleyman qızı
Meftəhəddinova Zemfira Əli qızı
Məmmədov Ağası Ağaqül oğlu
Cəfərov Hafiz Yusif oğlu
Eyvazov Məmməd Fətəli oğlu
Kazimov Vaqif Babas oğlu
Lunyov Vladimir Terentyeviç

İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 4 sentyabr 2004-cü il

Yunanistanın Afina şəhərində keçirilən XII Yay Paralimpiya Oyunlarında əldə edilmiş nəticələrə görə mükafatların müəyyən edilməsi haqqında AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI

Azərbaycan Respublikasının əlil idmançılarının və onların məşqçilərinin Yunanistanın Afina şəhərində keçirilən XII Yay Paralimpiya Oyunlarında göstərdikləri yüksək nəticələrə görə mükafatlandırılması məqsədi ilə **qərara alıram**:

1. XII Yay Paralimpiya Oyunlarında yüksək nəticələr göstərmiş Azərbaycan Respublikasının əlil idmançıları və onların məşqçiləri üçün mükafatlar aşağıdakı qaydada müəyyən edilsin:

- birinci yeri tutan hər bir idmançıya 250 milyon manat, onun məşqçisinə 125 milyon manat məbləğində;

- ikinci yeri tutan idmançıya 125 milyon manat, onun məşqçisinə isə 60 milyon manat məbləğində;

- üçüncü yeri tutan idmançıya 60 milyon manat, onun məşqçisinə isə 30 milyon manat məbləğində.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 5 oktyabr 2004-cü il

**Y.S.Blatterin “Şöhrət” ordeni ilə təltif edilməsi haqqında
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

Azərbaycan futbolunun inkişafında və onun beynəlxalq əlaqələrinin genişləndirilməsindəki xidmətlərinə görə Beynəlxalq Futbol Assosiasiyaları Federasiyasının prezidenti Yozef Sepp Blatter “Şöhrət” ordeni ilə təltif edilsin.

İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 13 oktyabr 2004-cü il

**Azərbaycanın Olimpiya çempionlarına
Azərbaycan Respublikası Prezidentinin
xüsusi Olimpiya təqaüdlərinin verilməsi haqqında
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin “Azərbaycanın olimpiya çempionları üçün Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xüsusi olimpiya təqaüdlərinin təsis edilməsi haqqında” 10 oktyabr 2002-ci il tarixli Fərmanına uyğun olaraq qərara alıram:

1. Azərbaycanın aşağıdakı Olimpiya çempionlarına Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xüsusi Olimpiya təqaüdləri verilsin:
Ponomaryov İqor Anatolyeviç
Mansurov Fərid Salman oğlu
2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 14 fevral 2005-ci il

**“Bədən tərbiyəsi və idman günü”nün təsis edilməsi haqqında
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

Xalqımızın sağlamlığının qorunması və möhkəmləndirilməsində, gənclərimizin fiziki inkişafında, ölkəmizin idman şöhrətinin beynəlxalq aləmdə daha da uca zirvələrə qaldırılmasında bədən tərbiyəsinin əhəmiyyətini və rolunu nəzərə alaraq, **qərara alıram:**

Hər il martın 5-i Azərbaycan Respublikasında “Bədən tərbiyəsi və idman günü” kimi qeyd olunsun.

İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti.

Bakı şəhəri, 4 mart 2005-ci il

**“Azərbaycan Respublikasının fəxri adları haqqında”
Azərbaycan Respublikası Prezidentinin
1998-ci il 22 may tarixli 706 nömrəli Fərmanına
əlavə və dəyişiklik barədə
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN FƏRMANI**

Azərbaycanda bədən tərbiyəsi və idmanın inkişafında böyük nailiyyətlər qazanmış şəxslərin əməyinin qiymətləndirilməsi məqsədi ilə **qərara alıram**:

1. “Azərbaycan Respublikasının fəxri adları haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1998-ci il 22 may tarixli 706 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1998-ci il, N 5, maddə 312; 2000-ci il, N 4, II kitab, maddə 268) 1-ci bəndində “təhsil və səhiyyə” sözləri “təhsil, səhiyyə, bədən tərbiyəsi və idman” sözləri ilə əvəz edilsin, “Əməkdar memar” sözlərindən sonra “Əməkdar bədən tərbiyəsi və idman xadimi” sözləri əlavə edilsin.

2. Bu fərman imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 4 mart 2005-ci il

**Azərbaycan Respublikasında 2005-2015-ci illərdə
futbolun inkişafına dair Dövlət Proqramının
təsdiq edilməsi haqqında
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN FƏRMANI**

Azərbaycan Respublikasında dövlət qayğısı nəticəsində bir sıra idman növləri üzrə əldə olunmuş yüksək nailiyyətləri nəzərə alaraq futbola da dövlət qayğısını artırmaq, onun maddi-texniki bazasını inkişaf etdirmək, əhəlinin sağlam həyat tərzinə maraqlarını yüksəltmək, futbolun elmi-metodik və normativ-hüquqi bazasının yaradılmasını və təkmilləşdirilməsini təmin etmək məqsədi ilə **qərara alıram**:

1. “Azərbaycan Respublikasında 2005-2015-ci illərdə futbolun inkişafına dair Dövlət Proqramı” təsdiq edilsin (əlavə olunur).

2. Dövlət Proqramında nəzərdə tutulan tədbirlərin əlaqələndiricisi Azərbaycan Respublikasının Gənclər, İdman və Turizm Nazirliyi və Azərbaycan Futbol Federasiyaları Assosiasiyası müəyyən edilsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti müvafiq icra orqanları ilə birlikdə bu sərəncamla təsdiq olunmuş (2005-2015-ci illər) futbolun inkişafına dair Dövlət Proqramından irəli gələn məsələləri həll etsin.

4. Bu sərəncam dərc olunduğu gündən qüvvəyə minir.

İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 10 oktyabr 2005-ci il

**Azərbaycan Respublikasının idman mütəxəssislərinə
“Əməkdar bədən tərbiyəsi və idman xadimi”
fəxri adının verilməsi haqqında
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN FƏRMANI**

Azərbaycan idmanının inkişafındakı xidmətlərini nəzərə alaraq aşağıdakı şəxslərə “Əməkdar bədən tərbiyəsi və idman xadimi” fəxri adı verilsin:

Əliyev Vaqif Cəfər oğlu
Hüseynov Əsrəf Rza oğlu
Quliyev Dilqəm Qasım oğlu
Mirməmmədov Arif Bəxtiyar oğlu
Rəhimov Mirkamil Pirəli oğlu

İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 25 yanvar 2006-cı il

**Azərbaycan Respublikasının bəzi nazirliklərinin
yenidən təşkil edilməsi haqqında
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

Azərbaycan Respublikasının dövlət idarəetmə sistemində aparılan islahatların davamı olaraq mədəniyyət, gənclərlə iş, idman və turizm sahələrinin idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsinin və onun müasir tələblərə uyğun qurulmasının, bu sahələrdə idarəetmənin səmərəliliyinin daha da artırılmasının zəruriliyini nəzərə alaraq və onların struktur optimallığını təmin etmək məqsədi ilə Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 7-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram:**

1. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi və Azərbaycan Respublikasının Gənclər, İdman və Turizm Nazirliyi ləğv edilsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyinin əsasında Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyi yaradılsın.

3. Azərbaycan Respublikasının Gənclər, İdman və Turizm Nazirliyinin əsasında Azərbaycan Respublikasının Gənclər və İdman Nazirliyi yaradılsın.

4. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə tapşırılsın ki, bir ay müddətində:

4.1. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin və Azərbaycan Respublikasının Gənclər və İdman Nazirliyinin əsasnamələrinin layihələrini təsdiq olunmaq üçün Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

4.2. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin və Azərbaycan Respublikasının Gənclər və İdman Nazirliyinin strukturları və aparatlarının işçilərinin say həddi barədə təkliflərini Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

4.3. qüvvədə olan qanunvericilik aktlarının bu fərmana uyğunlaşdırılması barədə təkliflərini Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

4.4. bu fərmandan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

5. Bu fərman imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

İlham Əliyev,

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 30 yanvar 2006-cı il

**Gənclər və İdman Nazirliyi haqqında Əsasnamənin,
Nazirliyin strukturunun təsdiq edilməsi və aparatının
işçilərinin say həddinin müəyyən edilməsi barədə
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN FƏRMANI**

Azərbaycan Respublikasının Gənclər və İdman Nazirliyinin fəaliyyətini təmin etmək məqsədi ilə **qərara alıram**:

1. "Azərbaycan Respublikasının Gənclər və İdman Nazirliyi haqqında Əsasnamə" təsdiq edilsin (əlavə olunur).

2. "Azərbaycan Respublikasının Gənclər və İdman Nazirliyinin strukturu" təsdiq edilsin (əlavə olunur).

3. Azərbaycan Respublikasının Gənclər və İdman Nazirliyinin aparatının işçilərinin say həddi 110 ştat vahidi müəyyən edilsin.

4. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə tapşırılsın ki, bir ay müddətində:

4.1. qüvvədə olan normativ hüquqi aktların bu fərmana uyğunlaşdırılması barədə təkliflərini hazırlayıb Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin;

4.2. bu fərmandan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

5. Bu fərman dərc edildiyi gündən qüvvəyə minir.

İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 18 aprel 2006-cı il

**Olimpiya çempionu İ.V.Riskala
Azərbaycan Respublikası Prezidentinin
xüsusi Olimpiya təqaüdünün verilməsi haqqında
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "Azərbaycanın olimpiya çempionları üçün Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xüsusi olimpiya təqaüdlərinin təsis edilməsi haqqında" 2002-ci il 10 oktyabr tarixli 798 nömrəli Fərmanına (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2002-ci il N 10, maddə 594; Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2006-cı il 15 may tarixli 405 nömrəli Fərmanı) uyğun olaraq **qərara alıram**:

1. Olimpiya çempionu Riskal İnna Valeriyevnaya Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xüsusi olimpiya təqaüdü verilsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 1 iyun 2006-cı il

**R.S.Hacıyevə "Əməkdar bədən tərbiyəsi və idman xadimi"
fəxri adının verilməsi haqqında
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

Daxili işlər orqanlarının şəxsi heyətinin fiziki və döyüş hazırlığının inkişafında xidmətlərinə görə Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin İdman Cəmiyyətinin sədri polis polkovniki Rafiq Soltan oğlu Hacıyevə "Əməkdar bədən tərbiyəsi və idman xadimi" fəxri adı verilsin.

İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 30 iyun 2006-cı il

**XXIX Yay Olimpiya Oyunlarına hazırlıq haqqında
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

XXIX Yay Olimpiya Oyunları 2008-ci ildə Çin Xalq Respublikasının paytaxtı Pekin şəhərində keçiriləcəkdir. Olimpiya Oyunları dünyanın bütün dövlətlərinin diqqət mərkəzində olan ən möhtəşəm və mühüm idman tədbiridir. Müasir dövrdə hər bir dövlətin Olimpiya Hərəkətindəki iştirakı, onu təmsil edən idmançıların Olimpiya Oyunlarında göstərdikləri nəticələr ölkənin təkcə idman sahəsindəki potensialını deyil, həm də ümumi inkişaf səviyyəsini nümayiş etdirir, beynəlxalq nüfuzuna təsir göstərir. Milyonlarla insanı bir araya gətirən Olimpiya Oyunları xalqlar arasında dostluğu, qarşılıqlı anlaşmanı, sülhü möhkəmləndirən güclü vasitədir. Olimpiya Hərəkətinin böyük əhəmiyyətini qəbul edən dünya ölkələri ildən-ildə bu hərəkətə daha fəal qoşulurlar. Əgər 1896-cı ildə I Olimpiya Oyunlarında cəmi 14 ölkə iştirak edirdisə, 2004-cü il oyunlarına 202 ölkə qatılmışdır. Növbəti Pekin olimpiadasında isə iştirakçı ölkələrin sayının daha da artacağı gözlənilir.

Azərbaycan idmançıları Olimpiya Oyunlarında 1952-ci ildən 1992-ci ilədək SSRİ-nin, 1992-ci ildə isə Müstəqil Dövlətlər Birliyinin yığma komandasının tərkibində çıxış etməli olmuşlar. Bu dövr ərzində idmançılarımız on olimpiadada iştirak etmiş, 14 qızıl, 11 gümüş və 8 bürünc medala layiq görülmüşlər.

Azərbaycanın dövlət müstəqilliyini bərpa etməsi ilə ölkənin Olimpiya Hərəkətində iştirakının yeni dövrü başlanmışdır. 1992-ci ildə yaradılmış Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsi 1993-cü ildə Beynəlxalq Olimpiya Komitəsi tərəfindən tanınmış və Azərbaycan müstəqil dövlət kimi ilk dəfə 1996-cı ildə Atlanta Olimpiya Oyunlarında təmsil olunmuşdur. Həmin dövrdən idmançılarımız Azərbaycan bayrağı altında üç Qış və üç Yay Olimpiya Oyunlarında iştirak etmişlər.

Ümummilli liderimiz Heydər Əliyev Azərbaycanda idmanın tərəqqisinə və ölkəmizin Olimpiya Hərəkətində iştirakına həmişə xüsusi əhəmiyyət vermişdir. Onun böyük diqqət və qayğısı, tövsiyə və göstərişləri sayəsində Azərbaycan Beynəlxalq Olimpiya Hərəkətinə fəal qoşulmuş, ölkədə idman ahəngdar inkişaf et-

mişdir. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "Sidney Olimpiya Oyunlarına hazırlıq haqqında" 20 fevral 1998-ci il və "Afina Olimpiya Oyunlarına hazırlıq haqqında" 5 iyun 2003-cü il tarixli sərəncamları Milli Olimpiya Komitəsinin daha məqsədyönlü iş aparması üçün möhkəm zəmin yaratmışdır. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 26 avqust 2000-ci il tarixli Sərəncamı ilə idmançılarımızı və onların məşqçilərini Olimpiya Oyunlarında yüksək nəticələrə həvəsləndirmək məqsədi ilə mükafatların təyin edilməsi isə atletlərimizin yarışlara daha yaxşı hazırlaşmasına yeni stimul vermiş, nəticələrin olimpiadadan olimpiadaya yaxşılaşmasına gətirib çıxarmışdır. Əgər 1996-cı ildə 197 ölkənin iştirak etdiyi Atlanta Oyunlarında Azərbaycan bir gümüş medalla 61-ci yeri tutmuşdursa, 2000-ci ildə XXVII Yay Olimpiya Oyunlarında idmançılarımız iki qızıl və bir bürünc medal qazanaraq, 199 ölkənin qatıldığı bu oyunlarda ölkəmiz üçün 34-cü yeri, Avropa ölkələri arasında isə 23-cü yeri təmin etmişlər. 2004-cü ildə Afinada idmançılarımız 1 qızıl, 4 bürünc medalla təltif edilmişlər ki, bu da Azərbaycan idmanının sürətlə irəli getdiyini bir daha nümayiş etdirir.

Ölkədə Olimpiya Hərəkatı və idmanın inkişafı gündən-günə geniş vüsət alır. Son onillik beynəlxalq idman qurumları ilə əlaqələrin qurulması, Milli Olimpiya Komitəsinin dünya miqyasında nüfuzunun artması, beynəlxalq yarışların respublikamızda keçirilməsi, idmanın maddi-texniki bazasının yaradılması sahəsində görülən böyük işlərlə əlamətdardır. 2000-ci ildən başlayaraq Bakıda, paytaxtın Maştağa qəsəbəsində, Naxçıvanda, Gəncədə, Şəkiddə, Bərdədə, Lənkəranda, Qubada, Şamaxıda, Zaqatalada müasir tipli idman kompleksləri tikilib istifadəyə verilmişdir. İndi respublikamızın, demək olar ki, bütün rayonlarında belə komplekslərin tikintisi davam edir. Ötən dövrdə bir sıra idman növləri üzrə ixtisaslaşdırılmış idman qurğuları inşa olunmuşdur. Stend Atıcılığı Mərkəzi, Taekvondo Sarayı, Yaxt-klub, Otüstü Hokkey Mərkəzi, ABU-Arena Həndbol kompleksi, Naxçıvan Üzgüçülük Mərkəzi belə idman obyektlərindəndir.

Yeni müasir idman qurğularının tikilib istifadəyə verilməsi, eləcə də həyata keçirilmiş irimiqyaslı işlər nəticəsində Azərbaycan dünyanın idman mərkəzlərindən birinə çevrilmişdir. Hazırda Azərbaycan təkcə müəyyən kateqoriyalı beynəlxalq yarışların deyil, eyni zamanda qitə və dünya çempionatlarının keçirildiyi dövlətdir. Beynəlxalq yarışların regionlarda təşkili sahəsində də böyük nailiyyətlər qazanılmışdır.

2008-ci il Pekin Olimpiadasının daha gərgin mübarizə şəraitində keçəcəyi gözlənilir. Azərbaycan idmançıları Sidney və Afinada əldə edilmiş nəticələri təkrar etmək, tutduqları mövqeyi qoruyub saxlamaq və yaxşılaşdırmaq uğrunda mübarizə aparmalıdırlar. Bu məqsəd nəminə Milli Olimpiya Komitəsi, Gənclər və İdman Nazirliyi, həmçinin bütün milli idman federasiyaları öz səylərini birləşdirməlidir. Son iki ildə idmançılarımızın qazandıqları uğurlar olimpiya yarışlarına hazırlığın lazımı səviyyədə getdiyini göstərir. Bununla yanaşı, aparılan işlər və qalan müddət ərzində həyata keçirilməsi nəzərdə tutulan tədbirlər Azərbaycanın Pekin Olimpiadasına daha yüksək səviyyədə hazırlığını təmin etməli, qarşıda qoyulmuş məqsədlərə çatmaq imkanı yaratmalıdır.

Azərbaycanın milli olimpiya komandasının 2008-ci ildə Pekin şəhərində keçiriləcək XXIX Yay Olimpiya Oyunlarına daha yüksək səviyyədə hazırlanmasını, bu mərhələdə onların rəsmi beynəlxalq yarışlarda iştirak etməsini, Olimpiya Oyunlarına lisenziyaların qazanılması və idmançıların oyunlara tam hazırlığını təmin etmək məqsədi ilə **qərara alıram:**

Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti:

- Gənclər və İdman Nazirliyinin və Milli Olimpiya Komitəsinin təqdim etdiyi xüsusi proqramlara əsasən milli yığma komandaların XXIX Yay Olimpiya Oyunlarına hazırlığı mərhələsində təlim-məşq toplanışlarının keçirilməsini, idmançıların rəsmi beynəlxalq yarışlarda iştirakını, ölkədə lisenziya yarışlarının təşkilini və nəzərdə tu-

10 il öncə başlanan yol

tulan digər tədbirlərin həyata keçirilməsini təmin etmək üçün maliyyə məsələlərini həll etsin;

- bu sərəncamdan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.

İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 24 iyul 2006-cı il

**İ.C.Cavadovun "Şöhrət" ordeni ilə təltif edilməsi haqqında
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

Azərbaycan futbolunun inkişafındakı xidmətlərinə görə İsgəndər Cavad oğlu Cavadov "Şöhrət" ordeni ilə təltif edilsin.

İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 14 sentyabr 2006-cı il

**2006-cı il sentyabrın 19-da Bakı şəhərində imzalanmış
"Azərbaycan Respublikası Gənclər və İdman Nazirliyi
və Bolqarıstan Respublikası Gənclər və İdman
Dövlət Agentliyi arasında gənclər siyasəti və idman
sahəsində əməkdaşlıq haqqında saziş" in təsdiq edilməsi barədə
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

1. 2006-cı il sentyabrın 19-da Bakı şəhərində imzalanmış "Azərbaycan Respublikası Gənclər və İdman Nazirliyi və Bolqarıstan Respublikası Gənclər və İdman Dövlət Agentliyi arasında gənclər siyasəti və idman sahəsində əməkdaşlıq haqqında saziş" təsdiq edilsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə tapşırılsın ki, bu sərəncamın 1-ci bəndində göstərilən sazişin həyata keçirilməsi üçün lazımı tədbirlər görsün.

3. Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyinə tapşırılsın ki, bu sərəncamın 1-ci bəndində göstərilən sazişin qüvvəyə minməsi üçün zəruri olan dövlətdaxili prosedurların yerinə yetirilməsi barədə Bolqarıstan tərəfini xəbərdar etsin.

İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 6 oktyabr 2006-cı il

**Azərbaycan Respublikasının idman mütəxəssislərinə
"Azərbaycan Respublikasının Əməkdar bədən tərbiyəsi
və idman xadimi" fəxri adının verilməsi haqqında
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

Azərbaycan idmanının inkişafındakı xidmətlərinə görə aşağıdakı şəxslərə
“Azərbaycan Respublikasının əməkdar bədən tərbiyəsi və idman xadimi” fəxri adı
verilsin:

Abbasov Adil Seyfulla oğlu
Abdul-Qədirov İsmayıl Qafar oğlu
Babanlı Tofiq Xanlar oğlu
Dərvişov Əli İsa oğlu
Eminbəyli Yavuz İbrahim oğlu
Əhmədov Fikrət Eyyub oğlu
Əsgərov Ədalət Əsgər oğlu
Hacıəhmədov Hacığa Səməd oğlu
Hüseynov Xankişi Mişan oğlu
Hüseynov Oqtay Qulam oğlu
Kərimov Sultan Əbdülhəmid oğlu
Qafarov Arif Muxtar oğlu
Qasimov Kamran Məmməd oğlu
Qurbanov Xanlar Kazım oğlu
Leksutov İqor Pavloviç
Mehtiyev Aydın İsa oğlu
Mursaqulov Saridan Ramiz oğlu
Nəzərov Vahid Əliş oğlu
Ömərov Firdovsi Kamal oğlu
Şubina Lyudmila Yeqorovna
Üseynov Məmməd Mir Bağır oğlu

İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 25 dekabr 2006-cı il

**Azərbaycan Respublikası Prezidentinin
fərdi təqaüdlərinin verilməsi haqqında
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

“Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərdi təqaüdünün təsis edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2002-ci il 11 iyun tarixli 715 nömrəli Fərmanına uyğun olaraq **qərara alıram**:

1. Azərbaycan idmanının inkişafında böyük xidmətləri olan aşağıdakı şəxslərə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərdi təqaüdləri verilsin:

Axundzadə Ağayar Əbdüləzim oğlu
Cəfərov Elçin Lənkəran oğlu
Cəfərov Hafiz Yusif oğlu
Eyvazov Məmməd Fətəli oğlu
Əhmədov Kamal Məhəmməd oğlu
Əliqulu Həsən oğlu
Məmmədov Vahid Şərafəddin oğlu

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.
3. Bu sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

Bakı şəhəri, 25 dekabr 2006-cı il

İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

**Azərbaycan Respublikası Prezidentinin
fərdi təqaüdlərinin verilməsi haqqında
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

“Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərdi təqaüdünün təsis edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2002-ci il 11 iyun tarixli 715 nömrəli Fərmanına uyğun olaraq **qərara alıram**:

1. Azərbaycan idmanının inkişafında böyük xidmətləri olan aşağıdakı şəxslərə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərdi təqaüdləri verilsin:
Nərimanov Bəhram Əhməd oğlu
Şamilov Çingiz Qasım oğlu
2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.
3. Bu sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

Bakı şəhəri, 29 dekabr 2006-cı il

İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

**A.A.Banişevskinin xatirəsinin əbədiləşdirilməsi haqqında
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

Tanınmış Azərbaycan idmançısı Anatoli Andreyeviç Banişevskinin xatirəsinə əbədiləşdirmək məqsədi ilə **qərara alıram**:

Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti Anatoli Andreyeviç Banişevskinin yaşadığı binaya (2-ci Sülh döngəsi, ev 2a) xatirə lövhəsinin vurulmasını təmin etsin.

Bakı şəhəri, 6 fevral 2007-ci il

İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

**Azərbaycanda şahmatın inkişaf etdirilməsi haqqında
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN SƏRƏNCAMI**

Azərbaycanda tarixən şahmat geniş yayılmış ənənəvi oyunlardan biri olmuş və xalqımızın mədəniyyətində özünəməxsus yer tutmuşdur. İntellektual idman növü kimi şahmatın inkişafına ötən əsrin 70-ci illərindən etibarən respublikamızda böyük diqqət göstərilmişdir. Bu məqsədlə dövlət səviyyəsində qərarlar qəbul edilmiş, şəhər və rayonlarda şahmat məktəbləri və klubları açılmışdır. Görülən tədbirlər nəticəsində şahmat oyununa maraq kütləvi xarakter almış və Azərbaycanın şahmat məktəbi formalaşmağa başlamışdır. Dünya çempionatlarında, beynəlxalq turnirlərdə şahmatçılarımızın qələbələri respublika şahmatsevərlərinin sayının artmasına, müvafiq məşqçi kadrların yetişməsinə təkan vermişdir. Bu inkişafın bəhrələri özünü xüsusilə müstəqillik dövründə göstərmişdir.

İndi Azərbaycan öz şahmatçılarının uğurları ilə haqlı olaraq fəxr edə bilər. Hazırda respublikada fəaliyyət göstərən 62 uşaq-gənclər şahmat məktəbində və həmçinin ümumtəhsil məktəblərində 40 minə yaxın uşaq və yeniyetmə şahmatla məşğul olur. Müstəqilliyini bərpa edənədək Azərbaycanda beynəlxalq ada sahib cəmi 5 şahmatçı olduğu halda, hazırda 15 beynəlxalq qrossmeyster, 18 beynəlxalq usta, 9 FIDE ustası və 6 beynəlxalq dərəcəli hakim vardır. Son 15 il ərzində şahmatçılarımız müxtəlif beynəlxalq yarışlarda, dünya və Avropa çempionatlarında vətənimizi layiqincə təmsil edərək yüksək nəticələrə nail olmuş, 72 medal, o cümlədən 24 qızıl medal qazanmışlar.

"Azərbaycanın uşaq şahmatçılarında dövlət qayğısının artırılması haqqında" Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1998-ci il 18 dekabr tarixli sərəncamı şahmata göstərilən yüksək diqqətin təzahürü olmuş və şahmatçılarımızın beynəlxalq yarışlarda yeni qələbələr qazanmalarına zəmin yaratmışdır. 2002-ci ildə Avropa çempionatının Bakıda, 2003-cü ildə gənclər arasında dünya çempionatının Naxçıvanda keçirilməsi isə Azərbaycanda şahmatın beynəlxalq miqyasda etirafı kimi qiymətləndirilmişdir.

Azərbaycan Respublikasında şahmat sahəsində mövcud potensialı və şahmatçılarımızın beynəlxalq yarışlarda uğurlarını nəzərə alaraq, respublikada şahmatın daha da inkişaf etdirilməsini təmin etmək məqsədi ilə **qərara alıram**:

1. Azərbaycan Respublikasının Gənclər və İdman Nazirliyi və Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyi yerli icra hakimiyyəti orqanları ilə birlikdə, Azərbaycan Respublikasının Milli Olimpiya Komitəsi və Azərbaycan Şahmat Federasiyasının təklifləri nəzərə alınmaqla, "2008-2013-cü illərdə Azərbaycanda şahmatın inkişaf etdirilməsi" Dövlət Proqramının layihəsini üç ay müddətində Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim etsin.

2. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti bu sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etsin.

3. Bu sərəncam imzalandığı gündən qüvvəyə minir.

İlham Əliyev,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 27 aprel 2007-ci il

Yuxarıda göstərilənlərdən əlavə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin bir sıra digər sərəncamlarla bağlı imzaladığı sərəncamlarda da idman xadimlərinə fəxri adlar verilib. Həmin sərəncamlara əsasən aşağıdakı şəxslərə Azərbaycan Respublikasının "Əməkdar bədən tərbiyəsi və idman xadimi" fəxri adı verilib:

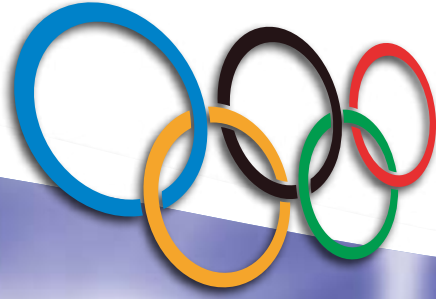
- Məsimov Qiyas Məmmədza oğlu (3 avqust 2006-cı il)
- Hübətov Cəfər İslam oğlu (3 oktyabr 2006-cı il)
- Quliyev Niftəli Tanverdi oğlu (3 oktyabr 2006-cı il)

- Süleymanov Süleyman Mehdi oğlu (3 oktyabr 2006-cı il)
- Əliyev Nadir Lətif oğlu (18 aprel 2007-ci il)
- Əliyev Vaqif Məmməd oğlu (18 aprel 2007-ci il)
- Hadıbəyov Fəzil Məmmədəli oğlu (18 aprel 2007-ci il)
- İskəndərov Ağakəşi Baxşı oğlu (18 aprel 2007-ci il)

Bundan başqa, bədən tərbiyəsi və idmanın inkişafındakı xidmətlərinə görə Hacıyev Yavər Hacı oğlu, Hüseynov Tahir Hüseyn oğlu və Mirzəyev Ələddin Sədrəddin oğlu "Tərəqqi" medalı ilə təltif ediləblər.

1997-2007-ci illərin əsas idman hadisələrinin xronologiyası

Son illər Milli Olimpiya Komitəsi f aliyyatını artırıb, genişləndirib, idmançları, gəncləri daha da s f rbar edib, h v sl ndirib, onlara yardım g st ribdir. Ona görə də qalabaları qeyd edərkən Milli Olimpiya Komitəsinin üzvlərinin və onun prezidenti İlham Əliyevin xüsusi xidmətlərini vurğulamaq lazımdır.

Heydər  liyev

- 31 iyul 1997-ci il Milli Olimpiya Komitəsinin hesabat-seçki konfransı keçirilib və İlham Əliyev yekdilliklə MOK-un prezidenti seçilib.
- 15 avqust 1997-ci il Beynəlxalq Olimpiya Komitəsi İlham Əliyevi Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsinin prezidenti kimi tanıyıb.
- 26 avqust 1997-ci il Gənclər və İdman Nazirliyində Milli Olimpiya Komitəsinin prezidenti İlham Əliyevin sədrliyi ilə MOK İcraiyyə Komitəsinin ilk iclası keçirilib.
- 25 sentyabr 1997-ci il MOK prezidenti İlham Əliyev Gənclər və İdman Nazirliyində ölkəmizin tanınmış idmançıları ilə görüşüb.
- 14-15 noyabr 1997-ci il İsveçin paytaxtı Stokholm şəhərində keçirilən Avropa Olimpiya Komitəsinin 26-cı Baş Assambleyasında Azərbaycanı MOK prezidenti İlham Əliyevin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti təmsil edib. İlham Əliyev BOK prezidenti X.A.Samarançla və AOK-un yeni seçilmiş prezidenti Jak Roçqla görüşüb.
- 25 dekabr 1997-ci il "Hyatt Regency" otelində MOK İcraiyyə Komitəsinin iclası keçirilib. Toplantıda komitənin strukturu və 12 komissiyası təsdiq olunub. İlham Əliyev il ərzində fərqlənən idmançıları mənzillər və qiymətli hədiyyələrlə mükafatlandırıb.
- 7-22 fevral 1998-ci il Azərbaycan idmançıları Yaponiyanın Naqano şəhərində keçirilən XVIII Qış Olimpiya Oyunlarında iştirak ediblər.
- 19-20 mart 1998-ci il Milli Olimpiya Komitəsinin prezidenti İlham Əliyev İsveçrənin Lozanna şəhərində MDB ölkələri MOK başçılarının toplantısında iştirak edib və BOK prezidenti X.A.Samarançla görüşüb.
- 14 aprel 1998-ci il Azərbaycan Milli Olimpiya Akademiyası yaradılıb.
- 13-22 may 1998-ci il Bakıda Yeniyetmələrin I Respublika Oyunlarının final yarışları keçirilib. Mayın 16-da keçirilən təntənəli açılış mərasimində dövlətimizin başçısı Heydər Əliyev iştirak edib, MOK prezidenti İlham Əliyev nitq söyləyib.
- 9 iyun 1998-ci il MOK prezidenti İlham Əliyev Beynəlxalq Bodibilding Federasiyasının I vitse-prezidenti Rafael Santoxanın rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib.
- 1 iyul 1998-ci il Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsinin yeni nəşrə başlayan "Olimpiya" jurnalının təqdimat mərasimi keçirilib, tədbirdə MOK prezidenti İlham Əliyev nitq söyləyib.
- 19 sentyabr 1998-ci il Zemfira Meftəhəddinova stend atıcılığı üzrə dünya kubokunu qazanıb.
- 24-29 noyabr 1998-ci il MOK rəhbəri İlham Əliyev Braziliyanın Rio-de-Janeyro şəhərində keçirilən IV Ümumdünya Olimpiya Yarmarkasında iştirak edib.
- 18 dekabr 1998-ci il Prezident Heydər Əliyev istedadlı şahmatçılardan Teymur Rəcəbovu, Vüqar Həşimovu, Qədir Hüseynovu və Rauf Məmmədovu qəbul edib.
- 26 dekabr 1998-ci il MOK-un Baş Məclisi keçirilib. Tədbirdə hesabat məruzəsi ilə çıxış edən MOK prezidenti İlham Əliyev il ərzində beynəlxalq yarışlarda fərqlənən idmançılara və onların məşqçilərinə mükafatlar təqdim edib.
- Beynəlxalq alpinist komandasının tərkibində Everest zirvəsini fəth edən Azərbaycan

- 14 yanvar 1999-cu il alpinistləri dövlət bayrağımızı zirvəyə sancıblar.
- 27 iyul 1999-cu il Azərbaycan idmançısı Yelena Jemayeva qılıncoynatmanın sablya növü üzrə Avropa çempionu (İtaliya) oldu.
- 4 avqust 1999-cu il MOK prezidenti İlham Əliyev karate üzrə dünya kuboku yarışlarında uğurlu çıxış etmiş uşaq və yeniyetmə idmançılarla görüşüb.
- 9 avqust 1999-cu il Prezident Heydər Əliyev Avropa Həvəskar Boks Assosiasiyasının prezidenti Emil Jeçevi qəbul edib.
- 30 avqust-3 sentyabr 1999-cu il İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə MOK nümayəndə heyəti İsveçrədə səfərdə olub, BOK prezidenti X.A.Samarançla və bəzi beynəlxalq federasiyaların rəhbərləri ilə görüşüb.
- 1 noyabr 1999-cu il Azərbaycan qılıncoynadını Yelena Jemayeva sablya üzrə dünya çempionu (Koreya) olub.
- 28 dekabr 1999-cu il MOK Baş Məclisi və İcraiyyə Komitəsinin növbəti iclası keçirilib, komitə prezidenti İlham Əliyev il ərzində fərqlənən idmançıları və onların məşqçilərini mükafatlandırıb.
- 2 fevral 2000-ci il Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyev ölkəmizin tanınmış idmançılarını və mütəxəssisləri qəbul edib.
- 12 may 2000-ci il Yeniyetmələrin II Respublika Oyunlarının final mərhələsinin (12-21 may) açılış mərasimi keçirilib, Prezident Heydər Əliyev və MOK rəhbəri İlham Əliyev tədbirdə nitq söyləyiblər.
- 18-21 may 2000-ci il Azərbaycan idmançısı Elçin İsmayılov cüdo üzrə Avropa çempionu (Polşa) adını qazanıb.
- 19-20 iyun 2000-ci il MOK prezidenti İlham Əliyev Lozannaya səfər edərək orada FİLA prezidenti Milan Erseqanla və BOK-un Milli Olimpiya Komitələri ilə əlaqələr departamentinin rəhbəri Pere Miro ilə görüşüb.
- 1 iyul 2000-ci il Yelena Jemayeva qılıncoynatmanın sablya növündə dünya çempionu (Macarıstan) adını növbəti dəfə qazanıb.
- 18 avqust 2000-ci il MOK prezidenti İlham Əliyev Brüsseldə Avropa Olimpiya Komitəsinin prezidenti Jak Roqqla görüşüb.
- 25 avqust 2000-ci il Zuğulbada olimpiyaçıları Sidneyə yolasalma mərasimi keçirilib. Mərasimdə dövlət rəhbəri Heydər Əliyev idmançılara xeyir-dua verərək, onlara Olimpiadada uğurlar arzulayıb.
- 28 avqust 2000-ci il Milli Olimpiya Komitəsi XXVII Yay Olimpiya Oyunlarında ölkəmizi təmsil edəcək idmançıların şərəfinə Olimpiya balı təşkil edib.
- 2 sentyabr 2000-ci il XXVII Yay Olimpiya Oyunlarında iştirak edəcək idmançılarımız Avstraliyanın Sidney şəhərinə yola düşüblər.
- Sidneydə, Olimpiya kəndində Azərbaycanın milli bayrağı yüksəldilib.

- 6 sentyabr 2000-ci il Sidneyin "Riçent" otelində "Azərbaycan günü" təşkil olunub. Tədbirdə dünyanın nüfuzlu idman xadimləri və beynəlxalq təşkilatların rəhbərləri iştirak ediblər.
- 18 sentyabr 2000-ci il Azərbaycan idmançısı Zemfira Meftəhəddinova stend atıcılığı üzrə olimpiya çempionu adını qazanıb.
- 21 sentyabr 2000-ci il Boksçumuz Vüqar Ələkbərov Olimpiya Oyunlarının bürünc medalına layiq görülüb.
- 26 sentyabr 2000-ci il Olimpiya komandamızın kapitanı Namiq Abdullayev sərbəst güləş yarışlarının finalında ABŞ idmançısı Samuel Hensona qalib gələrək olimpiya çempionu olub.
- 30 sentyabr 2000-ci il XXVII Yay Olimpiya Oyunlarında ölkəmizi təmsil etmiş idmançılar Sidneydən Vətənə qayıdılar.
- 3 oktyabr 2000-ci il BOK prezidenti X.A.Samaranç MOK prezidenti İlham Əliyevə idmançılarımızın Sidneydəki uğurları ilə əlaqədar təbrik göndərib.
- 4 oktyabr 2000-ci il BOK prezidenti X.A.Samaranç Olimpiya komandamızın Sidney uğurları ilə əlaqədar Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyevə təbrik məktubu göndərib.
- 6 oktyabr 2000-ci il Prezident Heydər Əliyev Sidneydə ölkəmizin şərəfini qorumuş olimpiyaçıları qəbul edib və hamısını mükafatlandırıb.
- 18 oktyabr 2000-ci il Paralimpiyaçılarımız XI Yay Paralimpiya Oyunlarında iştirak ediblər. Yarışlarda pauerliffinçi Gündüz İsmaylov qızıl, güllə atıcısı Yelena Taranova isə gümüş medal qazanıblar.
- 18-29 oktyabr 2000-ci il Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyev bir gün öncə Bakıya gəlmiş AOK prezidenti Jak Roqq və komitənin baş katibi Mario Peskantenini qəbul edib.
- 21 oktyabr 2000-ci il Bakıda Olimpiya İdman Kompleksi istifadəyə verilib. Kompleksin açılış mərasimində Azərbaycan prezidenti Heydər Əliyev, MOK prezidenti İlham Əliyev və indiki BOK, o zamankı AOK başçısı Jak Roqq iştirak ediblər.
- 21 oktyabr 2000-ci il AOK prezidenti Jak Roqq və komitənin baş katibi Mario Peskante Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyasında idman ictimaiyyətinin nümayəndələri ilə görüşdülər. Görüşdə Jak Roqq Akademiyanın fəxri doktoru adı verildi.
- 21 oktyabr 2000-ci il MOK prezidenti İlham Əliyev Gəncədə Olimpiya İdman Kompleksinin təmələqoyma mərasimində iştirak etdi.
- 28 oktyabr 2000-ci il Bakı Əyləncə Mərkəzində Sidney qaliblərinə Milli Olimpiya Komitəsi tərəfindən mükafatların təqdim edilməsi mərasimi keçirilib.
- 29 oktyabr 2000-ci il Prezident Heydər Əliyev Sidneydə uğurla çıxış etmiş paralimpiyaçıları qəbul edib və mükafatlandırıb.
- 15 noyabr 2000-ci il MOK prezidenti İlham Əliyevin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti Polşanın Varşava şəhərində AOK-un 29-cu Baş Assambleyasında iştirak edib.

- 16-19 noyabr 2000-ci il *Paytaxtdakı "Hyatt Regency" otelində Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsinin Baş Məclisi keçirildi və İlham Əliyev yekdilliklə növbəti dəfə MOK prezidenti seçildi.*
- 24 mart 2001-ci il *MOK-un inzibati binası istifadəyə verildi. Binanın açılış mərasimində Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyev rəmzi qırmızı lenti kəsdi və geniş nitq söyləyərək öz xeyir-duasını verdi.*
- 27 mart 2001-ci il *Bakıda Avropa Olimpiya Komitəsi İcraiyyə Komitəsinin iclası keçirildi. İclasdan öncə MOK prezidenti İlham Əliyev İcraiyyə Komitəsi üzvləri ilə görüşdü. Jak Roqqun BOK prezidentliyinə namizədliyi də məhz Bakı toplantısında dəstəkləndi.*
- 6 aprel 2001-ci il *Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyasının 70 illik yubiley mərasimi keçirildi. Mərasimdə MOK prezidenti İlham Əliyev nitq söylədi.*
- 7 aprel 2001-ci il *Azərbaycan idmançısı Nizami Paşayev ağırlıqqaldırma üzrə Avropa çempionu (Slovakiya) adını qazandı.*
- 29 aprel 2001-ci il *MOK prezidenti İlham Əliyev Azərbaycan Ağır Atletika Federasiyasının rəhbərliyini və qitə çempionatında uğur qazanmış ağırlıqqaldıranları qəbul etdi.*
- 5 may 2001-ci il *MOK prezidenti İlham Əliyev Beynəlxalq Bodibildinq Federasiyasının nümayəndələri və Bakıda keçirilən bodibildinq üzrə Avropa çempionatına gəlmiş rəsmi qonaqlarla görüşdü.*
- 5 may 2001-ci il *Azərbaycan idmançısı Zemfira Meftəhəddinova stend atıcılığı üzrə dünya çempionu (Misir) oldu.*
- 5 may 2001-ci il *Azərbaycan idmançısı Elçin İsmayılov növbəti dəfə cüdo üzrə Avropa çempionu (Fransa) adını qazandı.*
- 8 may 2001-ci il *MOK prezidenti İlham Əliyev Avropa Cüdo İttifaqının prezidenti Marius Vizirlə görüşdü.*
- 18-20 may 2001-ci il *MOK prezidenti İlham Əliyev stend atıcılığı üzrə dünya çempionu və dünya kubokunun gümüş mükafatını qazanmış Zemfira Meftəhəddinovanı və məşqçisini qəbul etdi.*
- 25 may 2001-ci il *MOK prezidenti İlham Əliyev beynəlxalq yarışlarda uğur qazanmış cüdoçuları qəbul etdi.*
- 25 may 2001-ci il *MOK prezidenti İlham Əliyev beynəlxalq yarışlarda yüksək nəticə göstərmiş taekvondoçularla görüşdü.*
- 9 avqust 2001-ci il *Voleybolçu qadınlardan ibarət "Azərreyl" klubu Avropa top komandalar turnirində ilk qələbəsini Bakıda Bolqarıstanın "Sikonko" komandası üzərində (3:1) qazandı. Yarışı tribunadan izləyən MOK prezidenti İlham Əliyev qələbə münasibətilə voleybolçu qızları təbrik etdi.*
- 29 avqust 2001-ci il *Prezident Heydər Əliyev AİBA prezidenti Ənvər Çoudrini qəbul edərək onu "Şöhrət" ordeni ilə təltif etdi.*
- 14 oktyabr 2001-ci il *Niyaməddin Paşayev taekvondo üzrə dünya çempionu (Koreya) adını qazandı.*
- MOK prezidenti İlham Əliyev oktyabr ayında Bakıda keçirilmiş yeniyetmələrin ilk*

- 22 oktyabr 2001-ci il *dünya çempionatında qalib gəlmiş boksçular və onların məşqçiləri ilə görüşdü.*
- 6 noyabr 2001-ci il *MOK rəhbəri İlham Əliyev taekvondo üzrə dünya çempionatında fərqlənmiş idmançıları qəbul etdi.*
- 23 noyabr 2001-ci il *MOK başçısı İlham Əliyev planetin ən gənc qrossmeysteri Teymur Rəcəbovla görüşdü.*
- 23 noyabr 2001-ci il *Monakoda AOK-un 30-cu Baş Assambleyasında MOK prezidenti İlham Əliyev iştirak etdi.*
- 23 noyabr 2001-ci il *MOK prezidenti İlham Əliyev Azərbaycan Milli Paralimpiya Komitəsinin üzvləri ilə görüşdü.*
- 30 noyabr-
1 dekabr 2001-ci il *MOK prezidenti İlham Əliyev Azərbaycan Ağır Atletika Federasiyasının rəhbərliyini və bu idman növündə beynəlxalq yarışlarda fərqlənən idmançıları qəbul etdi.*
- 26 dekabr 2001-ci il *Maştağa qəsəbəsində Olimpiya İdman Kompleksi istifadəyə verildi. Kompleksin açılış mərasimində Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyev və MOK rəhbəri İlham Əliyev iştirak etdilər.*
- 26 dekabr 2001-ci il *ABŞ-ın Solt Leyk Siti şəhərində XIX Qış Olimpiya Oyunları keçirildi. Azərbaycan bu yarışda 4 idmançı ilə təmsil olundu.*
- 29 dekabr 2001-ci il *MOK prezidenti İlham Əliyev Dünya Taekvondo Federasiyasının baş katibi Kim Çeul Ohonu qəbul etdi.*
- 4-24 fevral 2002-ci il *Avropa Top-komanda kuboku uğrunda voleybol yarışlarının finalında Yuqoslaviyanın "Yedinstvo" komandasına qalib gələn Bakının "Azərreyl" klubu kuboka sahib çıxdı. Final oyununu tribunadan izləyən MOK prezidenti İlham Əliyevə Avropa Voleybol Konfederasiyasının fəxri medalı təqdim olundu.*
- 2 mart 2002-ci il *Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyev voleybol üzrə Avropa Top-komanda kubokunu qazanmış "Azərreyl" komandasının üzvləri ilə görüşdü.*
- 10 mart 2002-ci il *Milli Olimpiya Komitəsinin prezidenti İlham Əliyev Moskva şəhərində MDB ölkələri MOK başçılarının iclasında iştirak etdi.*
- 14 mart 2002-ci il *MOK prezidenti İlham Əliyev Beynəlxalq Otüstü Hokkey Federasiyasının prezidenti xanım Els Van Breda Vriyesmanın başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşdü.*
- 21 mart 2002-ci il *İlham Əliyev MOK-da idman veteranları Asif Əliyev, Yaşar Vahabzadə və Esmira Vahabzadəni qəbul etdi.*
- 19 aprel 2002-ci il *Dövlətimizin başçısı Heydər Əliyev sərbəst güləş üzrə 45-ci Avropa çempionatının fəxri qonaqları ilə görüşdü. Görüş zamanı Azərbaycan Prezidentinə "Qızıl boyunbağı" fərqlənmə nişanı təqdim edildi.*
- 19 aprel 2002-ci il *Nazim Əlicanov sərbəst güləş üzrə Avropa çempionu (Bakı) oldu.*
- 19 aprel 2002-ci il *MOK prezidenti İlham Əliyev Avropa çempionatında fərqlənən güləşçilərimizi qəbul etdi.*
- Azərbaycanın həndbol üzrə qadınlardan ibarət yığma komandası Avropa "Çağırış*

- 3 may 2002-ci il *kuboku"nu qazandı.*
- 3 may 2002-ci il *MOK başçısı İlham Əliyev Malayziyanın Kuala-Lumpur şəhərində MOKA-nın 13-cü Baş Assambleyasında iştirak edib. Tədbirdə İlham Əliyevə həmin qurumun xüsusi mükafatı təqdim edilib.*
- 7 may 2002-ci il *MOK prezidenti İlham Əliyev "Çağırış kuboku"nu qazanmış Azərbaycan həndbol yığma komandasının üzvlərini qəbul edib.*
- 12 may 2002-ci il *Naxçıvan şəhərində Olimpiya idman kompleksi istifadəyə verilib. Kompleksin təntənəli açılış mərasimində dövlət başçısı Heydər Əliyev və MOK prezidenti İlham Əliyev iştirak ediblər.*
- 22-25 may 2002-ci il *MOK rəhbəri İlham Əliyev qitə çempionatında fərqlənmiş şahmatçılarla görüşüb.*
- 13 iyun 2002-ci il *İlham Əliyev MOK-un inzibati binasında güllə atıcısı İradə Aşumovanı və məşqçisi Vladimir Lunyovu qəbul edib.*
- 15 iyun 2002-ci il *MOK rəhbəri İlham Əliyev tanınmış basketbolçu Rimas Kurtinaytislə görüşüb.*
- 31 iyul 2002-ci il *MOK prezidenti İlham Əliyev Azərbaycan Qılıncoynatma Federasiyasının rəhbərliyini və üzvlərini qəbul edib.*
- 16 avqust 2002-ci il *Gəncə Olimpiya İdman Kompleksi istifadəyə verilib. Kompleksin təntənəli açılış mərasimində dövlətimizin başçısı Heydər Əliyev və MOK prezidenti İlham Əliyev iştirak ediblər.*
- 16 avqust 2002-ci il *H.Aslanovun xatirəsinə həsr olunmuş beynəlxalq cüdo turnirində Avropa Cüdo İttifaqının prezidenti Marius Vizir MOK prezidenti İlham Əliyevə İttifaqın qızıl medalını təqdim edib.*
- 6 sentyabr 2002-ci il *Milli Olimpiya Komitəsinin onillik yubileyi dövlət səviyyəsində keçirildi. Təntənəli yubiley mərasimində Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyev iştirak etdi.*
- 12 sentyabr 2002-ci il *MOK prezidenti İlham Əliyev başda BOK-un vitse-prezidenti V.Smironov olmaqla MOK-un 10 illik yubiley mərasiminə gəlmiş xarici qonaqlarla görüşdü.*
- 30 sentyabr 2002-ci il *MOK rəhbəri İlham Əliyev Azərbaycan güləş federasiyasının üzvlərini qəbul etdi.*
- 11 oktyabr 2002-ci il *MOK prezidenti İlham Əliyev Müsəlman Ölkələri Qadın İdman Həmrəylik Federasiyası (ICWSF) idarə heyətinin üzvlərini qəbul edib.*
- 11 oktyabr 2002-ci il *MOK rəhbəri İlham Əliyev Avropa Taekvondo Federasiyasının prezidenti Anostasis Prokalislə görüşüb.*
- 11 oktyabr 2002-ci il *MOK prezidenti İlham Əliyev Mərkəzi Ordu İdman Klubunun üzvlərini qəbul etdi.*
- 15 oktyabr 2002-ci il *Şəki Olimpiya İdman Kompleksi istifadəyə verildi, kompleksin təntənəli açılış mərasimində Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyev və MOK rəhbəri İlham Əliyev iştirak etdilər.*
- 2 noyabr 2002-ci il *MOK prezidenti İlham Əliyev beynəlxalq yarışlarda uğurla çıxış etmiş boksçuları qəbul etdi.*

- 7 noyabr 2002-ci il MOK İcraiyyə Komitəsinin iclası keçirildi, il ərzində fərqlənən idmançılara mükafatlar təqdim edildi.
- 7 noyabr 2002-ci il MOK prezidenti İlham Əliyev FİDE-nin birinci vitse-prezidenti Georgios Makropulos və vitse-prezidenti Zurab Azmayparaşvili ilə görüşdü.
- 9 noyabr 2002-ci il MOK prezidenti İlham Əliyev Dünya Karate Federasiyasının prezidenti Antonio Espinozun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətini qəbul etdi. Görüşdə A.Espinoz İlham Əliyevə 8-ci dan qara kəmərlə sertifikatını təqdim etdi.
- 27 dekabr 2002-ci il MOK prezidenti İlham Əliyev Beynəlxalq Gimnastika Federasiyasının prezidenti Bruno Qrandinin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətini qəbul etdi.
- 27 dekabr 2002-ci il Namiq Abdullayev sərbəst güləş üzrə Avropa çempionu (Latviya) adını qazandı.
- 19 aprel 2003-cü il Bakıda Otüstü Hokkey Kompleksi istifadəyə verildi.
- 19 aprel 2003-cü il MOK prezidenti İlham Əliyev sərbəst güləş üzrə Avropa çempionu titulu qazanmış Namiq Abdullayev, onun məşqçisi Vahid Məmmədov və yığma komandanın baş məşqçisi Yaqub Məmmədovu qəbul etdi.
- 25 aprel 2003-cü il MOK prezidenti İlham Əliyev 20 yaşadək şahmatçıların Naxçıvanda keçirilmiş dünya çempionatında uğurla çıxış etmiş idmançılarımızla görüşdü.
- 6 may 2003-cü il Azərbaycan boksçusu Ağası Məmmədov Tailandda keçirilən dünya çempionatında bütün rəqiblərinə qalib gələrək fəxri kürsünün ən yüksək pilləsinə qalxdı.
- 19 may 2003-cü il MOK prezidenti İlham Əliyev Azərbaycan Boks Federasiyasının üzvlərini, böyüklər və yeniyetmələr arasında müxtəlif yarışlarda uğurla çıxış etmiş idmançılarımızı və onların məşqçilərini qəbul etdi.
- 27 may 2003-cü il Zemfira Meftəhəddinova stend atıcılığı üzrə qitə çempionluğuna (Çexiya) yüksəldi.
- 9 iyul 2003-cü il MOK prezidenti İlham Əliyev Avropa Paralimpiya Komitəsinin prezidenti Bob Praysı qəbul etdi.
- 12 iyul 2003-cü il Bakıda Yaxt klub istifadəyə verildi. Qurğunun açılış mərasimində MOK prezidenti İlham Əliyev iştirak edərək rəmzi qırmızı lenti kəsdi və nitq söylədi.
- 28 iyul 2003-cü il Azərbaycan pəhləvanı Arif Abdullayev ABŞ-da keçirilən sərbəst güləş üzrə dünya çempionatının qalibi oldu.
- 4 avqust 2003-cü il Bərdə Olimpiya İdman Kompleksi istifadəyə verildi. Kompleksin açılış mərasimində MOK prezidenti İlham Əliyev çıxış etdi.
- 9 avqust 2003-cü il Bakıda Stend Atıcılığı Kompleksinin təntənəli açılış mərasimi keçirildi. Tədbirdə MOK rəhbəri İlham Əliyev iştirak edərək nitq söylədi.
- 5 sentyabr 2003-cü il Lənkəranda Olimpiya İdman Kompleksinin təntənəli açılış mərasimi keçirildi. Mərasimdə MOK prezidenti İlham Əliyev çıxış etdi.

- 15 sentyabr 2003-cü il Bakıda Taekvondo İdman Mərkəzi istifadəyə verildi. Açılış mərasimində MOK başçısı İlham Əliyev və Dünya Taekvondo Federasiyasının prezidenti Kim Un Yonq iştirak etdilər.
- 7 oktyabr 2003-cü il MOK prezidenti İlham Əliyev Dünya Taekvondo Federasiyasının prezidenti, Beynəlxalq Olimpiya Komitəsinin vitse-prezidenti Kim Un Yonqu qəbul etdi. Görüş zamanı qonaq İlham Əliyevə Azərbaycanda idmanın, o cümlədən taekvondonun inkişafındakı xidmətlərinə görə 6-cı dan qara kəmə, müvafiq sertifikat və idman geyimi təqdim etdi.
- 8 oktyabr 2003-cü il
- 9 oktyabr 2003-cü il Quba Olimpiya İdman Kompleksi istifadəyə verildi. Kompleksin açılış mərasimində MOK prezidenti İlham Əliyev çıxış etdi.
- 10 oktyabr 2003-cü il MOK İcraiyyə Komitəsinin növbəti iclası keçirildi. İclasda iştirak edən MOK prezidenti İlham Əliyev bir sıra idmançılara və idman mütəxəssislərinə yeni mənzillər təqdim etdi.
- 10 oktyabr 2003-cü il MOK rəhbəri İlham Əliyev Azərbaycan Prezidenti seçkilərində 76.84 faiz səs toplayaraq, böyük üstünlüklə Azərbaycan dövlətinin başçısı seçildi.
- Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin andiçmə mərasimi keçirildi.
- 11 oktyabr 2003-cü il Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev böyük öndər Heydər Əliyevin xatirəsinin əbədiləşdirilməsi barədə Sərəncam imzaladı. Sərəncama əsasən, bir sıra obyektlərə, o cümlədən İdman-Konsert Kompleksinə Heydər Əliyevin adı verildi.
- 13 oktyabr 2003-cü il Dövlət başçısı İlham Əliyev Bakıda keçirilən sərbəst güləş üzrə Dünya Kuboku yarışlarının qonaqları ilə görüşdü.
- 15 oktyabr 2003-cü il Azərbaycanın sərbəst güləş üzrə yığma komandası dünya kubokunu (Bakı) qazandı.
- 31 oktyabr 2003-cü il "ABU Arena" idman kompleksinin təntənəli açılış mərasimi keçirildi. Mərasimdə iştirak edən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə Beynəlxalq Olimpiya Komitəsinin birinci vitse-prezidenti Vitali Smirnov BOK-un "Olimpiya ordeni"ni təqdim etdi.
- 10 mart 2004-cü il Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Beynəlxalq Olimpiya Komitəsinin birinci vitse-prezidenti Vitali Smirnovu qəbul etdi. Bakıda Afina olimpiadasına lisenziya verən Ə.Çoudri beynəlxalq boks turnirində prezident İlham Əliyevə xüsusi xidmətlərinə görə beynəlxalq federasiyanın mükafatı təqdim edildi.
- 3 aprel 2004-cü il
- 4 aprel 2004-cü il Azərbaycan idmançısı Niyaməddin Paşayev taekvondo üzrə Avropa çempionu (Norveç) oldu.
- Bakıda Yeniyetmələrin IV Respublika Oyunlarının final mərhələsi təşkil edildi.
- 19 aprel 2004-cü il Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsinin inzibati binasında "Olimpiya ruhu" sərgisinin açılışı oldu. Tədbirdə Azərbaycan və Yunanıstan prezidentləri İlham Əliyev və Konstantinos Stefanapulos iştirak etdilər.
- 19 aprel 2004-cü il Dövlət başçısı, MOK prezidenti İlham Əliyev FİDE-nin prezidenti Kirsan İlumjinovu qəbul etdi.

- 27 aprel 2004-cü il Prezident İlham Əliyev Dünya Taekvondo Federasiyasının prezidenti Çanq-vun Çu ilə görüşdü.
- 7 may 2004-cü il MOK prezidenti İlham Əliyev Rusiya Milli Olimpiya Komitəsinin prezidenti Leonid Tyaqaçovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətini qəbul etdi. Görüş zamanı L.Tyaqaçov Azərbaycan Prezidentinə Olimpiya kubokunu təqdim etdi.
- 10-21 may 2004-cü il Rusiya və Azərbaycan Milli Olimpiya Komitələri arasında Olimpiya hərəkatı sahəsində əməkdaşlıq haqqında müqavilə imzalandı.
- 22 iyun 2004-cü il Züqulbada Olimpiyaçıların Afınaya yolasalma mərasimi keçirildi. Tədbirdə nitq söyləyən Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev idmançılara uğurlar arzuladı.
- 23 iyun 2004-cü il Afınanın "Divoni Karovel" otelində "Azərbaycan Günü" təşkil edildi. Beynəlxalq Olimpiya hərəkatının ən tanınmış simalarının, BOK-un eks-prezidenti X.A.Samarançın, indiki prezidenti J.Roqqun da qatıldığı bu tədbirdə Azərbaycan dövlətinin başçısı İlham Əliyev nitq söylədi.
- 31 iyul 2004-cü il MOK prezidenti İlham Əliyev Afınada Olimpiya şəhərciyinə gedərək idmançılarımız üçün yaradılmış şəraitlə tanış oldu.
- 31 iyul 2004-cü il Azərbaycan idmançısı İradə Aşumova Afina Olimpiadasının güllə atıcılığı yarışlarında bürünc medal qazandı.
- 4 avqust 2004-cü il Azərbaycan idmançısı Zemfira Meftəhəddinova Afina Olimpiadasının stend atıcılığı yarışlarında bürünc medal qazandı.
- 15 avqust 2004-cü il Azərbaycan boksçusu Ağası Məmmədov 54 kq çəki dərəcəsinə Afina Olimpiadasının bürünc medalına layiq görüldü.
- 16 avqust 2004-cü il Azərbaycan güləşçisi Fərid Mansurov Afina Olimpiadasının yunan-Roma güləşi yarışlarında 66 kq çəki dərəcəsinə bütün rəqiblərinə qalib gələrək, Olimpiya çempionluğuna yüksəldi.
- 18 avqust 2004-cü il Azərbaycan boksçusu Fuad Aslanov 51 kq çəki dərəcəsinə Afina Olimpiadasının bürünc medalını qazandı.
- 19 avqust 2004-cü il Prezident İlham Əliyev Afınada Olimpiya çempionu adını qazanmış Fərid Mansurovla görüşərək, onu bu qələbəsi münasibətilə təbrik etdi.
- 23 avqust 2004-cü il Naxçıvanda Üzgüçülük Mərkəzi istifadəyə verildi. Mərkəzin açılış mərasimində Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev nitq söylədi.
- 25 avqust 2004-cü il Dövlətimizin başçısı İlham Əliyev Prezident Sarayında olimpiyaçıları qəbul etdi və mükafatlandırdı.
- 25 avqust 2004-cü il Bərdə Üzgüçülük Mərkəzi istifadəyə verildi. Mərkəzin açılış mərasimində Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev iştirak etdi.
- 25 avqust 2004-cü il Paralimpiyaçılarımız XII Yay Paralimpiya Oyunlarında iştirak etdilər. Yarışlarda idmançılarımızdan cüdoçu İlham Zəkiyev və atlet Oleq Panyutin qızıl, atlet Zeynidin Bilalov gümüş, güllə atıcısı Yelena Taranova isə bürünc medal qazandı.

- 26 avqust 2004-cü il Dövlətimizin başçısı İlham Əliyev Afinada ölkəmizi uğurla təmsil etmiş paralimpiyaçılarını qəbul etdi və mükafatlandırdı.
- 2 sentyabr 2004-cü il Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev FIFA-nın prezidenti Yozef Sepp Blatteri, UEFA-nın vitse-prezidenti Şenes Erzi və UEFA İcraiyyə Komitəsinin üzvü Mişel Platinini qəbul etdi. Görüş zamanı Prezident İlham Əliyev Yozef Sepp Blatteri "Şöhrət" ordeni ilə təltif etdi.
- 4 sentyabr 2004-cü il
- 7 sentyabr 2004-cü il Ölkə prezidenti İlham Əliyev Masallıda olimpiya idman kompleksinin təmələqoyma mərasimində iştirak etdi.
- 17-29 sentyabr 2004-cü il Prezident İlham Əliyevin Qətər dövlətinə səfəri zamanı Azərbaycan və Qətər arasında idman sahəsində əməkdaşlığa dair anlaşma memorandumu imzalandı.
- Milli Olimpiya Komitəsinin IV Baş Məclisi keçirildi. Prezident İlham Əliyev il ərzində fərqlənən idmançılara yeni mənzillərin orderlərini təqdim etdi.
- 6 oktyabr 2004-cü il Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev MDB və Baltıqyanı ölkələrin "Birlik Kuboku" turnirinin finalına yüksəlmiş "Neftçi" komandasının üzvlərini qəbul etdi.
- 13 oktyabr 2004-cü il Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin İtaliya Respublikasına səfəri çərçivəsində Romada İtaliya və Azərbaycan Milli Olimpiya Komitələri arasında texniki və idman sahəsində əməkdaşlıq haqqında saziş imzalandı.
- 9 noyabr 2004-cü il Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Çinə səfəri çərçivəsində Pekində hər iki dövlətin Milli Olimpiya Komitələri arasında idman sahəsində texniki əməkdaşlıq haqqında müqavilə imzalandı.
- 30 noyabr 2004-cü il Azərbaycan pəhləvanı Vitali Rəhimov yunan-Roma güləşi üzrə Avropa çempionu (Bolqarıstan) adını qazandı.
- 28 dekabr 2004-cü il Səudiyyə Ərəbistanında keçirilən Birinci İslam Həmrəylik Oyunlarından Azərbaycan idmançıları 4 qızıl, 4 gümüş və 7 bürünc medalla qayıtdılar.
- 27 yanvar 2005-ci il Şamaxıda Olimpiya İdman Kompleksi istifadəyə verildi. Kompleksin təntənəli açılış mərasimində Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev iştirak etdi.
- 25 fevral 2005-ci il Basketbol üzrə Azərbaycan yığma komandası İslam Ölkələri Həmrəylik Oyunlarının qalibi oldu.
- 17 mart 2005-ci il Goranboy qəsəbəsində yeni stadion istifadəyə verildi. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev stadionun açılış mərasimində nitq söylədi.
- Azərbaycan cüdoçusu Elçin İsmayılov növbəti dəfə Avropa çempionu (Hollandiya) adını qazandı.
- 10 aprel 2005-ci il Dövlət başçısı İlham Əliyev beynəlxalq hərbi idman təşkilatı SİZM-in prezidenti Coanni Qola ilə görüşdü və qonaq Azərbaycan Prezidentinə təşkilatın ən yüksək mükafatı olan Ali ordeni təqdim etdi.
- 18 aprel 2005-ci il Ölkə prezidenti İlham Əliyevin iştirakı ilə Ağdaşda şəhər stadionunun açılış mərasimi oldu.

- 26 aprel 2005-ci il Qadın voleybolçularımız Moskvada keçirilən seçmə yarışları qələbə ilə başa vuraraq 11 illik fasilədən sonra dünya çempionatının final mərhələsinə vəsiqə qazandılar.
- 26 aprel 2005-ci il
- 19 may 2005-ci il Prezident İlham Əliyev Milli Olimpiya Komitəsində Avropa çempionatında medal qazanmış güləşçilər, islam ölkələrinin Birinci Həmrəylik Oyunlarında fərqlənmiş idmançılar, o cümlədən basketbolçular, qitə Çempionlar Kubokunda ikinci yeri tutmuş "Atasport" otüstü hokkey komandasının, həmçinin qitə və dünya çempionatlarının, Dünya Qran-pri turnirinin final mərhələlərinə çıxmış qadın voleybol seçməmizin üzvləri ilə görüşlər keçirdi.
- 22 may 2005-ci il
- 27 may 2005-ci il Prezident İlham Əliyev Xaçmaz rayonunda Uşaq-Gənclər İdman Məktəbinə baş çəkərək məktəbin fəaliyyəti ilə tanış oldu.
- 7 iyun 2005-ci il MOK prezidenti İlham Əliyev Qusarda Olimpiya İdman Mərkəzinin təmələqoyma mərasimində iştirak etdi.
- 1-3 iyul 2005-ci il Dövlətimizin başçısı İlham Əliyev FILA prezidenti Rafael Martinettini qəbul etdi.
- 15 iyul 2005-ci il Prezident İlham Əliyev Lənkərana səfəri çərçivəsində "Xəzər-Lənkəran" futbol klubu üçün inşa olunan stadionu baş çəkərək, tikinti işləri ilə tanış oldu.
- 15 iyul 2005-ci il Yardımlı qəsəbəsində istifadəyə verilən yeni stadionun açılış mərasimində Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev iştirak etdi.
- Prezident İlham Əliyev MDB ölkələrinin Bakıda keçirilən V Beynəlxalq İdman Oyunlarının baş hakimi, iki dəfə Sovet İttifaqı Qəhrəmanı kosmonavt Aleksey Leonovu qəbul etdi.
- 26 iyul 2005-ci il Prezident İlham Əliyev Kürdəmir və Sabirabad şəhərlərində olimpiya idman komplekslərinin təmələqoyma mərasimlərində iştirak etdi.
- 28 iyul 2005-ci il Dövlətimizin başçısı İlham Əliyev Beynəlxalq Olimpiya Komitəsinin I vitse-prezidenti Vitali Smirnovu qəbul etdi.
- 5 avqust 2005-ci il Azərbaycan idmançısı Niyaməddin Paşayev taekvondo üzrə Avropa çempionu adını (Estoniya) ikinci dəfə qazandı.
- 8 sentyabr 2005-ci il Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev ölkədə futbolun inkişafına dair Dövlət Proqramını təsdiq edən sərəncam imzaladı.
- 9 sentyabr 2005-ci il Ölkə rəhbəri İlham Əliyev Beynəlxalq Gimnastika Federasiyasının prezidenti Bruno Qrandini qəbul etdi.
- 26 sentyabr 2005-ci il MOK İcraiyyə Komitəsinin ilin yekunlarına həsr olunmuş iclası keçirildi. Tədbirdə iştirak edən Prezident İlham Əliyev il ərzində fərqlənən idmançıları mükafatlandırdı.
- 6 oktyabr 2005-ci il Moskvada MDB ölkələrinin futbol üzrə Birlik kuboku yarışının finalında "Neftçi" futbol komandası Litvanın "Kaunas" komandasına 4:2 hesabı ilə qalib gələrək tarixində ilk dəfə bu kuboku Bakıya gətirdi.
- 7 oktyabr 2005-ci il Prezident İlham Əliyev Birlik kubokunun sahibi "Neftçi" futbol klubunun üzvləri ilə görüşdü.

- 8 oktyabr 2005-ci il Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Gənclər, İdman və Turizm Nazirliyinin bazasında Gənclər və İdman Nazirliyinin yaradılması barədə sərəncam imzaladı.
- 10 oktyabr 2005-ci il İtaliyanın Turin şəhərində XX Qış Olimpiya Oyunları keçirildi və Azərbaycan bu oyunlarda 2 idmançı ilə təmsil olundu.
- 10 oktyabr 2005-ci il FİDE prezidenti Kirsan İlumjinov Azərbaycanda Rusiya ili çərçivəsində Bakıya səfər etdi.
- 27 dekabr 2005-ci il Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Ağdam rayonunun Quzanlı qəsəbəsində olimpiya idman kompleksinin təməlqoyma mərasimində iştirak etdi.
- 17 yanvar 2006-cı il Azərbaycanada ilk dəfə Bədən Tərbiyəsi və İdman Günü qeyd olundu.
- 17 yanvar 2006-cı il Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev İmişli şəhərində "MKT Araz" futbol klubunun yeni stadionunun açılış mərasimində iştirak etdi və rəmzi açılış bildirən qırmızı lenti kəsdi.
- 24 yanvar 2006-cı il Moldova ilə Azərbaycan arasında gənclər siyasəti və idman sahəsində əməkdaşlıq haqqında protokol imzalandı.
- 30 yanvar 2006-cı il Zaqatalada olimpiya idman kompleksi istifadəyə verildi. Bu münasibətlə keçirilən mərasimdə iştirak edən prezident İlham Əliyev kompleksin açılışını bildirən rəmzi qırmızı lenti kəsdi və nitq söylədi.
- 10-17 fevral 2006-cı il Bakıda yeniyetmələrin V Respublika Oyunlarının final mərhələsinin təntənəli açılış mərasimi oldu.
- 20 fevral 2006-cı il Azərbaycanla Gürcüstan arasında idman və gənclər siyasəti sahəsində ikitərəfli əməkdaşlığa dair anlaşma memorandumu imzalandı.
- 1 mart 2006-cı il Azərbaycan idmançısı İlkin Şahbazov taekvondo üzrə Avropa çempionu (Almaniya) oldu.
- 5 mart 2006-cı il Azərbaycanla Səudiyyə Ərəbistanı arasında gənclər və idman sahəsində əməkdaşlığa dair protokol imzalandı.
- 23 mart 2006-cı il Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Səudiyyə Ərəbistanı Krallığı Gənclərə Qayğı Baş Sədrliyinin birinci vitse-prezidenti Şahzadə Əmir Nəvvaf bin Veysəl bin Fəhd bin Əbdüləzizi qəbul etdi.
- 27 mart 2006-cı il Azərbaycanın kişilərdən ibarət basketbol yığma komandası Avropa İnkişaf Kubokunu (Albaniya) qazandı.
- 12 aprel 2006-cı il Prezident İlham Əliyev Azərbaycan Taekvondo Federasiyasının rəhbərliyi və Avropa çempionatlarında uğurla çıxış etmiş taekvondoçularla görüşdü.
- 5 may 2006-cı il Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev ölkə güləş və cüdo federasiyalarının rəhbərliyi, Avropa çempionatlarında medal qazanmış idmançılar və onların məşqçilərini qəbul etdi.
- 27 may 2006-cı il Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev "Total" şirkətinin həvəskar futbol komandasının üzvləri ilə görüşdü.
- 28 may 2006-cı il

- 1 iyun 2006-cı il Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev İtaliya yığmasının futbol üzrə dünya çempionu olması münasibətilə həmin ölkənin prezidenti Corcio Napolitanoya və İtaliya Nazirlər Şurasının sədri Romano Prodiyə təbrik məktubu göndərdi.
- 1 iyun 2006-cı il Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Türkiyə Baş nazirinin müavini və Dövlət naziri Mehmet Əli Şahini qəbul etdi.
- 2 iyun 2006-cı il Azərbaycan və Türkiyə arasında gənclər və idman sahəsində əməkdaşlıq haqqında niyyət protokolu və proqramı imzalandı.
- 21 iyun 2006-cı il Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Salyan rayonuna səfəri çərçivəsində Salyan Olimpiya Mərkəzinin tikintisi ilə tanış oldu.
- 21 iyun 2006-cı il Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Lənkəran şəhərində "Xəzər-Lənkəran" futbol klubunun yeni stadionunun açılış mərasimində iştirak etdi.
- 23 iyun 2006-cı il Gəncə Olimpiya Kompleksinin üzgüçülük hovuzu istifadəyə verildi. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev idman qurğusunun açılış mərasimində iştirak etdi.
- 10 iyul 2006-cı il Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Şəmkir Olimpiya İdman Kompleksinin təmələqoyma mərasimində iştirak etdi.
- 7 avqust 2006-cı il Prezident İlham Əliyev Gənclər və İdman Nazirliyinin Gədəbəydə tikdirdiyi və yeni istifadəyə verilmiş idman kompleksi ilə tanış oldu.
- 9 avqust 2006-cı il Dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinə səfəri çərçivəsində iki ölkənin Milli Olimpiya Komitələri anlaşıma memorandumu imzalandı.
- 10 avqust 2006-cı il Prezident İlham Əliyev Dünya Taekvondo Federasiyasının prezidenti Çanqvon Çunu qəbul etdi.
- 11 avqust 2006-cı il Milli Olimpiya Komitəsində 2006-cı ilin yekunlarına həsr olunmuş mərasim keçirildi. Tədbirdə iştirak edən prezident İlham Əliyev il ərzində fərqlənən idmançıları mükafatlandırdı.
- 31 oktyabr 2006-cı il "Gülüstən" sarayında ilin idman yekunlarına həsr edilmiş təntənəli mükafatlandırma mərasimi oldu.
- 1 noyabr 2006-cı il Avropa Olimpiya Komitəsinin prezidenti Patrik Hikkey ölkəmizdə səfərdə oldu. Səfərinin sonuncu günündə AOK prezidentinə Azərbaycan Dövlət Bədən Tərbiyəsi və İdman Akademiyasının fəxri doktoru adı verildi.
- 1 noyabr 2006-cı il Masallıda Olimpiya İdman Kompleksinin təntənəli açılış mərasimi keçirildi. Tədbirdə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Avropa Olimpiya Komitəsinin rəhbəri Patrik Hikkey də iştirak etdilər.
- 20 noyabr 2006-cı il Azərbaycan pəhləvanı Rövşən Bayramov yunan-Roma güləşi üzrə Avropa çempionu (Bolqarıstan) oldu.
- 4 dekabr 2006-cı il Qazax şəhərinə Olimpiya İdman Kompleksi təntənəli açılış mərasimi ilə istifadəyə verildi. Mərasimdə prezident İlham Əliyev rəmzi qırmızı lenti kəsərək geniş nitq söylədi.

26 dekabr 2006-cı il

Prezident İlham Əliyev Tovuz şəhərində Olimpiya İdman Kompleksinin təməl-qoyma mərasimində iştirak etdi.

26 dekabr 2006-cı il

7-10 aprel 2007-ci il

9 aprel 2007-ci il

20 aprel 2007-ci il

30 may 2007-ci il

30 may 2007-ci il

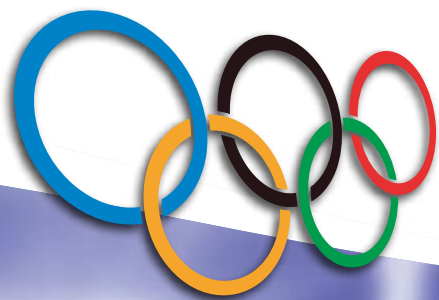

1997-2006-cı illərdə qazanılan medalların sayı

il	qızıl	gümüş	bürünc	cəmi
1997	54	45	37	136
1998	60	45	63	168
1999	70	45	51	166
2000	53	38	69	160
2001	54	45	74	173
2002	53	45	77	175
2003	64	54	70	188
2004	62	43	86	191
2005	62	56	95	213
2006	81	73	133	287

O cümlədən, Olimpiya idman növləri üzrə

il	qızıl	gümüş	bürünc	cəmi
1997	3	12	7	22
1998	16	14	17	47
1999	14	14	21	49
2000	13	6	9	28
2001	12	16	22	50
2002	12	22	29	63
2003	17	21	36	74
2004	19	19	37	75
2005	34	29	59	122
2006	23	26	72	121

MOK rəhbərliyindən ölkə prezidentliyinə

Ot kökü üstə bitər.

(Atalar sözü)

Ayrı-ayrı millətlərdən, onların milli xüsusiyyətlərindən söhbət düşəndə, adətən, başqa sahələrlə bərabər, onları müxtəlif sənət və peşələrlə, elm və ixtisaslar üzrə də fərqləndirir, çeşidli sahələrə görə xalqları istedadlı və istedadsızlara, qabiliyyətli və qabiliyyətsizlərə bölürlər. İngilisləri siyasi iqtisadın, iqtisadiyyatın; almanları fəlsəfənin, texnikanın; fransızları nəsrin - romanın, modanın, ətriyyatın; italyanları musiqinin, rəssamlığın - incəsənətin; yaponları elektronika və mini texnikanın; yəhudiləri maliyyə-bank işinin, ticarətin; türkləri - hərbin-müharibənin keçilməz ustaları adlandırırlar. Belə bölgünü idmanın müxtəlif növləri üzrə də aparırlar. Futbolu - ingilislərin (hazırda isə braziliyalıların), basketbolu və peşəkar boksu - şimali amerikalıların, güləşi türklərin, monqolların və qafqazlıların, mürəkkəb əlbəyaxa döyüşləri çinlilərin, yaponların və koreyalıların payı sayırlar. Bu cür bölgü müəllifləri ayrı-ayrı dövrlərdə belə coğrafi-etnik ustalığ müəlliflərinin dəyişməsinə nəzərə almır, bunun səbəblərini izah etmirlər. Halbuki onlar tarix üçün qısa sayılan müddətlərdə yerlərini kifayət qədər tez-tez dəyişirlər. Məsələn, bu gün Almaniyanı Avropanın elmi-texniki, iqtisadi motoru; Yaponiyanı isə, sadəcə, texniki-iqtisadi möcüzələr ölkəsi adlandırırlar. Eyni sözləri idman sahəsinə də şamil etmək olar. Məsələn, müasir dövrümüzdə birinciliyi futbolda ingilislərdən artıq, Braziliya, Almaniya, İtaliya və Argentinaya; hokkeydə - kanadalılardan çox rusiyalılara, skandinavlara, çexlərə; şahmatda - qədim vətəni şərqi - hindlərə, ərəblərə, farslara, türklərə deyil, yəhudilərə məxsus sayırlar və i.a. Həmişə olduğu kimi, burada da ilkin şərt ölkənin, xalqın, coğrafi regionun ümumi iqtisadi

Masallı Olimpiya Kompleksi ilə tanışlıq

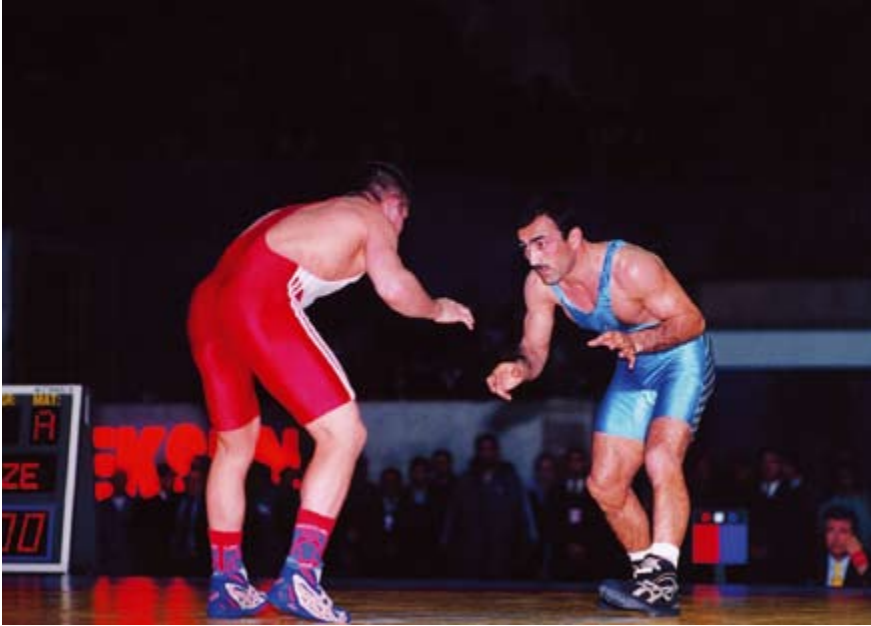

Prezident İlham Əliyevə Qazax Olimpiya İdman Kompleksin Üzçüçülük Hovuzu barədə məlumat verilir

sadi, ictimai-siyasi, sosial-mədəni durumu, inkişaf səviyyəsidir. Bizə qalsa, milli xarakter və ənənələr müəyyən önəm kəsb etsə də, sözügedən məsələdə bu özünü ikinci deyil, üçüncü şərt kimi göstərir. İkinci, çox halda isə lap birinci (ilk yox, ilk) şərtsə ölkədə idmana və ya idmanın məlum sahəsinə dövlət və iş adamları tərəfindən münasibətin, qayğının nə yerdə olmasından, səriştə, bəcarət, milli təəssübkeşlik baxımından o sahəyə necə rəhbərlik edilməsindən daha çox asılıdır. Başqa nə ilə izah etmək olar ki, Rusiya boyunduruğu altında olduğu iki yüzillik ərzində, üstəgəl, sonrakı bir neçə ildə də o taylı - bu taylı Azərbaycan dünya şahmatına elə bir şəxsiyyət vermədiyi halda, indi dünyanın aparıcı şahmat məmləkətlərindən birinə çevrilib? İdmanın burada tarixən, ənənəvi güclü olmuş əlbəyaxa döyüş növləri, o cümlədən güləş, boks, sambo, cüdo kimi növləri də onun kimi.

Yox, biz hər hansı sahədə millətlərin, ölkələrin istedadlı və istedadsızlara bölünməsi barədə "nəzəriyyə" və "ideya"larla heç vaxt, heç cür razılamaq istəməzdik. MOK rəhbəri kimi fəaliyyəti və iş prinsipləri qazanan möhtəşəm qələbə və rekordlar sübut edir ki, İlham Əliyev bu baxımdan əvvəlcədən qarşıya daha qəti, şəksiz inam və məqsədlər qoymuş və buna da nail olmuşdur.

İdmansevərlər, idmanla, çeşidli yarışlarla maraqlananlar dəfələrlə şahidi olublar ki, ayrı-ayrı etnoslara mənsub tək-tək idmançılar Olimpiya Oyunlarında, digər beynəlxalq yarışlarda yüksək nəticələr, hətta rekordlar qazanır-

Sərbəst güləşçi Arif Abdullayev
dünya çempionu adını qazandı

lar. Lakin onların mənsub olduqları etnosların, millətin, ya yaşadığı ölkənin adı belə yarışların gedişində, yekun və qiymətləndirilməsində çəkilmir, ya da ki, son yerlərdə qərar tutur. Çünki onlar öz tarixi vətənlərinin deyil, başqa dövlətlərin vətəndaşlarıdır və həmin dövlətlərdə də idman zəif inkişaf edib. Bu isə iki halda baş verir: ya ölkə ümumi inkişafca geridə qalır, idmançı yetişdirib, beynəlxalq yarışlara göndərməyə maliyyə-iqtisadi imkanları çatmır, ya da orada idmanın inkişafına o qədər də əhəmiyyət verilmir, bu sahəyə rəhbərlik zəif olur. Belə dövlətlər, belə hallar o qədər də az olmur. Üzdənirəq qonşumuz Ermənistan kimi. Bir qayda olaraq, bu ölkə dünya çempionatlarında, xüsusən Olimpiya Oyunlarında çox zəif iştirak edir və yekunda axır yerlərdən birini tutur. Afina Olimpiadasında Ermənistan idmançıları heç bir əyarda tək bircə medal belə qazana bilmədilər. (Hərçənd ki, biz də bu və digər sahələrdə erməniləri özümüzlə bir cərgəyə qoymaq istəməzdik amma, nəticələr baxımından məcbur oluruq.) O olimpiadada ki, Azərbaycan idmançıları oradan vətənə 5 medalla döndülər.

On il əvvəl nəinki BOK-da, AOK-da, digər beynəlxalq idman qurumlarında, bəlkə elə Azərbaycanın özündə də çətin ki, kiminsə ağılına, fikrinə dünyanın lazımcıca tanımadığı bu Şərq-Qərb diyarında nə vaxtsa nüfuzlu bir beynəlxalq idman tədbiri keçiriləcəyi gələydi. Axi, bunun üçün ilk əsas məsələ o idi ki, ölkəni idman ölkəsi kimi tanıdasan və bundan ötrü münasib, çağdaş dünya tələblərinə cavab verən idman qurğuları, stadionları yaradasan. O vaxt Azərbaycanda bunun üçün nə iqtisadi, nə də maliyyə baxımından şərait yox idi. Ölkə ağır durumda idi. Onun adı ümumiyyətlə, idman ölkələri sırasında az-az çəkilirdi. Belədə qitə, dünya idman qurumları nə münasibətlə öz toplantı və yığıncaqlarını buraya sala bilərdi ki? O şəraitdə burada olimpiya lisenziya yarışları nədi, heç adi beynəlxalq turnirlərin keçirilməsindən belə söhbət gedə bilməzdi. Lakin ulu öndərin uzaqqörən siyasi, iqtisadi strategiyası bir neçə ilə hər şeyi kökündən dəyişdi.

İlham Əliyev MOK prezidentliyini qəbul edəndə gerçək vəziyyət beləydi. İlk baxışda nə qədər inanılmaz görünsə də, bütün bu ağır miras son qoymaq, idmanımızı bu sahədə dünyaya öncüllük edən dövlətlərin

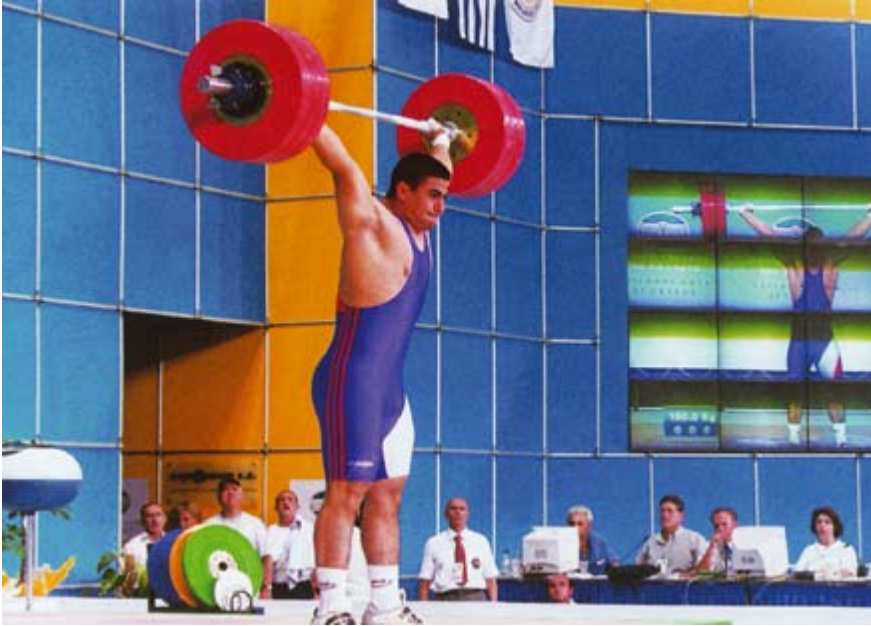
Dünya çempionu Ağası Məmmədovun uğurlarında məşqçisi Vaqif Kazimovun da xüsusi xidmətləri var

səviyyəsinə qaldırmaq üçün ona cəmi 8-10 il kifayət etdi. Bir neçə ilə Bakı artıq beynəlxalq idman qurumlarının ayaq açdığı, heyrət dolu bir maraqla izlədiyi, hətta beynəlxalq yarışların keçirilməsinə razılıq verdiyi dünya paytaxtlarından birinə çevrildi; ilk ciddi uğurlarımızı təqdir etdilər. Daha bir qədər keçmiş, belə tədbirlər Azərbaycan üçün az qala adi, gündəlik tədbirlər sayılmağa başlandı. On il əvvələcən bu məmləkəti az qala tanımayan, ya da ki, məkrli qonşuların əks-təbliğati nəticəsində səhv istiqamətdən tanıyan dünya idman ictimaiyyəti indi Vətənimizin çağdaş dünya idman mərkəzlərindən biri olması faktını məmnuniyyətlə qəbul edirlər. İndi Azərbaycanda beynəlxalq yarışlar, o sırada olimpiya oyunlarının təsnifat, qitə və dünya çempionatlarının seçmə, mərhələ yarışları və hətta belə çempionat özü, beynəlxalq qurumların seminar və forumları keçirilir. Ən fərəh doğuranı da, bir çox halda, belə təşəbbüslərin sözügedən qurumların özündən gəlməsidir. Aydındır ki, belə kəskin mövqe, münasibət dönüşü heç də, adi dillə demiş olsaq, "qara qaşımıza-gözümüze vurulmaqdan" yaranmayıb, köklü səbəblərə söykənir:

- 1) bu ölkədə idmanın sürətlə inkişafından, dünya şöhrətli idmançılarımızın qibətə doğuran say artımından;
- 2) beynəlxalq yarış və toplantılar keçirmək üçün çox qısa zamanda yaradılmış normal şəraitdən, müasir, çoxsaylı idman qurğuları və komplekslərin inşa olunub işə salınmasından;
- 3) dövlətin idmana, idmançılara yüksək diqqət və qayğısından;
- 4) bu sahəyə bacarıqlı, səriştəli, qətiyyətli, yorulmaz insanların başçılıq etməsindən.

İdman mütəxəssisləri yaxşı xatırlayrlar, İlham Əliyev MOK prezidenti seçildəndən az sonra, yeni İcraiyyə Komitəsinin birinci iclasından çıxanda "İdman" qəzetinin əməkdaşı ondan bu vəziyyətdə ilk müsahibəsini almış və qəzetin 7-13 avqust 1997-ci il tarixli sayında dərc edilmişdi. O vaxt, MOK prezidenti seçilməsinə görə - "Özünüzü qalib sayırsınız mı?" sualına İlham Əliyev: "Əsla!" - deyər cavabı vermişdi. Bilirsinizmi, nə mənada? Özü izah etmişdi: "Özümü o zaman qalib sayacağam ki, heç olmasa bir Azərbaycan idmançısı gələn olimpiadada qızıl medal qazansın. Özümü, Sidneydə Azərbaycan him-

*Ağırliqqaldıran Nizami Paşayev
dünya zirvəsində*

ni səslənərsə qalib sayacağam”.

Bu cavab bizi elə o vaxt tutmuşdu. Nəyi ilə? Hər şeydən öncə, ağır tutumu-sanbalı, ölçülü-biçili olması ilə. Halbuki sual, çox güman, əvvəlcədən hazırlansa da, cavab, necə deyərlər, bədahətən verilmişdi, qəlbə, düşüncədə olan hissədən, fikirdən gələn bir cavab idi. Yəni təbii idi. Çoxları seçilməsindən, həm də dəvət yolu ilə seçimindən qürurlanar və elə qürurla da suala birbaşa müsbət cavab verərdi. Onun kimi cavab vermək üçün isə gərək insanda böyük təvazökarlıqla bərabər, yüksək məsuliyyət hissi, sözün ağırlığını daşımaq duyğusu-mədəniyyəti olsun. Çalışacağı sahədəki vəziyyəti və ümumiyyətlə, durumu ağır olan istənilən işi yoluna qoymağın çətinliyini yaxşı bilsin. Bir də ki, cana-qana hopmuş dərin, heç nə ilə sarsılmayan reallıq hissinə malik olmaq gərəkdir.

Hadisələrin sonrakı gedişi yeni prezidentdə bütün bu keyfiyyətlərin ölçüyəgəlməz dərəcədə qədərindən qat-qat çox olduğunu göstərdi. Ancaq, etiraf edək ki, o cavabda bizim üçün daha önəmlisi, daha çox rəğbət doğurarı başqa bir cəhət oldu - səmimi, sirayətedici, boğazdan yuxarı olmayan milli şərəf və təəssübkeşlik hissi: “Özümü, Sidneydə Azərbaycan himni səslənsə qalib sayacağam”! Rusların ifadəsi ilə desək, şərhe ehtiyac yoxdur.

Bu cəhət onun söhbət və çıxışlarında həmişə çox önəmli yer tutur, bəzən də ana xətt təşkil edir: “Bizə sağlam millət lazımdır!” Həm bu gün, həm də daha çox - gələcək üçün. Çağdaş, qabaqcıl dünya ilə ayaqlaşa bilməkdən ötrü. Qabaqcıl, qloballaşan dünyaya inteqrasiya olunarkən, onun içərisində qarışdır - yox olmamaq və avanqard ön cərgələrdə olmaq üçün. O, Azərbaycanın cənub bölgəsində - Lənkəranda Olimpiya Kompleksinin açılış mərasimindəki çıxışında deyirdi: “Azərbaycanın hər yerində, hər bir bölgəsində istedadlı idmançılar, gənclər vardır. Onlar idmanla məşğul olmalıdırlar. İdmanla məşğul olan insan həm fiziki, həm də mənəvi cəhətdən sağlam olur. Bizə isə sağlam xalq lazımdır, sağlam millət lazımdır, sağlam gənc nəsil lazımdır”. İlham Əliyev, xüsusən, idman kadrları məsələsində bu cəhətə üstünlük verir, hər bir gözəgəlmi kadr yetişdiyini böyük fərəh və qürur hissi ilə qarşılayır, onlara xüsusi qayğı ilə yanaşır. “İdmanın davamlı inkişafını təmin etmək üçün yeni

Niyaməddin Paşayev taekvondo üzrə dünya çempionu oldu

gənc nəsil yetişməlidir. Azərbaycan o ölkələrdəndir ki, məhz yerli kadrlara arxalanır. İndi bizdə yeniyetmələr, gənclər arasında çox güclü idmançılar var. Onlar 4-5 ildən sonra Azərbaycanın idman şərəfini dünyada qoruyacaqlar." Bunu isə o, Baş nazir olarkən, Bakıda stend atıcılığı kompleksi istifadəyə verilərkən demişdi.

Bu yerdə, istər-istəməz, yada ötən yüzilliyin 70-80-ci illərinin bir olayı düşür. Elə bir olay ki, bizcə, o vaxtlar yetkinlik yaşına çatıb, dünyanın gəldi-gedərindən az-çox baş çıxaran, milli "mən"ini tamam itirməmiş, etnik mənsubiyyətinə az da olsa hörmətlə yanaşan hər kəsin yaddaşında hökmən qalmalıdır. O vaxt ulu öndər Heydər Əliyev şəxsi nüfuzu, böyük səyi və iradi gücü sayəsində Moskvadan, Bakıda zabit kadrları hazırlayan bir təhsil ocağının - C.Naxçıvanski adına hərbi məktəbi açmağın razılığını aldı. Yeri gəlmişkən, nəzərə alsaq ki, 200 ildən bəri Kreml, əməli olaraq, tarixin döyüşkən-hərbçi etnos kimi tanıdığı bizim milləti yarı zor, yarı aldadaraq bu sahədən uzaqlaşdırır, əvəzində, tarixən qorxaq və satqın xalq kimi ad çıxarmış xəyanətkar qonşularımızı marşallar, generallar millətinə çevirməyə çalışırdı. Onda belə bir razılığı almaq üçün Heydər Əliyevin nə kimi əngəl və çətinlikləri aradan qaldırmalı olduğunu təsəvvürə gətirmək mümkündür.

Aradan bir neçə il keçmiş həmin məktəbdə işlərin gedişi ilə maraqlanan respublika rəhbəri, əsəbi halda, kursantların milli tərkibi ilə bağlı kəskin narazılığını bildirmişdi. Demişdi ki, Rusiyanın özündə belə məktəblər, institutlar, akademiya çoxdur və onlarda kifayət qədər zabit kadrları hazırlanır. Bizim məktəbə də ehtiyacları yoxdur. Naxçıvanski adına məktəbi isə biz yerli millətdən zabit kadrları (Heydər Əliyev elə bu cür də demişdi: "yerli millətdən olan zabitlər") hazırlamaq məqsədi ilə açmışdıq; amma o, qarşısına qoyulan bu vəzifənin öhdəsindən pis gəlir...

Elə bilirik, o zaman - SSRİ-nin dünyada at oynatdığı, əsasını velikorus şovinizmi təşkil edən suslovçu "beynəlmiləçilik" ideologiyasının hökmran olduğu bir dövrdə respublika rəhbərinin bu cür "millətçi" fikir-tələb söyləməsinin, üstəlik, sonra da həmin məqsəd üçün ciddi əməli tədbirlər görməsinin olduqca böyük cəsarət və risk tələb etdiyini düşünüb-dəyərləndirməyə elə də

MOK prezidenti İlham Əliyev H.Aslanov turnirinin qalibi, dafələrlə qitə çempionu Elçin İsmaylova avtomobil hədiyyə edir

dərin fəhm, dərrakə lazım deyil...

Bəli, İlham Əliyev Heydər Əliyevin övlədidir. Elə bir övlad ki, vaxtilə SSRİ kimi nəhəng bir dövlətə rəhbərlik edən şəxslərdən birinin varisi. Atasına rəhbərlik etdiyi dövlət sahəsində, eləcə də dünya miqyasında böyük hörmət və ehtiram göstərildiyinin şahidi olmuşdu. Lakin sonradan hakimiyyətə gəlişi ilə erməni ideoloqlarını ətrafına toplayan M.Qorbaçov onu tutduğu vəzifədən uzaqlaşdıranda, ailənin düşdüyü çətin vəziyyət, mənəvi sıxıntılar və haqsızlıqlar hamısı gənc İlhamın gözləri qarşısında baş vermişdi. Burada dahi Heydər Əliyevə dayaq olmaq, onun əzmkarlığının, tükənməyən iradəsinin, əyilməz qüdrətinin izləyicisinə çevrilmək İlham Əliyevin taleyində yaşadığı ağır və gərgin anlar, dəqiqələr idi. Çox şükürlər olsun ki, sonra hər şey dəyişdi. Ulu öndər doğma Vətənə qayıtdı, ölkəmizi xaosdan, dəhşətli bəlalardan xilas etdi. Bütün bunları görüb-götürən övlad, yalnız və yalnız İlham Əliyev kimi kökünə, soyuna bağlı bir şəxs - ölkə rəhbəri ola bilərdi. Bu rəhbərliyin nəinki MOK-da, indi ümumi ölkənin inkişafında oynadığı rolu hamımız görür, dəyərləndiririk.

İlham Əliyevin Milli Məclisə deputat və buradan Avropa Şurası Parlament Assambleyasına nümayəndə, ardınca da həmin nümayəndə heyətinin rəhbəri seçilməsi; üstəlik, orada AŞ PA sədrinin müavinliyinə irəli çəkilməsi; qitə parlamentindəki geniş, diqqətçəkən fəaliyyəti; bunlarla paralel: ölkə gəncləri arasında apardığı iş, qazandığı nüfuz və beləliklə, Yeni Azərbaycan Partiyası sədrinin birinci müavinliyi; bunlardan da əvvəl - MOK prezidenti seçilməsi və qısa müddətdə ölkədə Olimpiya hərəkətini canlandırmaq, ümumən idmanı qabaqcıl dünya səviyyəsinə qaldırmaq kimi böyük qələbələr - idmançılar, gənclər və bununla da ölkə daxilində - xalq arasında, eyni zamanda qitə və dünya idman ictimaiyyəti arasında yüksək nüfuz! İndi qoy oxucu bunları ardıcıl yanaşı düzüb, məntiqi nəticə çıxarsın: nəyə, haraya aparır ustalıqla, incəliklərinə qədər düşünüülüb, dönmədən, inadla həyata keçirilən bu plan-program? - İstənilən nəticəyə, qələbəyə, deyilmi?!

Çox keçmədi ki, belə də oldu. 2003-cü il oktyabrın 15-də keçirilən Azərbaycan Prezidenti seçkilərində MOK rəhbəri İlham Əliyev seçicilərin

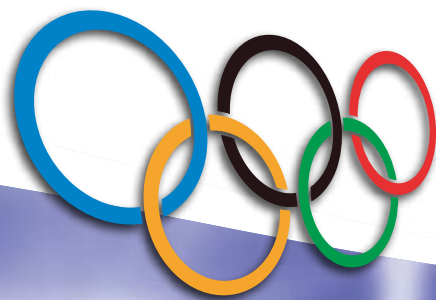
10 il öncə başlanan yol

Şaki Olimpiya İdman Kompleksinin
açılış mərasimində

böyük əksəriyyətinin - 76,84 faizinin səsini toplayaraq dövlətimizin başçısı seçildi. Və bu çələbədə Olimpiya hərəkatındakı, idman sahəsindəki uğurlu fəaliyyətinin, bir də gəncliyin çox böyük rolu oldu. Buna görə də o, ölkə başçısı seçildəndən sonra da MOK prezidentliyini tərk etmədi...

Yubileyin əks-sədası...

İlham Əliyevin Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsinin prezidenti seçilməsinin 10-cu ildönümü münasibətilə ölkəmizə qitə və dünya idman federasiyalarından onlarla təbrik məktubları göndərilib. Həmin təbriklərdən bir neçəsinin qısa şərhini diqqətinizə yetirməyi lazım bilirik.

Mr Ilham Aliyev
President of the Republic of Azerbaijan and
the National Olympic Committee of Azerbaijan
5 Olympia st, Baku-72
Azerbaijan

Zurich, 5 February 2007

Dear President,

Warmest congratulations on your 10th anniversary as National Olympic Committee president!

Under your leadership, significant positive changes have recently taken place in the sporting life of your country. Olympic Complexes have been built at various locations across Azerbaijan and better facilities have been created to enable young people to get involved in all kinds of sports. It is no coincidence that Azeri athletes have attained excellent results in Olympic Games and have won several prestigious medals. You have worked tirelessly for sportsmen and women in your ten years as National Olympic Committee president and have always been highly attentive to their needs. We are glad that you will be continuing your work in this direction.

We are also highly appreciative of your special attention as President of Azerbaijan to the development of football and other sports in your country. We are confident that "The Azerbaijan Republic's State Program for the Football Progress (2005 – 2015)" signed by you will promote the development of football. The building of new stadiums to meet modern requirements and the strengthening of the material and technical wherewithal of the clubs in your republic all perfectly illustrate your dedication to football.

We are sure that thanks to you, the National Olympic Committee of Azerbaijan will maintain its high level of achievement in the future and that your sportsmen and women will attain further good results in international competitions.

I remember our meeting with great pleasure and looking forward to seeing you again.

Yours sincerely,

Joseph S. Blatter

FIFA prezidenti Yosef Zepp Blatter İlham Əliyevin MOK prezidenti kimi 10 illik fəaliyyətini yüksək qiymətləndirərək, ölkəmizdə olimpiya komplekslərinin tikintisi və gənclərin idmanla məşğulluğu üçün yaradılmış hərtərəfli şəraitdən xəbərdar olduğunu qeyd edib. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin imzaladığı "Futbolun inkişafına dair 2005-2015-ci illər üçün Dövlət Proqramı"nın digər növlər kimi futbolun da tərəqqisinə yol açacağına əminliyini bildirib.

Sonra FIFA prezidenti öz məktubunda Azərbaycan idmançılarının Olimpiya Oyunlarında qazandıqları medalların təsadüfi olmadığını və bu uğurları prezident İlham Əliyevin yorulmaz və əzmkar fəaliyyətinin məntiqi nəticəsi kimi dəyərləndirib.

Fédération Internationale des Luttres Associées
International Federation Of Associated Wrestling Styles

Rue du Château 6
1004 Corsier-sur-Vevey (Suisse)
Tel: (41 21) 512 64 20
Fax: (41 21) 512 64 70

Internet: <http://www.fila-wrestling.com>
E-mail: fila@fila-wrestling.com

Ref. 05/5-730/em

Dr. İlham Əliyev
President of the Azerbaijan Republic
Baku
Azerbaijan

Corsier, 22 January 2007

Dear Mr. President,
Dear Friend,

As from my knowledge, since you consider the heavy office of the presidency of the Azerbaijan Republic, you have been in 2007 the President of the National Olympic Committee of the Azerbaijan Republic for now 10 years.

I would like to take this opportunity to congratulate you for your involvement and your dedication to fulfil this task. I wish you and your athletes a successful year with a lot of medals.

Respectfully yours,

Raphaël Marinetti
FILA President

Beynəlxalq Güleş Federasiyasının (FILA) prezidenti Rafael Martinetti də İlham Əliyevin Azərbaycan Olimpiya hərəkatına rəhbərliyinin 10 illiyi münasibətilə təbrik məktubu göndərüb. MOK prezidenti İlham Əliyevə qarşısına qoyduğu bütün məqsədlərə çatmağı arzulayan FILA başçısı növbəti illərdə Azərbaycan atletlərinin qazanacağı medalların daha da çox olmasını diləyib.

WORLD TAEKWONDO FEDERATION

Ref. No. 07/
February 7, 2007

Dr. İlham Aliyev
President of Republic of Azerbaijan
President, National Olympic Committee of the Azerbaijani Republic
Via fax (994.12) 465 42 25

Your Excellency:

The year 2007 marks the 10th anniversary of your election as president of the National Olympic Committee of the Azerbaijani Republic. I extend my heartfelt congratulations to you on this remarkable achievement and thank you for your support for the sport of taekwondo over the past decade.

Under your leadership, the Olympic Movement and Olympic Academy in Azerbaijan have grown tremendously, thus elevating the international standing of your beautiful country in the international sports fraternity. Most importantly, the citizens of Azerbaijan have benefited from your vision for a healthy lifestyle through sport.

The outreach of taekwondo in Azerbaijan is far-reaching and for this, we are indebted to your gracious patronage and to the endeavors of Mr. Kamaladdin Heydarov, vice president of the World Taekwondo Federation and president of the Azerbaijan Taekwondo Federation.

Your Excellency, I thank you for your continued support and wish you many excellent years in your leadership and grace.

Sincerely yours,

Chungwon Choue
President

Dünya Taekwondo Federasiyasının prezidenti Çanqvun Çu öztəbrik məktubunda İlham Əliyevi MOK-dakı 10 illik fəaliyyət və qibtə ediləsi uğurları münasibətilə təbrik etməklə bərabər, rəhbərlik etdiyi idman növünün Azərbaycanda inkişafına göstərdiyi diqqətə görə minnətdarlığını çatdırıb. Azərbaycan Olimpiya hərəkatının beynəlxalq səviyyəyə yüksəlməsində İlham Əliyevin xüsusi xidmətlərini qeyd edən DTF rəhbəri MOK prezidentinə növbəti yubiley ildönümləri arzulayıb.

FÉDÉRATION INTERNATIONALE DE GYMNASTIQUE

Moutier (SUI), le 7 février 2007.

Message du Prof Bruno Grandi, Président de la FIG destiné au livre commémorant le 10ème anniversaire de la Présidence de Monsieur İlham Aliyev au Comité National Olympique d'Azerbaïdjan.

Monsieur le Président,
Cher Monsieur Aliyev,
Cher Ami de la Gymnastique,

Au des Autorités de la FIG et au nom de la communauté gymnique internationale, je vous adresse mes félicitations à l'occasion du 10ème anniversaire de votre Présidence au Comité National de votre Pays.

Par votre action, le sport en général et la gymnastique en particulier a connu un essor spectaculaire en Azerbaïdjan. J'en veux pour preuve l'organisation des Coupes du Monde et du premier Championnat du monde de Gymnastique Rythmique jamais disputé sur votre territoire.

Nous sommes tous fiers de compter votre Fédération nationale au nombre de nos partenaires actifs, qui donnent à nos gymnastes une scène, sur laquelle ils et elles peuvent laisser éclater leurs talents.

Je vous exprime notre reconnaissance et nos vœux pour le développement du sport et de la Gymnastique en Azerbaïdjan.

Respectueusement.

FEDERATION INTERNATIONALE DE GYMNASTIQUE
Prof. Bruno GRANDI, *Président*

Beynəlxalq Gimnastika Federasiyasının prezidenti Bruno Qrandi Azərbaycan Gimnastika Federasiyasının son illərdə apardığı islahatlar sayəsində dünyada nümunəvi federasiyalardan birinə çevrildiyini vurğulayıb. O, Bakının gimnastika üzrə dünya çempionatı və kubok yarışlarına uğurla evsahibliyi etməsini qeyd edib. İlham Əliyevi MOK prezidenti seçilməyinin 10-cu ildönümü münasibətilə təbrik edən professor B.Qrandi, bir çox idman növlərində, o cümlədən, gimnastikada qazanılan bütün bu müvəffəqiyyətlərin məhz İlham Əliyevin 10 illik fəaliyyətinin məntiqi nəticəsi olduğunu bildirib. Məktubun sonunda BGF başçısı MOK prezidentinə Azərbaycan Olimpiya hərəkətində yeni-yeni uğurlar arzulaayıb.

FOUNDER & HONORARY LIFE PRESIDENT
BEN WEIDER, C.M., C.G., C.S.I.J., Ph.D.
INTERNATIONAL PRESIDENT
DR. RAFAEL SANTONJA
Spain
EXECUTIVE ASSISTANT/FO
THE PRESIDENT
PAUL CHUJA, DSM
Asia
EXECUTIVE DIRECTOR
PAMELA KAGAN
Canada
GENERAL SECRETARY
ERIC WEIDER
USA
VICE PRESIDENTS
JIM MANION
North America
ALBERT BUSEK
Europe
JAVIER POLLOCK
Caribbean
PAUL CHUJA, DSM
Asia
AQUILES DE CESARE
South America
PAUL GRAHAM
Oceania (Australia & New Zealand)
PHILIP HOPE
South Pacific
DR. ENG. ADEL FAHIM EL SAYED
Africa
MALIH ALAYWAN
Middle East
JUDGES COMMITTEE
MOSTAFA HEFZI
Egypt, Honorary Chairman
PAWEL RILLESBORN
Poland, Chairman
AXEL BALER
Austria, Secretary
TECHNICAL COMMITTEE
TONY BLINN
Canada, Chairman
WOMEN'S COMMITTEE
EVA SUKUPOVA
Czech Republic, Chairwoman
MEDICAL COMMISSION
DR. BOB GOLDMAN
USA, Chairman
PROF. DR. FRIEDHELM BEUKER
Germany, Secretary
PROF. DR. EDUARDO H. DE ROSE
Brazil, Special Advisor
RESEARCH, EXERCISE & EDUCATION COMMITTEE
DR. TOM ROSANDICH
USA, Chairman
TREASURER
JOSE RAMOS, Spain
SILVIA HERNANDEZ, Canada
LEGAL COUNSEL
STEPHEN R. STERN, USA
RICK COLLINS, USA
LOH LIN KOK, Singapore
PATRONS
JOE WEIDER, USA
KIM NAM HAK, South Korea
MOSTAFA HEFZI, Egypt
FRANCO FASSI, Italy
MALIH ALAYWAN, Lebanon
HITOSHI TAMARI, Japan

International Federation of BodyBuilding & Fitness
Dr. Rafael Santonja
International President
Calle Joan No. 8, 28020 Madrid, SPAIN
Tel: +34 91 529 2818 Fax: +34 91 529 0320
E-mail: internacional@santonja.com Web: www.ifbb.com

Affiliated with: General Association of International Sports Federations (GAISF)
International Council of Sport Science and Physical Education (ICSSPE)
International Pierre de Coubertin Committee

Recognized by: International Sports Press Association (IAPSP)

Member of: International World Games Association (IWGA)

H. E. MR. ILHAM ALIYEV
President of Azerbaijan Republic

Dear Mr. President:

On behalf of the 174 affiliated National Federations that make up the International Federation of Bodybuilding and Fitness (IFBB), I am very pleased to convey our congratulations in your successful 10th Anniversary celebration as President of Azerbaijan Olympic Committee.

We know how close sport is to your heart. I shall always have very fond memories from our previous meetings. Through them, I had the opportunity and privilege to witness your continuous support and great contribution to the development of physical culture and Olympic ideals internationally and your care and attention to our sport.

Mr. President, it is always a great honour to be in contact with you and I very much look forward with great pleasure to our next coming visit to your country on the occasion of our European Men's Championship and Congress.

This prestigious event, which will be televised internationally by Eurovision and Eurosport will be a wonderful opportunity for athletes and delegates from all Europe to visit Azerbaijan, to enjoy the rich culture and the traditional warm hospitality of your country.

Provided your busy schedule permits, it would be a special honour for us to meet with you once again to show our great respect and appreciation for you and your country.

Remaining always at your disposal,

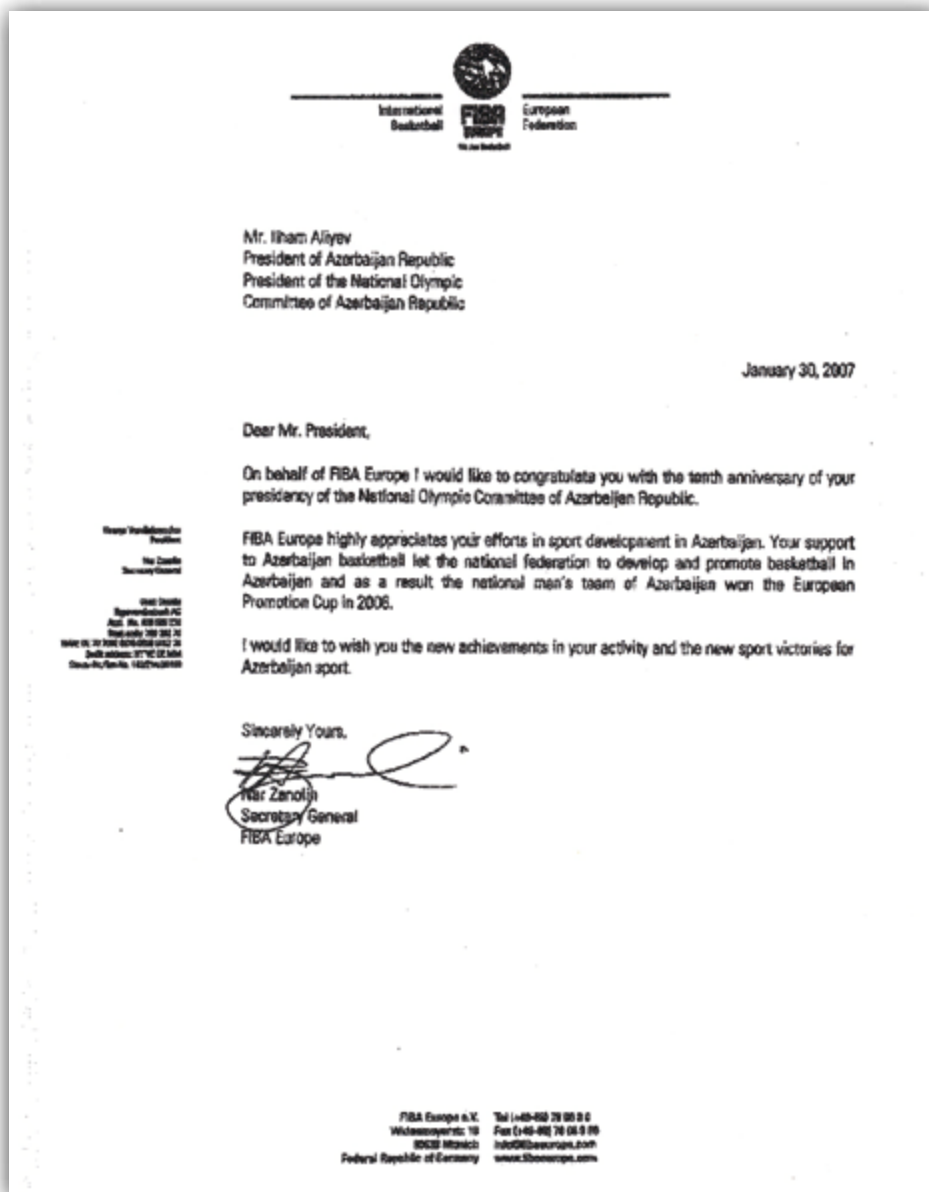
With my very best regards,

Rafael Santonja
IFBB President

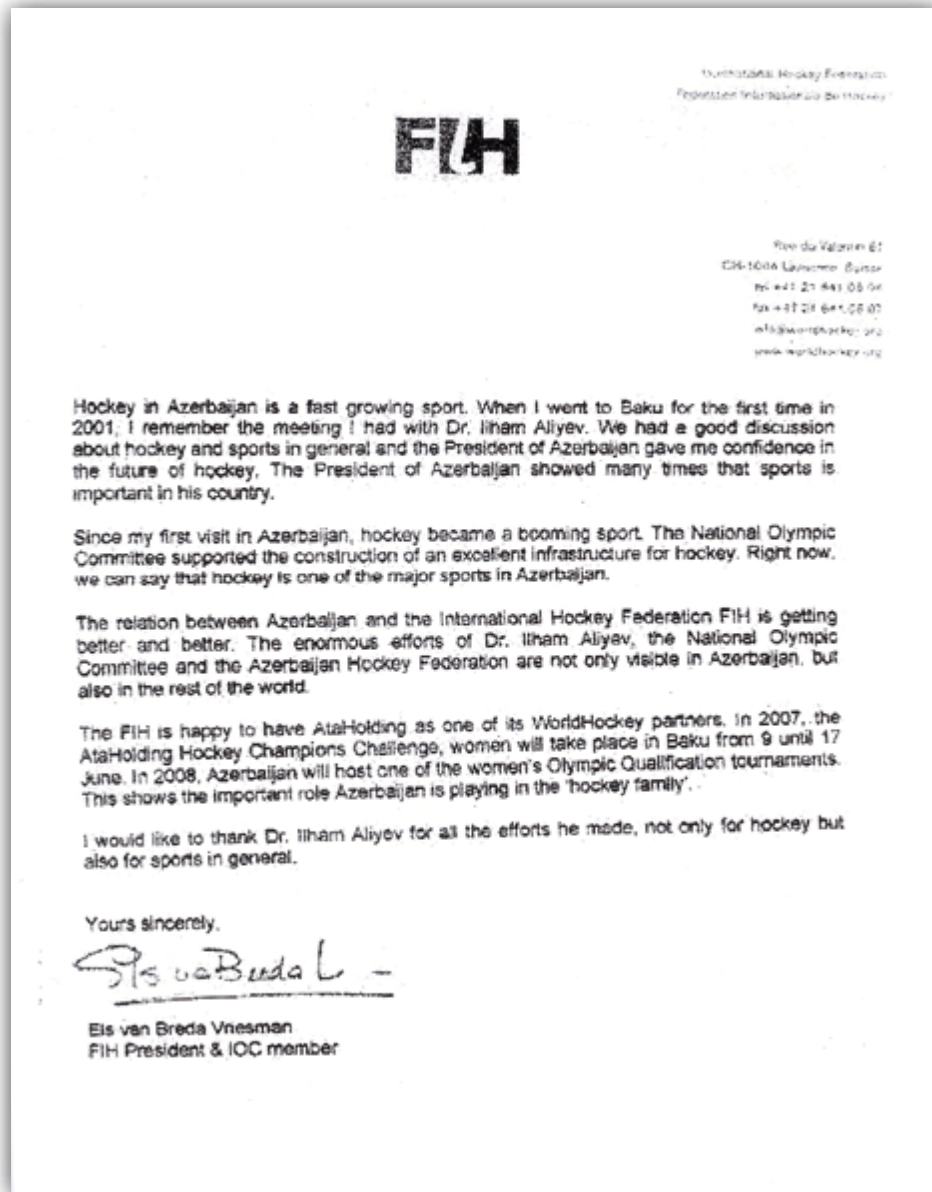
INTERNATIONAL FEDERATION OF BODYBUILDING & FITNESS
FOUNDED IN 1946
RAFael SANTONJA
INTERNATIONAL PRESIDENT

"IN SPORT, THERE ARE NO POLITICS OR COUNTRY. IN SPORT, WE ARE IN TOUCH WITH EACH OTHER. BODYBUILDING IS IMPORTANT FOR NATION BUILDING."
BEN WEIDER, C.M., C.G., C.S.I.J., Ph.D.

Özündə 174 milli federasiyanı birləşdirən Beynəlxalq Bodibildinq və Fitnes Federasiyasından göndərilən məktub İlham Əliyevin MOK prezidenti seçilməsinin 10-cu ildönümünün təbriki ilə başlanır. Məktubda beynəlxalq qurumun prezidenti Rafael Santonja İlham Əliyevin qəlbən idmana bağlı bir insan olduğunu qeyd edərək, onunla şəxsi görüşlərini böyük məmnunluqla xatırladığını qeyd edib. Məktubda həmçinin prezident İlham Əliyevin ötən 10 ildə Azərbaycanda bədən tərbiyəsinin və Olimpiya ideyalarının beynəlxalq səviyyədə inkişafına göstərdiyi qayğı və kömək xüsusi vurğulanır.

MOK prezidenti İlham Əliyevin basketbola dəstəyini və bunun nəticəsində ölkəmizdə həmin idman növünün inkişafını yüksək qiymətləndirən beynəlxalq basketbol federasiyası (FİBA) rəhbərliyi də ölkəmizə təbrik məktubu göndərib. Məktubda qeyd olunur ki, 2006-cı ildə Azərbaycan basketbolçularının Avropa İnkişaf Kubokunu qazanmaları, məhz son illərdə İlham Əliyevin ölkədə bu idman növünün tərəqqisinə göstərdiyi xüsusi diqqətin nəticəsidir. Məktubun sonunda MOK prezidenti İlham Əliyevə Azərbaycan Olimpiya hərəkətində yeni-yeni nailiyyətlər və idman qələbələri arzulanıb.

Beynəlxalq Otüstü Hokkey Federasiyasının prezidenti Els van Breda Vriesman öz məktubunda bu idman növünün Azərbaycanda sürətlə inkişaf etdiyini qeyd edib. 2001-ci ildə ölkəmizə gəlişi və MOK prezidenti İlham Əliyevlə ilk görüşü barədə söz açan xanım Vriesman, Milli Olimpiya Komitəsinin köməyi ilə Bakıda otüstü hokkey infrastrukturunun yaradılmasından xəbərdar olduğunu bildirməklə yanaşı, məhz MOK prezidentinin şəxsi təşəbbüsündən sonra respublikamızda bu idman növünün inkişaf yoluna qədəm qoyduğunu vurğulayaraq, İlham Əliyevi Azərbaycan Olimpiya hərəkətinə liderliyinin 10-cu ildönümü münasibətilə təbrik edib.

International Association of Athletics Federations

The President

Dr. İlham Aliyev
President
National Olympic Committee
of the Azerbaijani Republic
Olympic Street, bl.5
AZ-370072 Baku
Azerbaijan

Monaco, 1 February 2007

Dear President,

On behalf of the International Association of Athletics Federations (IAAF) it gives me great pleasure to congratulate you on the occasion of your tenth anniversary as President of the National Olympic Committee of Azerbaijan.

As the premier sport of the summer Olympic Games, athletics needs to have strong leaders and supporters all over the world who are able to recognise the important political and social role that sport can play in their countries.

Over the past decade, you have raised the status of sport in Azerbaijan and used your influence to ensure that government organisations recognise and support all the various facets of sport.

I am aware that the financial and technical structures and resources devoted to the sport of athletics have increased considerably and it is very clear that athletics plays a very important role in Azerbaijan, not only within the Olympic Movement but also as a tool of social welfare.

It remains for me to extend my very best wishes to you on this very special anniversary and I wish both you and the Azerbaijan sports movement, every success in the coming years.

Yours sincerely,

Lamine Diack

*I hope to have the occasion to
visit again your lovely city of BAKU
Sister City of DAKAR*

Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsinə təbrik göndərənlər arasında Beynəlxalq Atletika Federasiyaları Assosiasiyasının prezidenti Lamine Diak da var. İAAF rəhbəri təbriknaməsində qeyd edib ki, İlham Əliyevin şəxsi nüfuzu sayəsində son 10 ildə Azərbaycanda idmana maraq və qayğının xeyli artmasından xəbərdardır. İlham Əliyev kimi güclü liderlərə həmişə ehtiyac olduğunu qeyd edən Lamine Diak MOK prezidentini bu vəzifəyə seçilməyinin 10-cu ildönümü münasibətilə təbrik etməkdən şərəf duyduğunu bildirib.

COMITE EUROPEEN DE LA
FEDERATION INTERNATIONALE
DES LUTTES ASSOCIEES-FILA

EUROPEAN COMMITTEE OF THE
INTERNATIONAL FEDERATION OF
ASSOCIATED WRESTLIN STYLES-FILA

Bulgarie, 1040 Sofia, 75 bld. "Vassil Levski"
tel./fax: (+359 2) 988 27 16; tel.: (+359 2) 930 0519; fax: (+359 2) 981 57 28
e-mail: cela@cela-wrestling.org

Sofia, le 12 janvier 2007

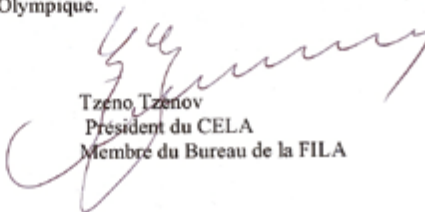
Son Excellence
Mr. ILHAM ALIYEV
Président de la République d'Azerbaïdjan
Président du Comité Olympique
d'Azerbaïdjan

Cher Monsieur Aliyev,

Le Comité européen de la Fédération Internationale de lutte (le CELA) Vous salue cordialement à l'occasion du dixième anniversaire de Votre activité comme président du Comité olympique national d'Azerbaïdjan. Durant toutes ces années le sport dans Votre pays a connu un développement exceptionnel et s'est présenté d'un pas ferme sur le champ sportif international, tout en registrant de grands résultats aux Jeux Olympiques et aux Championnats d'Europe et du monde. Sous Votre direction aujourd'hui Azerbaïdjan joue un rôle important et assure un apport sérieux pour l'affermissement et le développement du mouvement olympique international.

Le CELA apprécie fort et est fier de Votre participation et comportement personnel dans la réalisation de la stratégie de conservation, de confirmation, d'enrichissement et d'approfondissement des traditions et des positions de la lutte – le sport de racines séculaires et d'une popularité énorme dans tous les pays d'Europe et du monde. Vos soucis permanentes et Votre apport sont inappréciables. Je suis convaincu qu'ils connaîtront une nouvelle réalisation brillante lors du Championnat du monde à Bakou cette année.

Prière agréer, Votre Excellence, l'expression de mes meilleurs vœux. Je Vous souhaite de santé et de succès dans Votre noble mission en tête de la République d'Azerbaïdjan et de son Comité Olympique.

Tzeno Tzenov
Président du CELA
Membre du Bureau de la FILA

Beynəlxalq Güleş Federasiyasının Avropa Komitəsindən (CELA) göndərilmiş təbrik məktubunda qeyd olunur ki, ötən 10 il müddətində Azərbaycan idmanını xeyli inkişaf etmiş və beynəlxalq arenada uğurların ilbəl artması ilə yadda qalmışdır. Olimpiya oyunlarında, dünya və qitə çempionatlarında idmançılarımızın möhtəşəm qələbələrinin kökündə İlham Əliyevin MOK prezidenti olaraq məqsədyönlü fəaliyyətinin dayandığını vurğulayan CELA prezidenti Tzen Tzenov bu gün Azərbaycanın beynəlxalq Olimpiya hərəkətində ön cərgələrdə getdiyini bildirib.

Ministry of Youth and Sport the Republic
Azerbaijan
Mr. İlham Aliyev, President
4 Olimpiya str.
Baku, AZ.1072
Azerbaijan

Wasserbillig, 7th of February 2007

Dear Mr. President,

On behalf of the ETTU Executive Board and myself, I would like to express our sincere congratulations for the celebration of the 10th Anniversary of your election as President of the National Olympic Committee of Azerbaijan.

I take this opportunity to thank you for your contribution into the development of the Olympic Movement and in particular into the development of table tennis and its popularisation in your country.

Personally, I had the pleasure to meet you in 2001 during my visit in Azerbaijan. I remember very well our discussions and I appreciated the excellent cooperation. I am sure that because of your support, the Azerbaijan TT Association, is on the best way to increase its membership and will continue to acquire further international relationships.

You can be proud of the well organised TT Association which for sure would not have been possible without your excellent and dedicated work.

Sincerely yours

Stefano BOSI
ETTU President

EUROPEAN TABLE TENNIS UNION ETTU
Résidence "Casablanca"
37, Esplanade de la Moselle
L-6637 WASSERBILLIG - Luxembourg
Tel. +352 22.30.30 - Fax +352 22.30.60
www.ettu.org - info@ettu.org

Avropa Stolüstü Tennis Birliyinin prezidenti Stefan Bosi öz təbrikində prezident İlham Əliyevin ölkədə Olimpiya hərəkatına, eləcə də stolüstü tennisin inkişafına və populyarlaşmasına göstərdiyi qayğıya görə minnətdarlığını bildirib. 2001-ci ildə Azərbaycana gəlişini yada salan ETTU prezidenti, rəhbərlik etdiyi qurumla Azərbaycanın nümunəvi əməkdaşlığının məhz MOK prezidenti İlham Əliyevin dəstəyi sayəsində mümkün olduğunu vurğulayıb.

E. A. B. A.
EUROPEAN AMATEUR BOXING ASSOCIATION
8, Luzhnetskaya nab., Moscow, 119992, Russia
Tel.: +7 (495) 637 0780 Fax: +7 (495) 637 0140
E-mail: caba.office@gmail.com

06 февраля 2007 г.
Москва

Президенту
Национального Олимпийского Комитета Азербайджана
г-ну Алиеву Ильхану Гейдар оглы

Уважаемый г-н Алиев,

Европейская ассоциация любительского бокса Сердечно поздравляет Вас с пятнадцатилетием Национального Олимпийского Комитета Азербайджана, бессменным руководителем которого Вы являетесь последние десять лет.

Благодаря Вашему мудрому руководству и всесторонней поддержке азербайджанские боксеры входят в число лидеров мирового бокса, а для нас всегда большая честь и истинное удовольствие быть гостями азербайджанского спорта.

За прошедшие годы Ваша забота и постоянная помощь в развитии Федерации бокса Азербайджана помогла национальной сборной Азербайджана по боксу в течение последних двух лет стать бронзовым призером командного зачета Кубка мира – одного из крупнейших международных состязаний.

Примите наши искренние поздравления в эту юбилейную дату азербайджанского олимпизма!

С наилучшими пожеланиями,

Президент
ЕАБА

Э. Р. Хусаинов

Avropa Həvəskar Boks Assosiasiyasının prezidenti Eduard Xusainov öz təbrikinə qeyd edib ki, məhz prezident İlham Əliyevin ölkədə Olimpiya hərəkətinə müdrik rəhbərliyi və hərtərəfli dəstəyi sayəsində bu gün Azərbaycan boksçuları dünya boksunun liderləri sırasındadırlar. MOK prezidentinə öz səmimi təbriklərini çatdıran EABA rəhbəri tez-tez beynəlxalq yarışların keçirildiyi Azərbaycana gəlməkdən şərəf duyduğunu vurğulayıb.

To: Mr. İlham Heydar oğlu Aliyev
Azerbaijan Olympic Committee President

Dear Mr. President
Dear Mr. Aliyev,

The Azerbaijan Handball Federation has brought it to our attention that you are celebrating your 10 year anniversary as President of the Azerbaijan National Olympic Committee. The European Handball Federation would like to formally congratulate you on this special occasion!

We are well aware of the support you have given our Member Federation, the Azerbaijan Handball Federation, over the years and would like to use this opportunity to express our gratitude to you for your continued dedication to the sport of handball and sport in general. As the European governing body for the sport of handball, the European Handball Federation holds much respect for the hard work of people, such as yourself, who play such a huge part in underlining the importance of sport in society and we would like to take this opportunity to thank you for your contribution to the development of sport in Azerbaijan.

Azerbaijan has been a Member Federation of the EHF for many years and is active in EHF activities throughout the year. We would like to thank you for the role that you have personally played in supporting our Member.

We hope you enjoy your celebrations and we look forward to the continued support and cooperation in the years to come.

All the best!

Yours sincerely,

EUROPEAN HANDBALL FEDERATION
Tor Lian
President

Michael Wiederer
Secretary General

Avropa Həndbol Federasiyasının prezidenti Tor Lian və baş katibi Maykl Vi-ederer də Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsinin prezidentini təbrik edənlər sırasındadırlar. Ölkəmizin EHF-in ən fəal üzvlərindən biri olduğunu və buna görə də prezident İlham Əliyevə minnətdar olduqlarını qeyd edən qitə federasiyasının rəhbərləri, MOK prezidentinin idmanın bütün növlərinə, o cümlədən də, həndbola göstərdiyi diqqət və qayğının daimi olacağına ümid bəsləyərək, ona fəaliyyətində yeni-yeni uğurlar arzulayıblar.

MÜNDƏRİCAT

<i>Tarixi keçmişə qısa səyahət və ya ön söz əvəzi</i>	11
<i>10 il öncə başlanan yol...</i>	17
<i>İdmançıların ən yaxın dostu</i>	25
<i>Kütləvilik əyalətdən başlanır</i>	33
<i>Beynəlxalq əlaqələrin qurulmasında İlham Əliyev faktoru</i>	39
<i>Müstəqil Azərbaycanın qızıl Olimpiadaları</i>	69
<i>Sidney: Həyəcanlı anlar</i>	79
<i>Afina: Çətin sınağın uğurları</i>	97
<i>İki Olimpiada - müqayisəli məqamlar</i>	123
<i>Maddi-texniki baza möhkəmlənir</i>	129
<i>Bakı dünyanın idman mərkəzlərindən birinə çevrilir</i>	161
<i>İdmana dövlət qayğısının bariz nümunəsi olan fərman və sərəncamlar</i>	173
<i>1997-2007-ci illərin əsas idman hadisələrinin xronologiyası</i>	207
<i>MOK prezidentliyindən dövlət rəhbərliyinə</i>	225
<i>Yubileyin əks-sədası</i>	237

10 il öncə başlanan yol

Sənədli publisistika
(Azərbaycan dilində)

Kitabın formatı: 60x84 1/16
Həcmi: 16 çap vərəqi
Yığılmağa verilib: 18.02.2007
Çapa imzalanıb: 08.06.2007
Tiraj: 1000 ədəd

"İmak" ofset mətbəəsində (İstanbul, Türkiyə) çap edilib.
Kitabda "İdman" qəzetinin və AzərTAc-ın (foto) arxivlərindən istifadə olunub.